

CIMILITURILE ROMANILOR

CIMILITURILE
ROMÂNILOR

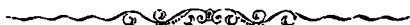
DE

ARTUR GOROVEI

EDIȚIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE **CAROL GÖBL**
Furnisor al Curții Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16
1898.

P R E F A Ț Ă

Cimiliturî? sau Ghicitorî?

Deosebirea între *ghicitóre* și *cimilitură* e aceeași ca între *gen* și *specie*: fie-care cimilitură e o ghicitóre, nu însă orî-ce ghicitóre e cimilitură, după cum orî-ce om e o ființă, fără ca orî-ce ființă să fie om.

Când în lungile nopți de iarnă, bătrîni și tineri se adună la ședětóre, și un moșnég sfătos, purtat prin lume și învechit în dîile rele, întrebă cu viclenie: «Cine, după mórtea lui, a intrat în pântecel maică-siî?» (1), acésta e o *ghicitóre*, la care se răspunde că după mórtea lui, Adam a intrat în pântecel maică-sa, adecă în pămîntul din care a fost alcătuit.

Aceste ghicitorî sunt cunoscute și sub numele de *Intrebări și răspunsuri*.

Când, din un alt ungher al ședětórei, un flăcău sprinten și voios va strigă:

Cimel, cimel:
la trup pepene,
la cap pieptene,
la picióre
rășchitóre,
cocoș, boule,
pricepe-te, nătângule,

acésta e o *cimilitură*, care se tălmăcesce prin «Cocoșul.»

Acéastă specie de ghicitorî, *cimiliturile*, sunt cunoscute în toate părțile, locuite de români, afară de Macedonia, cu aceeași numire:

---

(1) Anton Pann, *O ședětóre la țera saü Povestea lui Moș Albu*, partea I, p. 28, București, 1880.

cimilitură, cu mici diferențe de rostire. În Moldova se numesc *cimilituri* sau *cinghilituri*, în Bucovina *șimilituri* (2), în Ardél *ciumelitură* (3); iar acțiunea de a spune o cimilitură se exprimă prin verbul *a cinili* sau *a cinghili* în Moldova, *a șimili* în Bucovina și *a ciumeli* în Ardél, de unde și formula inițială obișnuită a cimiliturilor: *cinel-cinel*, *șimel-șimel*, *ciumel-ciumel* sau *ciumeler ce-î*.

La *armâni* sau *aromâni*, adică românii din Macedonia, se numesc *angușitori*, de unde verbul *a anguși*, (1) sau *îngălșitori*, *îngușitori*, *kufitori*? (2).

Cimiliturile se încep sau cu formula *cinel-cinel* ori *ghici ghicitorea mea*, sau se intră de a dreptul în descrierea parafrastica a obiectului de ghicit, sau se încep cu o vorbă derivată direct din expresiunea *cimilitură*. Aceste vorbe sunt variate, ceea ce constituie o dovadă despre generalitatea expresiunii *cimilitură*.

Așa putem cită următoarele exemple:

Scânteia se cinilește:

Cimilică
mititică
nici de Vodă n'are frică,

sau, precum rostesc țăranul din Moldova:

Cinghilică
mititică
. . . . .

Iepurele:

Cimiliga prin tufiș.....

vorbă care o găsim și în cimilitura *șorecelui*:

Cimiligă laură
țuști în gaură,

și însoțită de o altă formă a aceleiași vorbe în cimilitura *scaunului*.

(2) Ioan al lui G. Sbiera, *Povești populare românești*, Cernăuți, 1886.

(3) *Siedietorea*, fôia poporului român (Budapesta), an. III, 1877, p. 67 și an. VI, p. 112. În an. III, p. 67, stă titlul: *Cimilituri și ghicitori noi* ca două lucruri deosebite.

(1) Pericle Papahagi, *Sammlung aromunischer Sprichwörter und Rätsel, in Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache [rumänisches Seminar] zu Leipzig*. — Leipzig, 1895, p. 181.

(2) Gustav Weigand, *Die Aromunen, Ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren*, vol. II, p. 268. — Leipzig, 1894.

Cimiliga, cimilea
se lĂgă de om belea.

Piperul, pe lângă forma:

Cimiliga liga
de ți se lĂgă limba,

ne mai dă și variantele:

Cimilinga linga
de ți se lĂgă limba,

saŭ:

CimilĂgă lĂgă.....

orĂ:

Cimiliga liga.....

Altă formă găsim în cimilitura *unturei*:

— *Cimilaș* laș
de unde foc te luași,
din cei munți
crunți?
— Dar cum n'oiŭ fi crunt
dacă eŭ  s mai de-afund!

*

În volumul de față se cuprind numai cimilitură, neamestecate cu «Întrebări și răspunsuri»; de aceea și p rt  titlul: *Cimiliturile* românilor.

*

Care e originea cimiliturilor?

Cum se explică faptul că aceeași cimilitură se găsesce, une-ori, exprim t  mai prin aceleași cuvinte la popóre aș  de îndepărtate unele de altele și în spațiu și prin origine?

S'au încercat mai multe explicări. — Cred, însă, că în starea actuală a folkloristice , este a umbla pe dibuitele cerc nd să dai soluțuni unor probleme aș  de grele. De o cam dată ceea ce trebuie de făcut mai cu folos, este de a aduna cu s rguinț  tot materialul folkloric, a-l coordona, a-l studia în comparațune cu folklorul popórelor străine, și numai c nd nu va mai fi nimic ascuns, și c nd unele enigme istorice vor fi rezolvate, numai atunci va fi sosit timpul pentru desc lcirea acestor cestiu .

Cele mai vechi cimilituri românești sunt adunate și date la lumină de *T. Stamati* în *Foiletonul Zimbrului* din Iași, la 1851, publicate separat în o broșurică de 45 pagine, intitulată: *Pepelea saŭ tradițiunii năciunare românești, culese, înorînduite și adăugite de Dok. T. Stamati* (Iași, 1851, Tipografia Buciumului Român).

În această broșurică sunt două formule de eliminare, patru frânturi de limbă, o urătură (plugușor), iar la pag. 6—12 sunt 35 cimilituri nealterate, adecă date întocmai cum au fost culese din gura poporului.

Cam tot pe atunci tipăresce și *Anton Pann*, în Bucuresci, două broșuri intitulate: *O ședătore la țără saŭ călătoria lui Moș Albu*. Edițiunea tipărită la Bucuresci în 1880 cu titlul *O ședătore la țără saŭ Povestea lui Moș Albu* (Noua tipografie națională C. N. Rădulescu) cuprinde, la pag. 16—21, un număr de 21 cimilituri, apoi după câte-va pagine de «Intrebări și răspunsuri», sunt alte 4 cimilituri la pag. 30 și 31, în fine alte trei la pag. 53, ceea ce face un total de 28 cimilituri.

Colecțiunea lui *Anton Pann* nu e atât de importantă precum e cea a lui *Stamati*, din pricină că și cimiliturile, ca și cântecele adunate de *Pann* sunt alterate, nu sunt date în forma cum au fost culese din popor. Ca dovadă ne pôte servi cimilitura *Brósca ușei* (p. 18), unde găsim:

Țiua în *voiaje*
mereu mă pornesc,
nóptea mă pun stréje
casa să păzesc.

Dacă astăzi cuvîntul *voiaj* e necunoscut în popor, era cu atât mai puțin pe la 1851, și întrebuițat în o cimilitură culésă de la un țeran pe acele timpuri, e o dovadă vădită că *Pann* a schimbat, în unele cimilituri, adevărata formă populară.

Maî târziu, *V. Alecsandri*, în *Poesii populare* (Bucuresci, 1866), dă la pag. 393 câte-va cimilituri adunate din Moldova.

La 1867 apare un volum de *Basme* adunate de d-l. *I. C. Fundescu*, în care se găsesc și 17 ghicitori, iar în edițiunea a treia *Basme orașii, păcălituri și ghicitori* (Buc. 1875), sunt 48 de cimilituri (p. 171—178).

La 1872 apare cea mai mare colecțiune de cimilituri de până atunci: *P. Ispirescu* publică, în vol. I din *Legendele saŭ Basmele Românilor*, un număr de 110 cimilituri (p. 154—163) pe cari apoi, la 1880, le adună într'o broșurică de 48 pagine intitulată *Pilde și ghicitori*, adăugind încă un număr de cimilituri pe lângă cele publicate în «Legende», așa că numărul lor se urcă la 174.

În aranjarea acestor cimilituri, Ispirescu nu a urmat nici o regulă. Incepe cu *Oglinda*, sare la *Scoica*, vine la *Ochi*, ajunge la *Gândul* și așa mai departe. Cu toate acestea, dintre colecțiunile de până atunci, acesta se apropie mai mult de cerințele folklorice, de orice într-o notă pusă la începutul broșurei se indică originea cimiliturilor, spunându-se că sunt auzite de la un craiovén și de la un soldat din Oltenia, iar că șese din ele sunt culese din Transilvania.

Tot la 1872 apare în Galați: *Limba română și tradițiunile ei*, de *George Baroni*, un volum de 280 pagini, în care se găsesc multe de toate, între cari și 59 cimilituri] (p. 213—221), unele inedite.

Câte-va cimilituri au mai fost publicate la 1874 de *Teodor M. Arsenie* în *Noua colecțiune de basme sau istorii populare* (Partea I, ediția I, București, 1874; partea II, ediția II, Turnu-Măgurele, 1874).

Toate colecțiunile pomenite până aici au fost reunite în o broșură de 112 pagini tipărită în București la 1874 sub titlul: *Românul ghomeț. Basme, legende, tradițiuni populare, orațiuni de anul nou și de nuntă, cântece populare vechi, ghicitori, povestea vorbei sau proverburilor, etc.*, de * *. *Partea I, Proverburilor și ghicitorilor*. În această colecțiune de 347 ghicitori sunt amestecate, fără nici o socotă, o sumă de «Intrebări și răspunsuri», adevărate cimilituri, precum și enigme pur literare, după cum este una de 32 versuri (No. 346), care se spune că e ghicitorea literei A, iar alta (No. 347) e un fel de «șaradă» din care trebuie să ghicesci că e vorba despre cuvintele *rece*, *cere*, *cer* și despre vocala *e*.

În anul 1885, d-l *Gr. Sima al lui Ioan* publică în ziarul *Tribuna* din Sibiu o importantă colecțiune de cimilituri din Transilvania, extrase apoi în o broșurică de 30 pagini, formând No. 16 din «Biblioteca populară a Tribunei» și intitulată: *Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă*. — În ediția II, (1886) sunt 175 ghicitori, din cari cea mai mare parte cimilituri.

Tot în acel an d-l *G. Dem. Teodorescu* dă la ivelă cea mai de seamă colecțiune de cimilituri românești. În importantul său volum *Poesii populare române* (București 1885), un volum mare de 700 pagini, sunt așezate în ordine alfabetică a însemnării fiecăreia un număr de 347 cimilituri (p. 216—249), din cari 114 culese personal de d-sa, de la Constantina Stăneasca, bătrână de 90 ani din târgul Potlogi, județul Vlașca, iar restul sunt luate din colecțiunile anterioare. La unele din cimilituri d-l Teodorescu a alăturat și cimiliturile asemănate și corespunzătoare din limbele străine, ser-

vindu-se de colecțiunea d-lui Eug. Rolland: *Devinettes ou énigmes populaires de la France* (Paris, 1877).

D-l Dr. Ioan al lui G. Sbiera, în volumul său: *Povești populare românești* (Cernăuți, 1886), ne dă (p. 319—322) un număr de 160 cimilituri din Bucovina sau *șimilituri*, precum rostesc poporul prin acele părți.

Ceea ce a făcut autorul broșurei *Românul glumeț*, cu colecțiunile de cimilituri din 'nainte de 1874, a făcut d-l George T. Bulgărescu, absolvent al școlii normale, cu toate colecțiunile din înainte de 1887, reunindu-le pe toate în o broșură de 40 pagini intitulată: *Din jurul vetrei. Ghicitori* (București, 1887), în care a grămădit, fără nici un sistem, 775 cimilituri.

D-l I. G. Bibicescu a publicat 32 cimilituri în volumul său: *Poesă populare din Transilvania* (București, 1893), toate culese din Vâlcele (p. 431—439).

Acestea sunt, după cunoștința mea, toate colecțiunile de cimilituri din România, Transilvania și Bucovina (1).

Cimilituri, în mic număr, se mai găsesc în unele broșurele ca *Voinic înflorit*, basm popular întocmit de Leon Wolff (București 1887); *Colecțiune de basme și ghicitori* (Craiova, 1884); în *Calendar pentru basme*, pe anii 1874, 1875, 1877, precum și în diferite ziare și publicațiuni periodice, foarte anevoios, dacă nu imposibil de găsit.

Dintre revistele în cari s'au publicat cimilituri, merita a fi citate *Țara nouă*, care apărea în București redactată de d-l Ioan Nenițescu și *Revista critică literară*, care apare în Iași sub direcțiunea d-lui Ar. Densușianu.

În *Țara nouă* a publicat Pr. A. Popescu (an. IV, No. 3, Iunie 1887) o colecțiune de 63 cimilituri adunate din comuna Cernica (județul Ilfov), iar în *Revista critică literară* a publicat și continuă a publica d-l S. Crainic o importantă colecțiune de cimilituri adunate din diferite localități din România.

În fine nu trebuie trecută cu vederea revista *Siedietőrea*, care a apărut în Budapesta sub redacțiunea d-lui Iosif Vulcan un șir de ani începând de la 1875, și în care s'au publicat mai multe cimilituri din Transilvania și Bucovina.

Acastă colecțiune chiar am început a o publica mai întâiu în *Revista populară* (an. I. 1884) și în *Ședetőrea*, revistă pentru lite-

---

(1) D-l L. Șăineanu în *Istoria Filologiei române* (p. 352, nota 1) mai citează încă *Noua colecțiune de basme și ghicitori ale românilor și explicarea viselor*, Pitești, 1871, lucrare pe care n'am putut să mi-o procur, și nu știu dacă cuprinde sau nu cimilituri.

ratură și tradițiuni populare (An. I și IV), care apare în Fălci-
cenii sub direcțiunea mea.

Armânii sau Românii din Macedonia au fost mai puțin explo-
rați în această privință.

În *Carte de lectură* (Partea I, București, 1885), d-l *Iliescu* a pu-
blicat 11 angucituri; d-l *Andreul al Bagav* în *Carte de alégere*,
scrisă în dialectul macedo-român (București, 1887), prelucréază în
limba armânescă 19 cimilituri din colecțiunea d-lui G. Dem. Teodo-
rescu, așa că nici nu merită a fi considerate ca angucituri ar-
mânesci; în *Macedonia, revista Românilor din peninsula balcanică*
(1888—89, No. 1—8) se găesc cinci cimilituri, în *Etymologicum*
Magnum, d-l Hasdeu citéză unele angucituri de pe la Crușova,
iar în *Țara nouă*, an IV (1887) No. 1, p. 50—55, d-l *Iașcu Iliescu*
Crușovenul a publicat 60 angucituri.

Afară de aceste cimilituri răslețite, sunt două colecțiuni impor-
tante și seriose. D-l *Gustav Weigand* în volumul II din cartea sa
Die Aromunen (Leipzig, 1894) ne dă la p. 268—274 un număr de
52 cimilituri, adunate în diverse localități, precum: Monastir,
Neveska, Muskopolie, Pliasa, Gopeș, Veria, și d-l *Pericle Papahagi*
a publicat 101 angucituri în *Zweiter Jahresbericht des Instituts*
für rumänische Sprache (rumänisches Seminar) zu Leipzig. (Leip-
zig, 1895, p. 181—192), editat de d-l Weigand, directorul acelu
seminar.

*

Tóte colecțiunile citate până aici sunt cuprinse în volumul de
față, la alcătuirea căruia am fost ajutat și de alte persóne cari
au binevoit a-mi comunică un însemnat număr de cimilituri ine-
dite, culese în diferitele părți locuite de Români.

D-l *S. Fl. Marian*, cunoscutul folklorist, a binevoit a-mi pune
la dispozițiune o întrégă colecțiune adunată de d-sa în Bucovina;
d-l *Vasile Sala*, dascăl român din Vașcău în Transilvania, mi-a
trimis un număr de cimilituri din partea locului, și d-l *Pericle*
Papahagi, directorul liceului român din Monastir (Bitolia), mi-a
comunicat o colecțiune de angucituri armânesci.

Din România, un mare număr de cimilituri mi-au fost comuni-
cate de următoarele persóne:

D-l *I. A. Zanne*, autorul marelui lucrări «Proverbele Românilor»,
mi-a comunicat o însemnată colecțiune adunată în diferitele părți
din țără de d-sa personal, cum și de alții.

D-l *G. Popescu*, din Fișcălia, jud. Vâlcea;

D-l *M. Popescu*, din Moțăței, jud. Dolj;

D-1 *Mih. T. Adameşteanu*, din com. Adamescî, jud. Teleorman;

D-1 *N. Mateescu*, din Moviliţa, jud. Putna;

D-1 *G. Popescu*, din Perieni, jud. Tutova, şi

D-1 *I. T. Popovič*, din Stânca, jud. Iaşi;

iar din judeţul Sucevei, afară de cimiliturile adunate de mine personal, mi-aş mai fost comunicate de către:

D-1 *M. Lupescu*, din com. Broscei, cimilituri adunate în Broscei şi Dorna;

D-1 *N. Vasiliu*, din com. Broscei, cotuna Crucea;

D-1 *S. Teodorescu-Kirileanu*, din com. Broscei;

D-1 *C. Pavelescu*, din com. Mădeiu;

D-1 *T. Danielescu*, din com. Farcaşa;

D-1 *P. Herescu*, din Găinescî, com. Mălini, şi

D-1 *S. Mihăilescu*, din Giulescî, com. Drăgănesci.

Multe din cimiliturile comunicate de aceste persoane erau deja publicate în colecţiunile editate, de aceea le-am trecut în volum numai cu indicaţiunea izvorului publicat, fără a mai citi şi numele culegătorilor cari mi le-au comunicat.

Ōre-care dificultate presintă ortografia cimiliturilor armănesci. Toţi câţi au publicat până acuma câte ceva la noi în ţară, în limba armănescă, au căutat să se apropie de ortografia întrebuiată de ei la scrierea limbii române, de aceea se pōte spune că nu au urmat nici un sistem.

D-1 Weigand întrebuiţează sistemul fonetic, dar pentru transcrierea sunetelor şi-a alcătuit anume caractere tipografice, de cari s'ar fi putut lipsi. Nu vād nici o raţiune pentru ce d-1 Weigand a lepădat pe *ă* pentru a-1 înlocui cu *o*, pentru ce în loc de *â* sau *i* pune *u*, pentru ce nu întrebuiţează pe *j* şi alérgă la *ž*, etc.

Sistemul ce am adoptat este tot acel fonetic, servindu-mă numai de caracterele obicinuie în scrierea linbeii nōstre, cu unele adaose. Ast-fel pentru a arătă diftongarea a două vocale alăturate, s'a pus pe cea dintăiū semnul scurtării: *ěa*, *ia*, *ie*, *ōa*, *ŭa*; pentru *n* şi *l* îndulcite, însemnate de obiceiū cu *ñ*, *ñi* şi *ll* (d-1 Weigand pune *ń* şi *l'*) am întrebuiţat pe *n* şi *l* urmat de doi *i*, din care cel întâiū cu semnul scurtării: *nŭi*, *lŭi*; pentru sunetul transcris prin *dz* (la d-1 Weigand *dž*), am pus *q* (1).

*

---

(1) Strecurāndu-se unele greşeli în tipărirea cimiliturilor armănesci, se va consultă tot-deauna *Erata* de la finele volumului.

Volumul de față cuprinde 491 capitole, adică 491 lucruri cimitite, cu 1960 cimitituri tip și 756 variante, sau un total de 2716 cimitituri. Dintre aceste, aproape jumătate, adică 1253, acele însemnate cu un * sunt inedite, sau cari prin forma ori prin explicarea lor diferă de cele date până acuma la ivelă (1).

Lângă unele cimitituri am adăogit pe acele analóge sau asemănătoare din limbile străine, utilizând isvórele citate în text. Aș fi putut să pun mai multe din aceste cimitituri, dar m'am mulțumit a intercală numai pe cele mai caracteristice, pentru a nu mări din cale afară acest volum cu un material care, servind la studii comparative, este necomptet prin faptul că nu cuprinde și cimititurile asemănătoare ale popórelor slave.

Sfirșind aduc mulțumirile mele *Academiei Române* care a binevoit a edită acest volum, și persónelor cari mi-au comunicat un număr așa însemnat de cimitituri, și fără ajutorul căroră nu aș fi putut alcătuî acéstă carte.

ARTUR GOROVEI.

Fălticeni, Decembre 1897.

---

(1) Cimititurile românesce, traduse de mine în franțuzesce, sunt publicate în *Revue des traditions populaires* din Paris, tom VII, (1892), și tom. XII, (1897).

CIMILITURILE ROMÂNILOR.

I. Acoperemîntul casei.

1. * Am o manta largă, mare,
șéde pe patru picióre,
și rabdă și la plóie și la sóre. (1)

II. Acul.

2. * Am un om mititel,
face gardul frumușel. (2)
- a) * Omul mititel
face gardul frumușel. (3)
- b) * Este un om mititel,
face gardul frumușel. (4)
- c) Omuțul mititel
face gardul frumușel. (5)
- d) * Omul micuțel
face gardul frumușel. (6)

---

(1) Din Bucovina, comunicată de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din județul Sucevei, România, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) *Siedietórea* din Budapesta, an. II, p. 83.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

3. Moșneguțul mititel
face gardul frumușel. (1)
  - a) * Am un moșneguț mititel,
face gardul frumușel. (2)
  - b) * Am un moșnég mititel
și 'ngrădeseș frumușel. (3)
4. Am un moș tare mic, mititel,
face gardul mărunțel și frumușel. (4)
5. Am un moș tăricel,
dar îi mic, mititel,
face gardul frumușel. (5)
6. Am un moșuț mititel,
face gardul frumușel. (6)
7. * Am un voinic mititel,
face gardul frumușel. (7)
8. * Am un băet mititel,
face gardul frumușel. (8)
  - a) * Am un băețel,
face gardul frumușel. (9)
9. * Todirel
mititel
face gardul frumușel. (10)

---

(1) Ion al lui G. Sbiera, *Povești populare românești*, Cernăuți 1886, «șimilitura» No. 22.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) *Românul glumeț*, partea I, *Proverburile și ghicitori*, București 1874, cimitura No. 226.

(5) George T. Bulgărescu, *Ghicitori*, București 1887, cimitura No. 61.

(6) *Siedietőrea* (Budapesta), I, p. 72.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) Din jud. Suceve, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

a) * Toderel,
și mititel,
și 'ngrădesce frumușel (1)

10. * Vasilică mititel
face gardul frumușel. (2)

11. Ce e mic mititel,
îngrădesce frumușel? (3)

a) * Este un lucru mititel
și 'ngrădesce frumușel. (4)

b) Mic, mititel,
face gardul frumușel. (5)

12. Ce e mic și mititel,
îngrădesce lelea cu el? (6)

13. Mic, mititel,
înfrumusețesc lumea cu el. (7)

Cf. cimilitura valonă în traducere francesă:

Diriez-vous bien. . .
ce qui est plus petit
que la queue d'une souris
et qui fait le roi joli?
— L'aiguille. (8)

14. Am un par și o nua
și îngrădesc cât oiă vrea. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian. — In alte variante, comunicate tot de d-l Marian, stă: Toderică, Gavriluță.

(3) P. Ispirescu, *Pilde și ghicitori*, București 1887, No. 61; Bulgărescu, *op. cit.*, No. 185; A. Popescu în *Țera Nouă*, an. IV, București 1887.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 251; Bulgărescu, No. 575.

(6) *Colecțiune de basme și ghicitori*, partea I, ed. II, Craiova 1884, p. 39.

(7) *Românul glumeț*, No. 180; Bulgărescu, No. 577.

(8) O. Colson, în *Revue des traditions populaires*, Paris 1892, t. VII, p. 125.

(9) Leon Wolff, *Voinic înflorit*, basm popular, București 1884.

a) * Cu un par și o nuea
 îngrădesce cât o vrea. (1)

15. Luciu, lucior,
 îi pun códă de fuior. (2)

Cf. cimilitura bretonă în traducere francesă:

J'ai une haquenée blanche dont la queue se raccourcit à cha-
 que pas qu'elle fait.
 — Une aiguille. (3)

Cf. cimilitura lituană în traducere francesă:

Jument de fer, queue de chanvre. (4)

16. Am un cocoș:
 cu ciocul urzesce,
 cu códa împletește. (5)

17. Ce sparge cu capul
 și drege cu c. . . ? (6)

18. Ce sapă cu capul
 și duce cu códa ? (7)

19. * Am un vițel
 mititel,
 sparge cu capul
 și drege cu c. . . (8)

20. Am un boă:
 cu códa sparge,
 cu capul drege. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) *Românul glumeț*, No. 257.

(3) L.-F. Sauvė, *Devinettes bretonnes*, în *Revue celtique*, IV, 1879, ci-
 militura No. 94.

(4) Schleicher, *Indogermanische Chrestomatie*, p. 299, citat de Sauvė.

(5) A. Popescu în *Tėra nouă*, 1887.

(6) *Românul glumeț*, No. 268.

(7) Gr. Sima al lui Ion, *Din bėtrāni, Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frēmėntări de limbă*, ed. II, Sibiu 1886, cimilitura No. 116.

(8) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(9) Bulgărescu, No. 124.

21. * Am un boŭ :
cu córnela sparge
și cu botul drege. (1)
22. Iliuță trece 'n cale
și-și lasă mațele 'n vale. (2)
23. Ce fuge mereŭ la vale
și-și lasă mațele 'n cale? (3)

Cf. cimiliturile franceze :

- a) Qu'est-ce qui traîne ses boyaux derrière soi?
— L'aiguille. (4)
- b) Devinez ce qui va au marché et laisse ses boyaux à la maison?
— L'aiguille. (5)
- c) Qu'est-ce que c'est qui à chaque pas laisse un peu de sa queue?
— L'aiguille, qui à chaque point laisse un peu de fil. (6)
- d) Qu'est-ce qui passe et repasse, en laissant chaque fois un petit bout de sa queue?
— Le fil d'une reprise. (7)
- e) Dis, Jeannette, qu'est-ce que c'est qui, en marchant, laisse un peu de sa queue?
— Le fil de l'aiguille. (8)
- f) Qui lex, a cade passet u cagalet?
— L'agulhe. (9)

-
- (1) Din județul Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) Bulgărescu, No. 490.
(3) G. Dem. Teodorescu, *Poesii populare române*, București 1885, cîmilitura No. 2.
(4) Ibidem.
(5) Sauvė, *loc. cit.*, No. 95.
(6) Eugène Rolland, *Devinettes ou énigmes populaires de la France*, Paris 1877, No. 189.
(7) Ibidem.
(8) Ibidem.
(9) V. Lespy, *Proverbes du pays de Béarn*, Montpellier 1876, p. 92.

Cf. cimilitura italiană:

Ci ho un cosi tritì, tritì,
s'astragina 'l budelli.
— L'ago da cucire. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Quina es aquella bestioleta
que á cada pas
deixa un tros de cueta?
— L'agulla. (2)

Cf. cimilitura gallega:

De burato en burato
vai co'as tripas arrastro.
— A agulla enfiada. (3)

Cf. cimilitura ribagorzana:

Una coseta
de Dios devineta
que á cada paset
deixa un cagallonet. (4)

Cf. cimilitura flamandă:

Juteko peerdeken
met ze vlassche steerdeken
hoe zeerder dat ze peerdeken liep,
hoe korter dat ze steerdeken wierd.
— Nadel und Faden, wenn genähet wierd, (5)

Cf. cimilitura englesă:

Old mother Twitchett had but one eye,
and a long tail which she let fly;
and every time she went over a gap,
she left a bit of her tail in a trap. (6)

(1) A. Giannandrea, *Canti popolari marchighiani*, Torino 1875 p. 303.

(2) Francesch Pelay Briz, *Endevinallas populars catalanas*, Barcelona 1882, No. LXXIII.

(3) Demófilo, *Coleccion d'enigmas y adivinanzas en forma de diccionario*, Sevilla 1880, p. 344.

(4) *Ibidem*, p. 390.

(5) *Mon'se Anzeiger*, 1838, p. 372, ap. Rolland.

(6) Haliwell, *Nursery Rhymes and Nursery Tales of England*, p. 50, ap. Rolland.

Cf. cimititura Buriatilor din Siberia, tradusă în nemţesce :

Es lief eine graue Geis ein Seil nach sich schleppend.
— Nadel. (1)

24. Alecuță mititel
cu buricul după el. (2)

a) * Dumitrică mititel
cu buricul după el. (3)

25. * *Niic i el*
trađi grenda după el. (4)

26. * *Un puliū cu mafile azvarna.* (5)

27. *Niic năi-escu,*
drac năi-escu,
ma tută lumea eū u'nvescu. (6)

a) *Niic năi escu*
drac năi escu
tută eta năi u amvescu. (7)

28. * *Niic, țuflie escu,*
tută oastea u'nvescu. (8)

(1) Galsang Gombojew, *Sechzig burjätische Räthsel*, în *Bulletin de la classe des sciences historiques, philologiques et politiques de l'Académie impériale des sciences de Saint-Petersbourg*, t. XIV, 1856, p. 172.

(2) Bulgărescu, *op. cit.*, No. 125. — Tot la Bulgărescu mai sunt încă două variante, unde în loc de *Alecuță*, stă: *Dumitrică* (No. 361) și *Sferendache* (No. 718).

(3) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(4) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l Pericle Papahagi.

(5) Idem.

(6) Hasdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, I, 108.

(7) Gustav Weigand, *Die Aromunen*, ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren, Zweiter Band, *Volksliteratur der Aromunen*, Leipzig 1894, p. 268.

(8) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

Cf. cimilitura francesă :

Petite suis, ne suis pas forte,
ne puis aller s'on ne me porte;
maintes gens sont en mon dangier,
duc, comte, prince et chevalier;
et, se n'estoit par mon exploit,
bien croy qu'ilz moroient de froid. (1)

29. *Drac tu chisă, 'n cer tut drac,
s'îaste văr'nă coadă năi trag,
pri-îu-cido cu coada mi bag
din dao-trei mași una fac
pănă-ci-și di coadă ascap.* (2)

30. *Puîu cu caada lungă,
lungă și minută.* (3)

III. Aerul.

31. * De n'aș fi eă,
nime n'ar trăi pe lume. (4)

IV. Albina.

32. Găinușă, gălbinușă,
trece marea 'n piciorușe. (5)

33. * Măciuchița glava
încunjură dumbrava. (6)

34. * Harnica draga
încunjură dumbrava. (7)

(1) Rolland, *Devinettes*, No. 188.

(2) Hasdeu, *op. cit.*, I, p. 109.

(3) P. Papahagi, *Sammlung aromunischer Sprichwörter und Rätsel*, in *Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache* (rumänisches Seminar) zu Leipzig, herausgegeben von dem Leiter des Instituts Dr. Gustav Weigand, Leipzig 1894, cimilitura No. 2.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 112.

(6) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

35. * Ulcicuța grava
încunjură dumbrava. (1)
36. Cimiléga grava
încunjură dumbrava
și face ciuști în nas la Sava. (2)
37. * Mucinica graba
încunjură dumbrava,
ciuști în fund la Sava. (3)
38. * Maricuța graba
încunjură dumbrava,
prăpădesce cheile,
încunjură țerile. (4)
39. * Albinuța gava
încunjură dumbrava;
de are unde, se bagă;
de-nu, șéde și rabdă. (5)
40. * Măciucuța grabnică
încunjură dumbravnică. (6)
41. * Mititéua unple argéua. (7)
42. * Din mine ese miero,
din mine ese venin,
eū sunt de mângâiere,
eū sunt și de suspîn. (8)
43. * Butucaș de teiū,
limbă de coteiū,
pe la Blagoveștenie
pornesc ómenii în bejenie. (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 123.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.—Aceași cimilitură la Bulgărescu (No. 578) și în *Românul glumeț* se explică prin *lumînarea*.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

44. N'are córne, și tot împunge;
n'are pene, și tot sbóră;
maî mică decât boul,
și maî mare decât purecele. (1)
45. * *Ună nîlhi di cilugri*
tu un cufal adunaț. (2)
46. *Divarligahuî di cuțur,*
ambitaflîi cuscri cînta. (3)
47. * Merică, perică,
merge la biserică,
și se 'nchină; vine-acasă,
cântă, se frécă,
și plécă. (4)
48. Heligă, meligă,
se duce la biserică,
se 'nchină și se rógă,
se 'ntórce și se baligă. (5)
49. * Eligă, meligă,
merge la biserică;
îchină-se,
miră-se,
vine-acasă vaetă-se,
de cap trage-se. (6)

V. Aluna.

50. * Șéde 'ntr'un vîrf de nuea
și nu se teme c'a cădé. (7)

---

(1) *Siedietórea* (Budapesta), V, p. 95.

(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(3) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 3.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 201.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din județul Sucevei, culésă personal.

51. Cucuiata, vai de ea,
stă într'un vîrf de nuea. (1)
- a) Siciita, vai de ea,
șéde într'un vîrf de nuea. (2)
52. * Ticăita, vai de ea,
șéde într'un vîrf de nuea,
nu se teme c'a cădê. (3)
53. Aulê, aulê,
într'un vîrf de nuiê,
vină bade și mă iê,
că rău mă tem că-oiû cădê. (4)
54. * Șéde puica pe-o nuea
și tot strigă, vai de ea,
că se teme c'a cădê,
și-a cădê și s'a muià. (5)
55. * Mititica, vai de ea,
șéde într'un vîrf de nuea
și se vaită că n'are cine s'o ieà. (6)
56. * Am o păserea
într'un vîrf de nuea,
tot se caină ca vai de ea,
că nu mere nime să o ieà. (7)
57. * Lumină, luminărea,
șéde pe un vîrf de nuea
și tot strigă, vai de ea,
rêu se teme c'a cădê. (8)

(1) G. Baronzi, *Limba română și tradițiunile ei*, Galați-Brăila 1872, p. 214.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 8; *Românul glumeț*, No. 127; Bulgărescu, No. 662; I. C. Fundescu, *Basme, orații, păcălituri și ghi-citori*, ed. III, București 1876.

(3) Din Brosceni, jud. Suceva. com. de d-l M. Lupescu.

(4) *Siedietőrea* (Budapesta), II, p. 50.

(5) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

58. * Sărmănica, vai de ea,
șede 'ntr'un vîrf de nuea
și nime că n'o vedeă. (1)

59. Intr'un vîrf de riurea
șede biata, vai de ea. (2)

Cf. cimilitura lituană :

a) In einem kleinem Töpfchen, eine leckere Grütze. Was ist das ?
— Die Nusz (Haselnusz ; Walnüsze kennt der Litauer nicht). (2)

b) Ein kleines Töpfchen, ein leckeres Breichen. Was ist das ?
— Die Nusz (4).

VI. Anul.

60. Am un copaciū cu douē-spre-ḑece ramurī:
în fie-care ramură câte patru cuiburī,
și în fie-care cuib câte șapte ouē. (5)

a) Am un copaciū
cu 12 craci,
și 'n tot cracul câte 4 cuiburī,
și în tot cuibul câte 7 ouē. (6)

61. * *Easti un arburi cu 12 alumăki,*
cathi alumaki cu patru cuiburī,
cathi cuib cu șapti ōaūă. (7)

62. * Am un copaciū
cu doi-spre-ḑece craci,
în tot cracul
douē-spre-ḑece cuiburī. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) I. G. Bibicescu, *Poesiū populare din Transilvania*, București 1893, cimilitura No. XIV.

(3) Schleicher, *Litauische Maerchen, Sprüchworte, Raestel und Lieder*, p. 205, ap. Rolland

(4) Idem.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 51; Bulgărescu, No. 7.

(6) T. Stamati, *Pepelea saū tradițiunī năciunare romănesci culese, inorînduite și adăogite*, Iași 1851.

(7) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

63. * Am un pom
 cu doi-spre-zece craci,
 in fie-care crac
 cate sapte cuiburi,
 in fie-care cuib
 cate doua-deci si patru oue. (1)
64. Am un copaciū cu 12 stalpari:
 in tota stalparea 4 crengi,
 in tota cranga un cuib,
 in tot cuibul 7 oue,
 in tot oul 24 galgănuşuri. (2)
65. Am un pom mare, mare,
 cu doua-spre-zece crenge;
 in tota cranga sunt 4 cuiburi,
 in tot cuibul sunt 30 oue,
 in tot oul 7 pu. (3)
66. * Am un pom inaurit,
 cu flori dalbe-acoperit;
 cand e vreme cam frumoasa,
 crengile luminea varsa;
 cand e timp posomorit,
 crengile-arata urit;
 cu doi-spre-zece crăcuşori,
 ca doi-spre-zece bujori;
 in tot cracul cu trei-deci
     ramurile
     mititele,
     si mai mindre,
     si mai hide;
 in tot cracul, cate sapte
     cuiburele
     frumusele;
     in tot cuibul,
 cate 24 de pu golasei.
 Gici, firtate, asta ce-i? (4)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietőrea* (Budapesta), II, p. 22.

(3) *Ibidem*, IV, p. 120.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimilitura catalană:

Un arbre que te dotze brancas,
cada branca quatre branquillons,
cada branquillo set brotets
y cada brotet
es batejadet.
— L'any. (3)

Cf. cimilitura venețiană:

Mi gó un piter de rovere,
che buta rame dodese:
ogni rama ch'el butava,
quattro pomi el me donava.
— L'ano, i mesi e le setimane. (2)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Un árbol con doce ramas,
cada una tiene un nido,
cada nido siete pájaros
y cada cual su apellido.
— L'año. (3)

¿ Cual es el árbol que tiene doce ramas,
y cada rama tiene su nombre?
como no me lo aciertes
no eres hombre. (4)

67. Am un copaciū:
cu doi-spre-zece craci:
în fie-care crac sunt patru cuiburi,
în fie care cuib sunt șapte ouă,
și fie-care ou are o parte albă și alta neagră.
Ce să fie acesta? (5)

---

(1) Briz, *Endevinallas*, No. CCIII.

(2) Dom. Giuseppe Bernoni, *Indovinelli popolari veneziane*, Venezia 1874, p. 2.

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 34.

(4) *Ibidem*, p. 35.

(5) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 146.

68. Am un copaciū cu 12 ramuri:
 în fie-care ramură câte 4 cuiburī,
 în fie-care cuib câte 7 ouē
 jumătate albe, jumătate negre. (1)

69. *Arbure mare,*
frunzele-și le-are
albe di'nă parte,
lăi de-alantă parte. (2)

a) *Un arbure mare,*
frînșile ș are
albe di nă parte,
lăi de alantă parte. (3)

70. *Un arbure lungu*
cu multe frînșă,
disli albe, disli laie. (4)

Cf. cimilitura francesă:

Un père a douze fils, chacun d'eux en a trente, moitié blancs,
 moitié noirs.

— L'an, les mois, les jours, les nuits. (5)

71. * *Pri un pom sint patru cuiburī,*
cathi cuib cu trei ăă. (6)

VII. Apa.

72. Dumbră,
 sumbră,
 fără umbră. (7)

(1) Bulgărescu, No. 19 și 154.

(2) Tașcu Iliescu, *Documente de limba și literatura macedo-română: angucituri*, publicate în *Țera nouă*, an IV, București 1887, p. 50—54.

(3) Weigand, *Die Aromunen*, II, No. 32.

(4) Ibidem, No. 23.

(5) Rolland, *Devinettes*, No. 1.

(6) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 43; Bulgărescu, No. 353.

Cf. cimilitura latină rustică :

De umbre
exumbre. (1)

73. * Dacă n'ar fi,
lumea ar perî;
iar dacă multă este,
lumea prăpădesce. (2)

74. * Cine nu arde în foc? (3)

75. * Nicî nu nișcă, nicî nu urnesce,
numai cât mi blorcotesce,
pe pescariu mi-l zăbăvesce. (4)

76. Ruda se duce, boii staū. (5)

77. Lungă și lată,
nu stă nicî odată. (6)

VIII. Apa și ghéța

78. Mama nasce fata
și fata pe mamă. (7)

IX. Apa și vîntul.

79. * Rag gioielele
în génunî,
pădurenele
în păduri. (8)

---

(1) Hasdeu, *op. cit.*, II, p.1263.

(2) Din com. Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 66.

(6) *Ibidem*, p. 90.

(7) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 147.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

X. Aria.

80. Intr'o tavă spoită
şéde o nueă. curăţită. (1)

XI. Ariciul.

81. * Merge paşa pe uliţă
cu trei miî de sulişe. (2)

82. Hanţul,
zbanţul,
cu o mie de sulişî. (3)

- a) * Hanţur,
banţur,
trece pe ulişî
cu o mie de sulişî. (4)

83. * Merge moşu pe cărare
cu o mie de ace în spinare. (5)

84. * Am un moş bătrân,
sue cu araciî în spinare. (6)

- a) Am un moş: de bătrân ce e,
duce o mie de araci la spinare. (7)

- b) Am un unchêş mare
c'o sută d'araci la spinare. (8)

- c) Un unchêş, ce e bătrân tare,
pórtă araciî pe spinare. (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 469.

(2) Din judeţul Sucevei, culésă personal.

(3) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 114.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(6) Din Fişcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) *Românul glumeţ*, No. 69.

(8) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, cimilitura No. 7; Bulgărescu, No. 4.

(9) *Românul glumeţ*, No. 330; Baronzi, *op. cit.*, p. 217.

d) Am un moș bătrân
și urcă araciî la dél. (1)

85. * *Un auș mîrat*
cu sulî ncârcat. (2)

86. * *Un auș ncârcat cu aîi.* (3)

87. *Un auș cu sarca turnată.* (4)

XII. Ața de la opineî.

88. * Am o nua lungă, lungă,
și îngrădesc o poétă
și o zahată,
și mai rămâne o bucată. (5)

89. * M'am dus într'o poeniță
și am tăiat 12 nueluțe,
și am îngrădit o bucată,
și a mai rămas o bucată. (6)

a) * S'a dus tata în pădure
și-a adus o nueluță,
și-a îngrădit o poétă,
și-a mai rămas o bucată. (7)

90. * Am doi puî cu mațele pe spate. (8)

XIII. Banița.

(Veđi și *Dimerlia*.)

91. In pădure născuiû,
în pădure crescuiû,
acasă dacă m'aduse,
curva satului mă puse. (9)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 136; Bulgărescu, No. 5.

(2) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(3) Idem.

(4) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 6.

(5) Din Gălnescl, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 83; *Românul glumeț*, No. 215; Bulgărescu, No. 450.

XIV. Banul.

92. * Ochiî dracului
mórtea omului. (1)
93. La minte cald,
la mână rece,
îmi schimb stăpâniî
ca vai de ei,
și n'am odihnă
nici în mormînt. (2)

XV. Barabulele.

94. * Ce puî una,
găsescî două;
ce puî două,
găsescî nouă? (4)
95. * Mă duseiî în pădure,
săpaiî ouă de vovice;
săpaiî nouă,
lăsaiî două,
că voviciî iar să ouă. (5)
- a) Mă duseiî în pădurice,
aflaiî ouă de bobice;
luaiî nouă,
lasaiî două,
că bobicea să mai ouă. (6)

---

(1) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(2) Bulgărescu, No. 556.

(3) *Barabulele* se mai numesc la Români: *cartofe, crumpene, baraboiu, bandraburce, brandaburce, picioici, picheuce, bulughene, gogóșe, ouă de pămînt, napî de pămînt, alune de pămînt, mere, pere, bóbe, barabusce, perusce, grube, ghistine, hiribe, etc.*

(4) Din Găinesci, jud. Suceva, com. de d-l P. Herescu.

(5) Din Broscenî, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(6) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 65.

b) * Am o pădurice
cu nouă ouă de bobice;
ieaū două,
mai rămân nouă,
și bóbicea să mai ouă. (1)

c) Mă duceam în pădurice,
găsiam ouă de ciobice;
lăsam două,
luam nouă;
las ciobica să se ouă. (2)

96. * M'am dus la pădurice
și am găsit un cuib de bice;
găsesc unul, găsesc două,
lasă bicea să se ouă. (3)

97. * Mergăiū printr'o pădurice,
găsiū nouă ouă de vovice;
luaiū nouă,
lăsaiū două,
ca vovicea să mai ouă. (4)

98. * Mă duceam în pădurice
după ouă de vovice,
puneam două,
scoteam nouă,
vovicea când să ouă. (5)

99. * M'am dus la pădurea mare,
să taiū cuie și resteie,
și n'am găsit cuie și resteie,
ci am găsit pe Hogeia pe ouă,
și am luat două,
să nu se mai ouă. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea* (Budapesta), VI, p. 104.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem. — In altă variantă, comunicată tot de d-l Marian, sfîrșitul e ast-fel :

și cam mai ba
să se mai ouă.

100. * Am o cloșcă cu două ouă :
luaiū nouă,
rēmân două,
ca cloșca să se mai ouă. (1)
101. Sunt păminte de pe sub el sunt pline de ouă. (2)
102. De desubt prescure,
de-asupra pădure. (3)

XVI. Barba.

103. Fetele și femeile n'aū
și nici doresc să aibă ;
bărbații o țin de o podóbă,
iar când o aū
cércă să se curățescă de ea. (4)

XVII. Barda.

104. * Pe tăiuș se taie lemne,
peste Nistor sar surcele. (5)

XVIII. Berbecii (când se bat).

105. Opt opintele
și patru isbele. (6)
106. * Patru bat, opt opintesc,
mii și sute se clătesc. (7)
107. * Patru bat laturile,
opt se opintesc,
miile clătesc. (8)

---

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) *Siedietőrea* (Budapesta), II, p. 58.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 96.

(4) *Ibidem*, No. 73.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) *Românul glumeț*, No. 218.

(7) Din Farcașa, jud. Suceva, com. de d-l T. Daniilescu, și din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

108. * Opt se duc,
patru se'ntilnesc,
multe miș se clătesc. (1)
109. Opt alérgă,
patru se pălesc,
miș de miș se clătesc. (2)
- a) * Opt se pornesc,
patru se 'ntilnesc,
miș și miș se clatină. (3)

XIX. Bertita (mununița) fetelor.

110. Ce stă 'n cuiu și n'are fund? (4)

XX. Bețla.

111. * Fumul dracului
în capul omului. (5)

XXI. Bățul.

112. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine 'n sat și bate. (6)
113. In pădure m'am născut,
în pădure am crescut,
și în oraș cum m'aū adus
judecător am fost pus. (7)

---

(1) Din Bucovina com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 117.

(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Anton Pann, *O ședătoare la țară saū Povestea lui moș Albu*, București 1880.

114. *In padure faptu fui,
tot în pădure crescuî,
ş'acas'anda mă-aduseră,
mai mar s'hiu în dîseră. (1)*
115. *M-pîduri criscuî,
m-pîduri mi bilîrsuî,
şi'n hōara cum mă-adusiră
purtoîur în mi pusiră. (2)*
116. Nu mi-e frică
nu mi-e tîmă,
că am capul de aramă
şi piciorul plumbuit. (3)

XXII. Bieiuşca.

117. * Am o găscă ciōntă,
bōntă,
cu grumajiî ciobârlan. (4)

XXIII. Birul.

118. * Ce e greū peste bordeiū? (5)
a) Ce e greū pe casă? (6)

XXIV. Biserica.

119. * Am o ulcea pistricea,
cîntă cocoşii în ea. (7)

---

(1) Taşcu Iliescu, în *Tîra nouă*, an. IV, 1887.

(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 94.

(3) *Românul glumeţ*, No. 216.

(4) Din Broscenl, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Din Moşăteî, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(6) Bulgărescu, No. 308.

(7) Din Găinescî, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

- a) Am o ulcea pestricea,
cântă un cocoșel în ea. (1)
- b) Am o ulcea peștriță,
cântă cocoși în ea. (2)
120. Am o ulcea petricea,
și cântă doi cocoșei în ea. (3)
121. * Găinușă vînătă,
cucuetă cumătră. (4)
122. Tărtăcuță vînătă,
gurguétă cumătră. (5)
123. Tună văgăună,
ciorile s'adună. (6)
124. * Sus tună,
jos răsună,
omenii s'adună. (7)
125. Sus tună,
jos răsună,
ciorile la cuib s'adună. (8)
126. * Sus tună,
jos răsună,
erbile s'adună. (8)
127. Sus tună,
jos răsună,
negrele s'adună. (10)

-
- (1) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 99; Bulgărescu, No. 89.
 (2) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 99; Bulgărescu, No. 89.
 (3) Sbiera, *op. cit.*, No. 148.
 (4) Din jud. Suceva, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 11; Bulgărescu, No. 733.
 (6) *Românul glumeț*, No. 246.
 (7) Baronzi, *op. cit.*, p. 213; Bulgărescu, No. 663.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Idem.
 (10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 11; Bulgărescu, No. 667.

128. * Căciula purtatului
în mijlocul satului. (1)
129. Palticul tatului
în mijlocul satului. (2)
130. Am un tufar scorbuos,
urlă un lup bătaios. (3)
131. Dragostea 'mpăratului
șede în dricul satului. (4)
132. * In mijlocul crângului
e cuibul ciontăcului. (5)
133. * Pe șesul cel cu plopii
staă grauri ca snopii,
iar pe un stâlp de aur
șede un pui de graur. (6)
134. Am o casă pestriță
în mijloc de ulițe. (7)
135. * Am o vacă
porumbacă,
pe la córne
cu icóne,
pe la nări
cu lumînări,
pe la buze
buburuze,
la bărbi
cu făcli,
pe la șolduri
cu bolduri,
pe la pântice
cu descântice. (8)

-
- (1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
  - (2) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 8.
  - (3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, Iași, an. IV, p. 299.
  - (4) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 100.
  - (5) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
  - (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
  - (7) *Siedietórea* (Budapesta), IV, p. 47.
  - (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

136. * La fântâna bună
mulți ómenî s'adună. (1)

XXV. Bolovanul (în apă).

137. Bumbuleul rostogol
n'are stare pe ogor. (2)
138. * Am un cal sur,
se vîd dinții ca prin ciur. (3)
139. * Am un cal sur,
se vîd dinții prin dînsul. (4)

XXVI. Borcanul.

140. Din pămînt, ca Adam, sunt zidit;
pe rîtă, ca sfîntul Gheorghe, tras;
în cuptor, ca cei trei cuconî, ars;
cînd trăiam, de toți eram cîstit,
mă luă 'n mîni și înă pupă;
iar cînd, ca toți, și eu am murit,
nu s'a găsît cine-a mă îngropă. (5)

XXVII. Bostanul.

141. * Șede tată-tîu umflat
pe un dîl mare și rotat. (6)
142. * Pe dîlu rotat
șede moșu bosumflat. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 126; Bulgărescu, No. 178.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Idem.
 (5) Anton Pann, *O șeșetóre la țeră; Românul glumeț*, No. 95; Bulgărescu, No. 322.
 (6) Din Stîncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (7) Idem.

143. Pe valea lui Baibarac
șéde Vlad mort și umflat. (1)
144. * Pe ogor
de-a rostogol,
la pórtă cu c... gol. (2)
145. * Am o casă facută pe un par,
și 'n lăuntru sunt o mulțime de ómenī. (3)
146. * Hop, hop,
surcele îngrop;
ghemurī strînse,
funīi întinse. (4)
147. * Teie 'ntinse,
gheme strînse. (5)
148. * Funie 'ntinsă,
gheme strînse. (6)
- a) Gheme strînse,
funīi întinse. (7)
149. * *Tîndu funi*
ș-adun gîlami. (8)
150. * Ațe 'ntinse,
gheme strînse. (9)
151. * Am un putineiū
plin cu leī. (10)

---

(1) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 90.

(8) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

152. * Am un bordeiŭ
plin cu viŭei. (1)
153. Am un bordeiŭ,
plin de viŭei;
până nu sparg bordeiul,
nu se vëd viŭei. (2)
- a) Am un bordeiŭ
cu viŭei;
până nu sparg bordeiul,
nu pot scôte viŭelul. (3)
- b) *Am o călivă 'nplină cu mîelî;
pîn's'nu o frîngî, nu dai di elî.* (4)
154. Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
sub laiță pus. (5)
155. * Hurduz
burduz,
din țarină-adus,
și sub laiță pus. (6)
156. * Hurduji
burduji,
de la munte aduși,
sub laiță puși. (7)
- a) Hurduz
burduz,
de afară adus
sub laiță pus. (8)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 141.
 (3) Bulgărescu, No. 8.
 (4) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.
 (5) Sbiera, *op. cit.*, No. 89.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Idem.
 (8) Din Broscenî, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

157. * Trece moșu peste pîrlaz,
și-î rămâne o parte în gard. (1)
158. * Tată-tëu pe gard,
mașele sub gard. (2)
159. * S'a băgat moșu 'n cămară,
și-a uitat jăchila-afară. (3)
160. Am un cioban cu cârpa în c.... (4)

XXVIII. Bota.

161. * Hurduc
burduc,
de mustăți te duc. (5)

XXIX. Boul.

162. * Cât a fost niic,
în patru trâmbiți trâmbiță;
după ce-a crescut mai mare,
délurile răsturnă;
iar când a 'mbétrânit,
în crăsmă cu el jucă. (6)
163. Mic cât fuseiū,
din patru fluere țiseiū;
dacă muriū,
în hóre jucaiū. (7)

---

(1) Din Giulesci, jud. Suceva, com. de d-l S. Michăilescu și explicată prin «bostanul care crește pe gard».

(2) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(3) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, 301.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Bulgărescu, No. 566.

a) Mic cât fuseiū,
din patru fluere ȕiseiū;
dacă mare mă făcuiū,
pămîntul răsturnaiū;
dacă muriū,
în hore jucaiū. (1)

164. Când nasce,
patru cunósce;
dacă móre,
jócă 'n hóre;
cât trăesce,
pămîntul înegresce. (2)

165. Până-î mic,
ȕeri cuprinde;
dacă cresce,
pămîntul risipesce;
dacă móre,
în joc sare. (3)

166. * Când suge, când ară,
când fac din el ciobote. (4)

XXX. Bradul.

167. În pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă de m'aduse
să joc în horă mă puse. (5)

XXXI. Braga.

168. Dobra subȕirica
umple putinica. (6)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 14.

(2) Bulgărescu, No. 289.

(3) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 66, explicată prin «vițelul

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Bulgărescu, No. 475.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 100; *Românul glumeț*, No. 272; Bulgărescu, No. 317.

XXXII. Brieiul.

169. * Am un boŭ bălan,
pasce pe munte de ciolan. (1)
170. Am un cal de fer,
pasce pe un munte de os. (2)
171. * *Ună virvirifă,*
tuti păqli l-ivnă,
pri muntî nu sê-alină. (3)

XXXIII. Brișca.

172. Am o vacă
năzdrăvancă,
și prin șolduri
îi tot bolduri. (4)

XXXIV. Brósea.

173. * Am o épă drépănă,
șéde jos și dépănă,
și se rógă robului,
și se 'nchină cucului. (5)
174. * Lângă un pîrăuț,
bate un cățeluș. (6)

XXXV. Brósca nșei.

(Vedî și *Veirga.*)

175. Țiua în primblare
mereŭ mă pornesc,
nóptea mă pun iară
casa să păzesc. (7)

---

(1) Din Farcașa, jud. Sucéva, com. de d-l T. Daniilescu.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 33; Bulgărescu, No. 15.

(3) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(4) Stamati, *Pepelea; Românul glumeț*, No. 32.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Baronzi, *op. cit.*, p. 221; Fundescu, *op. cit.*

176. *Lalăl cărtăasce*
ș'teta ghilăasce. (1)

XXXVI. Bruma.

177. * Vine moșul pe porțiță
 și își scapă o cheiță ;
 vine luna și n'o iea,
 vin stelele și n'o iea,
 vine sórele și-o iea. (2)
178. Mă suiū pe-un scaun,
 cuțitul îmi scăpă,
 luna-l vėđū și nu-l luă,
 și sórele-l vėđū și-l luă. (3)
179. * Mě duseiū la cai,
 mă suiū pe un scaiū,
 cuțitul scăpaiū ;
 luna l'a vėđut,
 sórele l'a luat. (4)
- a) * Mě suiū pe un scaiū,
 cuțitașul mi-l scăpaiū ;
 luna mi l'a dat,
 sórele mi l'a luat. (5)
180. * Ce se nasce cu luna
 și pere cu sórele? (6)
181. *Nu ntunică, apiri ;*
apiri, nu ntunică. (7)

---

(1) Tașcu Iliescu, în *Téra nouă*, 1887.

(2) Din Gălnesci, jud. Suceva, com. de d-l P. Herescu.

(3) *Românul glumeș*, No. 211.

(4) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 15.

XXXVII. Buha.

182. * Năptea răcnesce,
 ziua s'odihnesce. (1)

XXXVIII. Bujorul.

183. Stejar verde,
 virfu-î arde. (2)

XXXIX. Buratecul.

184. Sub o fôie de leuștén
 țipă un pui de moldovén. (3)
185. Nu-î pasăre, dar pe copaci șede;
 nu-î vacă, dar pasce érbă verde;
 nu-î pesce, dar în baltă innótă:
 nu-î lăutar, dar cântă noptea tótă. (4)

XL. Buretele.

(Veđi și *Chuperca*.)

186. Curte albă într'un picior. (5)
- a) Cetate albă stă într'un picior. (6)
187. Domnișor
 într'un picior. (7)
188. * Hotrocol
 într'un ocol,
 babă albă 'ntr'un picior. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Românul glumeț*, No. 287.

(3) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(4) N. A. Bogdan, în *Gazeta Săteanului*, Rîmnicul-Sărat 1889.

(5) *Siedietőrea* (Budapesta), I, p. 32.

(6) *Ibidem*, IV, p. 23.

(7) *Ibidem*, V, p. 95.

(8) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

XLI. Buricul.

189. * In mijlocul Prutului
cuibul cocostîrcului. (1)
190. Cuibul ciocârlanului
în mijlocul Bărăganului. (2)
191. Cuibul berzei
în mijlocul bălții. (3)
192. In mijlocul lacului
e cuibul dracului. (4)
193. *Cuib di fufulăi*
tu mesăa di plaii. (5)

XLII. Butea (polobocul).

194. Am o vacă cu buricul în spate. (6)
195. * Am un frate
cu un cuiu în spate. (7)
196. * Am o vacă 'n șură
cu untul baltă 'n gură. (8)
197. * Șede moșu 'n dos,
cu țurloiul scos. (9)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Bulgărescu, No. 291.

(3) T. M. Arsenie, *Noua colecțiune de basme sau istorii populare*, București 1874, p. 126.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.

(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 17.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 18.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovič.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

198. * Am o vacă numai cu o țîță,
și-mi dă lapte cât imi trebuiesce. (1)

a) Amo vacă mare
c'o țîță 'n spinare,
și-mi dă lapte cât voesc. (2)

199. Lina
Magdalina,
cu smicele pe spinare,
la buric
calabalic,
la inimă veselie;
ghiciți, boeri, ce să fie? (3)

200. * Alunul
ține gorunul,
gorunul ține glôta,
și glôta ține balta. (4)

a) * Alunul
ține goronul,
și goronul ține balta. (5)

b) * Alunul
ține gruiul,
gruiul ține balta,
balta ține glôta. (6)

c) * Alunul
ține galunul,
și galunul
ține balta. (7)

(1) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 29.

(2) Bulgărescu, No. 97.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 33; *Românul glumeț*, No. 337; Bulgărescu, No. 496.

(4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

201. * Alunul
ține runul,
și runul ține balta,
și balta ține casa. (1)
202. * Goronul ține nebunul;
nebunul nebunesce ómenii. (2)
203. Intr'un câmp înrotat
șéde vládica umflat. (3)
204. Am o găină cucuiată,
o țin în pimniță încuiată,
și cum întru s'o descuiū
îi pun mâna pe cucuiū. (4)
205. Ilie, Ilie,
vin să-ți spun o bucurie:
la nunta ta cine jócă?
Sfinta pórnă busuiócă. (5)
206. * *Țe că-i greaūă,*
brini póartă nóaūă. (6)
207. *Un puțu cu capite tălâte.* (7)
208. * Și la cap ca la c. . .
o aș sudui, nu mă 'ndur. (8)

XLIII. Buzunarul.

209. * Cățelușă,
nu mai clămpăni la ușă,
că n'am trébă cu tine,
ci am trébă cu giupinésa,
să-mi împrumute covata cea spurcată,
să moiū pelea cea uscată. (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Vașcau, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. : 00.

(4) Bulgărescu, No. 97.

(5) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.

(6) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(7) Weigand, *Die Aromunen*, II, No. 10.

(8) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(9) Din jud. Sucevei, culésă personal.

210. * *Cofa cu mini u trag,
mînîli tu nîsă di-nî bag.* (1)

XLIV. Cacadirul.

211. * Ce are țîță
și nu-î mîță,
și-î verde
și nu-î șopârlă? (2)

XLV. Caféua.

212. *Vidută ghighiftăscă
namăa amîrească.* (3)

XLVI. Cahlița.

213. * Pe cotîrnéță
șéde o mămuéță. (4)
214. * Cioră ciociolită
în fund vîrîță. (5)

XLVII. Calul.

215. In pădure cioca-boca,
în tîrg hi-ho-ho,
și acasă trépa-lépa. (6)

XLVIII. Calul și căruța.

216. * Dupa, dupa pe podele,
tata ursu
după dînsu. (7)

---

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(2) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(3) Weigand, *op. cit.*, II, No. 20.

(4) Din Găinesci, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

(5) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 483.

(7) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

XLIX. Cana.

217. Am o fetiță, de ați veni toți
la guriță-o sărutați. (1)
218. Gălgăuț
în pîrăuț. (2)
219. Am o vacă cu țîța în spate. (3)

L. Candela.

220. Dobra subțirica
îmi umple ulcica. (4)
221. *Ună fintîniți*
cu ună liliți. (5)
222. *Ună stăaăă namisa di amare.* (6)

LI. Capacul, plăcinta, tigaia.

233. *Arap dè-asupra,*
arap digîos,
nvăastă tu mesi. (7)

LII. Capra.

224. Cine se nasce cu barbă? (8)
225. * Terică
merică,
merge la biserică,
vine-acasă
și se vaeră. (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 135.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 61.

(3) *Ibidem*, No. 62.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 9; Bulgărescu, No. 356.

(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 43.

(6) Weigand, *op. cit.*, No. 6.

(7) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 26.

(8) Bulgărescu, No. 306.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

- 226 * *Ună mōași zurlă
tu giuguri sē-aurlă.* (1)
227. *Ari barbă ș preftu nu-î,
ari cōarni ș boū nu-î,
măa-ca-ca cu cōada nsus; țe-î?* (2)

LIII. Capul.
(VeđI și *Sprincenela*.)

228. La o margine de crâng,
două blăni de blid;
lângă două blăni de blid,
doi luceferi;
lângă doi luceferi,
o mōră ferecată. (3)
229. Sub două muchi de crâng,
doi lucefereî;
sub doi luceferi,
o mōră ferecată. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Là bas, un taillis,
(la chevelure)
dessous ce taillis il y a deux lumières
(les yeux),
sous ces lumières il y a un conduit,
(la bouche),
sous ce conduit il y a un moulin
(la mâchoire).
— La tête. (5)
- b) Au milieu d'un pré il y a deux piquets
(les jambes).
dessus ces deux piquets il y a un bourbier
(le ventre),

---

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 35.
(3) V. Alecsandri, *Poesii poporale ale Românilor*, București 1866.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 308; Bulgărescu, No. 708.
(5) *Mélusine*, I, col. 264, No. 95.

sur ce boubrier il y a un four
 (la bouche),
 sur ce four il y a deux conduits
 (les narines),
 sur ces deux conduits il y a deux lumières
 (les yeux),
 sur les deux lumières il y a deux tertres
 (les arcades sourcilières),
 sur les deux tertres un taillis garni de voleurs
 (la chevelure, les poux).
 — L'homme. (1)

230. Móră ferecată,
 cióră spârcăitoare,
 doi lucefereî,
 două brazde trase pe o poeniță
 și o claie dărâmată. (2)

231. Am o claie:
 sub o claie, o poeniță;
 sub o poeniță, două arături;
 sub două arături, o mocirlă;
 sub o morcirlă, o móră,
 sub móră, o bardă. (3)

232. Am o dumbrăviță:
 sub cea drumbrăviță,
 este o poeniță;
 la cea poeniță,
 sînt două brăzdițe;
 sub cele brăzdițe,
 sînt doi șoimușori;
 sub cei șoimușori,
 e o gaie spurcăciósă;
 sub cea gaie spurcăciósă,
 e o móră
 rotunjóră. (4)

(1) *Mélusine*, I, col. 265, No. 96.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 10; *Românul glumeț*, No. 275; Bulgărescu, No. 568.

(3) *Românul glumeț*, No. 276.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 72.

233. * Am o pădurice:
 sub pădurice,
 două brăzdite;
 sub două brăzdite
 doi șoimușori;
 sub șoimușori,
 sucală cufurită;
 sub sucală cufurită,
 móră gorgăită;
 sub móră gorgăită,
 gabgaliță. (1)
234. Am o pădurice:
 din jos de pădurice,
 am o poeniță;
 din jos de poeniță,
 am doi lucefereî;
 din jos de doi lucefereî,
 am o țarcă spurcată;
 din jos de țarca spurcată,
 am o móră ferecată;
 din jos de móră ferecată,
 am un bălătușel. (2)
235. * Am o pădurice:
 lângă pădurice,
 două poenice;
 lângă poenice,
 două luminice;
 lângă luminice,
 țarcă spurcăciósă;
 lângă țarca spurcăciósă;
 móră petrósă;
 lângă móră petrósă,
 țap țaparig. (3)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 76.

(3) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

236. *Ună cutșubă girminăasă;
sum cutșubă, nă livadi;
sum livadi, dăaă arveli;
sum arveli, doi purungă;
sum purungă, un șopot cu doi șulinare;
sum șopot, ună măară;
sum măară, un țsoc. (1)*

Cf. cimiliturile castelane:

- a) Sobre un pozo, dos ventanas;
sobre ellas, dos miradores;
sobre los miradores, dos arcos;
sobre los arcos, un plaza;
sobre la plaza, una montana;
y en la montana, ermitanos.
— Cara. (2)
- b) Hay en una plaza nueva
un monte, y en el dos cuevas,
más abajo su hondo pozo
que tiene su brocal rojo,
altas ventanas iguales,
en ellas dos niñas cucas,
que por entre sus cristales,
todo lo ven, y todo lo cucan.
— Cara. (3)
- c) Un convento chiquitito,
las monjas son de marfil,
más arriba dos ventanas,
más arriba dos espejos,
y más arriba la plaza del pensamiento.
— Boca. (4)

---

(1) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 34^a.

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 71.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*, p. 52.

— Cara. (1)

Cf. cimilitura catalană:

¿ Qué es aixó?
Un convent de monjas blancas?
(los dents)
Al mig hi ha un frare vermell?
(la llenga)
Mes amunt hi ha duas fossas?
(los forats del nas)
Mes amunt dos mirallets?
(los ulls)
Mes amunt hi ha una plassa
hont s'hi passejan los senyors cavalers?
(los polls) (2)

237. Sub o clăie de fin,
două cosişore;
sub două cosişore,
doi lucefereî;
sub doi lucefereî,
o cioră spârcăitoare;
sub o cioră spârcăitoare,
o móră ferecată;
sub o móră ferecată,
o movilă-aridică. (3)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 71.

(2) Briz, *op. cit.*, No. XXXIX.

(3) Bulgărescu, No. 721.

238. Am un ȝăcăraș;
 lângă ȝăcăraș,
 este o poeniță;
 lângă poeniță,
 două păduri dese;
 lângă două păduri dese,
 două gogoși;
 lângă două gogoși,
 o cióră mucósă;
 lângă o cióră mucósă,
 o curte 'ngrădită cu gard. (1)

239. *Nă cutșubă cu șapti guvi.* (2)

LIV. Cartea.

240. * Răděcină pătrăcină,
 rar voinic care-o dijghină. (3)

a) Răděcină 'mpleticină,
 ales voinic o desbină. (4)

b) * Răděcină plitucină,
 rar voinic care-o desbină. (5)

c) * Răděcină pătăcină,
 rar voinic o desbină. (6)

d) * Răděcină 'mpletucină,
 rar voinic ce te desnină. (7)

e) * Răděcină plitocină,
 rar voinici cari-o desghină. (8)

(1) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 299.

(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 34¹.

(3) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 36.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Găinesci, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

f) Rădăcină despleticină,
se alege cine-o desbină. (1)

g) Rădăcină ne 'mpletită,
rar voinicel o despică. (2)

241. Găină pestriță,
la popa pe poliță. (3)

a) Am o găină pestriță,
șéde numaî pe poliță. (4)

242. Am o găină pestricióră,
șéde la popa pe lăicióră. (5)

243. Am ọ găină peștricuță
o puî în horn pe policuță. (6)

244. Câmpul alb, oile negre,
cine le pasce,
le cunósce. (7)

245. Sunt făcute de mărgеле
și de mână sunt înșirate. (8)

246. Mă compun din mărgеле
înșirate de mânăle tele;
din mic, mare eú te fac;
de ești cusut, 'te desfac. (9)

247. *Bőaři nu ari ș multi grěaști.* (10)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 163.

(2) A. Popescu, în *Těra nouă*, 1887.

(3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 401.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 164.

(5) *Românul glumeș*, No. 283.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 164.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 125; *Românul glumeș*, No. 52; Fundescu, *op. cit.*

(8) Bulgărescu, No. 401.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 36; Bulgărescu, No. 563.

(10) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 36.

248. Am două gheme de mătăasă:
le trimet la 'mpărătésă,
ca să începă 'ncepătură
fără léce de tivitură. (1)

249. * A trimis Vodă la Vodésă,
să-î începă o cusătură
fără léce de tivitură. (2)

LV. Carul cu nuiete.

250. * Vin oile de la munte
cu stelute albe 'n frunte. (3)

a) Vin oile de la munte
tot cu stele 'n frunte. (4)

b) * Vin oile de la munte
tôte cu stelute 'n frunte. (5)

251. * Vin oile de la munte
tôte breze 'n frunte. (6)

LVI. Carul, sania și jugul.

252. * Sunt trei frați:
unul rógă érna,
unul rógă vara,
și unul: fie cum va fi. (7)

a) * Sunt trei frați:
unul ȕice că-î mai bine vara,
unul ȕice că-î mai bine érna,
și unul ȕice că la dinsu-î tot atâta. (8)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 80.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(4) Stamati, *Pepelea; Românul glumeț*, No. 21.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

253. * Am patru frați:
 unul ȕice: vină vară;
 altul ȕice: vină érnă;
 doi ȕic: orî viî
 orî nu viî,
 nouă tot atâta ni-î. (1)
 (Carul, sania, boî și jugul).

LVII. Casa.

254. * Intr'un dovlecel
 vorbesc mașele în el. (2)
255. Am o vacă: vorbesc mașele din ea. (3)
- a) Am o vacă năsdăvancă
 și-î vorbesc mașele din ea. (4)
256. Am o vacă mare
 cu țîța 'n spinare. (5)
257. Cloșca de lemn
 și pui de pele. (6)
258. Am o cloșcă:
 nóptea strînge pui
 și ȕiua-î risipesce. (7)
259. Sub pădure grămădită
 șéde lumea învelită,
 ȕiua de sóre fugită,
 nóptea de lună pitită. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Sîma, *op. cit.*, No. 172.

(4) Bulgărescu, No. 83.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 31; Bulgărescu, No. 22.

(6) *Românul glumeț*, No. 100.

(7) *Ibidem*, No. 314; Bulgărescu, No. 75.

(8) A. Pann; *Românul glumeț*, No. 66; Bulgărescu, No. 720; Fundescu
op. cit.

260. * Am o grădină din patru pereți,
împărțită 'ntru în mai multe părți,
și de-asupra pusă o pălărie. (1)

261. *Prița ăști mōartă,*
ma vinili-lăi tut bat. (2)

LVIII. Castana.

262. *Stranilu nă-ăști laău*
cîmășă nă-ăști aroși,
truplu nă-ăști albu. (3)

LIX. Castravetele.

263. * Vir mâna prin frunze
și-apuc pe moșu de buze. (4)

a) * Bag mâna prin frunze
și prind pe moșu de buze. (5)

LX. Căciula.

264. * Reteveiū rotund
bagă flōce în fund. (6)

265. Reteveiū rotund
bagă lâna 'n fund. (7)

266. * Am un butucaș rotund
și-l bag în pēr afund. (8)

a) * Am un butucel rotund,
care viră perī afund. (9)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 37.
(3) *Ibidem*, No. 46.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(7) *Românul glumeș*, No. 193.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

267. Rotogol rotund,
bagă capu 'n fund. (1)

a) Rotogol rotund,
strînge përu 'n fund. (2)

268. Bucium rotund,
strînge përu 'n fund. (3)

a) Bucium rotund,
bate përul în fund. (4)

LXI. Călărețul.

269. * Trépa
lépa
pe cărare,
hingher
mingher
pe spinare. (5)

270. * Pe drum merge și grăbesce,
unde încet, unde mai iute;
urechî patru și ochî patru,
iară unghiî două-șeci și patru. (6)

271. Cine are șése picióre,
dar numai pe patru unblă? (7)

Cf. cimilitura francesă:

Six pieds, quatre oreilles,
deux bouches, deux fronts,
quelle bête est-ce donc?
— Un homme à cheval. (8)

(1) *Românul glumeț*, No. 321.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 43; *Românul glumeț*, No. 294; Bulgărescu, No. 649.

(3) Bulgărescu, No. 171.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 146.

(5) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(6) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 47.

(8) Rolland, *Devinettes*, No. 35.

Cf. cimilitura catalană:

Duas sobre duas,
 quatre caps ab duas caps,
 vuyt orellas y dotze peus.
 — Una dona embrassada,
 colcant una bura prenyada. (1)

Cf. cimiliturile germane:

Wann hat man sechs Beine,
 und geht doch nur auf vieren?
 — Wenn man zu Pferde sitzt. (2)

Zwei Köpfe, zwei Arme,
 vier Augen, sechs Füße.
 — Der Reiter. (3)

Cf. cimilitura ungurască tradusă în nemţesce;

Es schreitet einher: tipp, tapp!
 es trägt auf dem Rücken: wipp, wapp!
 Ohren hat es vier, Augen vier,
 Nägel aber zwanzig und vier.
 — Das Pferd mit dem Reiter darauf. (4)

Cf. cimiliturile valone în traducere francesă:

a) Six pattes, quatre yeux,
 quatre oreilles et deux têtes,
 ah! Nôtre-Dame, quelle drôle de bête. (5)

b) Devinez, devinez:
 six pieds, quatre oreilles,
 le derrière sur le dos;
 devinez quelle est ma merveille? (6)

272. * *Patru năşcă,*
patru imnă. (7)

(1) Briz, *op. cit.*, No. CCCXVII.

(2) Roland, *op. cit.*, p. 16.

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) Eugène Monseur, *Le Folklore wallon*, Bruxelles 1892, p. 106.

(6) Alfred Harou, *Folklore de Gadarville*, p. 120.

(7) Din Macedonia, com. de d-l. P. Papahagi.

273. De-asupra suflet,
de desupt suflet,
și 'n mijloc lemne uscate. (1)

LXII. Călcăile.

274. * Am două vaci roșii:
când le duc la apă,
se uită acasă;
când le duc acasă,
se uită la apă. (2)

- a) * Am doi cai:
când mă duc la puț,
se uită acasă;
iar când mă duc acasă,
se uită la puț. (3)

- b) * Am două epe:
când le duc la apă,
ele se uită spre casă;
și când viū acasă,
ele se uită la fântână. (4)

Cf. cimilitura catalană:

Quan va al camp,
mira á casa;
quan va á casa,
mira al camp.
— Lo cávech. (5)

Cf. cimilitura castelană:

¿ Cuál es aquella que cuando va para el monte, mira para casa, y cuando va para casa, mira para el monte?
— La cabra. (6)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No 46.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Bulgărescu, No. 132.

(4) Din jud. Teleorman, com. de d-l Michail T. Adamesceanu din com. Adamesci.

(5) Briz. *op. cit.*, p. 70.

(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 61.

Cf. cimilitura gallega :

Cara a casa van pra o monte
e cara o monte veñen pra a casa.
— Os cornos d'a cabra. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
que cuan va á ta casa
mira ta fuera,
y cuan va ta 'l monte
mira ta casa.
— Cueros de la cabra. (2)

Cf. cimilitura bearnesă:

Quand s'en ba tan bosc, qu'espie ta case?
— Lou bros. (3)

Cf. cimilitura portughesă:

Vae p'ra o monte,
olha p'ra casa;
rem p'ra casa,
olha p'ra monte.
— Espingarda (ao hombro). (4)

LXIII. Căldarea.

(Veđi și *Căunul*.)

275. * Hurduz
burduz,
din munte-adus,
sub laiță pus
cu dosu 'n sus. (5)

a) Hurduz
burduz,
de la munte-adus,
sub laiță pus. (6)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 340.

(2) Ibidem, p. 382.

(3) Lespy, *op. cit.*, p. 92.

(4) *Archivio delle trad. pop.*, I.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 50.

- b) *Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
sub laiță pus. (1)

276. Punte strîmbă,
vale adîncă. (2)

277. * *Nă mulțari cu mîinili la gură.* (3)

LXIV. Căldarea și donița.

(*Saū Cēunul și cofa.*)

278. * — Scurtă, grósă, und'te duci?
— Arsă 'n fund, nu mă întrebă,
că mă duc în tréba ta. (4)

279. — Scurto, gróso, und'te duci?
— Arsă 'n fund, de ce mă 'ntrebî?
Unde eū mă duc
tot ție ți-aduc. (5)

280. * — Scurtă, grósă, unde mergi?
— Arsă 'n fund, ce-ai să mă întrebî? (6)

a) * — Tu, scurteică, unde te duci?
— Da tu, scurtă de códă,
ce ai să mă întrebî? (7)

b) * — Unde te duci, tu scurtă, grósă?
— Ce ai să mă întrebî, în c. . . arsă? (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 51.

(3) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 113; Bulgărescu, No. 713.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din județul Sucevei, culésă personal.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile franceze:

- a) — Où vas-tu, bossue, bancale?
 — Tois-toi, toi, qui es tous les ans tondu.
 — Dialogue du pré et de la rivière. (1)
- b) — D'où viens-tu, ma grande courante?
 — Je viens de plus loin que toi, mon grand tondu.
 — Dialogue du pré et de la rivière. (2)
- c) — Où cours-tu, chiffon sans fin?
 — Que t'importe, rat tondu?
 — Dialogue du pré et du ruisseau. (3)
- d) — Clopin-clopant, où vas-tu?
 Que t'importe, c... tondu?
 Dialogue du ruisseau et de la prairie. (4)
- e) — Clopin-clopant, où vas-tu?
 — Ecraser choses pour te faire à manger.
 — Dialogue entre un laboureur et un ruisseau. (5)

Cf. cimiliturile lituane, traduse în nemțesce:

- a) — Wohin läufst du, krummer?
 — Was kümmerst dich, geschorne?
 — Der Flusz, die Wiese. (6)
- b) — Krummer, gebogener wohin wirst du laufen?
 — Geschorne, kahle, was kümmerst dich?
 — Das Flüzchen, die Wiese. (7)

Cf. cimiliturile germane, citate de Rolland:

- a) — Langschmal, wo wott de hen?
 — Nacktgeschoren, wat leet der dran? (8)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 25.

(2) *Ibidem*.

(3) *Mélusine*, 1877, col. 263, No. 73.

(4) Sauvė, *Devinettes bretonnes*, No. 16.

(5) *Ibidem*, No. 17.

(6) Schleicher, *op. cit.*, p. 199, ap. Roland.

(7) *Ibidem*.

(8) Solinger Mundart, *Weimarisches Jahrbuch*, 1856, p. 342.

- b) — Krum-herüm, bat wostu hyr?
 — Kâl-geschuären, bat froagstu darnă?
 — Bach und gemöhte Wiese. (1)
- Du (s) lange, du swange,
 bă büstu so lange,
 'rümme dan goan?
 —Du schriaewe, du schroae,
 bat froagstu darnă?
 — Bach und gemähte Wiese. (2)
- Du Krumme, du Lange,
 wu beist heint Nocht reimgange?
 — Ai, du geschoenes Schôf,
 wos fregstu dernôch?
 — Die ausgetretene Oder und die Wiese. (3)

LXV. Căldarea și fierosteile.

281. * — Scurtă, grósă, und'te ducî?
 — Mě 'ntrébă ciorbul,
 negru ca corbul! (4)

LXVI. Căldarea și securea.

282. — *Iu te duři, lăa, gușă lunga?*
 — *Ți me 'ntreghi, lăa fundu-apres?* (5)

LXVII. Căramișile.

283. *Țe-s nă nîlî di cilugrăale*
carî pri dînț, carî pri pîltare? (6)

(1) Grafschaft Mark, Woeste, *Zeitschrift f. d. Myth.*, III, p. 179.

(2) *Ibidem*.

(3) Kuhlaendchen, Koehler, *Weimar. Jahrb.*, 1856, p. 342.

(4) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(5) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

(6) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

LXVIII. Cărările.

284. * Ștefan lungul
ține drumul,
Ștefănésa
întră 'n casă. (1)
285. De la noi
până la voi,
tot fășii de tei. (2)
286. * De la noi
până la voi,
tot șfăruță trasă. (3)
287. * De la casă
la casă,
vițe de bostan trase. (4)

LXIX. Cărbuncle.

288. * Pe apă innótă
și 'n pământ nu putrețesce. (5)

LXX. Căruța și sania.

289. Am două fete: una așteptă vara, alta érna. (6)

LXXI. Cățéua.

290. * Are tata o óie laie
și-a fătat doi miei în pae;
eă ȕie bírrr!
ea face hírrr!
eă zic bírrr! óie la stână,
și ea face hap! de mână. (7)

---

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 74; Bulgărescu, No. 323.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Bulgărescu, No. 111.

(7) Din Găinesci, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

a) * Avem noi o óie,
 șéde culcată în paie,
 și-a fătat 12 mieî,
 toîi mari și frumușei;
 și strîg la dînsa bîr!
 ea face hîr!
 eû o prind de lână,
 ea m'apucă de mână. (1)

LXXII. Cânele.

291. * Prin văi către stânci
 șéde moșu 'n brânci. (2)
292. * Fugî în grabă până 'n tindă,
 vivura să nu te prindă. (3)
293. * In cămăruța 'ncuiată
 am o puică cucuiată. (4)

LXXIII. Cânepa.

294. * Pe o vale dungată
 mergî, o bagi uscată,
 o scoîi udă bine,
 te uiî după tine,
 din vîrf curge apă,
 pămîntul de-adapă. (5)
295. Ce înflóre și nu se cóce,
 și înflóre și se cóce. (6)
296. * O puî vie și-o scoîi mórtă,
 și din vîrf îi curge apă. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din județul Sucevei, culésă personal.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 80.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

a) * O bag țépănă,
și-o scot mórță,
și picură din vîrf. (1)

297. * Peste cap aducu-ți-o,
țugu, țugu-ți-o. (2)

LXXIV. Cântarul.

298. * Tata șéde 'n pod,
mama-l apucă de nod. (3)

a) * Tata se sue 'n pod
și mama-l apucă de nod. (4)

299. * Titirez, rez,
calcă pe retez. (5)

300. * M'am suit pe Iordan,
și vedeam mațe de țigan,
nici de miță,
nici de cârțiță,
numai de bivoliță. (6)

301. * Mě duseiū pe ici, colea,
după ciubuc de lulea;
nu găsiiū ciubuc de lulea,
dar găsiiū un cuib
cu două-spre-șcece ouă.
Luaiū două
și lăsaiū nouă.
Helgea mă vėđură,
pe fugă mă luară,
peste un corn de casă mă petrecură.
— Bună calea, născălări.
— Mulțumim d-tale, ciotcă, botcă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din județul Sucevei, culésă personal

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 27.

(5) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din județul Sucevei, culésă personal.

- a) Mă duseiū în pădure
 să taiū ciubuc de lulea;
 ciubuc de lulea nu găsiū,
 ci găsiū helgea cu nouē ouē.
 Nouē luară,
 nouē lăsară,
 pe fugă mă luară. (1)
302. * Mă luaiū pe ist cornişor de casă;
 întilniū patru lări călări.
 — Buna ziua, patru lări călări.
 — Mulţămim d-tale, ciotcă, botcă,
 adevărat măciucă. (2)
303. * Mă duseiū ici colea,
 luaiū ciubuc de lulea;
 luaiū nouē,
 lasăiū douē
 dōră helgea să mai ouē. (3)
304. Mă suiū în pod
 să caut iţe cotroite;
 nu găsiū iţe cotroite,
 ci găsiū o măgăriţă,
 la cōdă
 cu iscōdă,
 la pantece
 cu descantece. (4)
305. * Şede un turc pe esta dél
 şi unul pe cela dél,
 cu maţele 'ntr'un stejar,
 cu sângele 'ntr'un pahar. (5)
306. Nicī mōrtă, nicī vie,
 număi din cōdă adie. (6)

(1) Din Broscenī, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Din Găinescī, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Broscenī, jud. Sucéva, com. de d-l N. Vasiliu.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 157.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 30; *Românul glumeţ*, No. 304; Bulgărescu, No. 611.

307. * Sus botă,
jos botă,
și la mijloc hața așa ;
diceți toți că nu-î așa. (1)
308. * Ce-î mai mic decât oul
și ține cât și boul? (2)
- a) Ce e mic ca oul
și poate ca boul? (3)
- b) Am un titirez creț,
mititel ca un ou,
dar trage cât un boū. (4)
309. *Țe-î năic cît oulu*
ș-poati cît boūlu? (5)
310. *Ună cîfiluși cu mașili azvarna.* (6)
311. Am o găinușă gălbenușă,
cu minciunițe 'n gușă,
cu dreptatea pe spinare. (7)
- a) Am o găinușă gălbenușă,
cu minciunile 'n gușă,
și cu dreptatea în spinare. (8)
312. Am o găinușă,
ține dreptatea în spinare. (9)
- a) Am o găinușă
cu dreptatea în spinărușă. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din jud. Suceve, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 68; *Românul glumeț*, No. 220; Bulgărescu, No. 245.

(4) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 12.

(6) *Ibidem*, No. 100.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 135.

(8) Bulgărescu, No. 33.

(9) *Românul glumeț*, No. 279

(10) Bulgărescu, No. 73.

313. * Găinușă ciușă,
cu minciunile 'n gușă,
și cu dreptatea în spinare. (1)
314. * Trónca fedeleș,
bolohaniî Turculuî. (2)
315. Unghie de gaie,
códă de tigaie,
créstă de ridichi. (3)
- a) Laie, bălaie,
unghie de gaie,
créstă de ridichi. (4)
316. Unghie de gaie,
códă de tigaie,
créstă de cocoș. (5)
317. Sus cârlig,
jos cârlig,
și la mijloc basalic. (6)
318. * Se lasă și se ridică,
și tot te înșelă. (7)
319. Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus. (8)
320. De la noi
și până la voi
tot în zelee
și 'n măsele,
și 'n parale mărunțele. (9)

---

(1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 25; Bulgărescu, No. 763.

(4) *Românul glumeț*, No. 110; Bulgărescu, No. 651.

(5) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(6) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Crainic, *loc. cit.*, p. 300.

(9) Din Broscești, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

LXXV. Cărligele de împletit.

321. * *Ținți fraț adară un puț.* (1)
322. * *Ținți fraț un puț adară,
da s s-agăungă ș nu pot iară.* (2)

LXXVI. Cărligul de smuls paie.

- 323.* *Am un boŭ : mânâncă o șiră de paie și nu se satură.*(3)
324. *Am un boŭ, dar tare,
érna tot cu nasul în paie șede,
și de gras e ca un par,
și burtă n'are nici un dram.* (4)
- a) *Un boŭ slab am fórte,
érna tot cu nasul în paie șede,
și de gros e ca un par,
și burtă n'are nici un pic.* (5)
325. *Pîdurăa-nî mă-avû,
pîdurea-nî mi chirû:
ș-cu tini, ș-fîră tini.* (6)

LXXVII. Cășlegele de érnă, Postul și Pascele.

326. * *Am șapte răcliți descuete,
șapte încuete,
și o mână de bucurie;
gîciți, boerî, ce să fie?* (7)

LXXVIII. Cerbul.

327. * *Tătănita snop,
pană busuioc.* (8)

---

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
 (2) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1837.
 (3) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
 (4) Bulgărescu, No. 113.
 (5) *Ibidem*, No. 750.
 (6) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 45.
 (7) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

LXXIX. Cerceulul.

328. * Incârligată, îmbârligată,
în gaură băgată. (1)
- a) * Cârligată, bârligată,
în gaură de fată mare băgată. (2)
- b) * Invârligat, îmbârligat,
în gaură de fată mare băgat. (3)
- c) Cârligat, îmbârligat
în fată mare băgat. (4)
329. * Incârligată, învârligată
în ureche de carne aninată. (5)
330. * Cârligată, bârligată,
la fete 'n urechi băgată. (6)
331. * Drot încârligat,
în carne băgat. (7)
332. * Ustură și mă dore;
dacă întră, bine-mi pare. (8)
- a) * Ustură-mă, rău mă dore;
dacă-l bagă, bine-mi pare. (9)
- b) * Aleo! valeo! rău mă dore;
când mi-l bagă, bine-mi pare. (10)

---

(1) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156

(5) *Românul glumeț*, No. 229.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(9) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

333. Usturime cu durime,
când o puî, îmi pare bine. (1)
334. *Usturime cu durime,*
cîndu-l bagî, înî pari ghine. (2)

LXXX. Cereul.

335. * Ce-î rotund
şi fără fund? (3)

LXXXI. Cernutul.

(Vezi şi Sîta.)

336. În casă ninge şi afară nu. (4)
337. Sus bat laturile,
jos pică negurele. (5)

LXXXIII. Cerul.

338. * Am un crin:
la rădăcină veşted,
şi la vîrf înflorit. (6)
339. În vîrf înflorit,
la mijloc uscat,
şi la rădăcină verde. (7)
340. * Am un céun umflat,
peste lume răsturnat. (8)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 132; Bulgărescu. No. 758.

(2) Taşcu Iliescu, în *Ţera nouă*, 1887.

(3) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(4) Bulgărescu, No. 463.

(5) *Siedietőrea* (Budapesta), I, p. 8.

(6) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l N. Vasiliu.

(7) *Românul glumeş*, No. 133; Bulgărescu, No. 456.

(8) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

341. * Am un om mare, mare,
nóptea înfloresce
și ȕiua pălesce. (1)
342. Am o sucnă mirie,
plină de posderie. (2)
(Veȕi și *Stelele*).
343. * Am o rochie mirie,
plină de posderie. (3)
- a) * Am o rochiórá
plină de posdeiórá. (4)
344. * Am o prostire
plină de posdire. (5)
345. * Am un ciur de alune,
șéde cu gura în par
și nici una nu pică. (6)
346. Ce-í măi lung decât drumurile
și măi lat decât mările,
măi frumos decât florile
și măi uricios decât babele,
măi drag decât icónele
și măi rău decât tunurile,
măi luminos decât lumínările
și măi întunecos decât pivniȕele? (7)
347. Nalt e tata,
grósă-í mama,
nebun e frate-meú. (8)
— Cerul, pămîntul, vîntul.

---

(1) Din jud. Suceveí, culésă personal.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 133.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Idem.
 (5) Idem.
 (6) Idem.
 (7) *Gazeta Săténuluí*, 1889.
 (8) Bulgărescu, No. 614.

LXXXIII. Cetina bradului.

348. * Ce-î mai mic decât acul
și mai înalt decât bradul? (1)
349. * Ce năpârlesce vara
și 'nverdesce érna? (2)

LXXXIV. Cépa.

350. Roș e, măr nu e;
pături sunt, plăcintă nu-î. (3)
351. * Pături sunt, plăcintă n'are. (4)
352. * Rătund e, măr nu-î;
pături sunt, plăcintă nu-î. (5)
- a) * Rotund este, măr nu este;
pături sunt, plăcinte nu-s. (6)
- b) Am un măr roș și măr nu e,
foi are și plăcintă nu e. (7)
353. * Cașu-î, albu-î,
pături sunt,
plăcintă nu-î. (8)
354. * Îi un măr ca mărul,
și nu-î măr;
îi cu păr ca omul,
și nu-î om;
îi cu pături ca plăcinta,
și nu-î plăcintă. (9)

---

(1) Din Farcașa, jud. Suceveî, com. de d-l T. Daniilescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) V. Alecsandri, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 655; *Siedietórea*, II, p. 42.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Bulgărescu, No. 112.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

355. * Am un moșnég
cu 12 piei îmbrăcat
și bun pentru mâncat. (1)
356. Cine-î îmbrăcată în șapte haine? (2)
357. Ce stă în cuiu acățat,
în 12 piei îmbrăcat. (3)
358. Sus pădure,
jos prescure. (4)
359. Am un ou roșu, de crește în pământ. (5)
360. * Șede dómna în cămară
cu pletele afară. (6)
361. Ghici, micî: cépa ce e? (7)
362. *Na fěată adunată stog,
ș-cu cusifele tru loc.* (8)
363. *Na mőași cu grunilu n-loc.* (9)
364. * Am o copiliță
cu o roșie rochiță. (10)
365. Am o domnișóră
cu rochița roșióră,
când începe-a desbracă
toți apucă a lăcrimă. (11)

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 128.

(3) *Ibidem*, No. 129.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 116; *Románul glumeț*. No. 137; Bulgărescu, No. 461.

(5) *Siedietórea*, III, p. 6.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Calendar pentru basme* pe anul 1875

(8) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 89.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(11) *Siedietórea*, VI, p. 112.

366. * Am o coconiță
cu două-spre-zece rochițe;
când se 'ncepe-a desbrăcă,
toți încep a lăcrimă. (1)

a) * Este o copiliță
cu nouă rochițe;
când o desbrăcăm,
din ochi lăcrămăm. (2)

LXXXV. Céra.

367. * Am o rochiță: o spël în foc
și-o usuc în apă. (3)

368. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-î spël iia în apă caldă,
și s'o usuc în apă rece. (4)

a) A trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-î dea batista spëlată în apă caldă
și uscată în apă rece. (5)

b) M'a trinies dómna de jos
la cea de sus,
să-mî spele un zăbranic
în apă rece. (6).

LXXXVI. Césornicul.

369. Gânganie fără suflare,
umblă făr'astâmpërare;
n'are duh, nici nu viéză,
tótă lumea îndreptéză. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 78; Bulgărescu, No. 584.

(5) *Românul glumeș*, No. 310.

(6) Bulgărescu, No. 77.

(7) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 26; Bulgărescu, No. 390;
Revista critică literară, IV, p 303.

370. Am o pasăre dușmană
și foarte tirană,
n'are suflet, n'are minte,
ci e plină de cuvinte,
ce o 'ntrebă ea spune. (1)
371. Am o lighiônă tare
fără nici o stâmpărare;
n'are suflet, și-are minte,
ea te 'nvață om cu minte;
dacă nu ști, ea te 'nvață;
de-î ghicî, să-ți frig o rață. (2)
372. Am o pară nu prea mare,
ea grăesce, dar graiul n'are,
ce nu ști ea te învață;
de-î ghicî, ți-oî da o rață. (3)
373. Fată mare
minte n'are,
tot umblă și nu se 'nvață;
de-î ghicî, ți-oî da o rață. (4).
- a) Minte are,
suflet nu are,
ce nu ști te învață;
de vei ghicî, ți-oî frige o rață. (5)
374. Ce e mic și fără minte
și ne 'nvață la cuvinte? (6)
375. *Suflet nu am ș-ca gă adică.* (7)
376. * Am un om:
șede și bate,
și arată și spune,
dar nu mănâncă. (8)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 153.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, II, p. 47.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 51; Bulgărescu, No. 387.

(4) Bulgărescu, No. 387.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 40.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 64; Bulgărescu, No. 188

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 68.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

377. Am o casă mică,
de tot mititică,
cu pitici,
cu firfirici;
diua cântă
nóptea cântă,
n'are nici de cum astâmpăr. (1)
378. * Am un băiat mițitel;
câte mai face,
și gura nu-î mai tace. (2)
379. * Sunt tot una călător
de cu séră până 'n zorî;
nu flămândesc,
nu însetez,
dar tot una mă oftez. (3)

LXXXVII. Céța.

380. * Ce nu răsună în pădure? (4)
a) Ce merge prin pădure și nu sună? (5)
381. * Ce întră mereu în sat
și câniî la ea nu bat? (6)
382. * Ce trece des prin vană
și câniî n'o bagă 'n samă. (7)
383. Pe o vale cotită
vine mierla 'nsovonită. (8)

---

(1) Bulgărescu, No. 121.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) *Românul glumeț*, No. 297.

(6) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(7) Idem.

(8) *Românul glumeț*, No. 227.

384. Am un moș bătrân:
cu capul ici
și cu picióarele peste Prut. (1)

LXXXVIII. Céunul.

385. * Hurduz
burduz,
de la munte adus,
sub laiță pus,
cu mămăligă uns. (2)
386. * Am o haită négră,
toți munții alérgă. (3)
387. * Am o haită négră,
toți munții alérgă,
și numai urdă fată. (4)
388. * Am o vacă négră,
și când fată,
toți copiii alérgă. (5)
389. * Am o vacă négră,
în toate zilele fată,
și băeții stau împrejur grămadă. (6)
390. * Am o vacă négră,
când se baligă, toți alérgă. (7)
391. * Am o vale adîncă
și cu puntea strâmbă. (8)

---

(1) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) Idem.

(3) Din jud. Suceveî, culésă persomal.

(3) Idem.

(5) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Din Perienî, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.

(7) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

392. * Cióra besă
goga esă. (1)

LXXXIX. Cheia.

393. Am o purcicuță vijnéță,
când o prindî de urechi
face fiștî în coștiréță. (2)

XC. Chiotul.

394. Ce trece peste apă
și nu face valuri? (3)

Cf. cimiliturile franceze:

- a)* Qu'est-ce qui passe au-dessus de l'eau sans faire d'ombre?
— Le son de la cloche. (4)
- b)* Qui est-ce qui passe la rivière sans faire d'ombre?
— Le son. (5)
- c)* Qu'est-ce qui passe sous le soleil sans faire d'ombre?
— Le son de la cloche. (6)
- d)* Qui est-ce qui passe l'eau sans se mouiller?
— Le son. (7)
- e)* Dé qué passo sou lou sourél sans qué dingu ou vézio?
— Lou soun dé lo compono. (3)

---

(1) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 16.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 42; *Românul glumeț*, No. 338; Bulgărescu, No. 223.

(4) Rolland, *op. cit.*, No. 21.

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*

(8) *Ibidem.*

f) Duvun a dreux ann dour hep shent?

— Ar zonn. (1)

g) Qu'es acó que passo l'aigo sans ombro?

— Va sabi, lou soun de la campano. (2)

h) Devinez qui traverse l'eau sans faire ombre?

-- Le son de la cloche. (3)

XCI. Chiștele.

395. * Mě duseiũ la vorbotésă,
să-mĩ 'ncépă o 'ncepătură
fără lécă tivitură. (4)

XCII. Cimbrul.

396. * Am o sită
rotosită,
umblă vara prin gradină. (5)

XCIII. Cimpoiul.

397. * Am două rațe
cudulațe,
cine-a ghiel
șépte mațe s'or zgircel. (6)

398. Belit și mîncat,
și sbéră prin sat. (7)

399. * Am o gânscă șóită
bóită,
cu grumazul șoiũ
bîrloiũ. (8)

---

(1) Sauv , *op. cit.*, p. 63.

(2) Roland, *op. cit.*, p. 10.

(3) *Mélusine*, I, colóna 254.

(4) Din Broscen , jud. Suceve , com. de d-l M. Lupescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Broscen , jud. Suceve , com. de d-l M. Lupescu.

(7) Ispirescu, in *Revista literară*, 1887.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

a) Am o gânscă șoică
bóică,
de grumaz șoiu
bîrloiū. (1)

400. Umflă-mi-se,
îngânfă-mi-se.
brebenéua dăi, dăi,
și n'ai ce-î face. (2)

a) * Umflă-mi-se,
gânflă-mi-se,
dăi, dăi, dăi,
și n'ai ce-î face. (3)

401. * Umflă-mi-se,
gânflă-mi-se,
berbedéua scólă-mi-se;
móie capul,
află lécul. (4)

402. * Am două mere,
două pere,
două fuse de aur.
Vaî de puiul cel de graur
care se sue în nuc
și strigă la cuc,
din ciubuc trăgând,
din aripă dând,
din gură șovîrlégă, légă,
nimica să nu s'alégă. (5)

XCIV. Ciobanul și oile.

403. * Ciugurele
mărunțele
tot pe drum înșirețele,

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 59.

(2) Bulgărescu, No. 764.

(3) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

Ciugur
mugur
cel bătrân
șéde jos și bea tutun. (1)

a) * Ciugurele
mugurele,
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
cel bătrân
șéde jos și bea tutun. (2)

b) Ciucurele
măgurele
merg pe drum înșirățele,
Ciucur
măgur
șéde în drum,
trage din lulea la scrum. (3)

c) * Ciugurele
mărunțele
merg pe drum înșirățele,
Țoțul
moțul
cel bătrân
merge pe drum bând tutun. (4)

d) * Ciuturile
buturile
merg pe drum înșirățele,
iar Ciuturul cel bătrân
șéde jos și bea tutun. (5)

e) * Ciuhurele
mânânțele
merg pe drum înșirățele,

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 116.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Movilița jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

- Ciuhu
buhu
cel bătrân
șéde 'n drum și bea tutun. (1)
404. Ciugurele
mugurele
merg pe drum înșirățele,
și ciuguru
muguru
după ele. (2)
405. Toțul
moțul
șéde 'n drum,
țóțele
móțele
trec pe drum. (3)
406. * Ciugurele
mugurele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
cel bătrân
șéde jos și bea tutun,
Halea
palea
ține calea. (4)
— Oile, ciobanul și cânele.
407. * Ciugurele
mânânțele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
după ele;
Ciugur
mugur
bea tutun,

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea*, II, p. 22.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 166; Bulgărescu, No. 741.

(4) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu

Ciugurele
mânânțele
staă și dorm,
Halea
palea
ține calea. (1)

a) * Ciugurele
mititele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
șéde 'n drum
și se uită pe 'mprejur,
Halea
palea
ține calea. (2)

408. * Ciugurele
mugurele
merg pe drum înșirățele,
Ciucur
mugur
șéde jos,
Ciobea bate laturile. (3)

409. * Ciugur
mugur
mugurele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
muguresce,
șéde jos și le păzesce
și grăesce
păséresce,
șéde jos și bea tition
și grăesce cu Anton. (4)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu,

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

410. * Cele multe mânânțele
 merg pe drum înșirățele
 Șogul
 mogul
 șéde jos și bea tutun,
 Halea
 malea
 ține calea. (1)

411. Picurușul
 picură,
 trepădușul
 trépădă,
 Alea
 malea
 ține calea. (2)

XCV. Ciobota.

(Veđi și *Opinca*).

412. * Pac, pac,
 până o bag,
 coț, coț,
 până o scoți. (3)

413. * Intinde-te mîndra,
 întinde-te dragă,
 până ți-o bagă. (4)

414. * Am două ciocănele,
 șed în două tocurele. (5)

415. * Am două știubeieșe;
 țiua-s pline,
 nóptea-s góle. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 115.

(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Idem.

XCVI. Ciocălăul.

416. De-asupra hârtie,
în mijloc praf,
și de desubt pîrhaiță. (1)

XCVII. Ciocănitórea.

417. Suie pura pe răchită,
burduhanu nechită. (2)

XCVIII. Ciomagul,

(Veđi și *Bastonul*).

418. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'aduseră
vătav mare mă puseră. (3)

a) In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'a adus,
vătav de curte am fost pus. (4)

419. In pădure născuiū.
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'aduse,
judecătorul satului mă puse. (5)

420. Am un lucru mare în cap, subțire în trup. (6)

421. Nu mi-e frică,
nu mi-e témă,
că am capul ferecat
și piciorul plumbat. (7)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 86.

(2) *Siedietórea*, II, p. 42

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 111.

(4) Bulgărescu, No. 428.

(5) *Ibidem*, No. 479.

(6) *Ibidem*, No. 136.

(7) *Ibidem*, No. 617.

XCIX. Ciorapul.

422. Óla de boŭ, varza de carne și carnea de român. (1)

423. *Línoshu pőartă cîrnoshu.* (2)

424. *Cască perőasă, intra bilitlu.* (3)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Poil de çà et poil de là,
hausse la jambe, mects de là.
— La chausse. (4)

b) Poil dehors, poil dedans,
lève la jambe, fourre-la dedans.
— Le bas de laine. (5)

Cf. cimilitura bearnesă:

Peu dehore, peu dehens;
lhèbe la came, hique l'y dehens.
— Lou baix. (6)

Cf. cimilitura languedociană:

De qu'es acó? de qu'es acó?
Bourrut defora,
bourrut dedins,
aussa la camba, mets la dedins.
— Un debas. (7)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 16; *Românul glumeț*, No. 301; Bulgărescu, No. 620.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 58.

(3) Tașcu Iliescu, în *Țăra nouă*, 1887.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 61.

(5) *Ibidem*, p. 65.

(6) Giannandrea, *op. cit.*, p. 299.

(7) *Ibidem*.

Cf. cimilitura italiană:

Pelosa de fora, pelosa de drento,
 alza la gamba' é mettela drento.
 — La calza di lana. (1)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Peluda de fora,
 peluda de dins,
 alsa la cama y ficala dins.
 — La mitja de llana. (2)

b) Pelut defora, pelut dedins,
 alsa la cama y fica la dins.
 — La mitja. (3)

Cf. cimilitura istriiană:

Pil de fora,
 e pil de drento,
 alxa la gamba,
 metela drento.
 — La calza di lana. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Peludo per de fora,
 peludo per dintro,
 viene la garra
 y se hi fica dentro.
 — Media de lana. (5)

Cf. cimilitura gallegă:

Pelo por fora,
 pelo por dentro,
 érgom 'a perna,
 méto-a n'o medio.
 — O pantalon, ou a media. (6)

(1) Giannandrea, *op. cit.*, p. 299.

(2) Briz, *op. cit.*, p. 24.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 65.

(4) A. Ive, *op. cit.*, p. 298.

(5) Demófilo, *op. cit.*, p. 396.

(6) *Ibidem*, p. 344.

C. Clorchinele de struguri.

425. *Am un arap lavu ca cătranèa,
ma-l bagî în gură-î dulce ca mîerea. (1)*

CI. Cióra și poreul.

426. Țoțoiu
moțoiu
duce pe țoța mōța,
dar țoța moța
nu duce pe țoțoiu
moțoiu. (2)

427. Arțira
pîrțira
încălică pe arțoiu
pîrțoiu,
dar arțoiu
pîrțoiu
nu pôte să 'ncalice
pe arțira
pîrțira. (3)

428. Danța
manța
șéde pe dănțoiu
mănțoiu,
dar dănțoiu
mănțoiu
nu șéde pe danța
manța. (4)

- a) Gîrza
bîrza
șéde pe gîrzoiu
bîrzoiu,

---

(1) Tașcu Iliescu, în *Têra nouă*, 1887.

(2) Ispîrescu, *op. cit.*, No. 72.

(3) Bulgărescu, No. 155.

(4) *Ibidem*, No. 372.

dar gîrzoii
bîrzoii
nu şede pe gîrza
bîrza. (1)

429. * Mic mundur
se sue pe picitarcă,
şi picitarcă
pe mic mundur
nu se sue. (2)

CII. Cîrşa.

430. Ce este întâiu iubit
şi în urmă e neprivit? (3)

CIII. Ciuperca.

431. * Mănăstire 'ntr'un picior. (4)

a) Mănăstire 'ntr'un picior,
ghici ciuperca ce e? (5)

432. * Curte albă 'ntr'un picior,
ghici ciuperca ce-i? (6)

a) Curte albă 'ntr'un picior. (7)

433. * Intr'o ogradă ocolată,
curte albă într'un picior. (8)

434. * Tatarita 'ntr'un ocol,
curte albă 'ntr'un picior. (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 393.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann, *Povestea vorbeî.*

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 53; Bulgărescu, No. 572.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

435. Foișor
într'un picior. (1)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qué qu'ç'a qu'a en mointieu dou pré
qu'eu eune pètte et i ché pé?
— S'a in'obson. (2)

- b) Uno vea que n'o qu'uno chombo et un chopet
et se ten dreit coumo un codet?
— Un tchampognou. (3)

436. *Ună casă pri-un pișor
cu umbrela ăaste sor.* (4)

437. *Nă bisărcă gurgulăată
pri un stur adrată.* (5)

438. **Meți că suflit nu ari
nșapă loc ș năfăară arsari.* (6)

439. *Un om cu nă tingere n cap.* (7)

CIV. Cintura.

440. * Ce merge 'n jos deșartă
și vine 'n sus umflată? (8)

- a) * In jos merge deșartă,
în sus vine umflată. (9)

---

(1) Baronzi, *op. cit.*

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 47.

(3) *Mélusine*, I, colóna 20.

(4) Tașcu Iliescu, în *Țăra nouă*, 1887.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 30.

(6) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(7) Weigand, *op. cit.*, No. 11.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

CV. Clăia.

441. * Intr'un dél rotat
şede moşu umflat. (1)

CVI. Clopotul.

442. * Şede domnul Buzdugan,
şede sus într'un divan,
şi când poruncesce,
peste tot vestesce. (2)

443. * Tulumbum
tulumbum,
din Țarigrad adus
şi sus pus. (3)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qui est-ce qui est haut monté
qui appelle le monde de tout côté? (4)
- b) Qui est-ce qui est haut monté,
court habillé,
qui appelle le monde de tout côté?
— La cloche. (5)

444. Sunaiū friul în curte
şi auđi murgul din munte. (6)

Cf. cimilitura rusescă în traducere francesă:

Un cheval hennit au loin,
son mors résonne tout près.
— Le tonnerre. (7)

---

(1) Din BrosceŃi, jud. SuceveŃi, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Din jud. SuceveŃi, culėsă personal.

(3) Din Dorna, jud. SuceveŃi, com. de d-l M. Lupescu.

(4) Rolland, *op. cit.*, No. 274.

(5) *Ibidem*.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 19; *Romănul glumeŃ*, No. 286; Bulgărescu, No. 664.

(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

445. * Cercelul cucónei
urlă 'n fundul ólei. (1)
- a) Cercelul dómnei
în fundul ólei. (2)
- b) Cerceluşul dómnei
în jurul căldării. (3)
446. Inelul dómnei
în fundul ólei. (4)
447. Intr'o movilă adîncă
umblă voica cîntînd. (5)
- a) Pe o vale rotundă
vine Stanca cîntînd. (6)
448. * Pana cocostîrcului
bate faţa tîrgului. (7)
- a) * Pana cocostîrcului
bate fruntea tîrgului. (8)
- b) Pana cocostîrcului
bate 'n pórta tîrgului. (9)
449. * Linba cocostîrcului
bate fruntea tîrgului. (10)
450. * Ce sună în sat
şi câniî nu bat? (11)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) *Românul glumei*, No. 77.

(3) *Ibidem*, No. 206.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 154.

(5) Bulgărescu, No. 481.

(6) *Ibidem*, No. 634.

(7) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Stamatî, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumei*, No. 23; Bulgărescu, No. 644.

(10) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

451. * In mijlocul satului
rage un vițel de aur. (1)
452. * In mijlocul satului
rage buhaiul Împăratului. (2)
453. * Rage murga în cetate,
n'aū venit vacile tôte
și viței jumătate. (3)
- a) * Rage buga din cetate,
că nu i-s vacile tôte
și viței jumătate. (4)
454. * Rage buha în cetate
și s'aude 'n nouă sate
și Cordunu jumătate:
n'aū venit vacile tôte
și viței jumătate. (5)
455. * Rage hoga din cetate,
că nu-s vacile tôte
și viței jumătate. (6)
- a) Strigă hoga din cetate,
să vie vacile tôte
și viței pe jumătate. (7)
456. * Rage buha între hotare
și s'aude peste țără. (8)
- a) Rage buha 'ntre hotarē,
s'aude 'ntr'a șeptea țără. (9)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (3) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.
 (6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (7) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian
 (9) *Calendar pentru basme*, București 1887.

b) * Rage biga 'ntre hotarē,
și s'aude-a șéptea țéră. (1)

c) Rage buha 'ntre hotarē,
de s'aude-a noua țéră. (2)

d) * Cânta buha 'ntre hotarē,
și s'aude-a noua țéră. (3)

Cf. cimilitura rusescă în traducere francesă:

Un poulain gris hennit dans un champ,
mais on l'entend partout. (4)

457. * Rage murga din cetate,
și s'aude 'n nouă sate. (5)

458. Bate toba 'ntre hotarē,
și s'aude 'ntr'altă țéră. (6)

459. * Ce tună 'n văgăună
și ciutele s'adună? (7)

460. Sus tună,
jos răsună,
tôte ciutele s'adună. (8)

461. Cerbiî sbéră, ciutele s'adună. (9)

462. Sus tună,
jos răsună,
toți copiii se adună. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 42.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

(5) Din Broscenî, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(6) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(7) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(8) *Siedietórea*, II, p. 50.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 22; *Românul glumeț*, No. 302; Bulgărescu, No. 222.

(10) Sîlmatî, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 668.

Cf. cimilitura franceza:

Qu'est-ce qui n'a qu'une dent
et qui appelle tous ses enfants?
— La cloche, (1)

Cf. cimilitura catalană în traducere francesă:

Qu'est-ce que cela: une vieille avec une (seule) dent, qui fait
courir tout le monde?

— La cloche. (2)

463. * Sus cântă, jos plânge. (3)

464. * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
aice, mare Vodă, domn l'a pus. (4)

465. * Sus pe munte
se răspunde,
jos la țără
se resbéră. (5)

466. * Am două ulcele,
cântă doi cocoși în ele. (6)

467. * Am un juncan fruinos și gras,
de coddă când îl smâncesce,
tot satul clocotesce. (7)

468. Pe cei vii îi chem,
pe cei morți îi plâng,
fulgerele le frâng. (8)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 118.

(2) *Ibidem.*

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Idem.*

(5) *Idem.*

(6) *Idem.*

(7) *Idem.*

(8) *Siedietórea*, IV, p. 104.

469. * Mama strigă din grădină,
tata strigă din pârlóge
c'un fluer mare de dóge. (1)
470. Strigă Cheşa din copaci,
să s'adune boi şi vaci. (2)
471. Lângă-o tufă de moşdrén
ţipă un pui de ungurén. (3)

CVII. Clopotul şi túca.

472. La noi tae lemnele,
la voi cad surcelele (4)
473. Badea rage
prin pârlóge,
lelea 'ngână
din grădină. (5)
- a) * Murgul rage
în pârlóge,
lelea 'ngână
din grădină. (6)

Cf. cimilitura rusescă în traducere francesă:

La jument hennit sur la montagne turque,
le poulain lui répond sur la montagne de Sion. (7)

474. * Buha rage
între prilóge,
dómna 'ngână
din grădină
cu busuioc verde 'n înână. (8)
— Slujba bisericii.

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 110.
(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 43.
(5) Din jud. Suceveî, culésă personal.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CVIII. Cloșca și motanul.

475. * Tandalice are mere,
tandalic vine și cere,
tandalica nu se 'ndură,
tandalic vine și fură. (1)
- a) Tătărița ferbe pere,
Tătăroiū vine și cere,
Tătărița nu se 'ndură,
Tătăroiū vine și fură. (2)

CIX Cobilița.

476. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū;
acasă dacă m'aduse,
cercei grei imi puse. (3)

CX. Cobza.

477. * Doi purcei negoței,
bate gâsca la tiulei. (4)
478. * Am o vacă
drâmbovacă,
pe la côrne
cu chirône,
pe la pânțece
cu descântece. (5)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.—In alte variante nu se deosibesc decât numele: la Ispirescu (86) este *Natalița*, la G. Dem. Teodorescu *Gungulica*, la Bulgărescu (607) *Măriuța*. Aceeași cimilitură se explică și prin *Cloșca și uliul* la Marian (Ornitologia), unde o întâlnim sub două nume: *Singhilica* și *Anghelușa*.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 155.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 62; Bulgărescu, No. 480.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

479. * Ce-î la pân-tece
cu descân-tece,
și la capăt
cu piró-ne? (1)
480. * La cap hototo,
pe la pân-tece
cu descân-tece. (2)
481. * Ciupercă uscată
în cuiu spân-zurată. (3)

CXI. Cociorva.

482. * In huciū sunt născută,
în huciū sunt crescută;
acasă sunt adusă,
țigancă sunt pusă. (4)

CXII. Cocostîrcul.

483. * Moșul Niculae
dórnie pe casă 'n pae. (5)

CXIII. Cocoșul.

484. * La trup pepene,
la cap peptene,
la picióre
râșchitóre,
cucos, boule,
pricepe-te, nătângule. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

- a) La cap peptene,
la mijloc pepene,
la códă secere
și la picióre
râșchitóre. (1)
- b) * La cap peptene,
la spate secere,
cocoșule, boule,
pricepe-te, nătărăule. (2)
- c) * La trup pepene,
la cap peptene,
cucos, măgarule,
cunósce, boule. (3)
- d) La trup pepene,
la cap peptene,
la picióre,
râșchitóre. (4)

485. *La țifőari*
arișclitoari,
dinipoĩ pőartă cusőari,
și pri cap un chiaptini ș-ari. (5)

486. La cap peptene,
la spate secere,
la mijloc pepene. (6)

a) * La cap peptene,
la trup pepene,
la códă secere. (7)

487. La cap ca peptenele,
la códă ca secerea. (8)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, 87; Bulgărescu, No. 559.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian,

(3) Idem.

(4) *Siedietórea*, VI, p. 16.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 39.

(6) Baronzi, *op. cit.*; *Romănul glumeș*, No. 49.

(7) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 121.

- a) La códă ca și secerea,
la cap ca și peptenele. (1)
- b) Trupu-î ca și pepenele,
códă ca și secerele. (2)
- 488 * La cap ca toporul
și la códă secere. (3)
489. La cap pajură,
la spate secere,
cucos e, nătărăule,
aî priceput, măi boule? (4)
490. La cap peptene,
la grumaz coș cu grăunțe,
și la códă secere. (5)
491. * De la noi
și pân'la voi
zede și cimpoiu. (6)
492. * Sunt bărbat, port haine,
dar nu-s cusute de mână de om;
când cânt eă, tótă lumea o vestesc. (7)
493. Voinic sunt, haine port
nefăcute de mână de om;
strig nóptea pe la meșul noptii
și 'nviez morții,
iar la mórtea mea în sângele meă mor. (8)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 66.

(2) *Ibidem*, I, p. 40.

(3) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(4) *Românul glumeș*, No. 61; Bulgărescu, No. 493; Fundescu, *op. cit.*

(5) *Siedietórea*, II, p. 50.

(6) Din Mădeiă, jud. Sucevei, com. de d-l C. Pavelescu.

(7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(8) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 65; Bulgărescu, No. 769.

494. * Din pétră albă
 filosof s'a născut;
 când cântă, te 'nviază,
 când móre, se botéză. (1)
495. Dintr'o pétră albă
 proroc se nasce,
 nici creștin, nici păgân,
 și la mórtea lui
 se botéză în apă rece. (2)
496. Din lespeđi pétră albă
 proroc se nasce;
 când cântă, înviază morții,
 și când móre, îl mănăim. (3)
497. * Am un om
 cu cunună de aur în cap,
 și scólă morții
 cu glasul lui. (4)

Cf. cimilitura francesă:

Il y a présentement ici un prophète vêtu d'une robe de toutes couleurs, laquelle n'a point de coutures, quoiqu'elle soit de plusieurs pièces. Elle n'est ni de fil, ni de coton, ni de soie, ni de laine et elle n'est point faite de main d'homme. Il porte une couronne sur sa tête et il n'est pas marié, quoiqu'il ait plusieurs femmes. Elles vivent toutes avec lui sans jalousie; il méprise l'or et l'argent, il va toujours pieds nus, aussi bien en hiver qu'en été, et il marche fort gravement; il est courageux et fier. Ceux qui se connaissent en physionomie prétendent qu'il court risque de ne mourir point de sa mort naturelle, mais d'une mort violente.

— Le coq. (5)

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(2) Ispirescu, în *Revista literară*, an. VI, 1885.

(3) Bulgărescu, No. 247.

(4) Din Găinesci, jud. Suceva, com. de d-l P. Herescu.

(5) Rolland, *op. cit.*, No. 402.

498. * Am o pară frumósă,
la un capăt înfocată,
la un capăt secerată,
jumătate de mâncat
jumătate de-aruncat. (1)
499. Domnişor cu haine scurte
face judecată 'n curte. (2)
500. * Tupiluş pe sub părete,
beliuş prin cele fete. (3)
501. Am un popă burduhos,
mână porcii în jos. (4)

CXIV. Cofa.

502. Am o vacă şi o duc
de códá la apă. (5)
- a) * Am o vacă slabă
şi o duc de códá la apă. (6)
- b) Am o vacă pe care
o duc de códá la apă. (7)
- c) * Am o vacă albă,
o duc de códa la apă. (8)
503. Am o épa,
de o duc de códá la apă. (9)
504. * Am o căţea albă,
şi o duc de códá la apă. (10)

---

(1) Diu Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea*, IV, p. 24.

(3) Diu Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Diu jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Sima, *op. cit.* No. 45.

(6) Diu Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 48; Bulgărescu, No. 85.

(8) Diu Găiuescî, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(9) *Siedietórea*, II, p. 59.

(10) Diu Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

505. Am două epe:
până nu le ieaŭ de códă,
nu se duc la apă. (1)
506. * Am o vacă cu țița în spate. (2)

CXV. Cofa și cărligul.

507. * Moșu sue și cobóră
cu mătușa subsuóră. (3)

CXVI. Cojocul.

508. Taur bălțat
la spatele mă-tii învățat (4)

CXVII. Comănacul la caldarea de fert vinars.

509. Bute pe bute,
sus códă de vulpe. (5)

CXVIII. Condeinul.

510. * De iute ce sunt, trei mă țin,
din nas îmi curge otravă,
glas nu am, dar când vorbesc
s'aude la marginea lumii. (6)
- a) * De iute ce sunt, trei mă țin,
din peptul meu curge miere și venin,
când răsună, ajunge la marginea lumii. (7)

(1) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 300.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(4) Bulgărescu, No. 737.

(5) *Siedietorea*, II, p. 66.

(6) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

b) * De iute ce sunt, trei abiă mă țin,
din nasul meu curge miere și venin,
glas nu am, dară să strig când voi fi pus
m'aude răsărit și apus;
eu lumea o împăciuesc și o învrăjbez,
eu pe toți îi bucur și îi întristez. (1)

511. * Trei mă țin, trei mă pórta, trei m'adapă,
din gura mea curge miere și otravă,
încet vorbesc, glasul meu s'aude
până la marginile luminii,
prin mine stați craii și împărații. (2)

512. * Am un boi ; de iute ce-l, trei îl țin,
glas însă n'are, dar grăesce,
s'aude până la marginea lumii. (3)

513. Când eu strig
se aude la marginea mării. (4)

514. * Trei mă prind, trei mă țin,
trei mă léga și mă deslégă,
iar eu vërs din limbă foc și venin. (5)

a) Trei mă țin, trei mă pórta,
cinci mă duc de mă adapă,
din nasul meu curge miere și otrava. (6)

515. * Eu is vrajba și dragostea ;
de tare ce-s, trei mă țin ;
cu capul taiat
și 'n două crăpat. (7)

(1) A. Pann, *Povestea vorbeii*; *Revista critică literară*, IV, p. 157 ; Fundescu, *op. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Din jud. Suceveii, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Leon Wolf, în *Voinic înflorit*.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 128.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

516. Tae-mi capul,
scóte-mi limba,
dă-mi să béu
și sa-ți vorbesc. (1)

a) Tae-mi capul,
da-mi să béu și să vorbesc. (2)

Cf. cimitura francesă:

L'on me tire, on me taille, on me retaille,
je fais la paix et la guerre,
toutes les plaies il me faut boire
et je contente tous les amoureux. (3)

517. *Nic escu,*
drac escu,
tută lumăa u zburăscu. (4)

518. *Mut escu,*
nu grescu,
cu tută lumăa zburăscu. (5)

519. *Cînd fet io,*
trei mi țin
ș-pulii amelii
nîpoi nî-armîn. (6)

CXIX. Copilul în fașă.

520. Suflet nevinovat
stă legat. (7)

---

(1) G. Dem. Teodorescu. *op. cit.*, No. 68; Bulgărescu, No. 726.

(2) *Siedietórea*, VI, p. 112.

(3) *Mélusine*, I, colóna 254.

(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 40¹.

(5) *Ibidem*, No. 40².

(6) *Ibidem*, No. 41.

(7) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.

CXX. Corabia.

(VeđI și *Móra.*)

521. * Pana 'mpănată,
pe apă lăsată,
cu mână de om,
cu voe de domn. (1)
522. * *Meși ca suflit nu ari,*
pőartă sufliti pė-amari. (2)
523. Am o găscă pe apa
și cu fulgi în pădure. (3)
524. Am un lucru:
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu se atinge. (4)
- a) Suflet n'am, suflet duc,
de pămînt nu mă ating. (5)
525. Pe cea vale nourată
vine-o fěră 'ncornorată,
de meșteri străini lucrata;
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu se atinge. (6)

Cf. cimilitura rusescă în traducere francesă:

Au milieu des montagnes (rivage)
court un cheval noir,
couvert de tapis,
orné de clous. (7)

(1) Din jud. Suceveï, culėsă personal.

(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(3) Bulgărescu, No. 68.

(4) Stamati, *op. cit.*; *Romănul glumeș*, No. 24; Bulgărescu, No. 34.

(5) Bulgărescu, No. 707.

(6) V. Alecsandri, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 647.(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

526. Când erain în viață
 umbriam cu multă dulceață
 pe tot omul ostenit;
 acum însă după moarte
 de altă sortă am eu parte:
 ca să țin neconținut
 vii pe mine,
 vii sub mine;
 să vedem: ghicî-vei bine? (1)

Cf. cimilitura francesă:

a) Devine une chose morte et qui a vécu,
 qui a été baptisée après sa mort pour porter les vivants.
 — Un navire. (2)

b) Quand j'étais vif, les vifs passaient sans prendre ni or, ni monnaie, et étant mort, les vifs et morts je porte et souvent fois garde la porte et les hommes m'envoient souvent sur l'onde.

— C'est un chêne, car il nourrit les pourceaux de son fruit et après qu'il est mort on en fait des planches pour faire des planchers, portes, des navires, des bateaux pour aller sur l'eau. (3)

Cf. cimilitura în limba asalciană veche:

Was ist das: do es lebt do speysst es die lebendigen; do es todt do beschirmt es die lebendigen; es trug die lebendigen und ging uff den lebendigen.

— Ein Eichbaum der gibt sein frucht den seuwen wan er abgehauwen und zu den heusern gemacht wirt, beschirmt er die menschen oder so man schiff daraus macht, tregt er die menschen, und geet uff den fischen. (4)

(1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 25; Bulgărescu, No. 193.

(2) Sauvė, *op. cit.*, No. 93.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 44 — 45.

(4) *Ibidem*.

Cf. cimilitura lituană:

Als ich lebendig war, nährte ich lebende; als ich todt war
trug ich lebendige. Was ist das?

— Die Eiche. (1)

CXXI. Corlata și coșul.

527. * Am patru frați:
p'o mânecă de cojoc băgați,
și toți beu tutun cu lulelele. (2)

CXXII. Cortul țigănesc.

528. Ce casă e agățată pe lemne? (3)

a) Ce casă-î spânzurată,
pe lemne agățată? (4)

529. Ce casă-î, pe care
într'o clipă o făceă,
într'o clipă o strîngeă,
și pe cal o puneă? (5)

CXXIII. Cosciugul.

530. Cine-l face nu-î trebuie,
cine-l cumpără nu-î pentru el,
și cui îi trebuie nu-l scie și nu-l vede. (6)

a) Il face cui nu-î trebuie,
il cumpăra cine nu doresce,
și trebuie cui nici nu-l vede. (7).

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 44—45.

(2) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Bulgărescu, No. 303.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 151.

(5) *Ibidem*, No. 152

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 124; Bulgărescu, No. 231.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 77.

531. *Carî lu adara nu-lî lipseşti,
îl dimîndă carî nu va,
ş-carî îl pŏartă necă-l vĕadi. (1)*

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Celui qui le fait ne s'en sert pas,
celui qui s'en sert ne le voit pas.
— Un cercueil. (2)
- b) Celuy qui la faict n'en a besoing,
celuy qui la fait faire ne la veut pour soy^t
et celuy pour qui est faicte ne s'en soucie.
— Une bière pour un trépassé. (3)
- c) Adevinez que c'est: celui qui le vent en est
[joyeux;
et celui qui l'achate en est courrouchiez,
et celui qui en besoingne le met n'en scet riens.
— C'est un luyse. (4)
- d) Celui qui le fait, c'est pour le vendre;
celui qui l'achète, ne s'en sert pas;
celui qui s'en sert, ne le voit pas. (5)

Cf. cimilitura catalană:

Qui la fa, no la vol;
qui la veu, no la desitja;
y qui la fa servir,
ni la veu, ni la compra.
— La caixa de mort. (6)

---

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 71.

(2) *Mélusine*, I, colóna 257.

(3) Rolland, *op. cit.* p. 119 — 120.

(4) *Ibidem.*

(5) *Ibidem.*

(6) Briz, *op. cit.*, p. 56.

Cf. cimiliturile italiene:

- a) Chi la fa, la fa per vende';
chi la compra, non l'adopra;
chi l'adopra, non la vede'.
— La cassa da morto. (1)
- b) Chi la fa, no l'adopera,
e chi l'adopera, no la vede.
— La cassa da morto. (2)
- c) Qual'è quella cosa, che colui
che la fa, non ha bisogno alcun,
e colui che la fa fare manco la vuol per lui,
e colui per chi è fata non ne ha bisogno.
— La cassa dei morti. (3).

Cf. cimiliturile castelane:

- a) El que lo hace, lo hace cantando;
el que lo compra, lo compra llorando;
el que lo utiliza, no lo ha de ver.
Decidme ¿ que' puede ser?
La caja de muerto. (4)
- b) El que la hace, la hace cantando;
el que la busca, la busca llorando;
el que la disfruta, no la ve.
¿ Què es?
— La caja de muerto. (5)

Cf. cimilitura istriană:

Qui la fa, la fa per vendi;
qui la compra, nu' l'aduopra,
qui l'aduopra, nu' la vido. (6)

---

(1) Giannandrea, *op. cit.*, p. 301.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 120.

(3) *Ibidem*, p. 161.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 62.

(5) *Ibidem*.

(6) Ive, *op. cit.*, p. 297.

Cf. cimiliturile alsaciene:

a) Der es macht, der darfs nit,
der es kaufft, der wils nit;
der es brücht, der weiss nit,
— Ein dotten lad. (1)

b) Wer's macht brückt's nit,
wer's kauft b'halt's nit,
wer's brückt weisz's nit. (2)

CXXIV. Coşul.

532. * Am un sac cu mac,
la amîndouă capetele deslegat. (3)

533. * Am un sac cu mac,
il răstorn cu gura în jos şi nu se varsă. (4)

a) Am un sac cu mac,
şi şede cu gura 'n jos şi nu se varsă. (5)

534. * Am un sac
plin de mac,
şede 'n jos cu gura,
nu-şi varsa strînsura. (6)

a) Am un sac
plin cu mac,
gura 'n jos e pusă
şi de loc nu se varsă. (7)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 120.

(2) *Ibidem.*

(3) Din Mădeiu, jud. Sucevei, com. de d-l C. Pavilescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumei*, No. 37; Sbiera, *op. cit.*, No. 6.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Românul glumei*, No. 40.

535. * Am un sac
plin de mac,
șéde cu gura 'nturnat. (1)
536. * Este un sac cu mac încarcat,
atîrnat cu gura 'n jos în casă,
și nu se mai varsă. (2)
- a) * Am un sac
plin cu mac,
d'slegat,
rêsturnat,
nu s'a vërsat. (3)
537. * Am un știubeiă cu mac,
șéde cu gura 'n jos
și nu se varsă. (4)
538. * Am un poloboc cu perje,
șéde cu gura în jos și nu se varsă. (5)
539. * Am un sac rotund,
fără nici un fund. (6)
540. * *Un auș cu nărlă lăă* (7)
541. Am o vacă mare,
cu țîța 'n spinare. (8)
542. Ghici ghicitórea mea:
moș Drăgan cu 'n dinte? (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Din jud. Suceveă, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(8) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 78; Bulgărescu, No. 411.

543. * Mama lată și tata gros,
cântă 'n flueraș frumos. (1)
Coșul și fumul.

544. Tata lungul
și mama fluerătura. (2)
Coșul și fumul.

545. Mama lata,
tata grosul,
nenea lungul. (3)
— Vatra, coșul, fumul.

a) Tata lungul,
mama lata,
nenea fluerătorul. (4)

546. Sora mea înflăcarată,
mama gróasă,
tata lung,
și nenea fluerătorul. (5)

a) Mama lata,
tata grosul,
frate-meu fluericiu. (6)

b) Mama lata,
tata lungul,
nenea năbădăiosul. (7)

547. Tata lung,
mama lată,
și cumnată
filfiată. (8)
Coș, vatră, foc.

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Românul glumeț*, No. 356.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 130; Bulgărescu, No. 574.

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 739.

(5) Arsenie, *op. cit.*

(6) *Românul glumeț*.

(7) Bulgărescu, No. 593.

(8) S. Crainic, în *Revista critică literară*, II, p. 48.

548. Tata înalt,
 ginerele turbat,
 maica milostivă,
 suriőră albă. (1)
 — Coşul, focul, pânea, cuptorul.
549. * Am un sas
 cu sacu 'n nas. (2)
 — Coşul cu astupătőrea.
550. *Un auş discicirat
 pristi foc şadi bġgat.* (3)

CXXV. Coşofana (ţarca).

551. * Ce e lungă
 cât o drugă,
 şi de grósă
 cât o cépă,
 şi nechéză
 ca o épă? (4)
552. E lungă, nu-ı furcă;
 e négră, nu-ı ıigană;
 e albă, şi nu-ı dőmnă. (5)
553. Să fiū albă, nu-s cucőnă;
 să fiū négră, nu-s ıigană;
 să fiū verde, nu-s mătasă. (6)
- a) De sunt albă, nu sunt dőmnă;
 de sunt négră, nu-s ıigană;
 de sunt verde, nu-s mătasă. (7)

---

(1) Bulgărescu, No. 735.

(2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 95.

(4) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(5) *Siedietőrea*, II, p. 50.

(6) Ispirescu, *op. cit.*

(7) *Siedietőrea*, IV. p. 141.

554. * Ce e albă și nu-î dómน์,
 și e négră și nu-î țigancă,
 și-are códă lungă și nu e tigare? (1)

555. * Dacă-s albă, nu-s dómน์;
 dacă-s négră, nu-s țigancă,
 dacă-s lungă, nu-s prăjină. (2)

a) E albă, da nu-ı jupânésă;
 e négră, și nu-ı țigancă. (3)

556. Am o rață
 dulubață,
 códa singură-și negóță;
 pas, bădiță, de-o gicesce. (4)

557. Unde-ı alb, nu-ı omět;
 unde-ı negru, nu-ı pămînt. (5)

558. Fata de pandur
 cu vîrghea 'n spate. (6)

559. Ce merge pe drum
 cu țandura 'n fund? (7)

560. Ce-ı la cap ca o dómน์
 iar la códă ca o daltă? (8)

561. Ce-ı frumósă ca fetele
 și nechéză ca epele? (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Bulgărescu, No. 380.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 105.

(6) *Românul glumeș*, No. 231; la Bulgărescu, No. 385, e: pîrglúa

(7) *Românul glumeș*, No. 195.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 106.

(9) *Ibidem*, No. 107.

CXXVI. Coțofana pe porc.

562. * Titirișca-frișca
 sare pe țînțoiu-bînțoiu,
 dar țînțoiu-bînțoiu
 nu pôte sări
 pe titirișca-frișca. (1)
- a) Titirișca-prișca
 se pôte sui pe titirișcoiū priscoiū,
 dar titirișcoiū-priscoiū
 nu se pôte sui
 pi titirișca-prișca. (2)
- b) Titirișcă-frișcă
 se pune pe titirișc-frișc,
 dar titirișc-frișc
 nu se pôte pune
 pe titirișcă-frișcă. (3)
563. Mic-pestric
 se suie pe moc-mondoc,
 dar moc-mondoc
 nu se suie pe mic-pestric. (4)
564. Anghelușca-menghelușca
 șede călare pe angheloiū-mengheloiū,
 dar angheloiū-mengheloiū
 nu pôte șede călare
 pe anghelușca-menghelușca. (5)

CXXVII. Coda pasăreî.

565. * Am o lacră:
 o încheie vîntul,
 o descheie vîntul. (6)

---

(1) Din județul Sucevei, culésă personal.

(2) *Siedietórea*, IV, p. 144.

(3) Bulgărescu, No. 233.

(4) *Românul glumei*, No. 195.

(5) *Ibidem*, No. 123.

(6) Localitatea de uude e culésă, nesigură.

566. Am o carte:
vîntul o închide,
vîntul o deschide. (1)
567. * Am o ușă:
vîntul o închide,
vîntul o deschide. (2)
568. * Am o porțiță:
vîntul o închide,
vîntul o dēschide. (3)
569. * Vîntul încheie,
vîntul descheie. (4)
570. * Două gheme de mătăasă
le-am trimis la Vodulésă,
ca să-mi facă cusătura
fără léc de tivitură.
— Códă păunului. (5)

CXXVIII. Cósă.

571. * Cățelușă sargă,
tot câmpul alérgă. (6)
- a) * Am o cățelușă albă,
și tot câmpul alérgă. (7)
- b) * Am o cățelușă albă,
toți munții alérgă. (8)
- c) * Am o cățea albă,
tótă țarna o alérgă. (9)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 66; Sima, *op. cit.*, No. 166.

(2) Din Găinescî jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem,

(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) Din județul Sucevei, culésă personal.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

- d) * Am o haită albă,
prin érbă alérgă. (1)
572. * Am o cățelușă négră,
și tot câmpul îl alérgă,
și urdă varsă. (2)
- a) * Am o cățea albă,
tot délul alérgă,
și tot urdă scapă. (3)
- b) * Am o cățea albă,
tot câmpul alérgă,
și numai urdă fată. (4)
- c) * Am o cățea albă,
tótă ȕiua alérgă,
și tot urdă varsă. (5)
- d) * Am o cățea albă,
tot câmpul alérgă,
și numai urdă se balegă. (6)
573. * Am o haită négră,
și toȕi munȕii alérgă. (7)
574. Am o coteicută négră,
tot câmpul alérgă,
și tot urdă face. (8)
575. * Am o cățea négră tărcată,
tot câmpul alérgă și-l calcă. (9)
576. * Am o haită négră,
toȕi munȕii alérgă,
și nu-î om s'o întrécă. (10)

---

(1) Din Găinescî, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 28.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

577. * Am o vacă albă,
toți munții alérgă. (1)
- a) * Am o vacă négră,
și tot câmpul alérgă. (2)
578. Am o vițelușă pagă,
care tot câmpul alérgă,
numa 'n tufiș nu se bagă. (3)
579. * Am o épă șargă,
tot câmpul alérgă (4)
- a) * Am o épă négră,
tot câmpul alérgă. (5)
- b) * Am o épă négră sirépă,
tôte câmpiile alérgă. (6)
580. Cățelușă livera,
pasce câmpul otova. (7)
- a) Cățelușă limbravă
șterge-a câmpului otavă. (8)
581. * Cățelușă lipovencei
linge câmpul otovencei. (9)
582. Am o țarcă bulércă,
tot câmpul alérgă. (10)
583. Știuca din baltă s'arunca,
dumbrava o culcă. (11)

-
- (1) Din Farcașa, jud. Suceveï, com. de d-l T. Daniilescu.
 (2) *Siedietórea*, II, p. 59.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Idem.
 (5) Idem.
 (6) Idem.
 (7) Din județul Suceveï, com. de d-l P. G. Văsescu.
 (8) Din jud. Suceveï, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (9) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (10) Bulgărescu, No. 90 ; Sima, *op. cit.*, No. 4.
 (11) Sbiera, *op. cit.*, No. 29.

584. * Vij, vij
 prin păiuș,
 țanc, țanc
 prin copaci. (1)
- a) Fiș, fiș
 prin păiș,
 paci, paci
 prin copaci. (2)
- b) * Fiș, fiș
 prin păiș,
 coteodac
 prin copac. (3)
- c) Țac, țac
 prin copac,
 fiș, fiș
 prin păiș. (4)
- d) Miș, miș
 prin păiș,
 haci, haci
 prin copaci. (5)
- e) * Ița, ița
 prin păiș,
 fița, fița
 prin costiș. (6)
585. * Am o curelușă unsă,
 pe lângă pământ dusă. (7)
586. Mă suiîu în scaiu
 să vîd de cai,
 și vîduîu știucile
 pîscînd luncile. (8)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 157.

(5) *Românul glumeț*, No. 249.

(6) Din județul Sucevei, culésă personal.

(7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(8) Crainic, *loc. cit.*, I, p. 517.

CXXIX. Crângul.

587. Se vaită ciocoiu Radu,
că i-a fugit satu. (1)

a) Se vaită coconatu,
că i-a perit satu. (2)

CXXX. Crâșma.

588. * Așchia bradului,
țiițórea satului. (3)

589. Casa dracului
în mijlocul satului. (4)

CXXXI. Crăpătura.

590. Ce nu e făcut de om? (5)

591. Ce e făcut la casă fără mână de om? (6)

a) Ce e în casă nefăcut de mână de om? (7)

b) Ce e în casă și nu e făcut de mână de om? (8)

CXXXII. Crucea,

592. * Ce este mai sfînt decât toți sfinții și suflet
n'are? (9)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 209.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, I, p. 518.

(3) Din Crucea, com. Broscenî, jud. Suceveî, com. de d-l N. Vasiliu.

(4) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 92; *Românul glumeț*, No. 312.

(6) *Siedietórea*, IV, p. 24.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 159.

(8) *Siedietórea*, II, p. 91.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CXXXIII. Crucea bisericeii.

(Vezi și Clopotul.)

593. * Pana cocostîrcului
bate fața tîrgului. (1)

CXXXIV. Căcărele.

594. * Singurele,
mititele,
merg pe drum înșirățele. (2)

CXXXV. Cănușă.

595. * Titiană, iană,
strigă năptea în poenă. (3)

CXXXVII. Căgetarea.

596. Ager, sprinten și ușor,
fără aripi pot să sbor
printre plăie, printre nor. (4)
597. *Truplu mi l-am mult lișor,
și fără dă-arpete-ni asbor,
nu escu niși năor.* (5)

CXXXVII. Căful.

598. Hoțul intră 'n casă
și capul afară-și lasă. (6)

---

(1) Din jud. Sucevei, călăsă personal.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 332.

(5) Tașcu Iliescu, în *Țăra nouă*, 1887.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 115; Bulgărescu, No. 416.

599. * Trupul îl bagă în casă,
iară capul afară îl lasă. (1)
- a) Trupul îmi bagă în casă,
iară capul afară îl lasă. (2)
- b) * Trupu-mi stă în casă,
iară capu-afară. (3)
600. Trupu-mi vereză,
și capu-mi ernéză. (4)
601. * *Tut truplu nauntru bigat,*
și caplu naföarä alîsat. (5)
602. * Trupul bagă 'n casă,
córnele afară le lasă. (6)
603. Am un moș într'un picior. (7).

CXXXVIII. Cuiul din poteóvă.

604. * Ce intră în casă cu capul în jos? (8)
605. Ce se proptesce în cap,
ca să-ți intre în tălpi? (9)

CXXXIX. Culbecul (melcul).

606. * Răsbuc pe cărare,
cu doba 'n spinare. (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 94; Bulgărescu, No. 728.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Arsenie, *op. cit.*
 (8) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 242; Bulgărescu, No. 259.
 (10) Din jud. Sucevei, culésă personal.

607. * Am o arătare,
cu casa 'n spinare. (1)
608. * Şede moşu în brânci,
de desuptul lui mănânci. (2)
609. * Pe cărare la fântână
merge o cotobatură bătrână. (3)
610. * Are córne şi nu-î boŭ,
are şea şi nu-î cal. (4)
611. Cu córne ca boul,
cu şea ca un cal,
se urcă pe copaci ca un şérpe. (5)
- α) * Cu córne ca boul,
cu şea ca un cal,
se acaţără pe pomi. (6)
612. * Arătarea merge pe cărare,
nu-î boŭ că are şea,
nu-î cal că are córne. (7)
- α) Córne are şi boŭ nu e. (8)
613. Mă întâlnii cu'n dobitoc, dobitoc nu eră;
córne aveă, boŭ nu eră;
samar aveă, măgar nu eră;
picióre n'aveă, dar în copaci mi se suiă. (6)

---

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 13; *Românul glumeţ*, No. 278; Bulgărescu, No. 181 şi 221.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (8) *Românul glumeţ*, No. 91; Bulgărescu, No. 220.
 (9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 122; Bulgărescu, No. 576.

- a) * Are c rne  i bo  nu e;
samar are, măgar nu e;
picio re n'are,  i 'n copaci se suie. (1)
614. *Coarni am  i bou nu-n  hiiu;*
am sumar, nu hiiu gumar;
imnu  i scriu  i dascal nu-n  hiiu. (2)
615. Am un bo  cu trupul în grajd,
cu c rnele-afară. (3)
616. * Am un ou  i nu-  ou ,
 i-  cu c rne  i nu-  bo . (4)
617. In c su a pestri at 
 ede o vită 'ncornorată,
ce c su a 'n spate p rt ;
de-atingă vita la corni  ,
trage capul în căsuță.
Spune i-mă, copii, îndată,
ce e casa pestri at ,
ce e vita 'ncornorată. (5)
618. * Cunosc  o vietate
cu c rne mici  i moi,
ce- i p rt  casa 'n spate
prin érbă  i prin foi? (6)
- a) Ghici ghicitórea mea:
ce umblă cu casa 'n spinare? (7)
619.  n  port casa în spinare,
 i din gură-mă pica bale. (8)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 101.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 9.

(4) Din Crucea, com. Brosce , jud. Suceve , com. de d-l N. Vasiliu.

(5) A. Popescu,  n *T ra nouă*, 1887.

(6) Din com. Movili a, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 188; Bulg rescu, No. 407.

(8) A. Popescu,  n *T ra nou *, 1887.

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qui est-ce qui peut se promener
sans quitter sa maison?
— L'escargot. (1)

b) U houmiot
qui s'empote sa maison darrè deu cot?
— Lou carcolh. (2)

Cf. cimitura catalană:

Puja paret amunt
ab la caldereta al cul.
— Lo caragol. (3)

Cf. cimitura castelană:

¿ Qué es, qué es
del tamano de una nuez,
sube la cuesta
y no tiene piés?
— Carcol. (4)

620. * *Un auș cu casa după nis.* (5)

CXL. Culmea (grinda cu straie).

621. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'aduse,
cretință vërgată imi puse. (6)

622. * Peste ȕi șed deșartă,
séra mă încarcă.
diminéța mă descarcă. (7)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 75.

(2) *Ibidem.*

(3) Briz, *op. cit.*, p. 51.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 73.

(5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(6) Bulgărescu, No. 482.

(7) Din Broscenî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

CXLI. Cuhnea, ușa, ferestra.

623. * Am trei fete într'o casă:
 una ȕice că de-ar veni dumineca
 să se gătescă,
 alta ȕice că de-ar veni nóptea
 să se odihnéscă,
 și alta ȕice: orî vie, orî nu vie,
 că mie tot una-mî face. (1)

CXLII. Cumpăna fântănci.

624. * Tata se sue 'n pod
 și mama-l apucă de nod. (2)
625. Când e ȕiuă, hoha 'n sus și hoha 'n jos;
 când e séra, hohostire hoha. (3)
626. Ciocârlan moțat
 strigă nóptea în sat. (4)

CXLI. Cuunua.

627. Ce nod cu gura se înódă
 și cu mânî nu se desnódă? (5)
628. *Țe nod cu gura s-nőadă
 ș-cu mînilî nu z-disnőadă?* (6)
- a) Nodlu cu gura ȕi s-nőadă
 cu mîna nu se disnőadă.* (7)

---

(1) *Românul glumeț.*

(2) Din județul Sucevei, culésă personal.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 18.

(4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Anton Pann. *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 65; Bulgărescu, No. 701.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 21.

(7) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

629. * Ce se lĂgă cu gura
și nu se pĂte deslegă nici cu mâna? (1)

CXLIV. Cuptorul.

630. * Pe sub rĂpile rĂpite,
ciute negre, mohorĂte. (2) .
631. * Am un porc Ăn brĂncĂ,
și din c.. Ăi mĂnĂncĂ. (3)
632. Am un sac plin,
și ce-Ă Ăn el nu se varsĂ. (4)
633. VenĂ titirigile,
luĂ pipirigile,
rĂmase doftorul gol. (5)
- a) VenĂ pipirigul,
luĂ Ătirigul,
rĂmase gol cucurigul. (6)
634. Am un moș bĂtrĂn:
tot mĂnĂncĂ și nu se saturĂ. (7)
635. Am o vacĂ:
cĂnd se balegĂ, toĂĂ alĂrgĂ. (8)
636. Din afarĂ Ăntuneric,
din lĂuntru luminos. (9)
637. Am o cĂmașĂ numai din petice fĂcutĂ,
și nu-Ă ĂmpunsĂ nici odatĂ cu acul. (10)

---

(1) ComunicatĂ de d-l I. A. Zanne.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Din jud. Sucevel, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (4) *SiedietĂrea*, IV, p. 144.
 (5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 79; BulgĂrescu, No. 767.
 (6) G. D. Teodorescu, *op. cit.*, No. 69; BulgĂrescu, No. 770
 (7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 36; BulgĂrescu, No. 87.
 (8) BulgĂrescu, No. 129.
 (9) Sima, *op. cit.*, No. 38; BulgĂrescu, No. 352.
 (10) Sima, *op. cit.*, No. 37.

638. Urșii în sat
câniî nu bat. (1)
639. Sărîntocul îmbrăcat
în cojoc de brad,
stă în mijloc de sat,
și câniî nu-l bat. (2)
640. *Un laiu buval butșunî arucuteaști.* (3)

CXLV. Cureubeul.

641. * Bolbuc în genune,
trosc peste pădure. (4)
642. * Lung încârligat
peste mare aruncat. (5)
643. * Năframă vërgată
peste mare aruncată. (6)
- a) Șervețel vërgat
peste mare aruncat. (7)
- b) Un peșchir învërgat
peste mare aruncat. (8)
- c) Am un ștergar vërgat,
peste mare aruncat. (9)
644. Ștergărel vërgat
pe culme aruncat. (10)

---

(1) *Siedietórea*, I, p. 8.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 39.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 93.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(7) *Românul glumeț*, No. 47; Bulgărescu, No. 675.

(8) *Românul glumeț*, No. 266.

(9) Bulgărescu, No. 2 și 671.

(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 53; *Românul glumeț*, No. 340; Bulgărescu, No. 673.

645. Ștergar vërgat
pe Dunăre-aruncat. (1)
- a) * Un ștergar învërgat
peste Dunăre-aruncat. (2)
646. * Ștergar vërgat
peste nori aruncat. (3)
647. Ștergar vërgat
peste dëluri aruncat. (4)
648. * Briu vërgat
peste mare aruncat. (5)
649. Panglicuță învërgată
peste mare aruncată. (6)
650. *Distimele chindisită*
stri nëori arucutită. (7)
651. *Mușat ș-mîrat*
pristî denuri șade-arcăt. (8)
652. Șërpe vërgat
peste Prut aruncat. (9)

CXLVI. Curechiul (var za).

653. Trupul, capul ini-e tot una,
pe un picior staă tot-deauna,
am cămășî nenuinërate,
și le port tôte 'nbrăcate. (10)

-
- (1) Bulgărescu, No. 676.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (4) Idem.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) *Românul glumeș*, No. 324.
 (7) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.
 (8) P. Papahagi, în *loc. cit.*, No. 42.
 (9) Din com. Stâncă, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (10) A. Pann; *Românul glumeș*, No. 86; Bulgărescu, No. 21.

a) Capul, trupul mi-s tot una,
pe-un picior staă tot-deauna,
și cămăși nenumărate. (1)

654. * Am cămăși nenumărate,
și le port pe toate 'n spate. (2)

655. *Un auș cu patruță di cîmeș înviscut.* (3)

656. * Hotrocol
prin ocol,
gâscă albă 'ntr'un picior. (4)

a) * Rostogol
după ocol,
gâscă albă într'un picior. (5)

657. Rostogol
într'un ocol,
curte verde într'un picior. (6)

658. * Ulgior
bulgior,
șéde într'un picior. (7)

a) * Ulcioruș
bulcioruș,
șéde într'un vîrf de picioruș. (8)

659. * Titirigior
într'un picior. (9)

---

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 98.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) *Siedietórea*, II, p. 82.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Giulescî, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

660. Am un țuțuruș
pe un picioruș. (1)
- a) Ciumelciu, ciumelciu
turturaș,
într'un picioraș. (2)
661. * Am un nemțîșor,
șéde într'un picior. (3)
662. Am un moș într'un picior. (4)
663. * Am un omușor,
șéde într'un picior. (5)
664. * Am un moșneguț
cu un picioruț. (6)
665. Todoruț
în picioruț. (7)
666. Ciuturuș
buturuș,
șéde într'un picioruș. (8)
- a) * Ciuturel
buturel,
șéde într'un piciorel. (9)
667. * In pîrăul rotunjor
șéde o țarcă într'un picior. (10)

-
- (1) Sbiera, *op. cit.*, No. 94.
 (2) Din Vașcău, Transilvania, com. d-l V. Sala.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Bulgărescu, No. 6.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Idem.
 (7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 23.
 (8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Din com. Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici

668. Căldăruță
burducuță,
șede'n sus în picioruț. (1)
- a) * Căldărușă
bulgărușă
șede'n c . . și'n picioruș. (2)
- b) * Căldărușă
băldărușă,
șede'n picioruș. (3)
669. * Cucuruză
buburuză,
șede'n c . . saū în picioruț. (4)
670. Angheluș
cu'n picioruș,
haine verđi până'n pămînt. (5)
- a) Hengherésă 'ntr'un picior,
cu haine verđi până'n pămînt. (6)
671. * Am o babă fărfălogósă,
șéde cu boerii la masă. (7)
672. * Am o babă flendurósă,
toți boerii o trag la masă. (8)
673. * Șéde la masă
o babă flendurósă. (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 95.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) A. Pann, *op. cit.*

(6) Bulgărescu, No. 415.

(7) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

- a) Am o babă rufósă,
şéde cu Vodă la masă. (1)
674. * Am o fată sdrenţurósă,
şi stă cu dada la masă. (2)
- a) Am o fată trenţărósă,
şéde cu Vodă la masă. (3)
675. * Am o găină ferfeniţósă,
şéde cu boerii la masă. (4)
676. * Am o găscă flendurósă,
şéde cu Domnul la masă. (5)
677. * Rufă rufósă,
şéde cu boeri la masă. (6)
678. * Am un cojoc plin de petice. (7)
679. * Am un moş de tot cârpit
şi de ac de loc clintit. (8)
680. * Petec peste petec,
cârpit peste cârpit,
cu acu nu-î pipăit. (9)
681. * Am un moşneguţ
tot din petecuţi. (10)
682. * Şéde afară un timp de vreme,
şi după ce o virim în casă,
afară nu mai ese. (11)

---

(1) *Românul glumeţ*, No. 14 : Bulgărescu, No. 28.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Stamati, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 18; Bulgărescu, No. 18.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Giulescî, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.

(6) Din Stâncea, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem

(9) Idem.

(10) Idem.

(11) Din Giulescî, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.

CXLVII. Curechiul, omul și capra.

683. Strigă cel cu'n picior pe cel cu două
sa vină, că-l mănâncă cel cu patru. (1)

CXLVIII. Curéua.

684. Nóptea șopîrlă și ȕiua cerc. (2)

Cf. cimilitura francesă :

Qui est-ce qui est échelle le jour et serpent la nuit ? (3)

CXLIX. Curéua la móră.

685. * Gînj îngînjuluit,
șérpe potcovit,
sudóre de om,
poruncă de domn. (4)

CL. Degetarul

686. Am o căsuță
micuță,
și are mai multe ferești
decât casele împăratului. (5)

CLI. Degetul.

687. Ain o frigare de os și carnea de fer. (6)

a) Frigarea de carne și carnea de fer. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 24.

(2) S. Crainic, *loc cit.*, IV, p. 156.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 140.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 32.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 118.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 91.

b) Am o frigare de carne
și bucățile de fer. (1)

c) * Mâncarea de carne și carnea de fer. (2)

688. *Ținți nveste cu tasurile n cap.* (3)

689. *Yingiț fraț cu ploștele n cap.* (4)

a) *Yingiț fraț cu plotșli n-cap.* (5)

CLII. Desagiî.

690. Pe drumul lui Turturuș,
un curcan cu două guși. (6)

a) * Pe valea lui Ivănuș,
o curcă cu două guși. (7)

CLIII. Dimerlia.

691. Așchia bradului,
curva satului. (8)

a) * Țandura bradului,
curva satului. (9)

b) * Trupina bradului,
curva satului. (10)

(1) *Românul glumeț*, No. 190.

(2) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(3) Weigand, *op. cit.*, No 25.

(4) *Ibidem*, No. 30.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 19.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 518.

(7) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(8) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Idem.

c) * Hastia bradului,
curva satului. (1)

692. Așchia bradului,
frumósa satului. (2)

a) * Așchiuța bradului,
mîndrulița satului. (3)

693. Așchia bradului,
dreptatea satului. (4)

CLIV. Dinții.

(Veđi și *Gura*.)

694. Sus masă,
jos masă,
la mijloc fasole-alésă. (5)

695. * Pe sub streșină de casă,
șed înșirați saci de óse. (6)

696. * Am o poetică
cu oile nenumérate. (7)

697. * Am o căsuță
plină cu osuțě. (8)

698. Săcșori albi sub stréșnă roșie. (9)

699. Am o poétă plină cu vaci albe. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 52.

(5) Bulgărescu, No. 712.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 149; Bulgărescu, No. 92.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 68.

(10) Sima, *op. cit.*, No. 148.

700. Am un cuptoraș
plin cu iepurași. (1)
- a) * Am un ocolaș
plin de iepurași. (2)
701. * Am un ocolaș
plin de mieî albî. (3)
702. * Am un ocolaș
plin de vițeî albî. (4)
703. * Am un sălaș
plin cu mieî albî. (5)
- a) Am un grajd
cu mieî albî. (6)
- b) Am un coșăraș
plin cu mieluți albî. (7)
- c) * Am un țarcușor
plin de mieluşorî. (8)
- d) * Am o poețică
plină de cârlanî albî. (9)
- e) Am o poețică
plină de mieî albî. (10)
704. * Am o poețică
plină cu găini albe. (11)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 58, și V, p. 95; comunicată din Bucovina de d-l S. Fl. Marian și culésă și de noi personal din jud. Sucevei.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din județul Sucevei, culésă personal.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Bulgărescu, No. 201.

(7) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 69.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

705. *Nă bisăarcă cu cai algi.* (1)

706. * Două cărduri de albi meișori
șed rătă'n țarcușor. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Deux rangées de petites juments blanches;
il y en a une rouge, qui les bat toutes.
— Les dents et la langue. (3)

Cf. cimilitura venețiană:

Mi gó un convento
pien de frati drento,
tuti vestiti d'un color,
eto del padre prior.
— Boca, denti e lengua. (4)

Cf. cimilitura istriană:

Mi gó un prà de carigheîni
doûti bianchi et doûti feîni;
doûti doûti d'un culur,
fora ch'el padre magiur.
— La boca, i denti, la lingua. (5)

Cf. cimilitura castelană:

Al revolver una esquina
me encontré con un convento,
las monjas vestidas de blanco
y el sacristan en el medio.
— Boca. (6)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 31.

(2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 60.

(4) *Ibidem*, p. 61.

(5) Ive, *op. cit.*, p. 298.

(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 51.

Cf. cîmiliturile catalane:

a) Un convent de monjas blancas
y la mare abadesa al mig.
— Boca, dents y llenga. (1)

b) Un convent de monjas blancas,
dintre hi ha un frare vermell
que 'ls hi repica los ancas.
— La boca. (2)

Cf. cîmilitura alsaciană:

Es isch e ställele;
mit wisse wellele;
es räjť nit drin,
un schneit nit drin
un isch doch allewil nasz.
— 'S mül init de zähne. (3)

Cf. cîmilitura argoviană:

I weisz chlifes ställeli
init viele wisse welleli,
es schneit nit dri, es isch keis fass
und doch isch 's alle wile nass.
— Mund. (4)

Cf. cîmilitura germană:

Es ist ein schöner Garten
mit weissen Palissaden,
es regnet und schneit nicht hinein
und ist doch immer feucht.
Der Mund. (5)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 138.

(2) *Ibidem*, p. 26.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 61.

(4) *Ibidem*.

(5) *Ibidem*, p. 62.

Cf. cîmiliturile lituane:

- a) Ein kleines Speicherchen,
voll von waschbläuelchen.
— Der Mund mit den Zähnen. (1)
- b) Ein Stänglein voll weiszer Hühnchen.
Was ist das?
— Die Zähne im Munde. (2)
707. Albișorii trieră,
socolaiul mătura.
— Dinții și limba. (3)

CLV. Dopul.

708. Intr'o vale adîncă,
se vaetă un popă de brîncă. (4)

CLVI. Drumul.

709. Nenea Stan gârbovul! (5)
710. Ce n'are căpătâiū? (6)
711. Ce nu poți legă de gard? (7)
712. * Funie răsucită,
tôtă ȕiua nimerită. (8)
713. Am un pom mare, mare,
dar umbră tot nu are. (9)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 62.

(2) *Ibidem*.

(3) Bulgărescu, No. 127.

(4) Bulgărescu, No. 478.

(5) *Românul glumeț*, No. 118; Bulgărescu, No. 615.

(6) Bulgărescu, No. 302.

(7) *Ibidem*, No. 305.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) *Siedietórea*, IV, p. 120.

714. * Am un om lung,
și n'are umbră. (1)
715. Petricele
mănunțele,
cianga
langa
după ele. (2)
716. * De la casă până la casă
tot funii și ațe trase. (3)
717. * Am un șérpe tîrîitor
pe lume-î stăpânitor. (4)
718. * Am un ciung,
cât a fi lumea de lung. (5)
- a) Este un ciung,
cât lumea de lung. (6)
719. * Este un boŭ murg,
cât lumea de lung. (7)
- a) Am un junc,
cât lumea de lung. (8)
720. Am ciungî,
cât lumea de lungî. (9)
721. * Ce e cât lumea de mare
și umbră nu măi are? (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea*, II, p. 91.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Din județul Sucevei, culésă personal.

(6) *Siedietórea*, II, p. 58.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) Idem.

722. * S'a făcut de când e lumea
și va fi cât va fi lumea. (1)

723. *Lînîgă, lînîgă, strîmbă,*
strîmbă ș-tuț mi caftă. (2)

724. * Ștefan lungul
cât pămîntul,
Ștefănésă
pe la casă. (3)

a) * Ștefan lungul
cât pămîntul,
Ștefănésa
vine-acasă. (4)

725. * De la noi și pân'la voi
sunt tot căței de usturoiū.
— Drumul prunduit. (5)

CLVII. DumneȚcū.

726. Este o ființă ce nu pôte suferi pe alta aseme-
[nea ei. (6)

727. Cine nu s'a născut și încă n'a murit ? (7)

CLVIII. Țiua și nóptea.

728. Sunt două surori în lume
neasemenea la nume:
una albă, luminată,
și alta négră 'ntunecată,
se gonesc prin lumea lungă
și nu pot să se ajungă. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 33.

(3) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 45; Bulgărescu, No. 304.

(7) Bulgărescu, No. 108.

(8) Anton Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 9; Bulgărescu, No. 665.

a) Am două fete:
 una p^ortă salbă négră,
 alta p^ortă salbă albă;
 neîncetat se gonesc
 și în veci nu se 'ntîlnesc. (1)

b) Două fete ce port salbă,
 una négră și-alta albă,
 ne 'ncetat se tot gonesc
 și în veci nu se sosesc. (2)

c) Am două fete:
 una albă și-altă négră,
 alérgă una după alta
 și nu pot să se ajungă. (3)

729. Am două găini: una albă, alta négră,
 cea négră adună, cea albă împrăstie. (4)

a) * Am două găini: una-î albă, una-î négră;
 cea albă împrăstie, cea négră strînge. (5)

b) Am o găină négră și una albă,
 cea négră strînge, iar cea albă împrăstie. (6)

c) Am o găină c'o aripă albă și una négră:
 cu cea albă împrăstie, cu cea négră adună. (7)

730. * Am o puică:
 amuș îi albă,
 amuș îi négră. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 112.

(2) Baronzi, *op. cit.*; Fundescu, *op. cit.*, *Românul glumeț*, No. 306;
 Bulgărescu, No. 152 și 330.

(3) Bulgărescu, No. 47.

(4) *Siedietórea*, V, p. 95.

(5) Din Broscești, jud. Sucevești, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 139.

(7) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 20; Bulgărescu, No. 29.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

731. *Klotşa albă cîndu yîni pulîili tuţ lî-arîs pîn-
[deastă
klotşa laîe-lî lîa sine ş cu vrearî lî-anvilăşti. (1)*
732. *Țe-s două surări țe nu poţ să z-vădă? (2)*
733. *Sum doauă surări deamini:
una-î tut jîlita,
alantă-î hîrsită. (3)*

CLIX. Fasolea.

(Veđi şi *Hamciul*).

734. * Umflă-mi-se
gânfă-mi-se,
gîmbîeta scôlă-mi-se. (4)
735. Chirchiriţa
mirchiriţa,
cârcei toboriţa. (5)
- a) Endelită
mendelită,
de cârcei tăvălită. (6)
- b) Tendeliţă
mendeliţă,
pe cârcea toboliţă. (7)
- c) * Tendeliţă
venveliţă,
de cârcei tabolniţă. (8)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 20¹.(2) *Ibidem*, No. 20².(3) *Ibidem*, No. 20³.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 127; Bulgărescu, No. 230.(6) *Românul glumeţ*, No. 228; Bulgărescu, No. 378(7) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 517.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

736. Albă păsărică
pe arac se urcă,
n'are aripioare,
n'are nici picioare. (1)

a) Păsărică nu e,
pe araci se sue,
albă e, picioare n'are. (2)

737. * Păsărică şue,
pe vînă se sue. (3)

738. Am o pasăre şue,
pe harag se sue. (4)

739. * Păsărică pistrue,
pe copaci în sus se sue. (5)

740. * Păsărică şue pe vine,
se sue pân'la vizunie. (6)

741. * Din copăcel în copăcel
se sue pe hărăgel. (7)

742. * In fundul ôlei
cercelul dómnei. (8)

743. In buzunarul Stoichei
staă cercei Voichi. (9)

744. * Lucie, politie,
frunză varzalie. (10)

-
- (1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 99.
 (2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 96 ; Bulgărescu, No. 627
 (3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
 (7) Idem.
 (8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (9) A. Popescu, în *Țăra nouă*, 1887.
 (10) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

745. Până să se cōcă mieșul
de ce-ı mănâncı cōja? (1)

746. * Lelea Palaghia,
dacă ar avé scări,
s'ar suı la cer. (2)

747. Sasca
Parasca
s'ar suı în cer,
dar n'are picióre. (3)

a) Sasca
Parasca
ar suı în cer,
dar n'are scară. (4)

b) Rascări
crascări,
să aibă scară,
s'ar suı la cer. (5)

CLX. Fața casei.

(Cu vatra, focul, pirostelle, cēunul, apa din el, mālaiul și făcăleșul).

748. Lată peste lată,
peste lată îmbujorată,
peste îmbujorată crăcănătă,
peste crăcănătă măciulie,
peste măciulie limpeșélă,
peste limpeșélă gălbinélă. (1)

a) * Lată peste lată,
peste lată
îmbujorată,
peste îmbujorată
încrăcănătă,
peste încrăcănătă

(1) *Românul glumeș*, No. 270.

(2) Din Broscenı, jud. Suceveı, com. de d-l M. Lupescu.

(3) Bulgărescu, No. 698.

(4) *Siedietórea*, II, p. 82.

(5) Bulgărescu, No. 652.

bubușlie,
 peste bubușlie
 limpeție,
 peste limpeție
 gălbinie,
 peste gălbinie
 stropleți. (1)

b) * Lată peste lată,
 peste lată
 îmbojorată,
 peste îmbojorată
 crăcănată,
 peste crăcănată
 spartă,
 peste spartă
 udată,
 peste udată
 rotunțată,
 peste rotunțată
 ciuciuleț. (2)

c) Lată patelată,
 peste lată
 îmbojorată,
 peste îmbojorată
 crăcănată,
 peste crăcănată
 măciucă,
 peste măciucă
 limpețelă,
 peste limpețelă
 gălbinelă,
 peste gălbinelă
 hurduleț. (3)

CLXI. Făina prin sită.

749. * Ce intră prin grădină
 și nu face urmă ? (4)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 171; Bulgărescu, No. 562.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

CLXII. Fântâna.

750. * Ionésa
băgănésa,
lui Ion lungul
îi pică mucul. (1)
751. Lui Stan lungul
îi pică mucul. (2)
- a) Tata lungul
îi pică mucul. (3)
752. * Gheorghe lungul
spânzură bumbul. (4)
- a) Alisandru lungu
spânzură bumbu. (5)
753. * Tănase lungu
scârție bumbu. (6)
754. * Am o vacă mórtă 'n șură,
îi șede untul baltă 'n gură. (7)
755. * Am o vacă:
o mulg cu scara,
și o împart cu țera. (8)
756. Ciocârlan moțat
strigă nóptea 'n sat. (9)
757. * Hoha 'n sus și hoha 'n jos,
códa hohei cât hoha. (10)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Bulgărescu, No. 134.

(3) *Ibidem*, No. 729.

(4) Din Stâncă, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.

(6) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(7) Din Stâncă, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(8) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 264; Bulgărescu, No. 743.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

758. * Am o găscă șoită
bóită,
cu gâtul șovîrluiu,
cu pliscul
plesnesce paharul. (1)
- a) * Am o găscă șoită
bóită,
cu grumajii şu
burlui,
cu clonțul povîrnicesce. (2)
- b) * Am o gănsă șaică
baică,
cu gâtul șuburluiu. (3)
- c) * Am o gănsă cióică
bóică,
din grumaz cioiú
bîrloiú,
din clobanț pahar isbesce. (4)
759. * Am o gănsă șoită
boită,
cu grumazu șoibîrloiú,
și cu clonțul acnite harști;
N. de gîci. (5)
760. * Am o gănsă potcovită,
cu grumajii șoibîrloibî,
cu gura pahar clătesce,
multe bóle curățesce. (6)
761. * Am o rață cióică
bóică,
cu grumazul cioiú
bîrloiú,
și bea apă tulburesce,
rar voinic care-o gicesce. (7)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Idem.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Idem.

762. *Nă nvăastă adărată
di tuț i bușată.* (1)
763. *Urătă, mșată, tuț mi bași.* (2)

CLXIII. Fedeleșul.

(Veđi și *Olul.*)

764. Urduc
burduc,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc. (3)
- a) Ciutuc
butuc
de barbă-l apuc,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc. (4)
- b) Iilitic
bilitic,
de barbă-l duc. (5)
- c) Am un moș bătrân
bătrân,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc, (6)

---

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 25.

(6) *Ibidem.*

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 85; *Românul glumeț*, No. 105; Bulgărescu No. 752.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 115.

(4) A. Popescu, în *Tăra nouă*, 1887.

(5) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 9.

765. În pădure născuiū,
 în pădure crescuiū,
 acasă de m'a adus,
 plin cu apă m'a pus. (1)

CLXIV. Fedcul. (2)

766. Am un frate
 cu buricul în spate. (3)

CLXV. Femeia.

767. Am o flóre frumósă,
 bărbații o mirósă,
 numai lor li-i drăgostósă. (4)

a) Ce flóre e mai frumósă
 din câte florī mirósă,
 bărbații o iubesc,
 femeile o urěsc ? (5)

CLXVI. Femeia măritată.

768. Când n'aveam,
 îți dădeam;
 acum am,
 și nu-ți dau. (6)

CLXVII. Femeia însărcinată.

769. Merge dada pe carare,
 patru mână, patru picioře,
 patru-đeci de unghióre. (7)

(1) Bulgărescu, No. 468.

(2) *Capacul de la olă* se đice în Bucovina *fideū* și în România, prin județul Roman, *fidiū*.

(3) *Siedietórea*, II, p. 23; din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) A Pann, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 173.

(5) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 334.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 158; Bulgărescu, No. 236.

(7) Bulgărescu, No. 590.

a) * Merge duda pe cărare,
patru ochi, patru picioare,
patru-deci de unghişore. (1)

b) * Merge doda pe cărare,
patru mâni, patru picioare,
patru-deci de unghişore. (2)

770. * Pe cea vale vălată,
trece-o matahală înaltă,
cu patru mâni, cu patru picioare,
cu patru-deci de unghişore. (3)

CLXVIII. Ferestrăul.

771. * Pe pîrăul lui Ciótcă
bótcă,
hîr
popîr,
vulpe-albastră în c. . . (4)

a) * Pe pîrăul lui Ciótcă
bótcă
este o vulpe hîrcă mórtă,
dă din códă hîr pocăr,
vulpe albastră în pîr. (5)

772. * Gînj gînjuit,
şérpe potcovit. (6)

CLXIX. Feréstra.

773. * Am două găini boghete,
şed la moşu sub părete. (7)
(Veđi şi Óla).

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Farcaşa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu, şi din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Din Farcaşa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din jud. Sucevei, culésă personal.

a) * Am trei găini bodiete,
șed la mōșa sub părete. (1)

b) * Trei găini boghete,
șed la maina în părete. (2)

c) * La vecinul sub părete,
sunt trei puice cucuete. (3)

d) La mătușa sub părete,
sunt trei gânsce cucuete. (4)

e) * Trei puicuțe cucuete,
staū la lelea sub părete. (5)

f) * Trei găini buhuete,
șed la baba sub părete. (6)

g) * La cumētra sub părete,
sunt trei puice cucuete. (7)

h) * Am niște găini boghete,
și staū rînd pe părete. (8)

774. * Sunt trei ouē boghete,
șed la lelea sub părete. (9)

775. Pogace rasă
sub streșină de casă. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(2) Din Giulescī, jud. Suceveī, com. de d-l S. Michăilescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 2.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) Sima, *op. cit.*, No. 28.

776. Nicî în casă,
 nicî afară,
 nicî în cer,
 nicî pe pămînt. (1)
777. Ce nu e nicî în casă, nicî afara ? (2)
 a) * Nicî în casă, nicî afară. (3)
 b) Ce-î nicî în casă, nicî afară ? (4)
778. Nicî jos,
 nicî sus,
 numa 'n vreme pus. (5)
 a) * Nicî sus,
 nicî jos.
 nicî afară,
 nicî în casă. (6)
779. * Cât afara, cât în casă, (7)
 a) * Cum este afară,
 aşă-î şi 'n casa. (8)
780. Ce-î în rîpă
 şi nu se surupă ? (9)

CLXX. Feréstra, patul şi uşa.

781. Am trei surorî:
 una ȑice să se facă ȑiuă,
 alta ba, iar a treia
 că-î e tot una. (10)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 25; *Românul glumeţ*, No. 292; Bulgărescu, No. 608.

(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 106; Bulgărescu, No. 246.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Siedietórea*, II, p. 58.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 1.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(9) *Siedietórea*, IV, p. 40.

(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 5.

CLXXI. Férele pe coș.

782. * Am un moș numai cu un maț. (4)

CLXXII. Fluerul.

783. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
la sat dacă m'aduseră,
să le tot cânt mă puseră. (1)

a) In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine-acasă și horesce. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est-ce qui au bois croît
et à la ville chante?
C'est une flûte. (3)

Cf. cimilitura provensală:

De qu'es acò ?
Al bos nai,
al prat pai,
à la belo vilo canto?
— Un tabour. (4)

Cf. cimilitura catalană:

Per lo garrieh neix,
ab l'aiga creix,
y per la vila canta
la gran berganta.
La guitarra. (5)

(4) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 108 ; Bulgărescu, No. 466.

(2) *Siedietórea*, II, p. 59.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 200.

(4) Briz, *op. cit.*, No. CXLI.

(5) *Ibidem*.

784. Ciută
mută,
pe câmp se cântă. (1)
785. * Am un plug cu șese boi;
dacă-î luă doi, nu merge. (2)
786. * Frumușel
și mititel,
și țipă de-ți ieă auđul. (3)

CLXXIII. Fluturile.

787. * Aripă are,
cióră nu-î;
trup subțire,
vierme nu-î. (4)

CLXXIV. Focul.

788. Am un boi roșu:
când ajunge'n drum, stă. (5)
789. Am o țarcă gulerată,
alérgă-o câmpie tótă,
și drumul nu-l póte trece. (6)
790. Am un boi : unde se culcă,
nu măi cresce érbă. (7)
- a) * Am un boi roșu :
unde se culcă,
érba nu cresce. (8)
- b) Am un boi roșu :
unde zace,
érbă nu se face. (9)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 35; Bulgărescu, No. 250.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din Gălinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(5) Stamat, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 38;

(6) Bulgărescu, No. 58.

(7) *Românul glumeț*, No. 191.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 8.

c) Unde Florean se hodinesce,
 érbă bună nu mai cresce. (1)

791. Unde se culcă Boian,
 se cunósce și 'ntr'un an. (2)

a) Am un boŭ roșu :
 unde se culcă,
 se cunósce într'un an. (3)

b) * Un boŭ roșu :
 unde se culcă,
 un an se cunósce. (4)

c) Am un boŭ roșu :
 unde se pune de se culcă odată,
 într'un an i se cunósce locul. (5)

792. * Unde dórme boul roșu,
 nu mai cresce érbă verde. (6).

a) * Am un boŭ rujan :
 unde se culcă,
 nu mai cresce érbă un an. (7)

793. Am un boŭ roșu :
 unde' pasce
 se cunósce,
 și 'n drum când sosese,
 pe loc se opresce. (8)

794. * Am un boŭ roșu :
 unde se tăvălesce,
 érbă nu mai cresce. (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 8.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 118.

(3) *Siedietórea*, II, p. 59.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Siedietórea*, I, p. 96.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Bulgărescu, No. 42.

(9) Din Perieni, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.

795. Am un bou roşu :
unde pasce
înegresce. (1)
796. * Cât pasce Bujor într'o sara,
nu creşce într'o vară. (2)
797. * Am un viţel roşu :
unde se culcă,
şapte ani nu creşce erbă. (3)
798. Am un bou roşu :
când îl uđi, móre. (4)
799. Am un bou roşu,
şi mânâncă ori şi ce. (5)
800. * Am un bou bujor,
şi nu-l pot scóte
cu funia din ocol. (6)
801. * Am un cal :
unde pasce,
greu înapoi creşce. (7)
802. Ce e mic şi 'ndată mare? (8)

CLXXV. Focul şi căldarea.

803. Bate roşu în fund pe negru. (9)

CLXXVI. Fóia (frunza).

804. Ce trăesce după mórte
şi-altul va ca s'o tot pórte? (10)

(1) Bulgărescu, No. 38.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Bulgărescu, No. 151.
(5) *Ibidem*, No. 134.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 120.
(9) *Ibidem*, No. 119.
(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 110.

Cf. cîmiliturile franceze:

a) L'ai vegu viou, l'ai vegu mô,
l'ai vegu courre après sa mô.
— Uno folio d'abre. (1)

b) Je l'ai vu vivre, je l'ai vu mort,
je l'ai vu courir après sa mort.
— La feuille de l'arbre. (2)

Cf. cîmilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qui est mort
et qui danse encore? (3)

805. Ce pică în apă, nu sare stropi? (4)

CLXXVII. Fôrfecele.

806. Două rățișóre
călugăricióre,
pe unde mergeă,
malul se surpă. (5)

a) Două recișóre
călugăricióre,
pe unde mergeaŭ,
maľul surupaŭ. (6)

---

(1) *Mélusine*, 1877.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 88.

(3) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 148.

(4) *Siedietóre*, II, p. 65.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 49; *Românul glumeț*, No. 295; Bulgărescu, No. 320.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

b) * Două rățișóre,
pe nume surióre,
pe unde merg,
malul se surpă. (1)

c) * Am două rățișóre:
pe unde merg,
malurile se risipesc. (2)

807. Merg pe inal,
malul se dărîmă. (3)

808. Am două călugărițe:
ele merg, malul se surpă. (4)

809. Două late
alăturate
și la capăt cârligate. (5)

a) * Sunt două late
alăturate,
și la vîrf is cârligate (6)

b) Două late
alăturate,
două 'nguste
încârligate. (7)

c) * Două late
păturate,
două scurte
cârligate. (8)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Stîncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) *Românul glumeț*, No. 116.

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 111.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 60; Sbiera, *op. cit.*, No. 23.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Siedietórea*, II, p. 66; Bulgărescu, No. 363.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

d) *Două lungi alăturate,
două scurte 'ncârligate. (2)

e) *Două late
cotolate,
două 'nguste
cârligate. (3)

f) *Două laturî lăturate,
două cârji încorjodate. (4)

810. *Dăuă surorî cu un buric,
năse asparg, năse adară,
năse na'nvescu earnă, veardă.* (5)

811. *Țe-s doi fraț țe tutu z-bași?* (6)

CLXXVIII. Frica.

812. * Ce-î pe lume să n'o scie
Dumneḑeu,
ce să fie,
și noi o scim? (7)

CLXXIX. Fulgerul.

813. * Săgéta 'mpăratului
sparge casa dracului. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 22.

(7) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(8) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l. I. T. Popovici.

CLXXX. Fulgul.

814. La trup sunt ușor,
fără aripă sbor,
dar nu sunt nici nor. (1)
815. Ce trece prin apă
și talazuri nu face? (2)

CLXXXI. Fumul.

816. Ciută mohorită
umblă șovăită. (3)
817. * Hod
în pod. (4)
818. * Ce e 'n pod și n'are óse? (5)
819. Ce ese nóptea 'n sat
și nu-l latră câinii? (6)
820. Funie trasă preste casă. (7)
821. * Am un măt fără ochi,
fără piclóre,
ese pe cahla mare. (8)
822. Ce se sue în pod fără piclóre? (9)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 49; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 92; Bulgărescu, No. 499.

(2) A. Popescu, în *Țăra nouă*, 1887.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 91; Bulgărescu, No. 227.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian; *Siedietóreă*, II, p. 58.

(5) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 128; Bulgărescu, No. 234.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 123.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Bulgărescu, No. 301.

a) Ce se sue în pod fără scara? (1)

b) * Ce se sue în pod
fără mâni, fără picióre? (2)

c) Se sue moșul în pod
fără scară, fără mâni
și fără picióre. (3)

d) * Fără mâni, fără picióre
și făr' de scară,
și se sue în pod. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Une chose gravit la montagne,
et n'a ni corps ni âme.

b) Qui n'a ni pied ni jambe,
mais qui monte bien dans sa chambre? (5)

c) Une chose, qui n'a ni pied ni talon,
monte comme un diabolotin. (6)

823. * Fiul s'a născut, tata încă nu. (7)

824. * Tata nu s'a născut
și ficiorul âmbă pe lume. (8)

825. * Tata încă nu-î pe lume
și feciorul a eșit. (9)

826. * Tat' s'eu dă din mă-sa să ésa,
și fiul se sue pe casă. (10)

---

(1) *Siedietórea*, IV, p. 144.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 9.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Sauvė, *loc. cit.*, No. 2.

(6) *Mélusine*, 1877.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 116; Bulgărescu, No. 730.

a) Părinții nu-s născuți bine
și copiii is pe vârful casei. (1)

b) * Până tata încă nu s'a născut,
fiul amblă pe vârful casei. (2)

827. *Tatăl nica nifaptu,*
hilălu la Dumneșău-i traptu. (3)

828. *Tatăl nînga nifaptu,*
hilălu m-Poli traptu. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Adevinez que c'est:
avant que le père soit nez,
sa fille est dessus la maison?
— C'est le feu, avant qu'il soit alumez,
la fumièrre, qui est sa fille, est au-dessus
de la cheminée. (5)

b) L'enfant est par les champs et le père n'est
pas né.
— La fuinée. (6)

Cf. cimiliturile italiene:

a) El padre non è nato,
el fiço sta sul tetto.
— Il fuoco e il fumo. (7)

b) Avanti ch'el pare nassa
el fio xe sui copi.
— El fumo. (8)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 121.

(2) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(3) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 23.

(5) Rolland, *op. cit.*, No. 155.

(6) *Mélusine*. 1877.

(7) Rolland, *op. cit.*, No. 155.

(8) *Ibidem*.

c) Avanti ch'el pare nasso,
i fuoi xi su i copi.
— Il fuoco, il fumo. (1)

Cf. cimilitura catalană :

Lo pare encara no es nat,
que 'l fill salta pel terrat.
— Lo fum. (2)

Cf. cimilitura castelană :

Antes que nazca la madre,
anda el hijo por la calle.
— Humo. (3)

Cf. cimilitura moravă :

Otec se rodí, syn už po streše skáče. (4)

Cimiliturile lituane :

a) Der Vater ist noch nicht geboren, der Sohn
stemmt sich an den Himmel. Was ist das?
— Das Feuer und der Rauch. (5)

b) Der Sohn ritt in den Krieg, und der Vater
war noch nicht geboren. Was ist das?
— Der Rauch. (6)

829. *Un calugru fără oasi.* (7)

830. *Costa lungu fără oasi.* (8)

(1) Briz. *op. cit.*, p. 17.

(2) *Ibidem.*

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 156.

(4) Rolland, *op. cit.*

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem.*

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 23.

(8) *Ibidem.*

CLXXXII. Fumul și coșul.

831. — Unde te duci, strâmbule?
— Ce mă 'ntrebî, găunosule? (1)
832. * — Unde mergî, tu, răsucitul?
— La ce mă 'ntrebî, găuritule?
că la códă 's aurit,
nu ca tine tot cănit. (2)
833. — *Iu te duș, tune lungă?*
— *Ți m'intregî, pre fund apres?* (3)

CLXXXIII. Furca (degetele când tore).

834. Am două surorî: una șede în casă și o plouă,
iar alta umblă pe afară și nu o plouă. (4)
835. Am ȑece frațî,
cincî sub stréșină și cincî afară:
pe ceî de sub stréșină-î plouă,
pe ceî din afară, nu. (5)
- a) * Am ȑece frațî:
cincî merg pe drum
și nu-î plouă,
cincî staû sub părete
și-î plouă. (6)
- b) Am ȑece călugăriciôre:
cincî staû sub stréșină
și le plouă,
iar cincî staû afară
și nu le plouă. (7)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 145; Bulgărescu, No. 762.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 122.

(3) Weigand; *op. cit.*, No. 18.

(4) *Românul glumeț*, No. 318.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 28.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Arsenie, *op. cit.*

c) Am dece vițeî,
cinci șed afară și cinci în coșar :
pe cinci îi plouă,
iar pe cinci nu-î plouă. (1)

d) Cinci stau sub stréșină și-î plouă,
iar cinci alérgă pe câmp și nu-î plouă. (2)

836. *Tinți djonî odară un puț.*
— Fusile cu pârpodă (3)

837. * Cinci merg pe drum cântând,
cinci șed sub stréșină și plâng. (4)

a) * Am cinci voinici,
șed sub strașină și plâng,
și cinci alérgă 'n vale șuerând. (5)

CLXXXIV. Furnica.

838. * La cap nod,
dinapoî nod,
la mijloc șft! (6)

a) * La cap dîc,
la dos dîc,
la mijloc fiû, fiû, fiû! (7)

839. * La cap măciucă,
la códă măciucă,
la mijloc nemică. (8)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 71.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No 21.

(3) Weigand, *op. cit.*, No. 5.

(4) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Găinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.

a) * La cap dîc,
dinapoî madîc,
la mijloc nemic. (1)

b) La cap hop,
la cîdă ȝop,
la mijloc nu-î nemică. (2)

840. * La cap nod,
la dos nod,
la mijloc
sobîrnob. (3)

841. La cap hup,
la cîdă tiup,
le mijloc nu-î. (4)

a) * La cap dup,
la c. . hup,
la mijloc hus. (5)

b) La cap ȝap,
la cîdă hap,
la mijloc nimic. (6)

842. La cap hurtutu,
la dos hurtutu,
la mijloc ferfeniȝă. (7)

843. * La cap ȝap,
la mijloc pepene,
de 'napoî secere. (8)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Sima, *op. cit.*, No. 53.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) *Siedietórea*, II, p. 83.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Bulgărescu, No. 554.
 (7) Sbiera, *op. cit.*, No. 101.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

844. * La cap modilcă,
la ședut modilcă,
la mijloc nemică. (1)
- a) * La cap botică,
la dos botică,
iar la mijloc nu-î nemică. (2)
845. * La cap grósă,
de 'napoi grósă,
iar la mijloc subțire. (3)

CLXXXV. Furnicarul.

846. Pe drumul lui Scarlat
tot meu vërsat. (4)
847. D'acî până la voi
tot bôbe de meu. (5)
848. D'aici pân'la munte
tot zale mărunte. (6)
- a) De la munte
pân' la munte
tot zale mărunte. (7)
- b) De la baltă până la munte
tot zale mărunte. (8)
- c) * Cătu-î de-aici pân' la munte,
tot zale marunte. (9)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Idem.
 (3) Idem.
 (4) Bulgărescu, No. 633.
 (5) *Ibidem*, No. 371.
 (6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 65; Bibicescu, *op. cit.*, No. 8; *Siedietórea*, I, p. 72.
 (7) *Românul glumeș*, No. 103.
 (8) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

849. De la mine
pân'l la tine
tot zale
și parale. (1)
850. De aici până la mare
tot fundurî de căldare. (2)
- a) De la munte pân'la mare
parcă-s fundurî de căldare. (3)
- b) De aici până la Bihare
tot fundurî de căldare. (4)
- c) De la noi
până la voi
tot fundurî de căldări. (5)
- d) De aici până la munte
tot căldări cu fundu 'n sus. (6)
- e) * De aice până la Rus
tot căldări cu fundu 'n sus. (7)
851. * De la noi
până la voi,
tot înărgele
marunțele,
de fuge mîța de ele. (8)
852. * De aici și până la Beciū
sunt tot capurî de berbecî. (9)

---

(1) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 358.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 59; *Românul glumeț*, No. 59.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 197; Bulgărescu, No. 367.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 54.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 130.

(6) *Siedietórea*, I, p. 24; Bibicescu, *op. cit.*, No. 9.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

853. * De la noi și pân' la munte
sunt tot căciule rotunde. (1)

854. Pe la noi pe sub părete
îs plin de puică pupuete. (2)

855. * De aici și pân'la munte
tot fete și mătușe. (3)

856. * Intr'un vîrf de munte nalt
ferbe o ólă cu păsar. (4)

a) * Pe un dél mare și rotat
ferbe o ólă cu păsar. (5)

b) * Pe délul măturat
ferbe o óla cu păsar. (6)

c) * Pe délul cel gurguțat
ferbe o ólă cu păsar. (7)

d) Intr'un munte 'nflăcărât
ferbe o ólă cu păsar. (8)

e) * In délul gurguiotat
ferbe-o ólă cu păsar. (9)

f) In cel vîrf încoronat
ferbe-o ólă cu păsar. (10)

g) * După délul rostopat
ferbe-o ólă cu păsar. (11)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietorea*, II, p. 50.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din jud. Sucevei, culesă personal.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din jud. Sucevei, culesă personal.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 103.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

857. Intr'un vîrf de munte
ferbe-o ôlă cu linte. (1)
858. Intr'un vîrf de moviliță
ferbe-o ôlă cu chisăliță. (2)
859. * Intr'o vâlcicuță
ferbe-o ôlă cu chisăliță. (3)
860. * După un dél
este o copită de cal. (4)
861. * Ciotoruga mică
rêstórnă carul mare. (5)

CLXXXVI. Fusul.

862. * Sub un păltinel
jócă un iepurel. (6)
- a) Sub un păltinaș
jócă un iepuraș. (7)
- b) * Sub un brădănaș
jócă un iepuraș. (8)
- c) Am un iepuraș,
jócă sub un alunaș. (9)
863. * Dur în sus, dur în jos,
vine séra burduhos. (10)

-
- (1) *Românul glumeț*, No. 219.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 102.
 (3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Idem.
 (6) Din jud. Suceveî, culésă personal.
 (7) Sbiera, *op. cit.*, No. 20.
 (8) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.
 (9) *Românul glumeț*, No. 214 ; Bulgărescu, No. 59.
 (10) Din Giulescî, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.

- a) * Sfir în sus și sfir în jos,
vine séra burduhos. (1)
- b) * Tiulea 'n sus, tiulea 'n jos,
vine séra burduhos. (2)
- c) * Huha 'n sus, huha 'n jos,
vine séra burduhos. (3)
- d) * Tetea 'n sus, tetea 'n jos,
vine séra burduhos. (4)
- e) Foltea 'n sus, foltea 'n jos,
foltea vine bordios. (5)
- f) * Foltea 'n sus, foltea 'n jos,
vine séra mânios. (6)
- g) * Burtă 'n sus, burtă 'n jos,
vine séra burduhos. (7)

864. * Am nn moșnég burduhos
și o babă strențărósă;
pe moșnég îl ciucesc
și pe babă o smuncesc. (8)

865. Invîrte casa
cu mătasa
până'la lelea preutésa. (9)

866. *Cari-î hilîlu, țe hârsît,*
murmură ea un cărtîț? (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Din Găinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 70; Bulgărescu, No. 384.
(6) Comunicată d. d-l I. A. Zanne.
(7) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(8) Din Găinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.
(9) Bulgărescu, No. 487.
(10) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 24.

CLXXXVII. Gardul.

867. In pădure născuiū,
 în pădure crescuiū,
 acasă de m'aduse,
 păzitorul curței mă puse. (1)
868. * De la noi
 până la voi
 tot un rînd de mușinoi. (2)
869. De aicea până la noi
 tot macre de unguroi. (3)

CLXXXVIII. Găina.

870. *Una mularița*
ncîrcată cu scîndurițe. (4)
- a) *Una muliți*
ncîrcată cu scînduriți. (5)

CLXXXIX. Găina și oul.

(Vezi și Oul.)

871. Ce nasce neînsuflețit
 din însuflețit,
 și însuflețit
 din neînsuflețit? (6)
872. *Giulu fați mortul,*
ș-mortul fați giulu. (7)

(1) Bulgărescu, No. 473.

(2) Din Bucovina. com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) *Siedietórea*, II, p. 66.(4) Weigand, *op. cit.*, No. 24.(5) P. Papahagi, *op. cit.*, No. 28.(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 126; Bulgărescu, No. 233; *Revista crit. lit.*, IV, p. 158.(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 29.

CXC. Gălêta.

873. Cap de vultur
zvîc la popa 'n fund. (1)
874. Căciula mutului
în fundul pămîntului. (2)

CXCI. Găluscele.

875. * Inelul dómnei
în fundul ôlei. (3)

CXCII. Gândul.

876. Nuia
vîjiă,
ocoliîu țera cu ea;
maî rêmase un crâmpeiû,
de-l făcuiû obor la mieî. (4)

a) Am o nuia,
încunjuraiû lumea cu ea,
și maî rêmase un vîrfuleț,
și făcuiû și un coteț. (5)

877. Am o nuia
vîjiă,
ocolesc lumea cu ea. (6)

a) Nuia încovoiată,
ocoliîu lumea totă. (7)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 188; Bulgărescu, No. 296.

(2) *Românul glumeț*, No. 309.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 5; *Românul glumeț*, No. 267; Bulgărescu, No. 609.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 124.

(7) L. Wolf, *op. cit.*

- b) Nuia încovoia,
ocoliū țera cu ea. (1)
- c) Nuelușă formenea,
colindaiū lumea cu ea,
și-o puseiū tot acoloa. (2)

878. * Ce ar fi,
și tot este,
și-ar trăi,
și tot trăește? (3)

879. * Am un junc
cât drumul de lung. (4)

880. * Cine trece valea
și nu se udă? (5)

CXCIII. Gârla.

881. Ghici ghicitorea mea :
đi, nôpte, călătorește
și nu se mai obosesce. (6)

Cf. cimiliturile franceze :

a) Dis-moi de grâce qui est la chose
qui nuit et jour ne se repose?
— La rivière. (7)

b) Devinez une chose, qui toujours va et vient,
ne se repose jamais, et cependant n'a pas de
pieds?
— La mer. (8)

-
- (1) Bulgărescu, No. 610.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 126.
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 24.
(8) Sauvė, *op. cit.*, No. 9.

CXCIV. Gâsca.

882. Tivgă albă titiană,
strigă nóptea în poiană. (1)

a) Tivgă titiană
strigă la poiană. (2)

b) Gușiu, gușiu guguiană,
strigă nóptea prin poiană. (3)

CXCv. Gerul.

883. * Sus stele,
jos stele,
văi de picióarele mele;
iar steloiul cel măi mare
rěu mă frige la picióre. (4)

884. * Sus stele,
jos stele,
văi de ȓilele mele ! (5)

a) * Sus stele,
jos stele
văi de tăpile mele ! (6)

CXCvI. Gělăul (rîndéua).

885. * Am un purcel
cu trupul de lemn,
cu limba de oțel;
înainte curătesce
și în urmă netezesce. (7)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 40; *Romănul glumeț*, No. 182; Bulgărescu, No. 738.

(2) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1837.

(3) Bulgărescu, No. 346.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

CXC VII. Gémul.

886. M'a trimes dómna de sus
la dómna cea de jos,
să țese, pânză fără de rost. (1)

a) M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-î dea o pânză
fără ném de tivitură. (2)

CXC VIII. Ghemul.

887. Bete peste bete,
o mie 'ncheiete. (3)

a) * Bete peste bete,
trei miî încheiete. (4)

888. Pente pe pente,
miî și sute încuiate. (5)

889. O mie înodate,
o mie desnodate,
o mie să ȃicî,
o mie nu ghicescî. (6)

890. * Am un puiû de urs
cu miî de bete încins. (7)

891. Ingrop,
desgrop,
ațe 'ntinse,
ațe strînse. (8)

(1) *Românul glumeș*, No. 50; Bulgărescu, No. 581.

(2) *Românul glumeș*, No. 136.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 77; *Românul glumeș*, No. 73.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Siedietórea*, II, p. 82.

(6) Bulgărescu, No. 623.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Bulgărescu, No. 472.

CXCIX. Ghéța.

892. * Am un ghem de mătăasă,
și 'l trimet la 'mpărătesă,
să-mi țese o țesătură
făr'o léc de bătătură. (1)

893. * *Divarligalul di casă*
sta țeri aspințurati. (2)

CC. Ghinda.

894. * M'am dus in pădure
și-am tăiat un copac,
și-am facut:
un păhăruț de bėut apă,
două covėțele
și o față de masă. (3)

895. Am un lemn
nici de-o schiópă,
nici de-o palmă,
și face:
două mese mesuite,
și două albiș scobite,
și-un potcap călugăresc. (4)

896. Este un lemn, nici de-o palmă,
nici de-un schiop,
și poți face două coveți,
două lopeți,
și o titie popască. (5)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 132; Bulgărescu, No. 410.

(5) *Siedietórea*, II, p. 59.

CCI. Ghinda, porcul și lupul.

(Vezi și *Porcul, jirul și lupul*.)

897. * Picurușul picură,
trepădușul trépădă,
Mongea șede 'n dosul tufei. (1)

- a) Picuruș picură,
trepăduș trépădă,
Mogoșoăa șede în cale. (2)

Cf. cimiturile franceze:

- a) Pendillu pendillava,
Barbillu le veillava;
Pendillu toumbeit,
Barbillu le masseit. (3)

- b) Pendil pendillavo,
Roudil roudillavo
Pendil toumbè,
Roudil lou lèvè.
— Le porc et le gland. (4)

- c) Penderilhabe que penderilhabe,
Gnicou-gnacou que l'espiahe;
Penderilhetè que cadou,
Gnicou-gnacou que l'habou.
— L'aglan et lou porc. (5)

- d) Qu'es acò ? qu'ès acò:
Penjourlin que penjourlavo,
Pepelut le regardavo,
Penjourlin toumbec,
Pepelut le ramasseç ?
— Le porc que manja d'aglans. (6)

(1) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Bulgărescu, No. 639.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 26.

(4) *Ibidem*.

(5) *Ibidem*.

(6) *Ibidem*.

- e) Pendant pendait,
guetteur guettait,
pendant tomba,
guetteur l'amassa. (1)
- f) Branlant branlait,
barbotier le regardait,
branlant a tombé,
barbotier l'a ramassé. (2)

Cf. cimiliturile italiene :

- a) Pendolì, che pendolava,
Rosichì, che rosicava ;
sci non era 'l pendolì
se morìa rosichì.
— La ghianda e il porco. (3)
- b) Dormicolo dormia,
pendicolo pendia,
cascò pendicolo,
svegliò dormicolo. (4)

Cf. cimiliturile catalane :

- a) En Penjim Penjoy penjava,
lo Pelut se la mirava,
en Penjim Penjoy caiguè
y'l Pelut se la enduguè.
— Lo porch y l'aglà. (5)
- b) Penjim Penjoy penjava,
lo Pelut se la mirava,
Penjim Penjoy ha caygut
y'l Pelut ja l'ha tingut.
— La llangonissa y'l gat. (6)

---

(1) *Mélusine*, 1887.

(2) *Ibidem*.

(3) Giannadrea, *op. cit.*, p. 297.

(4) *Ibidem*.

(5) Briz, *op. cit.*, p. 33.

(6) *Ibidem*, p. 148.

Cf. cimilitura castelană :

Pingo-pingo està colgando,
y Mango-mango mirando,
si el Pingo-pingo cayera
Mango-mango se lo comiera.
— Jamon. (1)

Cf. cimilitura asturiană :

Estaba Pinguin pingando,
y estaba Focin fozando,
y vino Rapin rapando
y llevose el Focin fozando. (2)

Cf. cimilitura ribagorzană :

El penchut, penchut, penchabe,
el pelut, pelut, mirabe,
el penchut, penchut, penchabe,
y el pelut se la minchabe.
— Cerdo, comiendo bellotas debajo de una
encina. (3)

Cf. cimilitura germană :

Hucke-pucke henk,
Hucke-pucke fel,
Kwaemen fäir riufaüte,
Wollen Hucke-pucke häimsäuken.
— Eichel. (4)

Cf. cimilitura frisonă :

Kalert hung,
Rugert gung,
Kalert full up de Rugert sien Pad,
Rugert kalert upfratt.
— Apfel und Schwein. (5)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 161.

(2) *Ibidem*, p. 377.

(3) *Ibidem*, p. 383.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 27.

(5) *Ibidem*.

Cf. cimilitura moravă:

Visì visì visatec,
pod nim leži chlupatec;
když visatec upadne,
chlupatec ho popadne. (1)

CCII. Ghiocul.

898. Imî schimb locul,
sar focul,
și ghicesc norocul. (2)

CCIII. Ghionóia.

899. Suliță
pestriță,
caragea de os. (3)

CCIV. Glonțul.

900. Ce fuge
și inuge,
și 'napoi nu se mai uită? (4)

901. * Vine-o capră de la niunte,
și nimeni nu pôte să-î ație calea (5)

902. Sus sbóră, și nu-î pasere;
fer duce, și nu-î faur. (6)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 28.

(2) G. Dem. Tedorescu, *op. cit.*, No. 130.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 679.

(4) *Românul glumeț*, No. 285.

(5) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(6) *Siedietórea*, II, p. 50.

CCV. Grapa.

(Veđi și *Scara*.)

903. Opineă tătărască,
de tat'-to să se tîrască. (1)
904. * Am o vacă cu 12 córne. (2)
905. * Șepte lemne hodrobele
și mai multe mărunțele. (3)

CCVI. Grânele.

906. D'acî până la munte
tot paturî așternute. (4)

CCVII. Grebla.

907. * La o casă cu trei răchiți
este o fată cu trei ghimți. (5)

CCVIII. Gresia (cutea).

908. Ghici ghicitórea mea:
cine dă la altul
ce n'are el? (6)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est la chose qui donne ce qu'elle n'a mie?
— C'est une queue qui donne taillant au coutel
qu'elle n'a pas. (7)

-
- (1) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.
 (2) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Sima, *op. cit.*, No. 55; Bulgărescu, No. 329.
 (5) Din Giulești, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.
 (6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 135; Bulgărescu, No. 402.
 (7) Rolland, *op. cit.*, No. 210.

CCIX. Grînda (grîndarii).

909. Am un boŭ :
cu c rnele ernéză,
 i cu trupul v r z . (1)
- a) * Am o vacă mare:
cu trupul v r z ,
cu c rnele ernéză. (2)
910. * Trupele ernéză,
c rnele v r z . (3)
911. * Am un brad plecat :
la mijloc  i tot vară,
la capăt  i tot  rn . (4)
912. * Am trei fete:
una se  mpodobesce,
una se  nc l desce,
una se pornesce.
— Grînda, hornul, u a. (5)

CCX. Gr ul.

913. * Ce-  m ndru la sat
 i bun de m ncat ? (6)

CCXI. Gr ul  i pl va.

914. Am doi bo i,
unul gras  i altul slab:
cel slab sare peste gard,
iar cel gras cade jos. (7)

---

(1) Stamati, *op. cit.* ; Ispirescu, *op. cit.*, No. 155 ; *Rom nul glume *, No 14 ; Sbiera, No. 14.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 112.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 134 ; Bulgărescu, No. 141.

- a) Am o cirédă de boi:
cei slabi sar gardul,
iar cei grași cad jos. (1)
- b) Am nisce frați,
unii grași și alții slabi:
cei grași cad jos,
iar cei slabi sbóră. (2)
- c) Am doi boi,
unul e roșu, altul e alb:
cel roșu nu pôte sări peste garduri,
dar cel alb pôte. (3)
- d) Am doi boi,
unul roșu și altul alb:
cel roșu sare peste gard,
iar cel alb nu. (4)
- e) Am un boi roșu și altul alb:
cel roșu trece gardul, cel alb ba. (5)

915. Bălan sare peste gard,
dar galben rămâne. (6)

CCXII. Grópa.

916. Ce nu poți să puî în cuiu? (7)

a) Ce nu șede în cuiu? (8)

917. Ce nu poți sa suî în pod? (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 143.

(2) *Românul glumeț*, No. 273

(3) *Siedietórea*, I, p. 96.

(4) *Ibidem*, II, p. 50.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 111.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 35.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 248.

(8) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887; Bulgărescu, No. 404.

(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 137; A. Popescu, *loc. cit.*

a) Ce nu suî în pod? (1)

918. * Ce nu poţi să faci în pod? (2)

a) Ce nu poţi face în podul casei? (3)

919. * Ce-i în lumea asta şi n'are umbră? (4)

920. Ce este aceea din care să tot ieî
se face şi mai mare? (5)

a) Ce este aceea din care
să tot ieî se face mare,
să tot puî se face mică ? (6)

b) Dacă ieî din ea, se măresce;
dacă puî, se micesce. (7)

c) Când ieî, creşce;
când puî, scade. (8)

d) Dacă ei, creşce;
dacă puî, scade. (9)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qu'est-ce qui devient plus grand
à mesure qu'on en ôte?
— C'est une fosse. (10)

b) Quelle est la chose qui augmente
à mesure qu'on en retire?
— La fosse. (11)

---

(1) A. Popescu, *loc. cit.*

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne

(3) L. Wolf, *op. cit.*

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 125; Bulgărescu, No. 232.

(6) Bulgărescu, No. 251.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 158.

(8) Bulgărescu, No. 258.

(9) *Siedietórea*, II, p. 58.

(10) Rolland, *op. cit.*, p. 13.

(11) *Ibidem*.

Cf. cîmilitura alsaciană:

Wie meh m'r d'rvon nimmt, wie gresser's wurd.
— E loch, e grueb. (1)

Cf. cîmilitura argoviană:

Je meh me devô nimmt,
deste grösser wird's ;
je meh me dezne thuet,
deste chliner wird's.
— Loch. (2)

CCXIII. Gura.

(Veđi și *Dînfîi*)

921. * Am o ladă plină de cuie,
și orî-cuî îi trebue. (3)

a) * Am o lădiță
plină de cuiuțe. (4)

922. * Am o plăcintă,
și-așă de frumos cântă. (5)

923. * Am o fântâniță largă,
plină de petricele albe. (6)

924. * Am o rișnicioră,
tóta ȕiua rișnesce,
și nóptea s'opresce. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 13.

(2) *Ibidem.*

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Idem.

CCXIV. Hameiul.

(Veđi și Fasolea.)

925. Am un țurțar:
de-ar avé un par,
s'ar suì pe el
până la cer. (1)
926. * Ce-î mai înult verde prin țeri;
dacă ar avé scări,
s'ar suì până la cer? (2)

CCXV. Harbuzul (pepenele verde).

927. * Străchinuță verde,
untul nu se vede. (3)
928. * Este o apă verde,
la mijloc roșie,
și pescii negri. (4)
- a) Este o baltă cu malurile verđi,
cu apa roșie,
și cu pescii negri. (5)
- b) * Am o fântână cu cheile verđi
și cu apa roșie. (6)
- c) Am un puț cu apă roșie,
închis cu ghizduri verđi. (7)
- d) * Am un iaz cu malurile verđi,
cu apa roșie,
și cu pescii negri. (8)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 97.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(6) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 133; Bulgărescu, No. 128.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

929. Am o mănăstire verde
cu călugări negri 'n ea. (1)
930. Am un munte
cu petrele negre
și cu apa roșie. (2)
931. Am o casă gogenetă,
învelită cu verdetă,
și 'năuntru pui de țigani. (3)
932. Ciume!, ciume!,
mă dusei! la tirg
și de un crucer
cumpărai!,
mâncai! și băui!,
și 'n cap comanac. (4)
933. * Am o ulcicuța cu miere
la cumetrița în buruene. (5)
934. Ochii în plochi,
scânduri în grochi,
funii întinse,
gheme strînse. (6)

CCXVI. Hârtia.

935. Da! de pîtră,
nu se strică;
da! de apă,
se despică. (7)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 91.

(2) *Românul glumeț*, No. 247; Bulgărescu, No. 67.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 15.

(4) *Siedietorea*, I, p. 88.

(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.

(7) Alecsandri, *op. cit.*

a) Ce dai de pétră
și nu se strică,
dar dai în apă
și se strică? (1)

b) * Ce se dă de pétră
și nu se strică,
și în apă se strică? (2)

936. Când l'aruncî pe petre,
nu se sparge:
când l'aruncî în apă,
se sparge. (3)

a) * Ce pică pe pétră
și nu se sparge,
și pică în apa
și se sparge? (4)

937. Am o pătură:
când o trântesc de pămînt,
nu se rupe,
și când o trântesc în apă,
se rupe. (5)

938. Am un cevà: când îl bat cu ciocanul,
nu se strică,
când îl dau în apă,
se strică. (6)

Cf. cimilitura galegă:

¿ Qu'es això?
No's trenca si can á terra,
y si can á l'ayga 's trenca.
— Lo paper. (7)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 127.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) *Românul glumeț*, No. 97.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 243.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.

(7) Briz, *op. cit.*, p. 203.

CCXVII. **Horbota** (dantela).

939. * Ce-i făcut fără nividélă? (1)

CCXVIII. **Hoțul de pepeni.**

940. De turci fug (de pindar),
de ruși mă 'ncurc (de vrejurî),
de gogoși m'apuc (de pepeni). (2)

CCXIX. **Hrénul.**

941. Parul alb,
gaura négră. (3)
942. Tata albul,
gaura négră. (4)

CCXX. **Ibrieul.**

943. *Un fețior cu puța 'n birnu
ș-pare ca un cal cu frînu.* (5)

CCXXI. **Ieóna.**

944. Fără suflet s'a născut,
fără suflet a crescut,
fără graiú, fără cuvînt,
și totuși este sfînt. (6)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 88; Bulgărescu, No. 336.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 141.

(4) Bulgărescu, No. 736.

(5) T. Iliescu, *loc. cit.*

(6) Sima, *op. cit.*, No. 103; Bulgărescu, No. 388.

945. În pădure născuiū,
 în pădure crescutiū,
 acasă dacă m'aduse,
 dómna casei mă puse. (1)

946. *M-pîduri mă-amintai,*
m-pîduri mi tîlcai,
m-bîșearcă cum ni-ntraî,
mari gros mă-adrai. (2)

CCXXII. Iedera.

947. Colăcel
 bolăcel
 într'un vîrf de muncel. (3)

CCXXIII. Iepurele.

948. Ulcelușă unsă
 în érbă ascunsă. (4)

a) * Ulcicuță unsă
 în rogoz ascunsă. (5)

b) Ulcelușă unsă
 în burueni ascunsă. (6)

c) * Am o ulcuță unsă,
 după spină ascunsă. (7)

d) * Am o ulcuță fôrte unsă,
 și 'n câmp ascunsă. (8)

(1) Bulgărescu, No. 471.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 32

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 98.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 63; Bulgărescu, No. 759.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) *Românul glumei*, No. 130; Bulgărescu, No. 748; A. Popescu, *loc. cit.*

(7) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(8) Idem.

949. Tărtăcuță unsă
în frunziș ascunsă. (1)
950. *Un miel nitumtu*
tru ierghi-i ascumtu. (2)
951. Cîmel, cîmel,
ciciluț câmpel. (3)
952. * Cîniliga prin tufiș,
țuști din erva 'n aluniș. (4)
953. * Șede ghibos
în rogoz,
strig odată
și se îndrăptă. (5)
954. Patru 'nfîpte,
două ciulite,
și o fisiită. (6)
- a) Doi ciuleți,
două zgăițele,
și patru opintinele. (7)

CCXXIV. Iepurele și cănele.

955. * Fuge moșul pe pîrău
cu țiganul, fătul meu. (8)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 725.

(2) T. Iliescu, *loc. cit.*

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 122.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 643.

(7) Bulgărescu, No. 369.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu,

CCXXV. Iepuróica cu puli.

956. * Am o scrófă sură
 pură,
 cu purceii suri
 puri,
 sug,
 fug,
 ciuști în huciū. (1)

a) Am o scrófă sură
 pură,
 cu purceii suri
 puri,
 pe sub tufă sug,
 pe sub tufă fug,
 sug și fug,
 fug și sug. (2)

CCXXVI. Inelul.

(Veđi și *Degetul.*)

957. * Turtel
 burtel,
 zvîc in c. . de vițel. (3)

958. Ce gaură este fără fund,
 și pe care avînd-o fetele,
 nu le șede reū? (4)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qui est-ce qui est rond
 et qui n'a pas de fond?
 — La bague (5)

-
- (1) Din Găinesci, jud. Suceveî. com. de d-l P. Herescu.
 (2) Sima, *op. cit.*, No. 14.
 (3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
 (4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 120; Bulgărescu, No. 229.
 (5) Rolland, *op. cit.*, p. 92.

- b) Trou sans fond,
meuble rond,
prêt au mariage.
— L'anneau nuptial. (1)

Cf. ămilitura walonă în traducere francesa:

- Un trou tout rond,
qui n'a pas de fond
et pour le mariage est bon.
— L'anneau nuptial. (2)

CCXXVII. Inima.

959. * Am o puică cucuiată
șéde 'n cămară 'ncuiată,
nu-ș' ce-aș face s'o descuiū,
să-î puî mâna pe cucuiū. (3)

CCXXVIII. Ițele.

(VeđI și Mănușa.)

960. Ațe te cresce puse 'n bețe. (4)
961. * Lână către lână,
și 'n mijloc o vînă. (5)
962. * Baie (?) crețe
pe cotețe,
eū le 'ndes
și ele es. (6)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 92.

(2) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(3) Din Giulescī, jud. Suceveī, com. de d-l S. Michăilescu.

(4) Bulgărescu, No. 106.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marlan.

(6) Idem.

CCXIX. Îmblăciul.

963. * Am două lemne
odolemne,
cu gâtul de piele. (1)

a) * Două lemne
odolemne,
cu grunazul de piele. (2)

b) Două lemne
hodolemne,
cu grumaziî tot de piele. (3)

c) * Două lemne
hodolemne
și la mijloc brîu de piele. (4)

d) Două lemne
hodolemne,
cu grămești de piei pe ele. (5)

764. * Am un moșnég,
șéde în pod
cu barba de-un cot. (6)

CCXXX. Îmblătitorii.

965. Unul sta
și altul dă,
unu 'n cumpănă se dă. (7)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 47.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(5) Bulgărescu, No. 349.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 48.

966. Doi staă,
doi daă,
doi se miră,
doi se 'nchină. (1)

a) * Doi daă,
doi staă,
doi se miră
cum se 'nchină. (2)

967. * Doi daă,
doi staă,
doi bat în perseci. (3)

968. Doi staă,
doi daă,
doi moşnegi se prind de barbă. (4)

CCXXXI. Jidanul.

969. * Cine-î pogan şi chistruîă,
parcă-î puiă dracului? (5)

CCXXXII. Lacătul.

970. Sunt cercel cu tórtă,
dar om nu mă pórtă,
decăt mă agaă
la case în faă. (6)

a) * An un cercel
cu tórtă de fer,
se anină la casă în faă. (7)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 35.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Siedietórea*, IV, p. 47.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Stâncea, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.
(6) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 79; Bulgărescu, No. 709;
Siedietórea, VI, p. 16.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

971. Am o cutie cu un cârlig,
și de-acasă când plecați,
la ușă afară-o atârnați. (1)
972. * Am o cățea răsătată,
stă la ușa acățată. (2)
973. Am o cățelușă tare,
ține ușa în spinare. (3)
974. * Am o fată de fer.
cu buricu de oțel:
când vine Vlădicul,
îi sucesce buricul. (4)
975. Am un purceluș cu mațele de oțel. (5)
976. Am o cătănuță tare, legea ține. (6)
977. Ce trosnesce în inimă? (7)
- a) * Cui în inimă trăsnesce
și nu simțesce? (8)
978. * Am o găină buhuiată,
în cămară încuiată,
când o descuii,
haț cu mâna de cucuii. (9)
979. Țiganul cu haine scurte
rămâne singur în curte. (10)

-
- (1) Bulgărescu, No. 139.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Bulgărescu, No. 76.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Sima, *op. cit.*, No. 64 ; Bulgărescu, No. 86.
 (6) Sima, *op. cit.*, No. 63.
 (7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.
 (8) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Bulgărescu, No. 742.

CCXXXIII. *Lacrîma.*

980. Ce apă este 'n lume fără nisip? (1)

CCXXXIV. *Lada.*

981. * Am o vacă cu mațele de petică. (2)

a) Am un bou cu mațele de petică. (3)

b) * Am un bou cu mațele de pânzătură. (4)

982. * Am o vacă:
când cască gura,
tôte mațele i se vîd. (5)

983. Am o épă albă:
când îi ieș șéua,
i se vîd mațele. (6)

a) * Am o épă întărnițată:
când ieau țarnița,
se vîd mațele. (7)

b) Am o épă:
dacă ieau șéua de pe ea,
i se vîd mațele. (8)

c) Am o épă vopsită,
și până nu-î ieau șéua
nu i se vîd mațele. (9)

---

(1) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 253; *Rev. critică literară*, IV, p. 159.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Stamati, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 43.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Stamati, *op. cit.*

(7) Din Gălnesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(8) *Siedietórea*, III, p. 6.

(9) Bulgărescu, No. 117.

984. *Am un cal mult mușiat,
ma-lă scoli țăraia di pi schinirat,
ili si ved mețale toate,
vină ș-inima di tru hicate. (1)*

CCXXXV. Lampa.

985. * Am o babă burduhósă,
face casa luminósă. (2)
986. * Intr'un vârș de arin,
îi mîndru și senin. (3)
987. * Sus casă,
jos casă,
la mijloc feréștră. (4)
988. * Țiua într'un cot,
nóptea peste tot. (5)

CCXXXVI. Lanțul.

989. Am un copilaș:
dacă-l las jos, tace;
dacă-l ieaș în brațe, plînge. (6)
- a) Am un băiat:
când îl ieș în brațe, plînge;
când îl puș jos, tace. (7)
- b) Dacă-l ieș de jos,
plînge;
dacă-l puș jos,
tace. (8)

---

(1) T. Iliescu, *loc. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 103; *Revista critică literară*, IV, p. 301.

(7) Bibicescu, No. XVIII.

(8) *Siedietórea*, V, p. 95,

990. Am o fată:
când o ieș în brațe, plânge,
și când o lași din brațe, iar plânge. (1)

991. Am o scrófă cu purcei:
când prind pe unu,
acela tace și cei-lalți guiță. (2)

a) Am o scrófă cu purcei:
de prind pe unul, toți țîtiesc. (3)

992. Șede popa pe corlată
și-î atirună briu 'n vatră. (4)

CCXXXVII. Laptele.

993. Ce înghetă vara
mai inte decât érna? (5)

CCXXXVIII. Lăcusta.

994. Săritură de ciută, urmă de nimic. (6)

CCXXXIX. Legumele.

995. Popa 'n biserică, iar pletele pe-afară. (7)

CCXL. Lemnele.

996. * Ce ese bréz din pădure? (8)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 50.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 79.

(3) *Siedietórea*, II, p. 66.

(4) Bulgărescu, No. 714.

(5) *Siedietórea*, III, p. 6.

(6) Bulgărescu, No. 684.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 93.

(8) Din jud. Sucevei, culésă personal.

997. * De la noi
și pân' la voi
tot parale prin gunoiu. (1)

CCXLI. Lemnul și vatra.

998. * Rage buha din cenușă
și buhaiul din pădure. (2)

CCXLII. Leuca.

999. Nătărămbă
strîmbă,
poznă cucuiată. (3)

CCXLIII. Lăgămul.

1000. Hetica,
petica,
sus ca bizuetica. (4)
1001. Suflet ține, suflet n'are. (5)

CCXLIV. Limba.

1002. Ce șede în apă mereu
și nu putrețesce? (6)

a) Ce stă în apă, de nu putrețesce? (7)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Revista critică literară*, IV, p. 300.
(4) *Siedietórea*, II, p. 42.
(5) *Ibidem*, IV, p. 47.
(6) Ispirescu *op. cit.*, No. 52; *Românul glumeț*, No. 84; Bulgărescu, No. 224.
(7) *Siedietórea*, IV, p. 64.

b) Ghici ghicitórea mea:

ce şéde 'n apă făr' să putredéscă? (1)

c) Ce şéde tot una 'ud şi nu putredesce? (2)

1003. O blăniţa este pe apă
şi ǎiua şi nóptea,
şi ea nici odată
nu putredesce. (3)

a) Am o blană lată,
stă în veci udată. (4)

1004. *Un pornic quă nǎapti amolǔ şadi.* (5)

1005. *Tru apă stau neputredită,
duchescu ǎi e bună ş-ǎi-ǎi urută;
escu dulǎe şi amară,
'ngrop ǎi s-maǎinǎ la moară.* (6)

Cf. cimiturile francese:

a) Qu'est-ce qui est mouillé et qui ne sèche jamais entièrement?
— La bouche. (7)

b) Qu'est-ce qui est toujours mouillé, quoiqu'abrité?
— La langue. (8)

c) Qu'est-ce qui est toujours à couvert et toujours mouillé?
— La langue. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 153.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 65.

(3) *Românul glumeţ*, No. 254; Bulgărescu, No. 651..

(4) Bulgărescu, No. 140.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 51.

(6) T. Iliescu, *loc. cit.*

(7) Rolland, *op. cit.*, p. 59.

(8) *Ibidem.*

(9) *Ibidem.*

Cf. cimilitura catalană :

Una senyora molt ensenyorada,
que sempre va en cotxe
y sempre va mullada.
— La llenga. (1)

Cf. cimilitura senegambesă :

¿ Quinas son las companyonas que pasan
tot lo dia pegantse y no's fan mal?
— La llenga y las dents. (2)

Cf. limilitura valonă în traducere francesă :

Diriez-vous bien qu'est-ce qui est toujours à
l'abri et toujours humide ? (3)

1006. Ce-î măi dulce și tot odată
măi amar pe lume ? (4)

1007. Ce-î măi rău și ce-î inăi bun
pentru omul cel nebun ? (5)

Cf. cimiliturile franceze :

a) Quelle est la meilleure et la pire chose au monde ? (6)

b) Quelle est la meilleure et la pire des choses ?
— La langue. (7)

1008. Óse n'are, ničî aramă,
însă ósele sfăramă. (8)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 221.

(2) *Ibidem*, p. 213.

(3) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 63.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sauvė, *op. cit.*, No. 115.

(7) Rolland, *op. cit.*, p. 62.

(8) Baronzi, *op. cit.*; *Romănul glumei*, No. 325; Bulgărescu, No. 619.

1009. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-ini dea carne fără os. (1)

Cf. cîmilitura catalană :

Una cosa sens os,
que talla molt gros.
— La llenga. (2)

1010. Am o cățelușă roșie,
care bate tot una
printr'un gard alb de os. (3)

Cf. cîmiliturile franceze :

- a) Une dame rouge est enfermée dans une chambre; on lui ouvre souvent la porte, mais elle ne peut sortir. (4)
- b) Une grande salle, deux rangées de chevaux blancs, un cheval rouge au milieu. (5)

Cf. cîmiliturile walone în traducere francesă :

- a) Un beau roi tout rouge habillé,
un palais de chair et d'os,
deux rangées de soldats pour y veiller. (6)
- b) Un veau rouge qui saute outre d'une haie blanche. (7)

Cf. cîmilitura Buriatilor din Siberia, tradusă în nemțesce :

Hinter dem Berge steht ein rothes Pferd im Dressur. (8)

---

(1) Bulgărescu, No. 587.

(2) Briz, *op. cit.*, p. 164.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 64.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 60.

(5) Sauvė, *op. cit.*, No. 116.

(6) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(7) E. Monseur, *Le Folk-lore wallon*, p. 106.

(8) Gombojew, *loc. cit.*

CCXLV. Limba clopotului.

(Vezi și *Clopotul*.)1011. *Hiliku bași tatăl*. (1)

CCXLVI. Lingura.

1012. * Fată mare 'n comândare,
nici colac, nici luminare. (2)1013. Buturugă uscată,
o rădică încărcată,
și o dă jos descărcată. (3)a) Buturuguță uscată,
o ridică încărcată,
și o lași ușurată. (4)1014. Buturugă cam prelungă,
cine-o are vrea s'o ungă;
o ridică încărcată,
și o lasă descărcată;
când e plină,
toți se 'nchină;
când e secă
toți s'aplecă. (5)1015. *Cucuibă uscată*,
o scoți încărcată
și-o alași discărcată. (6)a) *Cușubă uscată*,
u scoți încîrcată
ș-o alas discîrcată. (7)(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 52.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann; *Românul glumeț*, No. 85; Bulgărescu, No. 166:(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 97; Bulgărescu, No. 173(5) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 335.(6) T. Iliescu, *loc. cit.*(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 53.

1016. * Vrăbiuță încărcățică,
hai séra la poețică. (1)
- a) Vrăbiuță încărcățică,
huștiliuc în poețică. (2)
1017. * Am o purcică mică
și nu 'nceape 'n poețică. (3)
1018. * Am o vacă 'ncărcățică
de-abiă se bagă 'n poețică. (4)
1019. * Am o ghițică
încărcățică,
și o duc de códă la poețică. (5)
1020. * Hăștiuță încărcată,
țuști în poiată. (6)
- a) * Lopățică încărcățică,
țuști în poețică. (7)

CCXLVII. Lingurile și strachina.

1021. * Intr'o vale adîncă
multe brósce se adună. (8)
1022. Intr'o vale adîncă
multe ciorî s'aruncă. (9)
1023. * Intr'o vale adîncă
tóte coțofanele s'aruncă. (10).

-
- (1) Din Stâncă, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Idem.
 (5) Idem.
 (6) Din jud. Suceveî, culésă personal.
 (7) Idem.
 (8) Idem.
 (9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 156; Bulgărescu, No. 454.
 (10) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu,

1024. Intr'o vale adineă
staū ciorile brâncă. (1)

a) Dintr'o vale adineă
multe ciorī s'ardică. (2)

b) * Din cea ripă adineă
multe cióre se ridică. (3)

1025. De la locul lui Istrate
es coțofanele încărcate. (4)

a) Pe valea lui Istrate
es ciórele încărcate. (5)

CCXLVIII. Lingurile in ólă.

1026. Am un bordeiū
plin eu viței,
și toți staū cu códele afară. (6)

1027. *Luplu tu moare*
coadă nōfōară. (7)

CCXLIX. Lípítórea.

(Veđi și *Limba.*)

1028. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-mī dea pesce fără os. (8)

1029. *Me petrecu dóamna din sus*
l'afea den ghíos,
să-mă dai pescu fară os. (9)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 123.
 (2) *Românul glumeț*, No. 223; Bulgărescu, No. 358.
 (3) Din Perieni, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.
 (4) *Românul glumeț*, No. 245.
 (5) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 46.
 (6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 99.
 (7) Weigand, *op. cit.*, No. 9.
 (8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 105; *Românul glumeț*, No. 135; Bulgărescu, No. 150.
 (9) T. Iliescu, *loc. cit.*

CCL. Lul'na.

1030. * Am o cățelușă,
scurmă în cenușă. (1)
1031. * Găinușă ciușă,
stringe 'n bot cenușă. (2)
1032. * Ilincuță tușă,
stringe 'n nas cenușă. (3)
1033. Găinușă ciușă,
trece prin cenușă. (4)
- a) Găinușă ciușă,
umblă prin cenușă. (5)
- b) Găinușă ciușă,
dă cu nasul prin cenușă. (6)
- c) Găinușă ciușă,
dă cu cõda prin cenușă. (7)
1034. Am o găinușă ciușă,
șede 'n c. . și bea cenușă. (8)
- a) Am o găină ciușă,
șede jos și face cenușă. (9)
1035. Am o pisică tușe, tușe,
umblă nõptea prin cenușă. (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Din jud. Suceveî, culésă personal.
 (3) Idem.
 (4) Baronzi, *op. cit.*
 (5) A. Popescu, *loc. cit.*
 (6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 400.
 (7) *Românul glumeî*, No. 113.
 (8) *Ibidem*, No. 234.
 (9) Bulgărescu, No. 64.
 (10) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 147.

1036. *Gălbiniușe ciușe,*
tragă tru nări cinușe. (1)
1037. * *Vînă 'ntinsă,*
gaură aprinsă. (2)
- a) * *Mână întinsă,*
gaură aprinsă. (3)
- b) * *Alună întinsă,*
gură aprinsă. (4)
1038. *Apă de frunză,*
funie de lemn,
și puțul de pămînt. (5)
- a) *Apă de frunză,*
funie de lemn,
și puțul de cărămidă. (6)
1039. *Puslu di pînță,*
apa di frînță,
cova di loc,
funiëa di lemnu. (7)
1040. *Fată de sas,*
cu scântee 'n nas. (8)
1041. * *Intr'un vîrf de spin*
îmblătea iepurile în. (9)

---

(1) T. Iliescu, *loc. cit.*

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 4 ; Bulgărescu, No. 148.

(6) Bulgărescu, No. 17.

(7) Weigand, *op. cit.*, No. 21.

(8) *Siedietórea*, II, p. 23.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCLI. Lumina.

1042. * Am un om cu cămeșă 'n sîn. (1)
1043. Inchiseiū ușile,
lăsaiū perdelele,
și hoțul tot în casă
șéde, și nu vrea să éșă. (2)
1044. * Făr' de uși, făr' de ferești,
în casă tóte le privescî. (3)

CCLII. Lumînarea.

1045. Dobra grasa
umple casa. (4)
- a) Stanca grasa
umple casa. (5)
1046. Mică mititică,
umplu odaia cu ea. (6)
- a) Mică mitutea
umplu argéua cu ea. (7)
- b) Mică mititéua
umple argéua. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 88.

(3) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 106; *Românul glumeț*, No. 102; Bulgărescu, No. 316.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 40.

(6) Bulgărescu, No. 601.

(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(8) *Românul glumeț*, No. 183; Bulgărescu, No. 578.

Cf. cimiliturile franceze :

- a) Qu'est-ce qui n'étant pas plus gros qu'une
amande peut cependant remplir tout un appa-
rtement ?
— La lumière d'une bougie. (1)
- b) Qu'est-ce qui n'est pas plus gros qu'un œuf
et qui tient toute la chambre ?
— C'est une petite lampe. (2)

Cf. cimiliturile italiene :

- a) Larga come una amandola,
che rischiar tutta la cambora.
— Il lume. (3)
- b) Io ci ho'na cosa
larga come un amandola,
che rischiara tutta la cambora.
— Il lume. (4)

Cf. cimiliturile catalane :

- a) Petit com una oliva
y ompla tota la botiga.
— Lo llum. (5)
- b) ¿ Qu'es aixó ?
Una pota d'asa
que no cap á casa. (6)
- c) Una cosa com una abellota
que tota la casa retrota. (7)

(1) Roland, *op. cit.*, No. 167.

(2) *Ibidem.*

(3) Giannandrea, *op. cit.*

(4) *Ibidem.*

(5) Briz, *op. cit.*, p. 58.

(6) *Ibidem*, p. 13.

(7) *Ibidem*, p. 103.

d) Una cosa petita, petitá,
y no cap á casa. (1)

Cf. cimilitura castelană:

Tamano como una almendra,
y toda la casa llena.
— Luz. (2)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
como una almendra,
entra en un cuarto,
y todo lo llena.
— La luz del candil. (3)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est ce qui n'est pas plus gros qu'une amande et qui rem-
plit toute la chambre?
— La lumière d'une chandelle. (4)

Cf. cimilitura argoviană:

S'ist öppis so chli as e mûs,
und füllt doch alle stuben ús.
— Licht. (5)

1047. Când intru, de-odată
umplu casa tótă;
dîtă mi-e ruşine,
nóptea vîd măi bine. (6)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 114.

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 176.

(3) *Ibidem*, p. 394.

(4) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 81.

(6) *Colecţiune de basme şi ghicitori*, Partea I, ed. II, Craiova 1884,
p. 27.

a) Din tôte-s mai grasă;
când intru, de grósă
umplu tótă casa;
qlua mi-e ruşine,
nóptea vėd mai bine. (1)

1048. *Eu în casă cind intru,
umplu loclu aţel ma strimtu,
şi di qluă mi-este arşine,
noaptea imă vėd cama ghine.* (2)

1049. Am o fată cu inima de feştile. (3)

1050. Nu încape în casă,
şi preţu-î numai doî cruceri. (4)

a) Doî cruceri i-e preţul,
şi totuşi nu încape în casă. (5)

b) De un crucer cumpăraiū,
şi tótă casa am umplut-o. (6)

CCLIII. Luna.

1051. * Pe cea casa şindilită,
jócă-o miţă potcovită. (7)

a) Pe o biserică şindilită.
jócă-o miţă potcovită. (8)

b) * Urcă-o miţa potcovită
pe o casă drăniţită. (9)

---

(1) A. Pann, *op. cit.*; *Romănul glumeţ*, No. 74; Bulgărescu, No. 324; S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 303.

(2) Taşcu Iliescu, în *Ţera nouă*, 1887.

(3) *Siedietorea*, IV, p. 40.

(4) Din Vaşcău, Transilvania, com. de de d-l V. Şala.

(5) *Siedietorea*, III, p. 6.

(6) *Ibidem*, I, p. 88.

(7) Stamatî, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 109.

(8) Şbiera, *op. cit.*, No. 131.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

c) * Am o mîță potcovită,
merge pe casă drănițită. (1)

d) * Am o mîță potcovită,
șéde pe casă șindriliță. (2)

1052. * Pe o casă șindilița,
trece-o rață potcovită. (3)

a) Rața potcovită
o arunc pe casă șindilită. (4)

1053. Am o mîță grasă,
umblă nóptea pe casă. (5)

1054. * Am o cațelușă grasă,
trece nóptea peste casă. (6)

1055. Am o purcea grasă,
nóptea trece peste casă. (7)

1056. Am o mîță albă, grasă,
tótă nóptea umblă 'n casă. (8)

1057. * Este o cățea alba,
tótă nóptea alérgă. (9)

1058. * Am o găinușă,
și șéde tótă nóptea pe casă. (10)

1059. * Gainușă gălbinușă,
trece Dunărea în piciorușă. (11)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Românul glumeț*, No. 258.

(5) L. Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 120.

(6) Din Bucovina, com. de d-l Ș. Fl. Marian.

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 132.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(11) Idem.

a) Găinușă gălbinașă,
trece marea 'n piciorușă. (1)

1060. * Intr'un dél
este o urmă de cal. (2)

1061. * Pe ici pe colea
văđuiū épa mea: (3)

1062. Bulgăre de aur
cu córne de taur. (4)

a) Am un glob de aur,
jócă pe-o pele de taur. (5)

1063. * Mě suiū în dél la munte,
văđuiū calul cu stea 'n frunte. (6)

1064. * Inelul dómnei
în fundul bulbónei. (7)

1065. * Am o vacă bălaie,
pasce nóptea prin gunóie. (8)

a) * Am o vacă bălaie,
mâne nóptea prin gunóie. (9)

b) Am o vacă bălaie, bălaie,
umblă nóptea prin gunóie. (10)

1066. * Am o vacă priiană,
tótă nóptea pasce 'n poiană. (11)

---

(1) Bulgărescu, No. 392.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(4) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 322; Bulgărescu, No. 168.

(5) *Românul glumeț*, No. 236.

(6) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Stâncă, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici, și din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(9) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 35; *Românul glumeț*, No. 8; Bulgărescu, No. 24.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1067. * Am o găină buhuetă,
mâne nóptea sub părete. (1)
1068. Gâscă tutuiană,
umblă nóptea pe poiană. (2)
1069. Cine umblă nóptea prin sat
și nu-l latră câni? (3)
1070. * Am un bulaiu în sat,
și la tótă casa câte-o bucată. (4)
1071. * Am o ólă unsă
după dél ascunsă. (5)
1072. Am o óie bréză,
de se uită séra prin lésă. (6)
1073. La marginea satului
căciula fârtatului. (7)
- a) Șapca fârtatului
în mijlocul satului. (8)
- b) Pe din sus de sat
cujma lui fârtat. (9)
1074. *Blid di mîrcat*
pristi cas' arcat. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.
 (3) L. Wolf, *op. cit.*
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Idem.
 (6) *Siedietórea*, II, p. 83.
 (7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 93; *Românul glumef*, No. 82; Bulgărescu,
 No. 256.
 (8) Bibicescu, *op. cit.*, No. V.
 (9) Sima, *op. cit.*, No. 62.
 (10) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 56.

CCLIV. Luntrea.

(Vezi și *Corabia*.)

1075. * Suflet duce,
suflet aduce,
de fund nu mai ajunge. (1)

a) * Suflet n'are,
suflet duce,
și de pământ nu ajunge. (2)

1076. Am o rață:
cu ciocul bălăcesce,
cu cõda priminesce. (3)

1077. * Rața în vale
și penele în pădure. (4)

a) * Penele în pădure,
și ea umblă pe apă. (5)

b) * Am o rață:
fulgiî îi zac în pădure
și ea șede pe baltă. (6)

c) Rața umblă pe gârla
și fulgiî îi rămase în pădure. (7)

1078. * Gâsca 'n baltă
și penele 'n pădure. (8)

a) Anî gâsca pe apă
și fulgiî în pădure. (9)

---

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 55; *Românul glumeț*, No. 312; Bulgăreșcu, No. 14.

(4) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(5) Idem.

(6) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 130.

(8) Din Farcașa, jud. Suceveî, com. de d-l T. Daniilescu.

(9) *Românul glumeț*, No. 253.

1079. * Ea e pe baltă
și așchiile în pădure. (1)
1080. Resteiū rece,
marea trece. (2)
1081. * Am o cutiuță,
și 'n cutiuță o rătușcă;
rătușca cu aripele felezuiă,
cu cōda vînt trăgea
în nasul cui nu giciă. (3)
1082. * Pe cea vale nourătă
merge o fēră 'ncornorată :
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu mai ajunge. (4)

CCLV. Lupul.

(Vezi și *Untîșca*.)

1083. * Am o óic cōcăză,
se rógă la cuc:
— Cucule, Măria ta,
să-mi dai caii cu căruța,
să mă suiū la Măriuța,
c'am auđit c'a fătat
trei eqi logofeți,
cu pērul de aur creț:
unu a pierit,
unu a murit,
unu 'n munte s'a suit,
cu caii satuluī,
cu căruța 'mpēratuluī,
cu biciul vātafuluī. (5)

---

(1) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Baronzi, *op. cit.*

(3) Din Stânca, jud. Iași, coln. de d-l I. T. Popovici.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Găinesci, jud. Suceve, com. de d-l P. Herescu.

a) * Am o óie ócheșă,
 șede jos și dépănă,
 și se rógă robului,
 și se 'nchină cucului:
 — Cucule, Măria Ta,
 am venit la dumné-ta,
 să-mi dai căruța
 cu stresinuța,
 să mă duc la soră-mea,
 c'am auđit c'a făcut
 doi feți
 logofeți,
 cu părul de aur creț:
 unu șede cu mațele 'n paliar,
 și unul cu sângele 'n zahar. (1)

CCLVI. Lupul și olle.

1084. * Jnapu 'n mărunțele
 face drumurile. (2)
1085. Dac'a veni, n'a veni;
 dacă n'a veni, va veni. (3)
1086. Ținghi-linghi o ieă pe' vale,
 șoldu-boldu îi ese 'n cale. (4)
1087. Ciugurele
 mugurele,
 merg pe drum înșirățele,
 iar Ciucru
 Muguru,
 pe brânci tupilat,
 s'a pus la vînat. (5)

---

(1) Din Bădilița, com. Lespești, jud. Sucevei, culeasă personal.

(2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 135; Bulgărescu, No. 364.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 137; Bulgărescu, No. 734.

(5) Stamatî, *op. cit.*; *Românul glumei*, No. 12; Bulgărescu, No. 191.

CCLVII. Macul.

1088. Óstea unni craiñ
 într'un vîrf de.paiû. (1)
- a) * Intr'un vîrf de paiñ,
 stă oștirea unni craiñ. (2)
- b) * Intr'un vîrfușor de paiû,
 jôcă óstea unni craiñ. (3)
1089. Intr'un vîrf de paiû,
 șéde un cap de craiû. (4)
1090. * Ciutcă
 butcă,
 la vîrf măciucă. (5)
1091. * Tîrg în vîrfuľ bēțuluĩ. (6)
- a) * Intr'un vîrf de bețișor,
 am un fruinos tîrgușor. (7)
- b) Tîrguț
 într'un vîrf de măcauț. (8)
1092. * Intr'un vîrf de leț,
 un țir de oșpeț. (9)

CCLVIII. Maiul de cămășĩ.

1093. In pădure m'aũ tăiat,
 la apă am sburat. (10)

---

(1) Alecsandri, *op. cit.*; S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 157.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Idem.
 (4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
 (5) Din Mădeiu, jud. Sucevei, com. de d-l C. Pavilescu.
 (6) Idem.
 (7) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (8) *Siedietórea*, II, p. 83.
 (9) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (10) *Siedietórea*, I, p. 72.

1094. * In pădure nasce,
în pădure crește,
vine la sate
și sub mal răcnesc. (1)

CCLIX. Mama grea cu feciorul în brațe.

1095. *Trei trec pri punți:*
unlu u veadi, u calcă ș-trăași;
alantu u veadi ș-u treași fără s-u calcă;
ș-alantu ne u veadî, ne u calca ș-u treași. (2)

CCLX. Marca și riurile.

1096. *Cari-î muma țe fișiori amintă*
ș-fișiori mică? (3)

CCLXI. Masa.

1097. In pădure născuiș,
în pădure crescuiș;
acasă dacă m'a adus,
horă împrejur mi-a pus. (4)
1098. * In pădure sunt hăscută,
în pădure sunt crescută,
din pădure sunt adusă,
și la mare cinste pusă. (5)
1099. In pădure nasce,
în pădure crește,
vine-acasă,
și ea e mai mare jupânăsă. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 64.

(3) *Ibidem*, No. 4

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 6; *Românul glumeț*, No. 271; Bulgărescu, No. 418.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) *Siedietőrea*, II, p. 59.

1100. În pădure născuiă,
 în pădure crescuiă,
 în sat dacă m'aduseră,
 cinstea casei mă puseră. (1)
1101. * În pădure m'am născut,
 în pădure am crescut,
 acasă m'aă adus,
 meşterii dămna m'aă pus. (2)
1102. *În pădure faptă fui,*
tot în pădure crescua,
'n casa cînd mi me băgară,
de-a 'nvirliga-mi se-adunară. (3)
1103. *M-piduri criscua,*
m-piduri mi cilirsă,
ş-acasă cum me-adusira,
divarliga-nă se-apusera. (4)

CCLXII. Măceşul.

(Vezi şi *Cacădirul.*)

1104. Ce e cu paună,
 şi nu-î cătană,
 zgîrie,
 şi miţă nu e? (5)
1105. E verde, şi nu e şopârlă;
 dinţi are, şi gură n'are. (6)

CCLXIII. Măciutul.

1106. Sute nesutite,
 miî nesocotite,
 merg la judele,
 să-şi schimbe humele. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 145.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Mariah.

(3) T. Iliescu, *loc. cit.*(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 59.(5) Sima, *op. cit.*, No. 6; Bulgărescu, No. 239.(6) Sima, *op. cit.*, No. 5; Bulgărescu, No. 379.(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 176; Bulgărescu, No. 681.

1107. Sus pe drumul ferecat
trec mii nenumărate,
și le taie capetele,
de rămâne albele. (1)

a) Pe poduri ferecate
trec mii nenumărate,
și le taie capetele,
și le schimbă numele. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Adevinez que c'est:
quant en haut monta,
son nom porta;
quant il deschendi,
son nom perdi.
— C'est quant on porte son bled pour mouldre
cet bled et quant il descent ceste farine. (3)

CCLXIV. Măgarul.

1108. Ce e în toate isprăvit
ș'apoî e nepotrivit? (4)

CCLXV. Mălaiul (meiul).

1109. Cotcobina
umple mâna. (5)
1110. * Sorele-l soresce,
vintu-l răcoresce,
găina-l înghițesce
și se prăpădesce. (6)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 61; Bulgărescu, No. 680.

(2) *Românul glumeț*, No. 125; Bulgărescu, No. 645.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 232.

(4) *Românul glumeț*, No. 179.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 99.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCLXVI. Mămăliga.

1111. Intr'o vale' prea adîncă
zace un popă de brîncă. (1)
1112. Cîmel, cîmel: clăoiu pe apă. (2)
1113. * Ce şéde pe apă
şi nu se înnécă? (3)
1114. * Négra besc,
gălea esc. (4)
1115. Opa, tropa prin obor,
op şi eă cu capul gol. (5)

CCLXVI. Mănuşa.

1116. Ce bagî neted în flocos? (6)
1117. Goluşică
înflocoşică. (7)
1118. * Am o mîţă pestriţă,
şi-o trag diua pe mână. (8)
1119. Lână peste lână,
la mijloc e vînă,
vîna se sgârcesce,
lână se clătesce. (9)
- a) Lână, lână,
peste-o vînă;
lână se 'ncâlcesce,
vîna se sgârcesce. (10)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 76; *Românul glumeţ*, No. 344; Bulgărescu, No. 427.

(2) Sbiera, *op. cit.* No. 81.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) A. Popescu, *loc. cit.*

(6) Din Brosceşti, jud. Suceveşti, com. de d-l M. Lupescu.

(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 23; *Românul glumeţ*, No. 289; Bulgărescu, No. 494.

(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 184; Bulgărescu, No. 560.

b) * Lână peste lână,
și la mijloc vînă;
când vîna se sgîrcesce,
lâna se 'ntăresce. (1)

c) * Lână peste lână
și la mijloc mână (2)

CCLXVIII. Mărăcinele

1120. Ciută mare șede 'n calc
și așteptă carne môle. (3)

CCLXXIX. Mătaniile.

1121. Hîța,
bîța,
țup la pămînt. (4)

CCLXX. Mătura.

1122. * Hîrșco, hîrșco prin cenușă
până la mama Nastasia,
qî-i s'o puie acia. (5)

1123. * Am o găină pestriță
și la cîda ferfeniță. (6)

1124. *Cît aua, cît aclo,*
fă-te cama 'nclo. (7)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 260.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 149.

(5) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) T. Iliescu, *loc. cit.*

1125. *Țit aua, Țit aclo,
după uși șadi.* (1)
1126. * Curenduș
între uși. (2)
- a) * Curcuduș
între uși. (3)
- b) * Cuturușa
dupa ușa. (4)
- c) * Coțobușă
după ușa. (5)
1127. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă de m'aū adus,
ștergura casei m'aū pus. (6)

Cf. cimilitura catalană:

Neix al bosch,
creix al bosch,
y segueix tots los reconcs de casa.
— La escombra. (7)

1128. Opincă rasă,
tótă ȃiua umblă 'n casă. (8)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qui est-ce qui fait le tour de la chambre et
revient toujours dans son petit coin?
Le balai. (9)

-
- (1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 60.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 141; Bulgărescu, No. 460.
(7) Briz, *op. cit.*, p. 111.
(8) A. Popescu, *loc. cit.*
(9) Rolland, *op. cit.*, p. 177.

b) Qu'es aco qué o qu'un pooutou
et qué couré dins l'oustolou?
— L'escoubou. (1)

c) Furet furetant dans la maison,
sans yeux et sans nez. (2)

d) Qu'est-ce qui fait le tour de la maison sans
œil et sans nez? (3)

Cf. cimilitura castelană:

Verde en el campo,
blanca en la plaza,
y reculea en casa.
— La escoba. (4)

CCLXXI. Măna.

1129. Am o greblă cu cinci dinți,
pe ȕi-mi trebue de multe orî. (5)

a) Am o grebluță cu cinci dințișori,
pe ȕi-mî trebuesce de-o nîie de orî. (6)

1130. Am doi servitorî,
carî îmi lucră să se omóre. (7)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 178.

(2) Sauv , *op. cit.*, No. 67.

(3) *Ibidem*.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 117

(5) Bulgărescu, No. 78.

(6) *Siediet rea*, IV, p. 144.

(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVI.

CCLXXII. Melița, melițoiul.

1131 * Ce nasce în pădure
și bate în sat? (1)

a) Cresce în câmp
și bate în sat. (2)

b) * Ce vine din pădure
și bate în sat? (3)

1132. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă de m'aduseră,
lătrătorea satului mă puseră. (4)

1133. In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine acasă și gârbesce. (5)

1134. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine la țară
și hăpăluesce. (6)

1135. * Pe-o moviliță năltuță,
latră o coteicuță. (7)

a) Intr'o vâlcelușă
latră-o cățelușă. (8)

b) Am o cățelușă,
latră pe o vâlcelușă. (9)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) *Siedietórea*, II, p. 66.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 491.

(5) *Siedietórea*, II, p. 42.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 81.

(9) *Românul glumeț*, No. 238; Bulgărescu, No. 57; A. Popescu, *loc. cit.*

c) Intr'o vâlcelușă
zace-o cățelușă. (1)

1136. Helega
melega,
se duce la biserică,
și vine acasă de se vaită. (2)

1137. * Bat câni, bat,
da și când a bate cățeuă mea,
toți câni s'or mângâia. (3)

1138. * Am o cățea albă: când bate,
toți dinții îi sar din gură. (4)

1139. * Am două lemne: totă ziua clăpăesc. (5)

1140. * La noi taie lemnele,
la voi sar surcelele. (6)

1141. * Merge în pădure, face cioc
boc,
vine acasă, face trépa
lépa. (7)

1142. * Hórța
hórța
pe spinare,
tranca
flénca
pintre picióre. (8)

---

(1) Bulgărescu, No. 429.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 146; Bulgărescu No. 413.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Idem.

- a) * Hórcea
 hórcea
 între picióre,
 flióşca
 flióşca
 pe spinare. (1)

CCLXXIII. Měduva (inima) copacului.

1113. * Ce-î înalt cât pădurea
 şi nu vede de feliū lumea? (2)

CCLXXIV. Měrul.

1144. * Jos subţire,
 sus tufos,
 şi mai multe mărunţele,
 frumuşele,
 roşiele,
 şi mai multe gălbinele. (3)

CCLXXV. Minciuna.

1145. * Intr'o rîmătură de óie
 a crescut un corn de porc,
 un orb l'a găsit,
 un gol în sîn l'a vîrit. (4)
1146. O rîmătură de óie
 şi un corn de porc;
 un orb îl vĕdŭ,
 un ciung îl luă,
 şi un despoiat
 în sîn îl băgă. (5)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(5) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 622.

1147. * Am gasit un corn de porc
 într'o scurmănatură de ôie:
 și un chior m'a vădut,
 și un surd m'a auđit,
 și un mut m'a spus,
 și un descins în sîn l'a pus. (1)

a) Pe o scorbură de ôie
 un orb o vede,
 un ciung o ieă,
 un despoiat în sîn o bagă. (2)

b) Un ciunt, un orb și un despoiat
 aű găsit un corn de porc
 într'o rîmănatură de ôie:
 orbul a vădut cornul și l'a luat de jos,
 iar despoiatul l'a ascuns în sîn. (3)

1148. * Corn de porc
 într'o rîmănatură de ôie. (4)

1149. *Te tricu pri afűară,*
di orbul o viđu,
mutlu-ű gri,
surdul sű-aspurű di buaűi-ű? (5)

CCLXXVI. Mintea.

1150. *Loclu tut lu alagă*
și đit loc nu-s mină. (6)

CCLXXVII. Morarul.

1151. Când am apă, beű vin;
 când n'am apă, beű apă. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Romănul glumeű*, No. 121.

(3) *Revista știinűifică-literară*, 1895, No. 8.

(4) Din Fiűcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 62.

(6) *Ibidem*, No. 61.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 90; *Romănul glumeű*, No. 299; Bulgărescu, No. 190.

a) Am apă și béű vin,
 apă n'am și béű apa. (1)

1152. *Ună lăgurie,*
anda are apă,
domnul bēa yin;
anda nu are apă,
domnul bēa apă. (2)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Quel est celui qui, n'ayant point d'eau, boit de l'eau, et qui boit du vin, quand il a de l'eau?
 — C'est un meunier. (3)

b) Je n'ai pas d'eau et je boirai de l'eau; si j'avais de l'eau, je boirais du vin. (4)

Cf. cimilitura germană.

Hab'ich kein Wasser,
 so trink ich Wasser;
 hab'ich Wasser,
 so trink ich Wein.
 Wer mag ich sein?
 — Der Müller. (5)

CCLXVIII. Morcovul.

1153. * Popa în cămară
 și pletele-afară. (6)

a) * Șéde moșul în cămară,
 cu pletele scóse-afară. (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(2) Weigand, *op. cit.*, No. 22.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 238.

(4) Sauvė, *op. cit.*, No. 119.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 102.

(6) Din Găinescǐ, jud. Suceveǐ, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1154. * Șéde moșul în camară,
și lasă desagin afară. (1)

CCLXXIX. Mortul și cei cari-l duc la grópă.

1155. * Pe cea gură de vale
vine-o matahală mare,
cu cincî capete,
patru suflete,
și-o suta de degete. (2)
- a) * Prin sat trece-un dihănoiū
cu cincî capete, patru suflete,
și-o sută de unghii. (3)
- b) Cinci capete,
patru suflete
și-o sută de unghii. (4)
1156. *Trec fînfi ôamenî,*
cu patru suflete,
ș cu ună sută di deqđite. (5)

CCLXXX. Móra.

1157. * O đis Prea-Curata
că i-am furat vaca,
și i-am dat vaca
pentru vacă,
și o rață
créță:
cu aripile pabâiă,
și clonțul ciocăniă. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Alecsandri, *op. cit.*

(3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(4) Ispirescu, *op. cit.*

(5) Weigand, *op. cit.*, No. 15.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

1158. * Sus chisc,
jos chisc,
printre chisc
moțochisc,
puî de rață motoceă ;
voi dîceți că nu-î așa. (1)
1159. * Am o pasere 'mpenată
și pe apă lăsată. (2)
1160. * Baltă lată,
mazere vîrsată
muncă de om,
poruncă de domn. (3)
1161. * Pe cea baltă lată
mazere vîrsată,
șérpe încovrigit,
cuiu de fer bătut,
meșteșug de om,
poruncă de domn. (4)
1162. * Gînj îngînjuit,
șérpe potcovit,
sudóre de om,
și muncă de domn. (5)
1163. Cu apă mă hrănesc,
mîncare nu primesc,
dar mîncare pregătesc. (6)
1164. * Ce merge ți și nópte,
și drunul nu-l mai trece? (7)
1165. Am o óie, de balega tot urdă. (8)

---

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(2) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) A. Popescu, *loc. cit.*

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) *Siedietórea*, II, p. 66.

1166. Pe valea lui Berbeléc,
se dă dracul peste cap, (1)
1167. * Pe o vale 'ncornurată
stă un podișor de pētră
și trec mii nenumărate
ce-s din silă aruncate :
care cum trece,
capul și-l rumpe,
numele-și schimbă. (2)
1168. * Sus bat dobele,
jos curg negurele;
care cum ajunge,
capul și-l rupe,
numele-și schimbă. (3)
1169. Pană 'mpēnată,
pe apă lăsată,
cu mână de om,
cu voie de domn. (4)
1170. * Am o gânsă șoică
bóică,
cu grunazii șobîrloî,
în clonț
cu nouă corețe de orz. (5)
1171. Se udă, și strigă, și se ține de mal. (6)
1172. * Cimiliga
liga,
în dél la căprica,
se rógă turcul,

---

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 27; *Românul glumeț*, No. 303 Bulgărescu, No. 648.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 37.

să-î dee cheile,
 să descuie țările;
 mazere vërsată,
 muncă de om,
 poruncă de domn. (1)

1173. Tora, ropa prin răchiți,
 baba varsă, tu mănânci. (2)

1174. * Vine ceuca bëuca
 de pe Halăuca,
 cu firfóze,
 cu găvaze,
 cu potlog de ciur
 la c.. (3)

1175. * Am o vacă négră
 cu țîțele 'n spate:
 tótă țera
 îi mănâncă zara. (4)

1176. * Am o vacă mare
 cu țîțele în spinare:
 o mulg cu scara,
 și-o 'npart cu țera. (5)

a) Am o vacă: o mulg cu scara,
 și-o 'npart cu țera. (6)

b) Am o vacă,
 de cu scara
 o mulg,
 și cu țera
 o mânc. (7)

c) * Am o vacă: o mulg séra,
 și satur țera. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea*, II, p. 42.

(3) Din Bucovina. com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Din Moșăteș, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(6) A. Popescu, *loc. cit.*; S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

(7) *Siedietórea*, IV, p. 64.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1177. Am o vacă priiană,
la tot satul dă hrană. (1)

1178. *Calii aruzascu,*
munfilii inkisescu,
pupiza tut bati. (2)

CCLXXXI. Mucii.

1179. * Eși Ilie
din chilie,
că te-așteptă cincî la ușă. (3)

a) Eși, popo, pe două uși,
că te așteptă cincî inși. (4)

b) * Eși părinte,
prea sfinte,
prin două uși,
că te-așteptă doi inși. (5)

1180. Intr'un vîrf de moviliță,
ferbe-o ólă cu chiseliță. (6)

1181. Sub cel dél îngropilat,
ferbe-o ólă cu pâsat. (7)

1182. * Ce lépădă tot țiganul,
și strînge împăratul? (8)

Cf. cîmilitura catalană:

Los pobres ho llensan,
los richs ho arreplegan.
— Les mochs. (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 38.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 63.

(3) Din jud. SuceveI, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 95; Bulgărescu, No. 383.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Bulgărescu, No. 476.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 71.

(8) Din județul SuceveI, culésă personal.

(9) Briz *op. cit.*, p. 49.

Cf. cimilitura veneziană:

I signori mete in scarsela,
e i povareti buta via.
— I mozzi del naso. (1)

Cf. cimilitura gallega:

¿ Qué gardan os ricos e os pobres desprecian?
— Os mocos. (2)

Cf. cimilitura ribagorzana:

Una coseta
de Dios devineta,
que lo rico lo recoge y lo pobre lo tira.
— Mocos. (3)

CCLXXXII. Mura.

1183. Pe-o potecă șovăită
merge inierla 'nsovonită:
suflet n'are, sânge are. (4)

CCLXXXIII. Musca.

1184. Țiua staă pe feréstră,
la prânț pe masă,
și séra mă ascund. (5)
1185. Șéde în grindă
ca o țingă,
și vorbesce
unguresce. (6)

---

(1) Bernoni, *op. cit.*, p. 9.

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 345.

(3) *Ibidem*, p. 390

(4) A. Popescu, în *Țăra nouă*, 1887.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 156; Bulgărescu, No. 774.

(6) Bibicescu, *op. cit.*, No. XIII.

CCLXXXIV. Nasul

1186. * Ciocănaș cu două borte
unde-l bagî? (1)

a) Am un ciocănel
cu două găurele. (2)

b) Ciocănel cu două găuri:
ghici ce e? (3)

c) Am un ciocănaș de piele
cu două găurele. (4)

7. * Am două găurele :
cură apă după ele. (5)

1188. * Am un flueraș
cu două borticele. (6)

CCLXXXV. Năpîrca.

1189. * Covîl
covîl
prin érbă;
lungu-î,
șérpe nu-i. (7)

CCLXXXVI. Negura (pâcla).

1190. Ce trece prin sat
și câniî nu bat? (8)

---

(1) Din județul Suceveî, culésă personal.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 140.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 201 ; Bulgărescu, No. 126.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 70.

(5) Din Moțăteî, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Găinescî, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.

(8) Din jud. Suceveî, culésă personal.

- a) Ce intră în sat
și câni nu bat? (1)
- b) Ce trece prin sat
și câni nu latră? (2)
1191. Pe-o vale cotita,
vine merla tăvălită. (3)
1192. Am o vacă surie,
vine din pustie,
cuprinde luncile
cu brâncile. (4)
1193. Voica lunga,
hârba lunga,
se pune cu brâncile
și cuprinde luncile. (5)
1194. * Am o vacă
brâncovancă:
când întinde brâncile
acopere luncile. (6)
- a) Am o vacă brâncalae:
când slobode țitele,
umple toate luncile. (7)

CCLXXXVII. Nevăstuica.

1195. Strigă Marița din dél
s'o aperi de găini,
că de câni
nu-î e frică. (8)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 143.

(2) *Românul glumeț*, No. 204.

(3) Bulgărescu, No. 638.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 144.

(5) Bulgărescu, No. 768.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 685.

CCLXXXVIII. Năua (zăpada).

1196. Câte stele logostele,
lucesc sub piciórele mele. (1)
1197. * De la noi în lumea mare,
veđi tot stele sclipitóre. (2)
1198. Vin oile de la munte,
cu stelútele în frunte. (3)
1199. De aici până la voi,
sunt tot ciórici noi. (4)
1200. * S'a dus Chică Vodă
la Vodean,
să începă un isvor lat
cu mare cusutură,
fără léc de tivitură. (5)
1201. * Nascerea mi-í sclipiciósă,
îngropăciunea mi-í tinósă. (6)
1202. *Ună țergă mari, mari,
tut loclu lu acóapiră
ș-amarea nu o-acóapiră.* (7)

CCLXXXIX. Ninsórea și sórele.

1203. * Mií de pásărele sbor :
vine un om fără picióre,
și le mănâncă fără gură. (8)

---

(1) Baronzí, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 313.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 766.
 (4) Sima, *op. cit.*, No. 56; Bulgărescu, No. 355.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 65.
 (8) Din jud. Suceveí, culésă personal.

CCXC. Norul.

1204. Sus tună,
jos răsună;
sus bat tobele,
jos cad negurile. (1)

CCXCI. Noptea.

1205. Scăpaiu cheile,
se 'ncurcară țările. (2)
- a) Scăpaiu cheile,
se 'ncuiară țările. (3)
- b) * Mă suiū pe scaiū,
să vĕd de cai;
scăpaiu cheile,
se 'ncuiă rețelile. (4)

CCXCII. Nuca.

1206. Am patru frați voinici,
îmbrăcați tot într'un cojoc. (5)
- a) Am patru voinici,
câteși patru mici,
toți grămadă la un loc
înveliți într'un cojoc. (6)
- b) Patru frați într'un cojoc. (7)

---

(1) Leon Wolf, *op. cit.*

(2) Bulgărescu, No. 692.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 40.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 184.

(6) Bulgărescu, No. 49.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 98.

- c) Patru frați, într'un cojoc înveliți. (1)
- d) Am un cojoc, și ține patru frați în el. (2)
- e) Am un cojoc,
și ține patru frați la un loc. (3)
- f) Am patru frați,
ce sunt înbrăcați
la un loc
c'un cojoc. (4)
- g) Patru frați la un loc,
puși cu toți într'un cojoc. (5)

1207. Patru frați
gemeni născuți,
toți îmbrățișați
crescuți,
ori-când îi vezi la un loc,
înveliți într'un cojoc. (6)

1208. * Am patru frați,
într'o cămașă 'mbrăcați. (7)

a) * Am un om cu patru frați
într'o cămașă 'mbrăcați. (8)

b) Patru frați,
într'o cămașă 'mbrăcați. (9)

c) * Sunt de-a gemenea patru frați,
toți într'o cămașă 'mbrăcați. (10)

(1) L. Wolf, *op. cit.*

(2) *Românul glumeț*, No. 221.

(3) Bulgărescu, No. 60.

(4) *Ibidem*, No. 54.

(5) *Ibidem*, No. 626.

(6) *Românul glumeț*, No. 88; Bulgărescu, No. 641 și 683.

(7) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michailescu.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) *Siedietórea*, II, p. 90.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1209. *Patru frați gămenți crescui
ș'tr'ună cămășe 'nvescui.* (1)
- a) *Patru frați tu nă cîmăși.* (2)
1210. Am patru frați gemeni,
îmbrăcați într'o cójă. (3)
1211. Patru frați,
într'o haina îmbrăcați. (4)
1212. * Sunt patru frați într'o casă,
și când deschideți ușa, toți es afară. (5)
1213. Am patru surori gemene,
îmbrăcate tóte într'un cojoc. (6)
- a) Am patru surori gemene,
la un loc
într'un cojoc. (7)
- b) Am un cojoc,
și ține patru surori
gemene în el. (8)
1214. Am patru surori gemene,
îmbrăcate într'o cójă. (9)

Cf. cîmiliturile franceze:

- a) Quatre petites demoiselles sont enfermées dans la même chambre, tiennent la clef et ne peuvent pas sortir?
-- Les quatre quartiers d'une noix. (10)

-
- (1) T. Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 67.
(3) *Românul glumeț*, No. 186.
(4) *Siedietórea*, II, p. 50.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Românul glumeț*, No. 185.
(7) Bulgărescu, No. 52.
(8) *Românul glumeț*, No. 222.
(9) *Ibidem*, No. 187.
(10) Rolland, *op. cit.*, No. 108.

b) Quatre petites sœurs sont enfermées et ne peuvent sortir sans la dent de l'homme?

— Les quatre quartiers d'une noix. (1)

c) Quouète demoizelles que sont enframayes dan eune chambre, l'ont lé tié et i ne sèrin devér l'ohhe.

— Les quatre quartiers d'une noix. (2)

d) Quatre dames dans une chambre, ont la clé et ne peuvent pas ouvrir.

— La noix. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Quatre camas dins un llit,
y un tiroriro al mig.

— La nou. (4)

Cf. cimilitura castelană:

En un cuarto muy oscuro,
cuatro piernas vi yo entrar,
no son de persona humana,
ni tampoco de animal.

— Nuez. (5)

Cf. cimilitura languedociană;

De qu'es acò? de qu'es acò:
quatre doumaiseletas
que se tenon dins sas chambretas.

— Una nouga. (6)

Cf. cimilituraască:

Lau damachu cuaxto baten.

— Inchaurra. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 108.

(2) *Ibidem.*

(3) *Mélusine*, I, colóna 264.

(4) Briz, *op. cit.*, p. 95.

(5) Demófilo, *op. cit.*, p. 207.

(6) Roque-Ferrier, *Enigmes populaires en langue d'oc*, p. 7.

(7) Demófilo, *op. cit.*, p. 574.

Cf. cimititura germană:

Es sind vier Brüder in einem Kämmerlein,
und keiner kanndem andern aufmachen.
— Diş Nuszkerne. (1)

1215. *Un mînastir cu patru cilugri.* (2)

CCXCIII. Nucul.

1216. * Am un păun
cu penele 'n drum. (3)

1217. Ce e nalt ca casa,
verde ca mătasa,
şi amar ca fierea,
şi dulce ca mierea? (4)

a) Nalt cât casa,
verde ca mătasa,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (5)

b) * Inalt ca casa,
rotund ca masa,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (6)

c) Verde ca mătasa,
amar ca fierea,
dulce ca mierea. (7)

1218. *Amar ca hîeră,*
şi dulce ca mîeră. (8)

-
- (1) *Mone's Anzeiger*, 1838, p. 262, ap. Rolland.
 (2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 67.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 26.; *Românul glumeţ*, No. 11; Baronzi, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 182.
 (5) Sbiera, *op. cit.*, No. 85; Bibicescu, *op. cit.*, No. VII.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Stamati, *op. cit.*
 (8) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

1219. Jos prescure,
sus pădure,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (1)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Vert comme pré,
blanc comme neige,
amer comme fiel,
doux comme miel.
— La noix. (2)
- b) Qu'est-ce qui est vert comme pré, amer comme
suie, doux comme miel?
La noix. (3)
- c) Qu'est-ce qui est blanc comme neige, vert comme pré, doux
comme lait, amer comme suie, dur comme bois et mou comme
pomme?
— C'est une noix verte. (4)
- d) Bas, bas comme un bourbier,
haut, haut comme un chocher,
aigre, aigre comme du vinaigre,
doux, doux comme du miel.
— Le noyer et la noix. (5)
- e) Haut comme un clocher,
bas comme un vivier,
aigre comme du vinaigre,
doux comme du miel.
— Le noyer et la noix. (6)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 315.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 107.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*.

(5) *Mélusine*, I, colóna 255.

(6) *Ibidem*, colóna 264.

- f) Long coumo uno lato,
 naon coumo Pilato,
 oinar coumo de féou,
 doux coumo de méou.
 — Le noyer. (1)

Cf. cimiliturile languedociene :

- a) Dous couma lou méu,
 amar couma lou féu.
 — L'oli e l'oliva. (2)
- b) Grand, grand couma un ostau,
 pichot, pichot couma un dedau;
 dous couma lou méu,
 amar couma lou féu ?
 — L'olivera, l'oliva y l'oli. (3)

Cf. cimilitura catalană :

Llarga com una sogà,
 rodona com una poma,
 dolsò com una mel,
 y amarga com un fel.
 — L'olivera. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Alta com una casa,
 rodona com un cuvell,
 dolsa com una mel,
 y amarga com un fel.
 — Noguera. (5)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 51.

(2) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 8.

(3) *Ibidem*.

(4) Briz, *op. cit.*, p. 106.

(5) *Ibidem*, p. 207.

Cf. cîmilitura wallonă, în traducere francesă:

Verte comme de l'herbe,
amère comme de la suie,
rouge comme du sang,
doux comme du miel.
— La cerise. (1)

Cf. cîmiliturile asalciené:

- a) Hoch wie e hüs,
chlei wie e müs,
bitter wie galle,
süesz wie hunnigh.
— D'nuszbaum. (2)
- b) Es stat hoch ob dem haus,
hot die grös als ein mauss,
ist weiss wie der schne
und braün wie der klee,
auch gryn wie das grass;
sag gutter freündt was ist das?
— Ein Baum nüss. (3)

Cf. cîmiliturile englese:

- a) As soft as silk, as white as milk,
as bitter as gall, a thick wall,
and a great coat covers me all.
— A Walnut. (4)

There was a little green house,
and in the little green house
there was a little brown house,
and in the little brown house
there was a little yellow house,
and in the little yellow house

---

(1) *Revue des traditions populaires*, VIII, p. 148.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 52.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*, p. 51.

there was a little white house,
and in the little white house
there was a little heart.
— A Walnut.. (1)

CCXCV. Nuielele.

(Veđi și Carul cu nuiele.)

1220. * Am pe un un inunte
oï miï și sute;
tôte sunt țintate 'n frunte (2)

CCXCV. Numele.

1221. Ce este în tôte? (3)

a) Ce este în tôte
și fără el nu se pôte? (4)

1222. Sciï tu, pôte,
ce-ï in tôte? (5)

1223. Ună lugurie, ți s'află tu tute luguriile. (6)

1224. Ți intră 'n toate
ș-armîne fară mōarte. (7)

a) Țe intra tu tōati
ș-armîne fîră mōarte. (8)

1225. Ș-di mortu ș-di yîu
nidislîkit îo hiî. (9)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 51.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 169.

(4) Pann, *op. cit.*; Baronzî, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 62; Bulgărescu, No. 263.

(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 15.

(6) Weigand, *op. cit.*, p. 270.

(7) P. Papahagi, *loc cit.*, p. 189.

(8) *Ibidem.*

1226. Ce-î pe tine și nu simți? (1)

CCXCVI. Ochiî.

1227. * Am două mere frumoșele:
când le-arunc, atunci se duc. (2)

1228. Am două petre nestimate:
încotro le-arunc, acolo se duc. (3)

1229. Am doi bulgărași de aur:
încotro-î arunc, într'acolo se duc. (4)

a) Am două globuri de aur:
cât le-arunc, atâta se duc. (5)

b) Am două mere de aur:
cât le-arunc, atâta se duc. (6)

1230. Am două ghemușore:
cât le-arunc, atâta se duc. (7)

1231. * Am doi lucefereî:
cât îi arunc, atâta se duc. (8)

a) Am doi umereî,
doi lucefereî:
până unde-î arunc,
până acolo ajung. (9)

1232. Doi purungi: fe în li-aruc,
aclofi s-duc. (10)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 198; Bulgărescu, No. 213.

(2) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(3) V. Alecsandri, *op. cit.*

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 121.

(5) *Românul glumeț*, No. 261.

(6) Bulgărescu, No. 70.

(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.

(8) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(9) *Românul glumeț*, No. 239; Bulgărescu, No. 66.

(10) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 69*.

1233. Am două rude, și ajung până la cer. (1)
1234. Am două lumini, de ajung până în cer. (2)
1235. * Am doi drugi de fer,
și ajung până în cer. (3)
1236. Doi lucefereî,
privesc lumea cu ei. (4)
1237. Tărtăcuță négra,
peste câmp alérgă. (5)

a) Ghici ghicitórea mea:
am o tărtăcuță négră,
peste orî-ce câmp alérgă? (6)

1238. Am un loc oval:
când eū l'am scărpinat,
zémă i-a picat. (7)

a) Am un loc oval,
împrejur cu pěr:
când îl scarpinî,
curge zémă. (8)

Cf. cimilitura francesă:

Poil contre poil,
un martinet dans son petit trou. (9)

(1) *Siedietórea*, I, p. 96.

(2) *Ibidem*, II, p. 58.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Românul glumeț*, No. 252; Bulgărescu, No. 335.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 3; *Românul glumeț*, No. 262.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 208.

(7) Bulgărescu, No. 12.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 39.

(9) Sauvė, *op. cit.*, No. 26.

Cf. cimilitura istriiană:

Pil de xuta, e pil de xura,
el gardilein in miezo che lavura.
— L'occhio. (1)

Cf. cimilitura palermitană:

Supra pilu, e sulta pilu,
'mnenzu ce 'e lu mariolu. (2)

Cf. cinnilitura siciliană:

Pilu di susu, pilu di jusu,
e'ntra lu menzu ce 'e lu curiusu. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Pelut sobre pelut,
y 'l belluguet al inig.
— L'ull. (4)

Cf. cimilitura wallona în traducere francesă:

Poïl dessus,
poïl dessous,
le plus dangereux
au milieu. (5)

1239. Am doi porumbei:
tôtă lumea s'oglindește 'n' ei. (6)

1240. Măciuchița glava,
cunjură dumbrava. (7)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 136.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 149.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 62.

(7) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 30; Bulgărescu, No. 591

Cf. cîmilitura francesă:

Une chose pas plus grosse qu'une noisette
fait le tour des montagnes. (1)

1241. Am doi junci,
cât lumea de lungi. (2)

1242. * Am două mure negre
pe câmp aruncate,
și ved multe pëcate. (3)

a) Două mure negre,
pe câmp se repede. (4)

1243. *Doi purungi da si z bașa,*
ma nu z bașă di tot. (5)

1244. Am două gheme de mătăsă :
se duc peste dumbrăvesă,
iar de sëră vin acasă. (6)

a) Am două gheme de mătăsă :
alérgă pe dumbrava désă,
și sêra vin iar acasă. (7)

1245. Am două călugărițe negre,
nici odată nu se vede. (8)

a) Am două călugărițe negre
și-amîndouă nu se vede. (9)

---

(1) *Mélusine*, I, colóna 263.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 61.

(3) Din Vașcău, Transilvania, com. d-l V. Sala.

(4) Bulgărescu, No. 370.

(5) Weigand, *op. cit.*, p. 272.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 170.

(7) Bulgărescu, No. 82.

(8) *Ibidem.* No. 122.

(9) L. Wolf, *op. cit.*

1246. *Sun doi frați vruți,
ardu di dorlu să z-văadă,
ma un muntî ilî dispartă. (1)*

1247. * Hai dragă să ne culcăm,
për cu për s'ainestecăm,
borte negre s'astupăm. (2)

a) * Hai dragă să ne culcăm,
floci cu floci s'amestecăm. (3)

b) * Stăi bade să ne pupăm,
për cu për s'ainestecăm. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Nous allons nous coucher,
nous ferons ce que vous savez,
nous mettrons poils contre poils,
et le rond au milieu. (5)

b) Bourru contre bourru,
ferme le trou qui est fendu. (6)

Cf. cimilitura siciliană:

E 'jamuninni a la casa ch'è notti
e jamu a fari li soliti fatti;
quannu si junci lu pilu 'u pilu,
dda cosa echiù dintra ti 'nfilu. (7)

Cf. cimilitura catalană:

Marit, marit,
anem al llit,
farem alló de cada nit,

---

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 68¹.

(2) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 127.

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*, p. 128.

pelet sobre pelet,
y al mig lo belluguet.
— Dormir. (1)

1248. M'a trimes dónna de sus
la cea de jos,
ca să-î dea pesce fără óse:
dar nu i-a dat pesce fără óse,
ci doi gonitorí cu tinjala după ei. (2)
— Ochií şi sprincenele.

1249. * Ce tot închidi
şi tot deschidi? (3)

1250. * Am doi bulbucei
cu doi copăcei,
unde merg nu pot fără ei. (4)

1251. * Am două locuri selipiciose,
şi locuesc între óse. (5)

1252. * Am doi puí de grieraş,
jócă sub un páltinaş. (6)

CCXCVII. Ochií din caşcaval.

1253. Cu cât am mai multe,
cu atât cântăresc mai puţin. (7)

Cf. cîmiliturile franceze:

a) Adevinez que c'est, plus est ione et plus est
grand?
— C'est un fromage. (8)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 111.

(2) Bulgărescu, No. 599.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) *Românul glumeţ*, No. 317

(8) Rolland, *op. cit.*, p. 118.

b) Plus y en a, d'autant moins pèse.
— De trous à une planche. (1)

c) Tant plus il y aura,
tant moins ça pèsera.
— De trous dans un crible. (2)

d) Qu'est-ce qui augmente, quand on en retire?
— Le trou que fait la tarière. (3)

e) Tant plus y en a, moins en pèse.
— Plusieurs trous en un crible. (4)

f) Plus il y en a, moins elle pèse.
— Plus la passoire a de trous, moins elle pèse. (5)

Cf. *cimilitura* languedociană:

De qu'es acò? de qu'es acò?
que doumai n'i'o, douneus pesa? (6)

Cf. *cimimilitura* venețiană:

Chi piu ghe n'a, manco 'l pesa.
— La fame. (7)

Cf. *cimilitura* ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
que cuanto mas gran e, menos pesa.
— Los rasgones de la ropa. (8)

---

(1) *Mélusine*, I, colóna 262.

(2) Sauvė, *op. cit.*, No. 111.

(3) *Ibidem*, No. 112.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 194.

(5) *Ibidem*.

(6) *Ibidem*, p. 91.

(7) Briz, *op. cit.*, p. 50.

(8) Demófilo, *op. cit.*, p. 392.

Cf. cîmilitura catalană :

Qu'es això ?
com mes n'hi ha, menos pesan.
— Los forats. (1)

Cf. cîmilitura germană :

Je mehr est hat, je weniger wiegt es ?
— Käse mit Löchern. (2)

CCXCVIII. Oglînda.

1254. Eă n'am din natură
nici limbă, nici gură,
dar spun la orî-care
cusurul ce-l are,
și nu se mînie,
ci va să mă ție. (3)

a) Eă n'am gură,
dar spun tuturor
cusurul ce are,
și nimeni nu se supără pe mine. (4)

1255. * N'are limbă și nici gură,
și-arată orî-ce făptură. (5)

a) * N'am nici limbă, n'am nici gură,
dară spun orî-ce făptură. (6)

1256. *Din fațere n'am ni limbă,
niși gură să sbr'ăescu,
ma la toți li spun să scibă
cusurile a lor, și nu s'năirescu. (7)*

(1) Briz, *op. cit.*, p. 49.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 91.

(3) A. Pann. *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 77; Bulgărescu, No. 375.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 1; Bulgărescu, No. 376.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1257. Am un lup cu ochii stecliți
de te veți printr'înși. (1)

1258. *Me veq, te veq.* (2)

1259. * Lipie pe lipie
fóie ververichie. (3)

a) Lichie, polichie,
frunză vărzărichie. (4)

1260. * Am o străchinuță verde:
umbra i se vede. (5)

1261. Intr'un vâr'f de-anin,
se află puțin senin. (6)

1262. Ochi dómnei
în fundul ólei. (7)

1263. * O gaină boghetă,
șéde la mama 'n părete. (8)

1264. * Am o găinușă buhuetă
într'o cămară încuetă. (9)

1265. * Am o găină boghetă,
stă în camară 'ncuetă;
ce să fac ca s'o descuiū,
să-î pun mâna pe cucuiū ? (10)

(1) Stamatî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 41.

(2) Weigand, *op. cit.*, No. 274.

(3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu

(4) *Românul glumeț*, No. 241; *Rulgărescu* No. 553.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(6) *Bulgărescu*, No. 470.

(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XVII.

(8) Din Giulescî, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1266. * Am o găină boghétă
în cămară încuiată :
ce să fac să pui
mâna pe cucui? (1)
1267. * Pana cocomîrcului
lucisce 'n fața tîrgului. (2)

CCXCIX. Omul.

1268. * Am un pom frumos
cu ramurile în jos,
iar rădăcina o ține
drept în sus ca uine. (3)
- a) * Ce pom e cu rădăcina în sus? (4)
- b) Ce crește cu rădăcina în sus? (5)
- c) Am un pom cu ramurile 'n jos
și cu rădăcina în sus. (6)
1269. *Un pom cu lumăkile 'n ghios,
ș-are rădățina 'n sus. (7)*
1270. Spuneți-mi acum anume:
ce pom e acel în lume,
care ramurile sale
tôte le are la vale,
și vinele, rădăcina,
îi sta în sus cu tulpina? (8)
1271. Două-șeci de frumoși,
patru-șeci de voinici
șai-șeci de înțelepți,
opt-șeci de nebuni.
— Ani vieței. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Mariau.

(2) Idem.

(3) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Bulgărescu, No. 215.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 172; Bulgărescu, No. 100.

(7) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(8) A. Pauu, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 686.

(9) *Siedietórea*, IV, p. 40.

a) * Am două-șeci de frumoși,
două-șeci de cuminiți,
opt-șeci de nebuni, (1)

1272. * Tare ca crița și slab ca oul;
ghici cine este? (2)

1273. *Cur pi kiatră,*
cap pi cur,
dațe strîngu,
daă plîngu. (3)
— Omul care mulge capra.

CCC. Opinea.

1274. * M'am dus în pădure
și-am tăiat o nuia,
și-am făcut o poiată
și o zagnată,
și mi-a mai rămas o bucată. (4)

a) M'am dus la pădure
și mi-am tăiat o nuia lungă,
și-am venit acasă,
și mi-am făcut o zăhată
și o poiată,
și mi-a mai rămas o bucată. (5)

b) * Am o poiată
și o zăhată,
și mai am încă o bucată. (6)

1275. Dinainte înfigu-ți-o,
dindărăt diregu-ți-o. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Weigand, *op. cit.*, p. 272.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 78.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXXII.

1276. * Am două găinușe:
 ȕiua-s cu mașele înăuntru,
 și nóptea le dă pe spate. (1)
- a) * Am două găini boghete:
 séra își dau mașele pe pântice,
 și diminéța pe spate. (2)
- b) * Am o puicuță:
 nóptea pórtă mașele pe pântice,
 iară ȕiua pe spate. (3)
- c) Am o scrófă:
 ȕiua-î cu mașele pe spinare,
 iar nóptea pe pântice. (4)
1277. *Dăuă fèati: ȕua tută alagă,
 ș-nőaptea după uși z-bagă.* (5)
1278. * Am doi ómenî: ȕiua umblă,
 și nóptea șed cu gura căscată. (6)
1279. Stăi négră, să-ți bag bandalul. (7)
1280. * Fudulie n'are,
 dar căldură are. (8)
1281. * Am două covățele:
 ȕiua-s pline, nóptea-s góle. (9)
1282. * Am două covățele
 ușurele:
 ȕiua-s pline,
 nóptea-s góle. (10)

---

(1) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Din Găinescî, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 77.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 77.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 79.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Din Brosceî și Găinescî, jud. Suceveî, com. de d-nîi Lupescu și Herescu.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qu'est-ce qui est xuyde la nuict et le jour plain?
— Le soulier. (1)
- b) Vide la nuit, plein le jour.
— Le soulier. (2)
- c) Tout le jour est plein de sang,
et la nuit couche sur un banc.
— Le bas. (3)
- d) Plein de jour, vide de nuit.
— Le sabot. (4)

Cf. cimiliturile languedociane:

- a) De qu'es acò? de qu'es acò:
que tout le jour manja de car,
et que la nioch bada?
— Un soulié. (5)
- b) De qu'es acò? de qu'es acò:
ple lou jour, vouide la nioch.
— Lou soulié. (6)

Cf. cimilitura bearnesă:

Eth die, que-s harte,
era noeyt que hé gaute?
— Lou soulié. (7)

Cf. cimilitura provensală:

Tout lou jour es ple,
e touto la nioch bado?
— Un esclop. (8)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 136.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) *Mélusine*, I, colóna 262.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 66.

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*

(8) Briz, *op. cit.*, p. 103.

Cf. cimilitura italiană:

Quali son quelle due caverne, che il giorno in esse tu dimori
e la notte ti fanno la guardia quanto tu dormi?

— Le tue scarpe. (1)

Cf. cimilitura siciliană:

'U juornu cini e a notti vacanti. (2)

Cf. cimilitura castelană:

De dia lleno de carne,
y por la noche con la boca al aire.

— Zapato. (3)

Cf. cimilitura marchigiană:

Io ci ho 'una cosa
che al giorno sta bbocca chiusa,
e la notte sta bbocca aperta.

— La ciavatte. (4)

Cf. cimiliturile catalane:

De dia fa trip-trap,
y de nit bada la boca al amo.

— La sabata. (5)

Tot lo dia van per casa,
y obran de nit la bocassa.

— Las sabatas. (6)

Cf. cimilitura valonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qui est plein le jour et vide la nuit?

— La chaussure. (7)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 164.

(2) Matia di Martino, *Enigm. pop. sicil.*, No. 45.

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 303.

(4) Giannandrea, *Arch. delle trad. pop.*, I, p. 403.

(5) Briz, *op. cit.*, p. 72.

(6) *Ibidem*, p. 102.

(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 149.

Cf. cimilitura olandesă :

Holderken, bolderken,
lief op zolderken,
met ze muilken vol mensche vleesch.
— Der Holzschuh mit dem Fusze darin. (1)

Cf. cimilitura alsaciană :

Was ist des tags voll,
und des nachts holl ?
— Heffen kessel darin man kocht, desgleichen
schuh. (2)

Ct. cimilitura lituană :

Bei Tage trägt es Kuschen,
bei Nacht speerts das Maul auf.
Was ist das ?
— Die Schuhe. (3)

CCCI. Oul.

1283. * Și vin și holercă
tot într'o balercă. (4)

1284. M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-mi dea vin și rachiū
tot într'un butoiū. (5)

a) M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-mi dea vin și rachiū
tot într'un buriū. (6)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 66 și 67.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 69; Bulgărescu, No. 571.

(6) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 57; Bulgărescu, No. 153.

- b) Am un buriu,
și 'n el țiū
vin și rachiū. (1)
1285. * M'a trimes mama în tîrg,
să ieaū într'un poloboc
și vin alb și vin roș. (2)
1286. * Am un vas cu două feluri de vin. (3)
- a) * Am o bute cu două feluri de bături. (4)
- b) * Am o balercuță
cu două holerecuțe. (5)
- c) Am o balercuță cu două feluri de bături în
ea, și nu se amestecă. (6)
1287. * Vinul popei și al preutesei tot într'o bute se
pune, dar nu se amestecă, (7)
1288. *Yinlu al amirău cu yinlu al pașă
tu ună bute ș nu s mēastică. (8)*
1289. *Vinlu a meū și vinlu a tău
tr'ună bute sunt turnași
și tot sta nemestecași. (9)*
1290. Am un butoiū și e vin și oțet în el, și nu se
amestecă unul cu altul. (10)
1291. * Am un birlanaș cu două feluri de bucate. (11)

---

(1) Bulgărescu, No. 62.
 (2) Din județul Sucevei, culésă personal.
 (3) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 83; Sima, *op. cit.*, No. 79.
 (7) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (8) Weigand, *op. cit.*, p. 270.
 (9) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*
 (10) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVII.
 (11) Din jud. Sucevei, culésă personal.

1292. * Am o tigăiță albă, și am două feluri de mâncări într'însa. (1)
1293. * Am o bărbință
cu două feluri de brânză:
una înălbesce,
alta 'ngălbinesce. (2)
1294. M'a trimis mama gaie,
să-mi dai vin și lapte într'o tigaie. (3)
1295. * Am o păreche de racle cu două feluri de bucate, și nu se amestecă, și dacă s'ar strică, nu-î meșter să le tocmescă. (4)
1296. * Am un poloboc cu bături,
și într'însul sunt două feluri;
când ar fi să se risipescă,
n'ar fi în stare să-l tocmescă. (5)
- a) * Am un poloboc: dacă se strică, nu-l poți
nici un butnariu tocmi. (6)
1297. Ce nu poți să pui
să ședă în cuiu? (7)
- a) * Ce nu stă în cuiu,
ori și cât să-l pui? (8)
1298. Ce stă în cuiu
fără tórtă? (9)
1299. Ce este 'n tufă
și nu răsufă? (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
 (4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Idem.
 (7) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 83.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Sima, *op. cit.*, No. 77.
 (10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 109.

a) Ce-î în tufă
și nu suflă? (1)

b) Ce-î viū sub tufa
și nu suflă? (2)

1300. Albóia în paie, ghieci ce e? (3)

1301. Gălgăuță
în părauță. (4)

1302. Rotogol după cuer. (5)

1303. Am o lădiță : până n'o sparg, la ea nu pot umblă. (6)

a) Am o lădiță: până n'o spargi, n'o poți descuiă (7)

1304. * Am o căsuță
micuță,
văruită,
și până ce n'o spargi,
nu poți să intri 'ntr'însa. (8)

1305. Am o bute fără nici un cerc. (9)

a) Am o bute fără léc de cerc. (10)

b) Am o bute văruită, fără ném de dógă. (11)

c) Am o bute văruită, fără léc de vrană. (12)

-
- (1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 18; Bulgărescu, No. 192.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 110.
 (3) Sima, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 93.
 (4) Bulgărescu, No. 395.
 (5) Sima, *op. cit.*, No. 83; Bulgărescu, No. 653.
 (6) Bulgărescu, No. 88.
 (7) Sima, *op. cit.*, No. 82.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Bulgărescu, No. 91.
 (10) Sima, *op. cit.*, No. 85.
 (11) Bulgărescu, No. 94.
 (12) Sima, *op. cit.*, No. 78.

1306. * Far de cerc și fără de fund
bună-î butea de bănt. (1)

1307. * Am o casă fără cercuri,
și șede un om într'insa. (2)

Cf. cimilitura francesă:

A nouste, que y ha u barricoutet,
qui n'ha ni cerle ni bouquet?
— L'œu. (3)

Cf. cimilitura germană:

Welches Fasz hat keinen Spunden?
— Das Ei. (4)

Cf. cimilitura alsaciană veche:

Ein fesslein das ist voll gebunden fast geheb on hardt und on
bandt hott auch kein reyff.
— Ein ey. (5)

Cf. cimilitura lituana:

Ein kleines Fäszchen ohne Dauben und ohne Reife, innen
zweierlei Bier. Was ist das?
— Das Ei. (6)

Cf. cimilitura moravă:

Leží soudek bez obrouček
dvoje víno v něm. (7)

Cf. cimilitura siciliană:

Haju 'n carratidduzu c'é binu ri ru'sorti e nun si misca.
— L'uovu. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 64.

(4) *Ibidem*, p. 35.

(5) *Ibidem*.

(6) *Ibidem*.

(7) *Ibidem*.

(8) Matia di Martino, *op. cit.*, No. 44.

1308. * Am o căsuța văruiță,
nicăirea nu-î bortită. (1)
- a) * Am o căsuță alb văruiță,
și nici într'un loc nu e bortită. (2)
- b) Am o curte văruiță
pe nicăirea nu-î găurită. (3)
- c) * Am o casă șindelită,
nicăiri nu-î sfredelită. (4)
- d) * Am o casă mititică,
fără nici o bortică. (5)
- e) * Am o căsuță,
și n'are ușuță. (6)
- f) Am o cămăruță fără un léc de ușă. (7)
- g) * Este o poețică,
și n'are ușă pe nicăiri. (8)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qu'est-ce qui est plein et n'a ni porte ni fenêtre ?
— Un œuf. (9)
- b) Ina granzita,
plena di pastourita
sans alcuna finestrita.
— Un œuf. (10)

-
- (1) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Siedietórea*, II, p. 66.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 81.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Rolland, *op. cit.*, No. 65.
(10) *Ibidem*.

- c) J'ai une chambrette blanche,
qui n'a ni porte, ni barre. (1)
- d) J'ai une chambrette blanche,
qui n'a ni porte, ni fenêtre,
et qui est pleine jusqu'au faite. (2)
- e) Devine: un petit coffret blanc,
qui n'a ni trou, ni serrure. (3)
- f) J'ai une petite chambrette blanche,
qui est fermée à clef des deux bouts.
— Un œuf. (4)

Cf. cimilitura languedociană:

Una pichota bouita blanca,
que s'oubris e noun se tranca.
— Un iðu. (5)

Cf. cimilitura catalană:

Una capseta blanca,
que s'obra y no 's tanca.
— L'ou. (5)

Cf. cimiliturile castelane:

- a) Una arquita blanca como la cal,
que todos saben abrir y no
- b) Una arquita muy chiquita
y blanca como la cal,
que todos saben abrir
y nadie sabe cerrar.
— Huevo. (8)

---

(1) Sauv , *op. cit.*, No. 44.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*, No. 45.

(5) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 9.

(6) Briz, *op. cit.*, p. 32.

(7) Demófilo, *op. cit.*, p. 153.

(8) *Ibidem.*, p. 154.

1309. Ani o casă văruiță,
peste tot este boltită. (1)
1310. Var văruiț,
zid zidit,
fără uși,
fără ferestre. (2)
1311. * Când îl arunci e alb, când cade e galben. (3)
- a) Când îl arunci sus e alb,
când pică jos e galben. (4)
- b) Ce e sus alb și jos galben? (5)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qu'est-ce qu'on jette blanc et qui retombe
jaune ? (6)
- b) Jaune dedans, blanc dessus. (7)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qu'on lance en l'air blanc et qui re-
tombe jaune? (8)

1312. * Ferb un fel de mâncare
și pun trei ocă de sare,
și când îi la mâncat
tot trebue sărat. (9)
- a) * Să-l sari cât li-i sără,
tot trebue să-l sari
când ai a-l mâncă. (10)

---

(1) A. Popescu, în *Têra nouă*, 1887.

(2) Bulgărescu, No. 765.

(3) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(4) *Siedietórea*, I, p. 8.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 84; Bulgărescu, No. 299.

(6) Rolland, *op. cit.*, No. 61.

(7) *Ibidem*, No. 62.

(8) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 148.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Idem.

1313. * *Nîic escu,
nîicuț escu,
tu palîi mē-arucutescu.* (1)
1314. *Alîsat, dizbrinat, șut laru-n hîu,* (2)

CCCII. Óia, oile.

1315. Am un car cu fin,
și merge pe patru resteie. (3)

a) Ghici ghicitórea mea :
patru resteie
duc un car de fin? (4)

b) * Patru ciocâlteie
duc un car cu fin. (5)

c) * Ce am : patru resteie
duc o căpiță cu fin ? (6)

1316. * Am un car cu paie
pe patru rēstaie. (7)

1317. Gurele
măgurele
merg pe drum înșirățele. (8)

1318. Patru propte
opt opintinele,
mîi de milióne
se légănă de ele. (9)

---

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 70.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 48.

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 221; Bulgărescu, No. 405.

(5) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Moțaței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(7) Bulgărescu, No. 118.

(8) *Românul glumeț*, No. 203.

(9) Bulgărescu, No. 637.

CCCIH. 61a.

1319. Cât am trăit,
pe foc m'ai fript;
iară după ce am murit
pe drum m'ai asvârlit. (1)

a) Eă cât am trăit,
tot pe foc m'ai fript;
iară dacă am învechit,
m'ai și asvârlit. (2)

b) Până am fost în vieță,
tot la masă am stat;
iar după mörte nu-î cine
să-mi astupe ósele mele. (3)

c) De când trăesc pe lume,
pe mulți am hrănit
și am adăpat;
iar dacă am murit,
n'a avut cine să mă îngrópe. (4)

1320. * *Cît kirò fui pri loc,
arsă ș-friptă fui în foc;
ș-cînd mi viðură mőartă,
mă-aruncară după pőartă.* (5)

a) *Cît banai pre-aistu loc,
arsă ș-friptă fui pri foc;
ș-cînd me veðură mőartă,
me aruncoară după pőartă.* (6)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 166; Bulgărescu, No. 237; *Revista critică literară*, IV, p. 167.

(2) Leon Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 382.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 22.

(4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(6) Tașcu Iiescu, *loc. cit.*

1321. Din pământ născuiū,
 în lume trăiiū,
 și când muriū,
 ósele mi le svârliră
 pe gunoiū. (1)

a) Din pământ născuiū,
 în lume trăiiū,
 și când muriū,
 în gunoiū mă pomeniiū. (2)

1322. Cincī în brâncī, négra 'nainte. (3)

a) * Cincī în brâncī, gogonata înainte. (4)

1323. * Am o mătușă
 cu gușă :
 tótă ȕiua horcotesce,
 iar nóptea se odihnesce. (5)

1324. Ce stă în cuiū fără tórtă? (6)

1325. * La mania sub părete,
 tot găini boghete. (7)

a) * Pe ici pe sub părete,
 tot găini boghete. (8)

b) * Am un rînd de găini boghete:
 staū rînd pe lângă părete. (9)

c) Pe la noi pe sub părete,
 tot găine bubuete. (10)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 170; Bulgărescu, No. 362.

(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 217; Bulgărescu, No. 360.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 44; Bulgărescu, No. 184; *Revista critică literară*, I, p. 517.

(4) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Bulgărescu, No. 217.

(7) Din Gălnesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(8) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Sima, *op. cit.*, No. 20.

1326. * *Ună mōași cu gura cîscată.* (1)

CCCIV. Pana.

1327. * Ce nu poți să asvârli în pod? (2)

1328. * Are viéță, n'are viéță,
și tot vine de la viéță. (3)

CCCV. Para focului.

1329. — Unde mergi tu, răsucită ?
— Ce mă întrebî tu, găurită ?
Códa mea e într'aurită. (4)

CCCVI. Parii.

1330. * Am doi frați,
cu un brîu legați. (5)

- a) * Am doi frați încinși într'o curea. (6)

CCCVII. Pasele.

1331. * Este un pod lung de șapte mile,
și pe pod se află un călin:
când călinul înfloresce,
tótă lumea se veselesce. (7)

CCCVIII. Pasărea.

1332. * În pomul mare,
șéde o arătare,
cu o mie de cojóce
și tot tremură cât póte. (8)

---

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Siedietórea*, II, p. 66.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Idem.

1333. * *Țe aruș tu vimtu ș-nu cadi?* (1)

1334. * Cine trece pe lângă pom
și n'o bagă nime 'n samă?
— Vrabia. (2)

CCCIX. Patul.

1335. * Ce-î gata și tot trebuie gătit? (3)

a) * Ce este gata și tot trebuie de făcut? (4)

CCCX. Păcornița (dihonița).

1336. * Am o baba și-un moșnég,
hórș în óla cu chișlég. (5)

CCCXI. Pădurea.

1337. * Am o stea mare:
când o tai, îi rămâne capul. (6)

CCCXII. Pădurețele la foc.

1338. * Umflă-mi-se, gânfă-mi-se.
parpalicul scólă-mi-se,
tot apăs și n'am ce-î face. (7)

CCCXIII. Păianjenul.

1339. * Puseiū chila 'n poliță,
fuștele sub poliță. (8)

---

(1) Din Macedonia, com. de d. P. Papahagi.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(8) Din Crucea-Broscei, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

1340. * Mititel,
țese frumușel. (1)

CCCXIV. Pălăria.

1341. * Scut pe sóre, scut pe vînt.
trebue omului numai decăt. (2)
1342. O urmă de cal
în un vîrf de dél. (3)
1343. * In vîrf cumaș,
la pólă gurelaș. (4)

CCCXV. Pămîntul, aerul și cerul.

1344. * Am un copac:
la rădăcină uscat,
la mijloc îi verde,
și la vîrf îi cu florî. (5)
- a) * Am un pom:
la tulpină verde,
la mijloc uscat,
la vîrf înflorit. (6)
- b) In vîrf înflorit,
la mijloc uscat,
și la rădăcină verde. (7)
- c) * Am un crin:
la rădăcină veșted,
și la vîrf înflorit. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) *Siedietórea*, IV, p. 64.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Din Crucea-Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(7) *Românul glumeș*, No. 133; Bulgărescu, No. 456.

(8) Din Crucea-Brosceni, jud. Sucevei, com. de N. Vasiliu.

1345. * Am un om mare, mare:
nóptea înfloresce
și ȋiua se pălesce. (1)
1346. * Am un poloboc,
peste poloboc un prosóp,
pe prosop mǎzerele,
printre mǎzerele
douě tǎlgerele,
ce s'asémcă 'ntre ele.
— Pǎmîntul, cerul, stelele, sórele și luna. (2)

CCCXVI. Pǎpușoiul.

1347. * Ese moșul din răgoz,
și-î tare mătrungos. (3)
- a) * Ese moșul din răgoz,
mititel și flotocos. (4)
1348. * Ese moșul din răgoz,
cu cojocu 'ntors pe dos. (5)
1349. * Șéde moșu în rogoz,
mare tiulihău a scos. (6)
- a) * Merge moșul prin rogoz,
mare mǎtǎrângă-a scos. (7)
- b) * Ese popa din rogoz,
multă bunătate-a scos. (8)
- c) * Fóșa, fóșa prin rogoz,
mare mǎtǎhulă-a scos. (9)

---

(1) Din Moțǎței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Din județul Sucevei, culésă personal.

(4) Din Crucea-Broscei, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Idem.

1350. Grec îngrecat,
cu nouă haine 'mbracat. (1)

1351. * Ce-î érna îmbrăcat
și vara desbrăcat ? (2)

1352. * De aici până în brađi,
tot parî împlâtați. (3)

1353. Botă mazarată,
în pod aruncată. (4)

a) * Am o botă împistrită
și în pod svârlită. (5)

1354. * Din gios de căncelărie,
am o cólă de hârtie,
sub cólă multe haliciuri,
sub haliciuri pîrhaiță. (6)

CCCXVII. Părinții.

1355. Este un lucru, pe care unii îl au întreg, alții pe
jumătate, iar alții de loc. (7)

CCCXVIII. Păstrăvul.

1356. * Ciuști prin apa,
zup sub pétră. (8)

CCCXIX. Pătiacul cu fin.

1357. * Patru ómienî pórtă toți o căciulă. (9)

---

(1) A. Popescu, *loc. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) *Șiedietórea*, III, p. 6.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 32; Bulgărescu, No. 377.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(9) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

CCCXX. Pătlăgelele.

1358. Cârpe crețe
pe cotețe. (1)

CCCXXI. Pănul.

1359. * Stejar verde,
vîrfu-î arde;
la trupină,
are albină. (2)
1360. * Am o rață
tîrgovață,
singură cîda-și negoță. (3)
- a) * Am o rață
forforață,
singură cîda-și negoță. (4)

CCCXXII. Pînce.

1361. O bagî fără cîjă,
și o scoți cu cîjă. (5)
1362. * Chinuită
și muncită,
peste tot locul bortită;
cine-o are, îi bogat,
cine nu, îi om sărac. (6)

---

(1) Bulgărescu, No. 268.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 41.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCXXIII. Pânza în război.

1363. * O mătușe îmbrăcată,
 suveicată,
 tot pe lat ședeă culcată,
 două fete-î jăcă 'n spate:
 una sare și-alta piere. (1)
1364. Am nisce pasări: când se rupe la una
 un picior, toate trebuie să stea. (2)
1365. * Este un croitoriū,
 și croesce o croitură
 fără un pic de tivitură. (3)

CCCXXIV. Pecetea.

1366. * Sunt rotund ca un ban; staū în mijlocul ușei;
 ghici ce păzesc? (4)

CCCXXV. Peria.

1367. Gogonéța de purcea,
 fugi d'acîa, vino 'ncoa. (5)
1368. * Totolina
 umple mâna. (6)
1369. * Turtea
 burtea,
 gură de vițea. (7)

---

(1) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXXI.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

- a) * Turtel
burdel,
buză de vițel. (1)

CCCXXVI. Perina.

1370. * Moșul se culcă pe mōșa,
și mōșa face foss! (2)

- a) Se suie moșul pe mōșă, și face foss! (3)

1371. * Nóptea lată,
điua înflată. (4)

- a) * Điua umflată
și nóptea deșartă. (5)

1372. * Pelea merge la apă,
vaca rămâne acasa. (6)

CCCXXVII. Perja (pruna).

1373. * Am o vacă a fătă,
și vițelul tot a fătă. (7)

- a) Am o vacă a fătă
și vițelul dintr'insa
încă-î a fătă. (8)

- b) Am o vacă de-a fătă
și vițelul de la ea
stă încă de-a fătă. (9)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Broscenî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Din județul Suceveî, culésă personal.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 92; Sima, *op. cit.*, No. 31.
(9) Bulgărescu, No. 84.

c) Am o vacă: e a fătă,
deși vițelul în ea e a fătă. (1)

d) Am o vacă a fătă:
dar cum să nu fie a fătă
când și vițelul în ea
încă e a fătă. (2)

1374. Am o vacă și este a fătă,
și fată o ghițică;
și ghițica este a fătă
și fată și ea un ghițel. (3)

1375. Am o scrófă négră,
și în ea este un purcel,
și purcelul încă are un purcel. (4)

CCCXXVIII. Pescele.

1376. Apa mă nasce,
sórele mă cresce,
și când nu vęd pe mama mor. (5)

1377. *Apa-mă me fațe,*
sőarele-mă me crește,
ș-ma nu-mă ved dada,
mőarte-mă me-anvălește. (6)

1378. De mâncare am să mânânc,
dar n'am gură de vorbit. (7)

1379. In umblat e slab,
bun la mâncaț. (8)

---

(1) *Siedietőrea*, II, p. 66

(2) *Ibidem*, IV, p. 47.

(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 301.

(4) *Siedietőrea*, IV, p. 23.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 168; Bulgărescu, No. 161.

(6) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) Sima, *op. cit.*, No. 125.

1380. Slab la umblat,
bun la înnotat,
dar și bun la mâncat. (1)

1381. Bumbii dómnei
în fundul ólei. (2)

1382. * Merge — nu pe drum,
scarmeni — dar nu pene,
ferbî — nu zémă,
mănâncî — nu carne. (3)

a) * Mergênd — nu pe drum,
prindênd — nu pasêre,
smulgênd — nu pene,
făcênd — nu zémă,
și mîncând — nu carne. (4)

1383. Intru 'n casa să scap,
și casa-mi ese pe ferestre. (5)

1384. Casa face sgoinot,
locuitorii sunt mulți:
veniră nisce ómeni,
luară pe locuitori,
iar casa eși pe ferestre. (6)

a) Aă venit hoții,
aă prins pe locuitori,
și casa eși pe ferestre. (7)

---

(1) Bulgărescu, No. 690.

(2) *Siedietórea*, II, p. 66.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240; Bulgărescu, No. 485.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240; Bulgărescu, No. 103.

1385. S'aũ dus turci
 să prindă prunci;
 prunci n'aũ găsit,
 și casele pruncilor
 aũ eșit pe feréstră. (1)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Quelle chose est-ce quant les ennemis entrent en une maison
 pour prendre l'oste, la maison ist hors par les fenestres? (2)

b) Je vas, je viens dans ma maison;
 on vient pour me prendre,
 ma maison se sauve par les fenêtrés,
 et moi je reste en prison.
 — Le poisson et le filet. (3)

- c) L'eau passe par mes fenêtrés et moi je reste prisonnier dans
 ma maison.
 — C'est un poisson pris dans un filet. (4)

d) En ma maison j'étais en repos, mes ennemis m'ont envi-
 ronné, ma maison est sortie par les fenêtrés et je suis demeuré
 prins.

— Le poisson et la nasse. (5)

Cf. cimilitura alsaciană:

Es kam ein gast yns wirtz hauss do viel das hauss zum fens-
 ter auss und bleib der wirt ym gast. (6)

Cf. cimilitura scoțiană:

The robbers came to our house
 when we were a'in:
 the house lap out at the windows
 and we were a'ta'en.
 — Fish caught in a net. (7)

---

(1) Bulgărescu, No. 706.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 71.

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) *Ibidem*, p. 39.

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*

CCCXXIX. Petrele de móră.

1386. *Turta mea stri turta ta,
fusu a mîeu 'n burichu a teú. (1)*

1387. *Turta ta cu turta a mea
pi un fus, ună se şuă. (2)*

CCCXXX. Pěduchele.

1388. * Am o turmă de oi,
și ciobanul le mână dinapoî. (3)

1389. Ce este micuț, fôrte mititel,
de-și ieă căciula Vodă pentru el? (4)

a) Ce e mic mititel,
de-și ieă Vodă chipiul pentru el? (5)

b) Iși ieă orî-cine căciula de el. (6)

CCCXXXI. Picătura de plóie.

1390. *Țiu, țiu după casă. (7)*

1391. *Divarligaluî di casă cuscîrli se-adună ș-ghăcă. (8)*

CCCXXXII. Piciórele.

1392. * Am două bodolane
și le ferb în două óle. (9)

---

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) Weigand, *op. cit.*, No. 31.

(3) Din județul Sucevei, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 102.

(5) Bulgărescu, No. 187.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 48.

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 48.

(8) *Ibidem*, No. 80.

(9) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1393. Am doi călușei,
tineri sprintenei,
numai să m'arunc pe ei. (1)

CCCXXXIII. Picióarele calului.

1394. *Patru tóacă,*
ș'o milve gióacă. (2)

CCCXXXIV. Pieptenele.

1395. * Am un om tăpălăgos,
mână porcii în jos. (3)
- a) * Moșul cel tăpălăgos
alungă porcii în jos. (4)
- b) * Popa felegos
mână porcii în jos. (5)
- c) * Am un om tăpănos,
mână porcii în jos. (6)
1396. * Am un moșnég flenduros,
mână porcii pe gârlă în jos. (7)
- b) * Totoliciu de os,
se duce cu porcii în jos. (8)
- c) Omul terfegos
duce porcii în jos. (9)
- d) Petrea felegos
mână porcii în jos. (10)

---

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXII.

(2) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Idem.

(5) Din Găinesci, jud. Sucevei. com. de d-l P. Herescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 149; Bulgărescu, No. 624.

(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 55.

e) Purcăraș de os
duce porci în jos. (1)

1397. Angheluță mititel
trage porci după el. (2)

1398. Bârnuță de os
duce porci în jos. (3)

a) Bârnuță de os
duce boeri în jos. (4)

1399. * Am un urs tăpălăgos,
mână porci tot în jos. (5)

Cf. cimiliturile franceze :

a) Il n'est pas plus grand que le pied d'une mulle, et si en
enchasse len bien cent bestes hors de leur pasture ?
— C'est un pigne qui abat les poux des cheveulx. (6)

b) Tel n'a chair, ni os, ni vêtüre,
et met cent bêtes hors de pâture.
— Un peigne. (7)

c) Es pas pu gros qué lo mo,
souort touts los bestios dey bono.
— La pigne. (8)

Cf. cimiliturile catalane :

a) ¿ Qu'es una pota de mula,
que treu totas las bestias de la pastura ?
— La pinta. (9)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 47; *Românul glumeț*, No. 339.

(2) Bulgărescu, No. 163.

(3) *Ibidem*, No. 175.

(4) *Ibidem*, No. 176.

(5) Din Broscești, jud. Sucevești, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Rolland, *op. cit.*, p. 191.

(7) *Ibidem*.

(8) *Ibidem*.

(9) Briz, *op. cit.*, p. 76.

b) Una posteta com la má,
 puja dalt de la montanya,
 y'n fa baixá' 'l bestia'.
 — La pinta. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Una tableta como la ma,
 puya ta la montanya,
 y en fa baixá al bestia'.
 — Peine. (2)

Cf. cimilitura asturiană :

Un garabin con g'arabinos,
 sube á la llomba y baya rocinos.
 — El peine. (3)

1400. * Ion flenduros
 mână porcii 'n jos,
 și-î adapă
 și-î înțepă,
 și-î mânâncă
 fripți cu cépă. (4)

1401. Sus pădure
 jos pădure,
 la mijloc
 e loc de joc. (5)

CCCXXXV. Piepteni de lână.

1402. Lătărușcă
 rușcă,
 de bagă deștiul te mușcă. (6)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 109.

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 391.

(3) *Ibidem*, p. 378.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 154; Bulgărescu No. 703.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 237; Bulgărescu, No. 558.

1403. Incâlcitură
peste 'ncâlcitură,
când bagî deştiul,
l'apucă 'n gură (1)

Cf. cimilitura francesă :

Locquette siet a la paroît,
se vous y metiez vostre doit,
sachiez que elle vous morderoit.
— Ce sont pignes à pignier laine. (2)

1404. Am doi uncheşi : se trag de barbă amîndoi. (3)

a) * Am doi moşi cu bărbile mari, mari,
şi se tot trag de bărbî. (4)

b) * Am doi moşnegi, tótă ȕiua se trag cu dinţi
de barbă. (5)

c) Am douî moşnegi
cu barba şargă:
când se 'ntîlnesc,
se trag de barbă. (6)

1405. * *Doî cîlugri s-trag di barbă.* (7)

1406. *Harȕa, farȕa, nu ari (fira) nîila.* (8)

1407. Mě suiî în pod după îȕe codoiȕă,
nu aflaiî îȕe codoiȕă
şi aflaiî dinȕi de veveriȕă. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 238; Bulgărescu, No. 486.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 240.

(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.

(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 25.

(7) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 47.

(9) *Siedietórea*, II, p. 42.

CCCXXXVI. Piperul (chipăruşul).

1408. * Cimilinga lingua,
légă-ţi-se limba. (1)
- a) * Cimiliga liga,
de ți se légă limba. (2)
- b) * Titiliga liga,
lege-ţi-se limba. (3)
- c) Cinmeliga liga,
ciumeléscă-ţi-se limba. (4)
- d) Ciumeliga liga,
ciumeléscă-ţi dracu limba. (5)
- e) Cimilégă légă,
limba ți se légă
cu un fir de mătăasă négră. (6)
1409. * Ce-î din lume adus
și la masă pus? (7)
- a) * Ce-î din lumea mare adus
și la mare masă pus? (8)
1410. * Tărtăcuță roșie
plină de cîrmojie. (9)

---

(1) Din Găinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.
 (2) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Sîna, *op. cit.*, No. 33; Bulgărescu, No. 242.
 (5) *Siedietórea*, II, p. 65.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 84.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (8) Idem.
 (9) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1411. * Roșu ca focul,
iute ca dracul. (1)
1412. Gheine crețe
prin cotețe,
tăiete pe de latură. (2)
1413. Stiugiar (goron) verde,
în vîrf arde,
pupueți cumătră. (3)
1414. *Un cuțut plin cu furniț.* (4)

CCCXXXVII. Pirostriile (fierosteile).

1415. * Cionteiū, bonteiū,
picioare de coteiū. (5)
1416. * Scăunel cu trei picioare,
merge séra 'n șeđătóre. (6)
1417. Călugăriță cu trei picioare la cap. (7)
1418. *Trei surăriță
t-ună cîmisiță.* (8)
1419. * Cât am trăit,
pe foc m'ai fript;
iar după ce am murit,
pe drum m'ai svârlit. (9)
(Veđi și Óla.)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Bulgărescu, No. 391

(3) *Siedietórea*, II, p. 23

(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 13.

(5) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Românul glumeț*, No. 99.

(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 72.

(9) Din Movilița. jud. Putna, com. de d-l N. Matescu.

1420. Cracaia,
 negraia,
 albuș,
 gălbenuș,
 moș Neculae de-asupra. (1)
1421. Pe lelea crăcănată
 șéde lelea roșcată,
 și 'n lelea roșcată
 șéde lelea fisliată. (2)
 — Pirostriile, cėunul, mămăliga.

CCCXXXVIII. Pisica.

1422. * Fuge purea pe cuptor
 de-a purea purea 'napoi. (3)
- a) * Suie pierrea pe cuptioriū,
 n'a puri purea 'napoi. (4)
- b) * Suie sura pe cuptioriū,
 n'a suri sura 'napoi. (5)
1423. * Cine dórme în căsuță,
 saū în pat, saū în cotruță,
 albă, négră, peatricióră,
 sfiriind din mustecióră,
 și când vede-un șoricel,
 țup, îl prinde sprintenel? (6)
- a) * Ce șéde 'n căsuță,
 dórme 'n pat saū 'n cotruță;
 de se mișcă un șoricel,
 țup, îl prinde sprintenel? (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.

(2) Bulgărescu, No. 626.

(3) Din Crucea-Brosceň, jud. Suceveș, com. de d-l N. Vasiliu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Mariar.

(5) Idem.

(6) Comunicată de d-l M. Lupescu.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1424. Am un năpârstoc:
stă în vatră la foc. (1)

a) Am un năpârstoc:
șede jos la foc. (2)

1425. Opincă nerasă,
vîrghide prin casă. (3)

a) * Opincă nerasă,
ciors sêra prin casă. (4)

1426. * Ese țimțurugul
din haliup cacancea
și întreabă de clopoțel:
acasă e sgreptoșel? (5)
— Mîța și șórecele.

CCCXXXIX. Piua și pilugul.

1427. * Baba stă,
moșnégul dă. (6)

a) * Baba stă
și moșul dă. (7)

b) Mama stă
și tata-î dă. (8)

1428. * Unul stă
și unul dă. (9)

'1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 94.

(2) Bulgărescu, No. 74.

(3) *Românul glumeș*, No. 224.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 114; *Românul glumeș*, No. 115; Sbiera, *op. cit.*, No. 45; Bulgărescu, No. 569 și 593.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1429. *Dada sta
și tata-lăi da.* (1)

1430. Trei daŭ,
trei staŭ,
trei se uită,
trei ascultă. (2) .

CCCXL. Pîrpei ța (3)

1431. * Am o cățelușă vînătă
și face numai urdă. (4)

CCCXLI. Plasa (de prins pesce).

1432. O mie înodate,
o mie desnodate,
o mie să vorbesci,
o mie nu ghicesci. (5)

1433. *Ună miliie innodate,
ună miliie disnodate,
ună miliie să sburăști,
și tot nu poți s'angucești.* (6)

CCCXLII. Plăcinta.

1434. * Turtă peste turtă
și la mijloc urdă. (7)

1435. * Petec peste petec,
sus pe desuetec. (8)

---

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) Sima, *op. cit.*, No. 173.

(3) Adecă jgiabul morii, prin care curge făina de sub pétră, la măcinat.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 24; *Românul glumeș*, No. 291.

(6) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(7) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCXLIII. Plopul.

1436. * Am un frate, dar e prea nalt (1).

CCCXLIV. Plosea.

1437. Am o fată mare și o atârî de plete în cuiu. (2)

a) * Am o fată,
stă cu gițele
în cuiu acățată. (3)

1438. Fată de secuiu
cu pletele în cuiu. (4)

1439. Am o fată încinsă cu bete,
ș'o strigă din cetate
șépte lei și jumătate. (5)

1440. Am o fetiță
încinsă cu betiță
de la Vodă cumpărate,
șépte lei pe ele-a dat. (6)

1441. *Am o fată
mult mușiată
di cușiță-i spinzurată;
cînd o liai 'n brață
ș'o muntrești 'n față,
o strîngi cu vrăare
și 'n gură o bași,
te saturi de miere
ș'nu-ți vine s'o-alași. (7)*

(1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 137; Bulgărescu, No. 105.

(3) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

(4) Bulgărescu, No. 389.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 159; Bulgărescu, No. 102.

(6) A. Popescu, *loc. cit.*

(7) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1442. *Nă feată cu minile 'n gechi,
o lăi 'n brațe fără s'o 'ntregă,
cu sete mare o bași 'n gură,
ș'te saturi di laptele-lăi și cură.* (1)
1443. Am o fată de sas
cu lindina 'n nas. (2)
1444. Am o găină cucuiată:
șéde în casă încuiată. (3)
1445. Am o vacă: când o mulg, o întorc cu picióarele
în sus. (4)
1446. Cine nu gicesce
trei mațe sgârcesce. (5)
1447. * Am o gâscă cioică, boică,
cu grumaji cîobîrloi,
din gură pahaiu isbesce,
saî, domnule, și-o ghicesce. (6)
- a) * Am o gâscă cioită bóită,
c'un picior țurluiu burluiu,
clonțul din pahar zmuncesce,
mergi, băete, de ghicesce. (7)
- b) * Am o gâscă șóică bóică,
cu grunazul șoiu bîrloiú,
cine nu ghicesce
trei mațe sgârcesce. (8)
1448. * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
în șurub legat,
în cuiu aninat. (9)

---

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) Bulgărescu, No. 133.

(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 153; Bulgărescu, No. 160.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

CCCXLV. Ploșnița.

1449. * Burdujel înflăat
umblă nóptea pe sub pat. (1)

CCCXLVI. Plóia.

1450. * Chicățica
mărunțica,
înverdesce
și 'negresce,
și priesce,
și belesce. (2)
1451. * Intr'un vîrf de plop
îmblătesce bob. (3)
1452. Mai subțire ca golumbul
și mai slab ca turnul. (4)
1453. * Ce-î subțire ca fuiorul
și e lungă ca fusciorul? (5)

CCCXLVII. Plugul.

1454. Ce hîară încornorată
umblă cu gura căscată,
și numai cu limba rîmă,
tot rēstórnă și dărîmă? (6)
- a) E o fiară încornorată,
gura ei e tot căscată,
limba ei mereu tot rîmă,
și rēstórnă și dărîmă. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Stâncă, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 10.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 93; Bulgărescu, No. 207.

(7) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 333.

1455. * Am o bucată de lemn
și o bucată de fer:
ferul umblă prin pământ,
iară lemnul pe afară. (1)
1456. * Doi trag,
doi mână,
doi împing,
coșofling. (2)
1457. * Trei telerei,
opt opinteî,
și cu bilghiri găoza. (3)
1458. Opt opintele,
două scîrțiele,
și-un țuțuiu după ele. (4)
1459. Opt opintite,
șapte firticăite,
înaintea lui Mustéța
gălbere găoza. (5)
- a) Opt împingători,
doi fluerători,
ghelbuia gogóșă
înaintea lui Mustéță. (6)
1460. Opt opintesc,
miile plătesc,
și un turuetic. (7)
1461. * Opt opintele,
și-o ploscă de pele,
și-un ham tătăresc. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) A. Pann, *Povestea vorbeî*; Bulgărescu, No. 618; *Revista critică literară*, IV, p. 158.

(6) *Românul glumei*, No. 120.

(6) Bulgărescu. No. 625.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 118.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

1462. * Șei-spre-țece opintele,
două scîrțiele,
și-un țuțuiu după ele. (1)

1463. Mă duseiū în munte
să-mi caut cai;
cai nu-î găsiu,
dar vėđuiū vintul
rėsturnănd pămîntul. (2)

a) Mă suiū în scaiū
să vėđ ńisce cai;
dar nu vėđuiū cai,
și vėđuiū vintul
rėsturnănd pămîntul. (3)

b) * Mă suiū pe doi scai,
și vedeam doi cai
și vintul
vinturănd pămîntul. (4)

c) Mă suiū în scaiū
să mă uit de cai,
vėđuiū vintul
rėsturnănd pămîntul. (5)

d) * M'am dus după cai,
și m'am suit într'un scaiū,
și am vėđut bătēnd vintul,
rėsturnănd tot pămîntul. (6)

e) Mă suiū în dél
să vėđ al meū cal,
nu vėđuiū calul,
dar vėđuiū vintul
rėsturnănd pămîntul. (7)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 7; Bulgărescu, No. 567.

(3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 604.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 58.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Bulgărescu, No. 564.

f) Eşii în dél,
vêđuiŭ un cal,
şi vîntul
risipind pămîntul. (1)

g) Mě suiŭ în dél,
şi vêđuiŭ vîntul
rěsturnând pămîntul. (2)

1464. Iepure 'mpēnat,
şérpe potcovit,
poruncă de domn,
meşteşug de om. (3)

1465. Cocoş potcovit
de óste gătit,
găina cârcăia
să mérgă şi ea. (4)

a) Cocoş îmfierat
la óste a plecat;
găinile cârcăiaŭ
să mérgă şi ele. (5)

b) Am un cocoş gătit de nuntă:
găina cârcăia
să mérgă şi ea. (6)

1466. Am un boŭ: când merge de-acasă, ese cu capul
înainte şi cu córnela 'napoi. (7)

1467. Am un boŭ, care, când merge de-acasă, stă cu cór-
nela către casă; când vine de la câmp, stă cu cór-
nela către câmp. (8)

(1) *Siedietórea*, II, p. 58.

(2) *Ibidem*, IV, p. 120.

(3) Ispirescu, *op. cit.*

(4) A. Popescu, *loc. cit.*; S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(5) Bulgărescu, No. 261.

(6) *Ibidem*, No. 119.

(7) *Siedietórea*, I, p. 88.

(8) *Ibidem*, p. 48.

1468. Am un boŭ cu córnele dinapoî. (1)
1469. * E cam lung ŝi are două córne ŝi două feri-
şóre. (2)
1470. Am un pesce:
în şedut scilipesce,
patru boî abià-l clătesce. (3)
1471. Ce e aceea:
cu trupul vèrézá,
cu córnele ernéză? (4)
1472. * Nucă nucósă,
chersă flocósă,
porc pîntănog.
chersă de dirlog. (5)

CCCXLVIII. Pluta.

1473. * Am un uliŭ care sbóră ŝi nu se atinge de pă-
mînt. (6)

CCCXLIX. Podelele pe grindar.

1474. Sunt douè-spre-ðece, saŭ ŝi mai multe, orî ŝi mai
puține surorî, ŝi tôte dorm pe un cãpêtâiŭ. (7)

a) * Am 12 boî, dorm pe un cãpêtâiŭ. (8)

CCCL. Pologul.

1475. De la noi
ŝi pân' la voî,
pèsat
vèrsat. (9)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 57.

(2) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) *Siedietórea*, II, p. 22.

(4) *Ibidem*, IV, p. 23.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 15.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 30.

CCCLI. Pomița.

1476. La vîrfu-î roșie
la rădăcină părósă. (1)

CCCLII. Pomul.

1477. Ce e aceea ce
primăvara muguresce,
vara umbresce,
tómna hrănesce,
și érna încălđesce? (2)
- a) * Primăvara te veselesce,
vara te umbresce,
tómna te nutresce,
érna te 'ncălđesce,
poftim de ghicesce. (3)
- b) Primăvara te veselesc,
vara te răcoresc,
tómna te nutresc,
érna te încălđesc. (4)

CCCLIII. Popa.

1478. * Coțofană faură
întunecă 'n gaură,
se mânecă
în spre duminică. (5)
- a) Coțofană faură
mănă nóptea 'n gaură,
mânecă
și tunecă
spre sfîntul Dumitru. (6)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 58

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 157.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Colecțiune de basme și ghicitori*, Craiova 1884.

(5) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Bulgărescu, No. 283.

b) Coțofana faură
 întră ȕiua 'n gaură. (1)

1479. * Rage ursul din cetate
 și vacele nu vin tóte
 și viței 'n jumătate. (2)

1480. Strigă micica din cetate
 că-î ciréda jumătate. (3)

1481. Strigă micica din cetate
 să se-adune boi și vaci. (4)

1482. Cântărețul Domnului,
 sārăcia omuluî. (5)

CCCLIV. Porcul.

1483. * Unu ară,
 doi se miara,
 patru 'mping,
 ș'un coțofling. (6)

a) * Unu ară,
 doi se miară,
 patru 'mping
 la un ciofiling. (7)

b) * Unu ară,
 doi se miară,
 patru 'nping,
 unu face ȕinghiling. (8)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 255; Bulgărescu, No. 264.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Bulgărescu, No. 693.

(4) *Ibidem*, No. 695.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 104.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

c) * Unu ară,
doî se miară,
patru se coțobănesc,
unu face hița, pița. (1)

d) * Unu ară,
doî se miară,
patru țepenesce,
unu sgâțâesce,
poftim copile și gîcesce. (2)

e) * Unu ară,
doî se miara,
patru opintesc,
doî filfiitorî
și un pățigoiu. (3)

f) * Unu ară,
doî se miară,
trei clompăesc,
patru opintesc. (4)

g) * Unu sapa,
doî se uită,
patru sprijinesc,
și unu pițfiesce. (5)

h) Unu ară,
doî se miară,
doî fulăi,
patru umblăi,
și un fițai fițai. (6)

i) Patru proptite
și două ciulite,
un opintitor
și-un făscălitor. (7)

---

(1) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Diu Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) Stamatî, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 27; Bulgărescu, No. 751.

(7) *Siedietórea*, IV, p. 144.

Cf. cimilitura francesă :

Un à fouiller,
et deux à regarder fouiller,
et deux à entendre fouiller,
et deux à gratter,
et un à frapper sur le trou.
— Un pourceau. (1)

1484. Merge pe drum : două ascultă,
două vede, două ară,
una mână și umblă,
gemând nefiind bolnav. (2)

1485. Cine geme nebolind
și caută neperdând? (3)

a) * Ce se vaită și nu-l dore,
și caută și nu prăpădesce? (4)

b) Cine geme fără să fie bolnav,
și caută fără să fie perdut? (5)

c) Ce caută neperdut
și geme nebolit? (6)

1486. De la noi și până la voi,
te petrec tot cu cimpoi (7)

a) * De la noi și până la voi,
tot în surle și cimpoiu. (8)

b) De la noi și până la voi,
în țipete și 'n cimpoiu. (9)

(1) Sauvė, *op. cit.*, No. 33.

(2) Ispirescu, *op. cit.*

(3) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 150; Bulgărescu, No. 265.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.

(6) *Românul glumeț*, No. 290.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 104.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) A. Popescu, *loc. cit.*

1487. Mă suiî în scaiî,
ca să vîd de cai;
dar nu vîduî cai,
ci ôstea lui Michaiî,
tot umblînd ca vîntul
și rîscolînd pîmîntul. (1)
1488. * Patru opînteî și un tîrnîcop. (2)

CCCLV. Poreul și lupul.

1489. * Hîra baba
cutrieră dumbrava,
vîclînul tîlhîros
se pune jos
și rîpune
capul babeî jos,
și-și face cină din el,
ca dintr'un miel. (3)

CCCLVI. Potecele.

1490. De la noi pînă la voi,
tot fîșîi de teiî. (4)

a) De la noi
pînă la voi
și pînă la ei,
tot fîșîi de teiî. (5)

1491. Mamă lată,
sîcofîrdată. (6)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 109.

(2) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Romînul glumeț*, No. 104; Bulgărescu, No. 319; *Tîra nouă*, 1887

(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 257.

(6) *Romînul glumeț*, No. 114; Bulgărescu, No. 580.

1492. Mama lată
scofândată,
nenea grosul
terfegosul.
— Poteca și drumul. (1)

CCCLVII. Prașul.

1493. * Am un om mititel:
vede trupul tuturor. (2)
1494. Butucașul rotunjor,
vede dosul tuturor. (3)
1495. În pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă mă aduse,
vătav de picióre mă puse. (4)
1496. Am un cal frumos,
și e jos:
cine vine îl incalică. (5)
1497. *Cal aștirnat,*
di ciț trec încîlicat. (6)
- a) Easti un cal: ciț trec lu ncalică, tricui*
ș-o, lu ncilică. (7)

CCCLVIII. Prașul.

1498. * *Un auș cu barba-n loc.* (8)
- a) Un auș cu barb în loc.* (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 606.

(2) Din Ibrosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 159.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 21.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 120.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 75¹.

(7) *Ibidem*, No. 75².

(8) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(9) Weigand, *op. cit.*, No. 2.

CCCLIX. Primarul.

1499. Şléptul satului,
necazul săracului. (1)

CCCLX. Proţapul.

1500. * Mătăringă gróasă,
şede între două flocóse. (2)

a) * Mătălungă
lungă,
gróasă,
între două flocóse. (3)

1501. Un mort între doi vii. (4)

CCCLXI. Proţapul şi leuca.

1502. * Postrungă
lungă,
posnă cucuiată. (5)

CCCLXII. Punga.

1503. * Am o raţă
şugubaţă,
singură códa negóţă,
şi cu ciocul cigălesce;
pas, bădiţă, de ghicesce. (6)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 140.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) *Siedietórea*, IV, p. 47.

(5) Din Fişcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCLXIII. Puntea.

1504. In pădure născuiū,
 în pădure crescuiū,
 acasă de m'aū adus,
 călcătórea satului m'aū pus. (1)

CCCLXIV. Puntea nasului.

1505. Ce-î în lume
 fără nume? (2)

CCCLXV. Purecii (când sug).

1506. Béū boeriī dintr'o bute și butea geme. (3)

a) Butea geme, boeriī beū. (4)

b) Boeriī beū și butea geme. (5)

CCCLXVI. Purecele.

1507. * Am un boū:
 unde calcă
 nu se vede,
 unde pasce
 se cunósce. (6)

a) Ain un boū negru:
 unde sare
 urmă n'are,
 unde pasce
 se cunósce. (7)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 143; Bulgărescu, No. 458.

(2) Din Brosceñi, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu, și din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 12.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 108; Bulgărescu, No. 174

(5) *Siedielórea*, II, p. 83

(6) Din Brosceñi, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 112.

b) Este un boŭ :
 de unde sare
 urme n'are,
 unde pasce
 se cunósce. (1)

1508. Am un cal
 cât un mal :
 unde sare
 urmă n'are,
 unde pasce
 se cunósce. (2)

a) Am un cal mare :
 unde sare
 nu se cunósce,
 unde pasce
 se roşesce. (3)

1509. Unde pasce
 se cunósce,
 unde sare
 urmă n'are. (4)

1510. * Cine sare
 şi urmă n'are? (5)

1511. * Am un căluşel
 mic şi sprintenel,
 negru ca corbul,
 iute ca focul :
 unde sare
 urmă n'are,
 unde pasce
 se cunósce. (6)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 42.

(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 260; Bulgărescu, No. 104.

(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 73.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

- a) * Am un căluț negru ca corbul:
pe unde scopcesce
urma nu i se găsesce,
iar pe unde pasce
urma i se cunósce. (1)
1512. Săritură de ciută,
urmă de nimică. (2)
1513. Ce e mic inititel,
se tulbură Vodă de el? (3)
1514. *Nîic ni escu,*
laî ni escu,
ş amirăulu lu ursescu. (4)
1515. Am o vacă négră,
şi pele n'are
nici de o tēcă. (5)
1516. * Țup ici,
țup colea,
hi hara. (6)
1517. * Ce-î mic ca şi un fir de mac,
şi sară în sus ca şi un țap? (7)
1518. Ain un dobitoc, ce tot mănâncă, şi nici nu se sa-
tură vre-odată, nici nu se culcă. (8)
1519. Ce se nasce în luna lui Martie, supără pe tótă
lumea, doî il gonesc, doî il prind şi móre în
cetate de óse? (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 113.

(3) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 320.

(4) Weigand, *op. cit.*, No. 14.

(5) Bulgărescu, No. 114.

(6) Din Gălnesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 74.

(9) Bulgărescu, No. 277.

a) In luna lui Martie săritura lui ca a căprioarei
 umblă cincî ómeni să-l prindă și nu-l pot
 prinde, îl prind apoi doi și-l bagă în cetatea
 fetei și acolo îl omórá. (1)

1520. *Porcu nu-î și zurnă ari.* (2)

1521. *Grokî nu adară ș-pr-îu arimă,
 fafi tuț tra să si zgrîmă.* (3)

CCCLXVII. Pușca.

1522. * Am o vacă brâncovancă,
 când se pune brâncele,
 se răsună luncile. (4)

1523. * Am o vacă bălțată,
 pe la iî
 cu băcălii,
 pe la nări
 cu lumînări,
 pe la códe
 cu iscóde. (5)

1524. * Am o juncuță
 zbîrnăcuță,
 la mijloc
 pară de foc. (6)

1525. Țintă mîndră
 șéde în grindă,
 grăesce unguresce,
 și mușcă de prăpădesce. (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No 76¹.

(3) *Ibidem*, No. 76².

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Idem.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

7) *Românul glumeț*, No. 209 ; Bulgărescu, No. 606.

a) Țintă mîndră
 șede'n grindă,
 și grăesce muntenesce,
 și mușcă de prăpădesce. (1)

1526. Suflet n'are și suflet fură. (2)

1527. * Rage murga 'ntre hotarē
 și s'aude'n ceea țēră. (3)

a) * Rage murga în cetate
 și s'aude'n ceea parte. (4)

1528. * Huhuréză chéză,
 după dél nechéză. (5)

a) * Huhuréză bréză,
 departe nechéză. (6)

b) * Crêța huhuréză,
 peste dél nechéză. (7)

c) Huhuréză bréză,
 șede'n dél de rinchéză
 și nime nu-î cutéză. (8)

1529. *Bôați lăanga nu ari*
și bumbunčază di strigari. (9)

1530. *'Nă fěată cînd tușează*
tot lochu bumbuněază. (10)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 159

(2) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 311.

(3) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(4) Din Brosceni, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) *Siedietórea*, I, p. 72.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 88.

(10) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1531. * Are mama două fete
răzămăte pe-un părete. (1)
1532. * Țândurică lemn uscat,
face loc în Țarigrad. (2)
- a) Țândurică lemn uscat,
    face larmă'n Țarigrad. (3)
1533. * Unuina,
dunuina,
zaia,
paia,
chicura,
cucura,
hurduc,
burduc,
sacalie,
pic,
poc. (4)
1534. * Una lia
gâscălia,
păulén,
gâscelén,
prinde jugul
jugubeț,
auliute,
du-te. (5)
1535. * Găinușă cu cucuiă,
ce-mi mai dai să nu te spui
c'am vădut ismene'n cuiă? (6)
— Pușca și génta.

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) *Românul glumeț*, No. 296

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

CCCLXVIII. Pușcăria, primăria.

1536. Cerga dracului,
în mijlocul satului. (1)

1537. Inina dracului,
în mijlocul satului. (2)

CCCLXIX. Putinciul.

1538. * Trupinică scorbură,
șéde jos și bolbură. (3)

a) Buturugă scorbură,
șéde jos și bolboră. (4)

b) Buturugă bulbură,
șéde jos și tulbură. (5)

1539. Sus tună,
jos răsună,
și la mijloc horă. (6)

CCCLXX. Racul.

1540. * Cerceluș cu córne,
ferbe 'n fundul ólei. (7)

1541. Cercelușul mări
pe fundul căldării. (8)

---

(1) Sina, *op. cit.*, No. 139; Bulgărescu, No. 249.

(2) Bulgărescu, No. 489.

(3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(4) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 14 ; *Românul glumeț*, No. 280; Bulgărescu, No. 164.

(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 53.

(7) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(8) *Românul glumeț*, No. 242.

1542. Ungur înarmat,
trece marea fără vad. (1)

a) * Ungur înarmat,
trece apa fără vad. (2)

1543. *N-vali lai și-n foc aroș.* (3)

CCCLXXI. Rășchitorul.

1544. * Haida 'n sus și haida 'n jos,
tot un pui de ticălos. (4)

CCCLXXII. Ridichea.

1545. Strigă dómna de sus
la dómna de jos,
să-î dea pesce fără óse. (5)

1546. * Feliórá de caș
cu sare presărată,
mercurea mâncată. (6)

1547. Dómna în cămară,
cosițele-afara. (7)

CCCLXXIII. Rima.

1548. * Strigă liba de la gard,
și mă apără de găini,
că de câni nu mă tem. (8)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No 84; *Românul glumeț*, No. 385.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 38.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXX.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) *Sicdietőrea*, II, p. 50.

(8) Din Giulescî, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.

- a) * Cine strigă totă ziua:
săriți ómenî bunî
și mă apërați de găini,
că de câni nu mă tem? (1)
- b) * Mă strigă o fată din dél,
s'o apër de găini,
că de câni nu-î e frică. (2)
- c) * Strigă lelea Anghelină,
ca s'o apër de-o găină,
și tot strigă și mă chémă,
că de câne n'are témă. (3)
- d) * Strigă Titiană din poiană,
s'o apër de găini,
că de câni nu se teme. (4)
- e) Strigă baba din pelin,
s'o păzască de găini,
că de câni nu-î e frică. (5)
- f) * Strigă badea din pirlaz
pân'la lelea din grădină,
să mă apere de-o găină,
că de câne nu mă tem. (6)
- g) Strigă Ghiță
din costiță,
să-l apërăm de găini,
că de câni
nu-î este frică. (7)

---

(1) Din Broscești, jud. Sucevești, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) *Românul glumeț*, No. 308.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 267 ; Bulgărescu, No. 697.

1549. * Ciciană
din poiană,
apără-mă de găini,
că de câni nu mă tem. (1)

1550. Strigă Dobra
din Moldova,
că de câni
nu-î este frică,
însă de găini
i-e frică. (2)

a) Strigă Dobra
din Cosoba,
că e mică
mititică
și de găini
îi este frică. (3)

b) Strigă Dobra 'n drum, că de găini i-î frică,
dar de câni nu. (4)

1551. Strigă gălgăuță
din părăuța,
s'o aperi de găini,
că de câne nu-î e témă. (5)

Cf. cimilitură francesă:

Tordu, retordu, je passe sous la porte, garantissez-moi de vos
poules, je n'ai pas peur de votre chien. (6)

1552. Stârcigat
îmbelșugat
sub pământ e băgat. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 123; Bulgărescu, No. 702.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 270; Bulgărescu, No. 704.

(4) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(5) Sîma, *op. cit.*, No. 165.

(6) *Mélusine*, I, colona 88.

(7) Bulgărescu, No. 711.

CCCLXXIV. Rindunica.

1553. * Când în sus,
când în jos;
négră-î,
niță nu-î. (1)
1554. * Am o épă sdravână,
șede jos și dépână,
și se rógă rugului,
și se 'nchină cucului. (2)
1555. Țintă în grindă,
și vorbesce
unguresce. (3)
- a) * Țundră
mîndră,
șede și grăesce
unguresce. (4)
- b) Ținga
minga
șede'n grindă,
și vorbesce
unguresce. (5)
- c) * Ce este pe grindă,
și colindă,
și grăesce
unguresce? (6)
- d) Țintă mîndră
șede 'n grindă,
și grăesce
păsăresce. (7)

---

(1) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Bulgărescu, No. 744.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 120.

e) Țintă 'n grinda,
și vorbesce unguresce,
nu sci nimeni ce grăesce. (1)

1556. Négră în grădină,
vorbesce unguresce,
nime 'n lume
nu se nădăesce. (2)

1557. * Aın un puiū de graur
pe un stâlp de aur,
și grăesce
împărătesce. (3)

1558. * Ce-ı la cap ca o dómână,
iar la códă ca o furculiță? (4)

1559. *Diprisupră nă tigani,
diprigios tută bumbac,
dinîpoi ca foartică. (5)*

1560. Țăl, țăl, țăl, fată frunósá,
ieà sita din cuiū din casă
și eși pe ușă afară,
c'a venit ȓiua cea mare,
să-și ascută dinți 'n cămară. (6)

1561. *Țiri-viri-maȓiviri
primuvăara la pîlthiri. (7)*

CCCLXXV. Ripele

1562. * De la munte
pân'la munte,
numai blăni înfipte. (8)

(1) Sima, *op cit*, No. 70.

(2) *Siedietórcă*, II, p. 66.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No 119.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 57¹.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) P. Papahagi, *loc cit.*, No 57².

(8) Din Fișcălia. jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

CCCLXXVI. Rișnița.

1563. * Lată peste lată,
mazere vërsată. (1)
1564. * Turtă peste turtă,
și la mijloc urdă. (2)
4465. Turtă peste turtă,
fusul meă
în nasul tēu. (3)
1566. * Muncă de om,
sudóre de doinn. (4)

CCCLXXVII. Riul.

1567. Am un boă medelén:
pe unde pasce
se cunósce,
pe unde sare
urmă n'are,
și fuge 'n mare. (5)
1568. * Unu viă între doi morți. (6)
1569. *Cocut lungu ș-tut s-lunqăști,
fuđi s-nîpoî nu mutrăști. (7)*

CCCLXXVIII. Rodia.

1570. *Ună cutiă, cutică cu mîrdăali aroși mplină. (8)*

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Sbiera, *op. cit.*, No. 40.
 (4) Din Bucovina com. de d-l S. Fl. Marian,
 (5) Sbiera, *op. cit.*, No. 150.
 (6) *Siedietórea*, IV, p. 47.
 (7) P Papahagi, *loc. cit.*, No. 8
 (8) *Ibidem*, No. 7.

CCCLXXIX. Rôta.

1571. Cinci cârligate,
 ștece băgate,
 și una îndreptată. (1)

CCCLXXX. Rôta mórei.

1572. * Cep afară, cep în casă, cep în mijlocul casei. (2)

CCCLXXXI. Rótele.

1573. Am patru surori gemene,
 cu numele asemenea:
 una pe alta se gonesc tot,
 și să s'ajungă nu pot. (3)

a) Am patru surori:
 una pe alta se alungă,
 și nu pot să se ajungă. (4)

b) * Patru surori se gonesc una pe alta și nu se
 ajung. (5)

c) Am patru surióre,
 iuți și sprinteióre:
 totă vieța fug,
 și nu se ajung. (6)

1574. Am patru surióre,
 două mari, două micșóre:
 una pe alta se alungă,
 și nu pot să se ajungă. (7)

(1) *Siedietórea*, II, p. 83.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann, *op. cit.*, *Românul glumeț*, No. 6; Bulgărescu, No. 145.

(4) G. Dem. Tedorescu, *op. cit.*, No. 271.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne

(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 327.

(7) Bulgărescu, No. 108.

1575. Am patru călugăriciore, cari dau fuga una după alta și nu se pot ajunge. (1)
1576. Am patru feciori, și s'alungă ȃi și n pte și nu se mai ajung. (2)
1577. Am patru feciori,
do  mari și do  mică,
ȃi și n pte ei se-alunga,
și nu pot să se ajungă. (3)
1578. Am patru frați: to i merg pe druum și nu se ajung. (4)
- a) * Patru fra i pe drum tot fug,
și nici c  s  mai ajung. (5)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Quatre sœurs sont, lesquelles courent droict toutes ensemble et ne se joignent ou touchent jamais.
— Les roues d'un char. (6)
- b) Quatre demoiselles courent les unes après les autres, sans jamais s'attraper.
— Les quatre roues d'une voiture. (7)
- c) Quatre demoiselles, qui courent toujours et jamais ne s'atteignent.
— Les roues d'un chariot. (8)
- d) Quatre, qui courent l'une après l'autre, sans s'attraper.
— Les roues d'une voiture. (9)

---

(1) Arsenie, *op. cit.*

(2) Stamati, *op. cit.*; *Rom nul glume *, No. 39.

(3) Bulg rescu, No. 41.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 34.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Rolland, *op. cit.*, p 218.

(7) *Ibidem.*

(8) *Ibidem.*

(9) Sauv , *op. cit.*, No. 105.

e) Quatre doumaiseletos, que toujours se sieguen
e jamai non s'atrapon. (1)

Cf. cimilitura italiană:

Corrino, corrino quatri frati,
e nun s'arrivano l'uno eu l'ati.
— 'U vinnilo. (2)

Cf. cimilitură venețiană:

Mi gò quatre sorele: tute le se core drio,
e nessuna se ciapa.
— Le quatro rode del caro. (3)

Cf. cimilitura istriiană:

A xi quatro suriele,
doûte quatro li curo,
e mai li nu se pol ciapa.
— Le ruote del carro. (4)

Cf. cimilitură siciliană:

Aju rùrici frati,
tutti rùrici 'ncatinati:
unu sfilà, unu iufila,
unni fa la carcimina. (5)

Cf. cimilitura grega:

Tres germans, que l'un persegueix l'altre
y may se poden atrapar. (6)

(1) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 14.

(2) Briz, *op. cit.*, p. 27.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 97.

(4) Briz, *op. cit.*, p. 129.

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem.*, p. 130.

Cf. cimilitura castelană :

Cuatro angelitos
von para Francia,
corren y corren,
y nunca se alcanzan. (1)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Quatre estudiants
von per un cami,
l'un va darrera l'altre
no's poden aconseguir.
— Las devanadoras. (2)

b) Quatre germanos corren agualment qui part es-
tan posades y agual treball sostenen y una vol
aconseguir l'altra y no s'alconsen.
— Las rodas de un carro. (3)

Cf. cimilitura castelană :

Cuatro caballitos
que todos danzan,
y por más que coran,
nunca se alcanzan.
— Devanaderas. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Cuatro caballos
corren á Francia,
corren y corren,
y nunca se alcanzan.
— Las devanaderas. (5)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 130.

(2) *Ibidem*, p. 26.

(3) *Ibidem*.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 109

(5) *Ibidem*, p. 392.

Cf. cimilitura alasciană:

Es laufe vier Brüeder enander nôch un kann
kenner den andere fange.

— D'stecke am Haspel voder d'Waüjesader. (1)

Cf. cimilitura moravă:

Vier brüeder laufn en dorf af en ô und
kriegn sich nit.

Die vier-räder am wagen. (2)

1579. Sunt patru cățele: ori-câtalérgă, nuse mai ajung. (3)

a) * Merg patru cățele
inșirățele,
și cât îi ȋiua de mare
nu se ajung una pe alta. (4)

1580. Am două fete: alerg două dupa două, și nu pot
să se ajungă. (5)

CCCLXXXII. Rótele mórei.

1581. Am două surori: una bea și alta se spală; cea nes-
pălată e mai frumoasă decât cea spălată. (6)

1582. Este o fată, care mereu se spală, și tot négră
este. (7)

CCCLXXXIII. Rudeșica (Rodașca).

1583. Care vacă sbóră'n aer? (8)

---

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 207.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 97.

(3) *Siedietórea*, II, p. 90.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 142; Bulgărescu, No. 48.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 169; Bulgărescu, No. 80

(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XI.

(8) *Siedietórea*, III, p. 6.

CCCLXXXIV. Rugul.

1584. * Lungu-î, șérpe nu-î;
unghiî are, și mîț nu-î. (1)
1585. Unghiî are, mîță nu-î;
verde-î, gușter nu-î;
lungu-î, șérpe nu-î. (2)

CCCLXXXV. Sabia.

1586. * Ugu, ugu, uguțu,
pe la c . . aducu-țu,
sac, mac bagu-țu
pe din dos diregu-țu. (3)
1587. Reteveiî
de teiî,
limbă de balaur. (4)
- a) * Boteiî
de teiî,
limbă de balaur. (5)
1588. Intr'o scorbură uscată,
șede o cățea turbată. (6)
1589. *Tu cutșuba uscată,*
dăarmi cițaiă turbată. (7)
1590. *Tr'ună crăpitură uscata,*
sta nipărtică mușiată;
cîndu te mușcă, e turbata. (8)

---

(1) Din Gălinescî, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 159.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 17; *Românul glumeț*, No. 284.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 160; Bulgărescu, No. 467.

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 5.

(8) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

CCCLXXXVI. Sacul cu mălaii.

1591. Tata gros,
fără os. (1)

a) Nenea grosul,
fără osul. (2)

b) Burtea grosul,
fără osul. (3)

1592. La valea lui Marinarac,
se dau dracii peste cap.
— Sacii la móră. (4)

CCCLXXXVII. Salcia.

1593. * Ce se prinde de grabă
și nu face ródă? (5)

CCCLXXXVIII. Sania.

1594. * Am o vietate,
duce în spate
o greutate
încărcată cu bucate,
și dinsa nu póte gustă. (6)

1595. * Ce intră ciont în luncă? (7)

1596. Șépte drepte, două strîmbe. (8)

1597. Patru picióre: le'ncaț cu două opinci. (9)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 148.

(2) Bulgărescu, No. 616.

(3) *Ibidem*, No. 177.

(4) *Ibidem*, No. 495.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(6) Din Broscenî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 82; Bulgărescu, No. 696.

(9) A. Popescu, *loc. cit.*

1598. Érna fuge, vara zace (1).

CCCLXXXIX. Sarca.

1599. Apa mă nasce,
sorele mă cresce,
împărați și doamne mă iubesc,
și când pe mama întâlnesc,
cad jos și mă topesc. (2)

Cf. cîmilitura francesă:

Ma mère est la mer, et elle ou sa sœur est toujours mon bourreau. (3)

Cf. cîmilitura italiană:

Qual'è quella cosa, che ogni persona ne vuole in tavola e sua madre lo disfà?

— Il sale. (4)

Cf. cîmilitura rusescă în traducere francesă:

Né dans la terre, baptisé dans le feu, tombe-t-il dans l'eau, il disparaît entièrement. (5)

CCCXC. Săculețul și capra.

1600. * Putină pritocitoare
pui de cochirnicitoare. (6)

CCCXCI. Scara.

1601. * Două lemne odoleue
și mai multe mîndrulene. (7)

---

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXIII.

(2) Bulgărescu, No. 16.

(3) Sauvė, *op. cit.*, No. 13.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 159.

(5) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

(6) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Din Mădelu, jud. Suceve, com. de d-l C. Pavilescu.

- a) Două lemne odolemnne
și mai multe mărunțele. (1)
- b) Două lemne odolemnne,
cele multe mărunțele. (2)
- c) Două lemne odrobele
și mai multe mărunțele. (3)
- d) Două lemne odolemnne,
la mijloc un braț de vrăscuri marunțele. (4)
- e) Două lemne odolene,
la mijloc un braț de vrăscurele. (5)
- f) * Două lemne șodolemnne
ș'un braț de surcele. (6)
- g) * Două lemne obedele
și un braț de nuele. (7)
- h) * Două lemne odobeles,
cele-lalte mărunțele. (8)
- i) * Două lemne hodorele,
cele-lalte înânșțele. (9)

1602. * Am două rețe
hodrobețe,
cele-lalte mărunțele. (10)

- a) * Am două rețe
hodrobețe,
cele-lalte mai mărețe. (11)

-
- (1) Sima, *op. cit.*, No. 49.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 44.
 (3) *Românul glumeș*, No. 212; Bulgărescu, No. 357.
 (4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 75; Bulgărescu, No. 368.
 (5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 280.
 (6) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.
 (7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Idem.
 (10) Idem.
 (11) Idem.

CCCXCII. Scaunul.

1603. * Aî venit la noi,
și ți-am pus-o dinapoî. (1)
- a) Veniî la noi,
ți-l puseiû dinapoî. (2)
- b) * Când viî la noi,
ți-l pun dinapoî. (3)
- c) * Mërsuiû la voi,
mi-l ți-pă mă-ta dinapoî. (4)
- d) Veniiû la voi,
și mă-ta mă dete înapoî. (5)
- e) Când mă duc la cine-vă,
ce-mî tot pune pe dinapoî? (6)
1604. * Cimiliga cimilea,
se légă de om belea. (7)

CCCXCIII. Scăpărătorile (ésca, cremenea, amnarul.)

1605. * Rage Rujana din pădure
și cerbana din genune,
și taur
de la faur. (8)
1606. Mirésa în pădure,
ginerile în Țarigrad,
și nuna 'n gărlă (9)

---

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.
 (2) Sima, *op. cit.*, No. 71; Bulgărescu, No. 772.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (5) *Românul glumeț*. No. 307.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 13.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (8) Din Găinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.
 (9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 89; Bulgărescu, No. 602.

1607. * Vițelul în prund,
vaca în pădure,
anunariul la țigan. (1)

a) Vaca 'n dél,
vițelul în vale,
apărătorul de la țigan. (2)

CCCXCIV. Seântea.

1608. Cimilică
mititică,
nici de Vodă nu-î e frică. (3)

a) Ce e mică,
și mai mică,
și de Vodă n'are frică? (4)

b) * Șimilică
mititică,
nici de Vodă n'are frică? (5)

c) * Cimilică
mititică,
n'are frică
de nimică. (6)

1609. Uite-o . . . nu e! (7)

a) Iată-o! . . . nu-î! (8)

1610. Ia o, ia o, ș'nu o veđi! (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 53.

(3) Alecsandri, *op. cit.*; Sbiera, *op. cit.*, No. 11; *Românul glumeț*, No. 207.

(4) Bulgărescu, No. 287.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 99; Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 131; Bulgărescu, No. 754

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 10; *Siedietórea*, II, p. 82.

(9) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1611. E mai mică decât un purece,
și mai grea decât o majă. (1)

1612. * A venit nu-ș ce (2),
ș'a luat nu-ș ce,
și m'aș duce,
și n'am după ce. (3)

CCCXCV. Seoica.

1613. Copae
peste copae,
la mijloc carne de ôie. (4)

a) Sus copae,
jos copae,
la mijloc carne de ôie. (5)

CCCXCVI. Scrierea (scrisul)

1614. Câmpul alb,
oile negre:
cin' le vede
nu le crede,
cin' le pasce
le cunósce. (6)

a) * Câmpul e alb,
oile-s negre:
cine le pasce
le cunósce. (7)

1615. Câmpu-î alb,
oile negre:

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 124; Bulgărescu, No. 381.

(2) Nu-ș ce: nu știu ce.

(3) Din Găinescî, jud. Suceveî; com. de d-l P. Herescu.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 2; *Românul glumeț*, No. 260; Bulgărescu, No. 682.

(5) Baronzi, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 180.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 34; *Românul glumeț*, No. 305; Bulgărescu, No. 183.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

cin' le mîna
le adună,
cin' le pasce
le cunósce,
cin' le vede
nu le crede. (1)

1616. *Cîmpul albu,*
oile lai,
nicînte ca pulii,
alte ca gîr:
care le muntreşte
nu le anguceşte,
maş caî le paşte
aşel le cunăşte. (2)

1617. * Arătură albă,
sămînţă năgră:
cine pôte
acela sémănă. (3)

1618. Gîsca ară, omul mînă. (4)

1619. Gîsca ară, omul mînă,
câmpul alb, sămînţa năgră. (5)

Cf. cimiliturile franceze :

a) La sémence est noire,
la terre est blanche,
celui qui sème pense.
— Celui qui écrit. (6)

b) Blanc est le chaup, noire est la sémence,
l'omme qui la semme est de tresgrant science.
— C'est papier et enchre et le clerc qui l'escript. (7)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 285

(2) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) A. Popescu, *loc. cit.*

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.

(6) Rolland, *op. cit.*, No. 250.

(7) *Ibidem.*

c) Un champ blanc, la semence noire, trois qui travaillent, deux qui ne font rien, et la petite poule qui boit.

C'est le papier, l'encre, et la plume, et la main qui écrit. (1)

d) Champ blanc, semence noire, trois qui travaillent et deux qui ne font rien, et la poule qui boit. (2)

e) Je laboure avec mes cinq bœufs, la terre que je laboure est blanche comme neige, le grain que j'ensemence est noir comme du jais. (3)

Cf. cimilitura languedociana:

Camp blanc, semenat negre,
tres biòus buton la relha.

— L'escritura. (4)

Cf. cimilitura italiană:

Campo bianco, sementa nera,
due ne guarda e cinque ne mena.

— Quando si scrive. (5)

Cf. cimilitura istriana:

Campo bianco, semenza nigra,
dvi li guarda e ceinque li mena.

— La carta, l'inchioostro, gli occhi, le dita. (6)

Cf. cimiliturile siciliene:

a) Bianca muntagna e mura simenza,
e l'omu chi simina sempri penza.

La lettera. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 250.

(2) *Mélusine*, I, colóna 13.

(3) *Ibidem*, colóna 14.

(4) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 18.

(5) Giannandrea, *op. cit.*, p. 302.

(6) Briz, *op. cit.*, p. 30.

(7) Rolland. *op. cit.*, p. 106.

b) Cincu l'amanti,
 unn 'u pungenti,
 li terri bianchi,
 e niuri li frumenti. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Lo camp es blanch,
 la llavò es negra,
 cinch son los bous
 que menan la rella.
 — L'escriure. (2)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Campo blanco,
 simiente negra,
 y cinco bueyes
 aran en ella.
 Papel, tinta, dedos. (3)

b) Campo blanco,
 simiente negra,
 cinco carneros
 y una ternera. (4)

Cf. cimilitura gallega:

Leira blanca,
 semente negra,
 cinco cabezallas
 e unha chavella.
 — Papel, tinta, dedos e pluma, que n'ó
 papel escribe. (5)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 31.

(2) *Ibidem*, p. 29.

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 220

(4) *Ibidem*, p. 221.

(5) *Ibidem*, p. 243.

Cf. cimilitura ribagorzană:

Hacienda blanca,
simiente negra,
cinco bueyes
à una reja.
— Papel, tinta, dedos, pluma. (1)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Blanc champ et noire semence,
celui qui le sème est plein de science.
— Le papier, l'encre, l'écrivain. (2)

Cf. cimilitura lituană:

Ein ehrbares Feld, eine wunderbare Saat. Was
ist das?
— Papier mit der Schrift. (3)

Cf. cimilitură englesă:

The land was white,
the seed was black;
it'll take a good scholar
to riddle me that.
— Paper and writing. (4)

CCCXCVII. Scripca (vióra).

1620. * Mă duseiū în pădurice
și tăieiū o scândurice,
și la capăt cu un cucuiū,
și la mijloc macuiū, măcuiū. (5)

---

(1) Demófilo, *op. cit.* p. 338.

(2) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 106.

(4) *Ibidem*.

(5) Din Crucea-Broscești, jud. Sucevești, com. de d-l N. Vasiliu.

1621. * Am o scândură uscată,
și în cuiu stă aninată,
sună de răsună,
toți ómenii adună. (1)
1622. * Scoică uscată,
în cuiu aninată. (2).
1623. * Bróscă uscată,
în cuiu aninată. (3)
1624. * Țandură uscată,
în cuiu acățată. (4)
1625. * Surcică uscată,
în cuiu aninată. (5)
1626. Flóre uscată,
de cuiu acățată. (6)
1627. Dógă uscată,
în cuiu agățată. (7)
1628. Roșcovă uscată,
în cuiu agățată. (8)
1629. * Gâscă mórtă uscată,
în cuiu aninată. (9)
1630. * Am o scorbură uscată,
șéde în cuiu aninată. (10)

-
- (1) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (2) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Bibicescu, *op. cit.*, No. IV.
 (7) Sima, *op. cit.*, No. 50; Bulgărescu, No. 354.
 (8) Bulgărescu, No. 657.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Idem.

1631. * Am o drâmbă uscată,
șede în cuiu aninată. (1)

1632. Intr'o scorbură uscată,
urlă o cățea turbată. (2)

1633. Țandăra bradului
în vrajba satului. (3).

1634. Țândurica bradului,
veselia satului. (4)

1635. Ascia bradului,
réua satului. (5)

1636. Așchia fagului,
frumușica satului. (6)

1637. * Așchiuța bradului,
curvulița satului. (6)

a) Țândurica bradului,
curvulicea satului. (8)

1638. * Scândură de brad,
bate fruntea tîrgului,
bucuria satului. (9)

1639. * Am o găscă șovîrnoga,
și grăesce
șovîrnesce. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Bulgărescu, No. 477.

(3) *Românul glumeț*.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 57.

(5) *Siedietórea*, II, p. 66.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

1640. * Mă duseiū în păduriță
după ițe cotroițe;
n'am găsit ițe cotroițe,
am găsit pasere pestriță,
pe la iū
cu măgălii,
pe la códă
cuiū sub códă. (1)
1641. * Am o haită șoită
bóită,
cu grumajii șovîrnogî,
pas voinicî și mi-o giciți;
de-ți greși
și nu-ți gici,
șapte mațe v'oiū sgîrci. (2)
1642. * Am o rață
șoibârlaiță,
cu gâtlanul șoiū
bârloiū. (3)
1643. * Am o rață
șobârlaiță,
cu grumajii șobîrloiū,
cu capul păhărnicesce;
saî băete de ghicesce. (4)
- a) * Am o rôtă
jócă
bócă,
și grumazul șoiū
bîrloiū,
când grăesce
tălmăcesce;
rar voinic care-o ghicesce. (5)

---

(1) Din Dorna, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Idem.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

1644. Când se cêrtă calul cu óia și óia cu lemnul. (1)

1645. * Am un frate,
și-î curg mațele pe spate. (2)

CCCXCVIII. Sripearul și sripea.

1646. Strigă gagiul din pădure
și gajgura din gaură. (3)

a) * Strigă dada din pădure
și gajgură din gaură. (4)

1647. În pădure, peste pădure,
s'aude un vițel de aur răgênd
și un cal nechezând. (5)

CCCXCIX. Serisórea.

1648. Am o găină cânepie,
dă de veste la domnie. (6)

1649. Am o găină pestriță,
duce vestea la Gheorgiță. (7)

a) * Am o găinuță pestrița,
duce vestea la bădiță. (8)

b) Am o găină pestriță,
duce vestea'n Bistriță. (9)

c) * Am o pasêruică pestriță,
duce vestea în Bistriță. (10)

---

(1) *Siedietórea*, I, p. 88.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Ispirescu, No. 12; *Românul glumeț*, No. 277; Bulgărescu, No. 672.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 56.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 36; Bulgărescu, No. 36; *Revista critică literară*, IV, p. 158.

(7) Ispirescu, No. 46; *Românul glumeț*, No. 1; Bulgărescu, No. 11.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 129; *Siedietórea*, II, p. 83; *ibidem*, IV, p. 23.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1650. Popa mână, gâsca trage și fac brazde negre pe
pământul alb. (1)

(Veđi și *Scrierea*.)

1651. Limbă dulce saă amară, grăesce la resărit și
s'aude la apus. (2)

Cf. cimilitură francesă:

Qu'est-ce qui ne șait parler, fait entendre toutes
choses? (3)

— L'écriture.

1652. * A trimes dómna de sus
la a de jos,
să-î dea cusătură
fără împunsătură. (4)

CD. Secerea.

1653. Gârniță
povîrniță,
cu dinți ca de ceperiță. (5)

1654. Mititel și strâmb,
alérgă pe câmp. (6)

1655. * Am o capră albă,
tot câmpul alérgă. (7)

1656. Am un câne scurt de códă,
și tot câmpul îl alérgă. (8)

---

(1) *Siedietórea*, I. p. 32.

(2) Alecsandri, *op. cit*; Bulgărescu, No. 557.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 251.

(4) Din Moțațel, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(5) *Românul glumeț*, No. 248; Bulgărescu, No. 394.

(6) Sbiera, *op. cit.*,^f No. 39.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

CDI. Sămînța, vrejul și dovlecii.

1657. Blăni îngrop, tei întind, gheme adun. (1)

CDII. Șfecla.

1658. Parul roșu, borta neagră. (2)

a) * Par roș în bortă neagră. (3)

1659. * Pară roșie în bortă neagră. (4)

a) Păr roșu, gaură neagră. (5)

1660. Scot parul, îți rămâne gaura neagră. (6)

a) * Borta neagră, parul roșu,
care n'a mai vădut moșu. (7)

1661. * Ce-î roșu, măr nu-î;
cresce 'n pământ, cépă nu-î? (8)

1662. Lipie peste lipie,
flórea-î verde liliachie. (9)

a) Lipie peste lipie,
flóre liliachie. (10)
(Veđi și *Oglinda*.)

1663. * Șéde Iuda în cămară
cu flendurile afară. (11)

---

(1) Bulgărescu, No. 179.

(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 517.

(6) *Românul glumeț*, No. 194.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Gălinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Țherescu.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 138.

(10) Bulgărescu, No. 497.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDIII. Sfredelul.

1664. * Am un purcel
cu limba de oțel. (1)
- a) Am un purcel
cu cōda de fer. (2)
- b) Am un purcel
cu rîtul de fer. (3)
- c) * Am un purcel
c'o vînă de fer. (4)
1665. * Cinel, cinel:
picior de purcel
învălit cu cojocel. (5)
1666. * Feștelie pe poliță.
feștelie sub poliță. (6)
1667. Am un boū: el mânâncă, el se baligă, el mătură. (7)
1668. Am un boū ce c. . . sēū. (8)
1669. Am un boū: cu gura rumegă și cu cōrnele flutură. (9)
1670. Am un boū: el măcelăresce, el rînesce. (10)
1671. Am un boū cu trupul în casă și cu cōda afară. (11)

---

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.
 (2) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 22; Bulgărescu, No. 26.
 (3) Sbiera, *op. cit.*, No. 26.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Din Giulescî, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 54; *Românul glumeț*, No. 34; Bulgărescu No. 13.
 (8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
 (9) Sbiera, *op. cit.*, No. 27.
 (10) Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
 (11) Bulgărescu, No. 93.

1672. Am un boŭ, de nu-î încap córnela în grajd. (1)

a) * Am un boŭ mare,
stă cu c . . . în coşare
şi cu córnela afară. (2)

b) Am un boŭ, de cu trupul încap în grajd, iar
cu córnela rămâne afară. (3)

c) Am un boŭ, de cu trupul încap în poiată, iară
cu córnela nu. (4)

1673. *Boulu intră 'n casă
şi córnela 'na-foară le-alasă.* (5)

1674. Am un berbec negru, şi curg nişte din el. (6)

CDIV. Sita.

1675. Sus bat dobele,
jos cad negurile. (7)

a) Sus bat dobele,
jos pică negurile. (8)

b) * Sus bat dobele,
jos curg cofele. (9)

c) * Pe sus dobele băteau
negurile 'n jos cădeaŭ. (10)

---

(1) *Siedietórea*, I, p. 72

(2) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) *Siedietórea*, II, p. 50.

(4) *Ibidem*, IV, p. 64.

(5) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(7) Stamati, *op. cit.*; *Siedietórea*, IV, p. 47; *Românul glumeţ*, No. 16 Bulgărescu, No. 716.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 54.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Idem.

1676. * Ce nu ține apă? (1)
1677. * Bete peste bete,
trei mii încheete. (2)
1678. In pădure boca, boca,
iar acasă lipa, lipa. (3)
- a) Pe câmp boca, boca,
iar acasă lipa, lipa. (4)
- b) * Pe câmp mihohò,
și acasă trépa, lepa. (5)
1679. In pădure născuiű,
în pădure crescuiű,
pe poiană ihò, ihò,
vin acasă lipa, lipa. (6)
1680. In pădure tic, tac,
pe câmp li, hi,
în casă ninge de foc. (7)
- a) In pădure tic, tac,
pe câmp ihihì,
în casă ninge
de frige. (8)
1681. Așchiuță din pădure,
mihohò din câmp,
și liop, liop în casă. (9)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No 41; *Românul glumeț*, No. 263; Bulgărescu, No. 453.

(4) Bulgărescu, No. 632.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Bulgărescu, No. 484.

(7) *Ibidem*, No. 451.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 131.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 53.

1682. *'Nă mulară butură
tru-amare se scutură.* (1)

1683. *Ună ăpă durdura,
cară da di si scutură,
lumăa tută aspulberă.* (2)

CDV. Slănina.

1684. *Țigan afumat,
în cuiă agățat.* (3)

CDVI. Sloiul de ghéță.

1685. *Ce crește cu rădęcina în sus ?* (4)

CDVII. Smochina.

1686. *Persică pěrósă
bucățică lindinósă.* (5)

*a) Prună lindinósă,
persică flocósă.* (6)

1687. *Sus pele, jos pele,
în mijloc mălaiu cu miere.* (7)

CDVIII. Snopul.

1688. ** An un om mic, gros și scurt
și strîns pe lângă pămînt.* (8)

1689. ** O sută de frați
într'un briu legați.* (9)

---

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 78.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 157 ; Bulgărescu, No. 746.

(4) *Siedietórea*, IV, p. 144 ; Sima, *op. cit.*, No. 175.

(5) *Românul glumeț*, No. 300.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

CDIX. Soba

1690. * Albă și spoită,
și frumoasă și urită;
vara nu vor să mă vadă,
érna toți mă îmbrățișează. (1)
- a) Sunt albă suliminită,
și urită și iubită,
vara nu vor să mă vadă,
și érna mă 'mbrățișează. (2)
1691. Am o fată: cine întră érna 'n casă, toți o iea în
brațe, și vara fuge de dînsa. (3)
- a) Am o fată
cu burta lată:
érna toți o îmbrățișati. (4)
- b) Am o fată grósă, cine vine o iea în brațe. (5)
1692. *Am o fěată, care eara toț o lăa 'n brața.* (6)
1693. Grósă ca casa,
albă ca masa,
érna o strîngi în brață,
vara-î fugi din față. (7)
1694. Când e cald mă depărtezî,
când e frig mă 'mbrățișezi. (8)
1695. *Veara ne s-mi věadă vor,*
ș-ěarna divarliga 'n cor. (9)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zamre.

(2) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 67; Bulgărescu, No. 705.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 63; *Românul glumeț*, No. 343; Bulgărescu, No. 25.

(4) Bulgărescu, No. 138.

(5) *Românul glumeț*, No. 138.

(6) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(7) L. Wolf, *op. cit.*

(8) *Basme și ghicitori*, Craiova 1884.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 96.

1696. Cuiu intru în casă,
daă mâna cu mutul. (1)

1697. * Mama titiéna,
drăgălaşă-î érna. (2)

CDX. Somnul.

1698. * Ce-î mai dulce decât dulce
și pe talger nu se duce? (3)

a) Ce-î mai dulce decât dulce
și pe talger nu-l poți duce? (4)

b) Ce-î mai dulce și mai dulce
și pe tăer nu-l poți duce? (5)

c) Ce-î mai plăcut și mai dulce
și pe talger nu-l poți duce? (6)

1699. * Decât dulce-î și mai dulce,
și-l alungă și nu se duce. (7)

1700. * Ce e dulce, fórte dulce,
și nu póte să se 'mbuce? (8)

1701. Ce e dulce și mai dulce
și pe taler nu se taie? (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 12.

(2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(4) *Siedietórea*, II, p. 42.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 174.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 66.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(9) Ispirescu, No. 60; *Românul glumet*, No. 55; Bulgărescu, No. 195.

1702. Ce-î mai dulce și mai dulce
și nu pôte să se îmbuce,
dar din el gustă tot omul,
și argatul ca și domnul? (1)

a) Ce e dulce și mai dulce
și pe taler nu se taie,
dar din el gustă și bogatul
și săracul? (2)

b) Ce e dulce și mai dulce,
dar nu pôte să se îmbuce,
și din el tătă lumea pôte ca s'apuce? (3)

1703. *Dulfe-î ca miere,
nu-î tri macare,
ș'fără di care
tot omku mōare.* (4)

1704. * Am un pahar frumușel,
și se hrănesce tătă lumea cu el. (5)

1705. Cine-î mai milos pe lume? (6)

1706. * Omul, cât trăesce,
de mine nu se hrănesce. (7)

CDXI. Sōrele.

1707. * Bulgăre de aur,
jōcă pe pele de taur. (8)

a) Am un bulgăre de aur,
jōcă pe-o pele de taur. (9)

(1) A. Panu, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 271.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 174.

(3) Bulgărescu, No. 212.

(4) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 67.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 304.

b) Am un bulz mare de aur,
jăcă pe-o pele de taur. (1)

c) Pe-o pele de taur,
jăcă un glob de aur. (2)

d) * Pe-o pele de taur,
jăcă un boț de aur. (3)

1708. * Am un boŭ de aur
și jācă pe pele de taur. (4)

1709. Am un măr de aur,
jăcă pe-o pele de taur. (5)

1710. Am un ou de aur,
se jācă pe pele de taur. (6)

1711. Bulbuc de aur
în pele de taur. (7)

1712. Bumb de aur
în pele de taur. (8)

1713. Căciula fârtatului
pe marginea satului. (9)

a) Căciula fârtatului
în mijlocul satului. (10)

1714. Peste délul pădurat
fuge-un iepure bălțat. (11)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 110; Bulgărescu, No. 65.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 136

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 28; Bulgărescu, No. 33.

(6) *Siedietórea*, II, p. 82.

(7) *Ibidem*, IV, p. 144.

(8) *Ibidem*, V, p. 95.

(9) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 331.

(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 302; Bulgărescu, No. 272.

(11) Sbiera, *op. cit.*, No. 135.

1715. Mic mititel,
jocă fulgerii pe el. (1)
1716. * Ce se scaldă în apă și nu se udă? (2)
1717. Inchiseiū ușele,
lăsaiū perdelele
și hoțul tot în casă,
și nu vrea ca să éasă. (3)
1718. *Nelūd, disclūd, ăspits aflū nauntru.* (4)
1719. Care e hoțul ce stă ziua în casă
și năptea fuge-afară? (5)
1720. A scăpat cucóna cheile
și s'aū închis țările. (6)
1721. * Bate 'n pórta tîrgului
pana cocrstircului. (7)
1722. Am o vacă roșie, de se uită sêra prin lésă. (8)*

CDXII. Sórele și luna.

1723. * Am un blid de alune,
număi douē-s bune. (9)
- a) * Am un căuș de alune,
și număi douē-s bune. (10)

---

(1) Bulgărescu, No. 598
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Bulgărescu. No. 452.
 (4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 79.
 (5) Bulgărescu, No. 310.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 140.
 (7) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (8) *Siedietórea*, II, p. 66.
 (9) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

b) Am un ciur de alune,
și numai două-s bune. (1)

1724. Două talere infocate,
peste casă aruncate. (2)

1725. Am doi bulgări de aur
se jăcă pe-o pele de taur. (3)

1726. * Sunt două surióre, cari alérgă tótă ȕiua și nu
se mai ajung. (4)

1727. * Este un frate și o soră:
eî is frați și se 'nfrăȕesc,
iar nici când nu se 'ntilnesc. (5)

CDXIII. Sórele și luna, cerul și pămîntul, focul și apa.

1728. Două merg, două staă,
două o dușmănie-și aă. (6)

a) Două merg, două staă,
două judecată n'aă. (7)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

Deux qui se tiennent debout (cerul și pămîntul),
deux qui marchent (sórele și luna),
deux entre eux qui taillent les heures (ȕiua și nóptea). (8)

CDXIV. Spicul.

1729. * Intr'un virf de paiă
șéde óstea unui craiă. (9)
(Veȕi și *Macul*).

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 134.

(2) *Siedietórea*, II, p. 50

(3) *Românul glumeș*, No. 68.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) V. Alecsandri, *op. cit.*

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 20; *Românul glumeș*, No. 288; Bulgărescu, No. 373.

(8) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 755.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDXV. Spinul.

1730. Hîrlibuță, cîrlibuță,
la gură de hăpăruță. (1)

a) Hîrlibuță, cîrlibuță,
cu gura de hărpăriță. (2)

1731. Ce stă încălecică
și așteptă cărnicească? (3)

1732. Mă duseiū pe-o cale,
dăduiū de-o supărare;
vai negruț! (4)

CDXVI. Sprincenele.

1733. Am două calugărițe, și amîndouă se culcă de-a
picioarele. (5)

1734. Am două surori gemene, ce dorm de-a'n picio-
rele. (6)

1735. Pe două delușele,
staū două săgețele;
sub două săgețele
sunt doi luefereī,
te veđī mereū în ei.
De vrei ca să-ī ghicescī,
citesce 'n ochiī mei
și veī vedē pe-aī tēī.
— Sprincenele și ochiī. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 69.

(2) Bulgărescu, No. 414.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 68.

(4) *Ibidem*, No. 67.

(5) Din județul Suceveī, culésă personil.

(6) Bulgărescu, No. 115.

(7) Baronzī, *op. cit.*, *Romānul glumeț*, No. 329

CDXVII. Spițele rôtei.

1736. Sunt dece frați
 într'un pat culcați,
 și nici unul nu-î pe margine. (1)

CDXVIII. Stativele (răsboiul).

1737. * Hâța, bâța, boca, boca; hodorog. (2)
1738. * Hâț în colo, hâț în coa,
 la judecată te chémă,
 tu ce sciî,
 tot aia spuî. (3)
1739. Două lemne odolene
 și-o mie măi mărunțele. (4)
1740. Tranca, tranca 'ntre picióre,
 hârpa, hârpa pe spinare. (5)
1741. * A poruncit norodul
 ca să se tocméscă podul,
 că vine împêratul
 cu biciu
 clocoticiu;
 când pocnesce
 clocotesce. (6)
1742. * Am o juncuță
 în frunte cu steluță,
 în spate
 cu păcate,

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 23.

(2) Din Găinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu

(4) A. Popescu, *loc. cit.*

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 290.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

în șale
cu greșale,
în pântice
cu descântice. (1)

1743. Două inere,
două pere,
două fuse de aur,
ferice de cel graur;
s'a dus la punte
să destupe o bute,
s'a dus la popa racu,
nici pentru mine,
nici pentru tine,
numai pentru popa racu,
ce da dece rețe de aramă
și-o naframă. (2)

1744. * Mă duc la munte
să destup o bute,
nici pentru mine,
nici pentru tine,
numai pentru popa racu,
care mi-a dat doi boi și-o vaca. (3)

1745. *M-pîduri-nî criscui,*
m-pîduri mi biliu,
ș-acasă cum me-adusiră
zdracu-zdruc mi feașira. (4)

1746. *Sun doi fraș, cîndu unlu s-șînđi, alantu z-distînđi. (5)*

1747. * Am doi boi,
fac răsboi. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 9.

(5) *Ibidem*, No. 82.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDXIX. Stelele.

1748. * De aici până la munte,
numai zale de aur mărunte. (1)

a) De aici până la munte,
tot zare mărunte. (2)

b) De la munte păn' la munte,
tot zare mărunte. (3)

c) De la baltă până la munte,
tot zale mărunte. (4)

1749. * De aici și până la munte,
numai ținte sunt bătute. (5)

1750. De la noi
până la voi,
totu-s zale
și parale. (6)

a) De la noi
și până la voi,
tot bani și lăscăi. (7)

1751. * De la noi
până la voi,
părăluțe pe gunoiu. (8)

1752. * De la noi
până la voi,
tot în pusce și 'n oțele
și 'n parale mărunțele. (9)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 58; Bulgărescu, No. 318.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 310; Bulgărescu, No. 326.

(4) *Ibidem; ibidem.*

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 34; Bulgărescu, No. 327.

(7) L. Wolf, *op. cit.*

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

1753. De aicea până la muncă,
tot căruți de fulgerei. (1)
1754. Am o sucă mirie
plină de pozderie. (2)
(Vezi și *Cerul*.)
1755. Am în pod o rogojină plină cu alune. (3)
1756. *Ună țergă mari, mari,*
plină țe-î cu kitrițali. (4)

CDXX. Stelele și luna.

1757. Am o strachină cu alune și cu o nucă în mijloc. (5)
- a) Am un troc de alune și între ele numaî o nucă. (6)
- b) * Am o coșarcă de alune și numaî o nucă între
ele. (7)
1758. * De la voi
și până la noi,
numaî zale
și parale
și dosuri de căldare. (8)

1759. Am o scrófă cu purcei, de trece nópte peste casă. (9)

CDXXI. Stégul.

1760. Córnele sunt din tîrg,
capul din ogradă,
côda e din pădure. (10)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 66.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 133.
 (3) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVII.
 (4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 90.
 (5) *Românul glumeț*, No. 205; Bulgărescu, No. 55.
 (6) Sima, *op. cit.*, No. 32.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Mariau.
 (8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (9) *Siedietórea*, II, p. 91.
 (10) *Ibidem*, I, p. 88.

CDXXII. Stîlpîi hornului.

1761. * Am doi unchiași și staă cu spatele la foc
amîndoi. (1)
1762. * Doi boi tăvăluci,
nu-î dai nici pe inere, nici pe nuci.
— Stîlpîi porții. (2)

CDXXIII. Stogul.

1763. * Pe câmpul rotat,
șéde moșul umflat. (3)
- a) Pe un câmp rotat,
șéde un moș îmflat. (4)
- b) * Pe délul gurguțat,
șéde moșu 'mflat. (5)
1764. In capétul satului
șlicul fârtatului. (6)

CDXXIV. Strugurele.

1765. Chipul meă e tot bubos,
și nu-s la nimeni scârbos,
chiar de 'mpêrați sunt cinstit
și la masă-s primit. (7)
1766. Am o fată bubósă,
șéde cu Vodă la masă. (8)

---

(1) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (4) Sbiera, *op. cit.*, No. 32.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 33.
 (7) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 87.
 (8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 57; *Românul glumeț*, No. 56; Bulgărescu,
 No. 142.

- a) Am o fată buburósă,
șéde cu Vodă la masă. (1)
1767. * Am o fată flenderósă,
toți boerii o trag la masă. (2)
1768. Am un țigan bubos,
șéde cu Vodă la masă. (3)
1769. Am un țigan bubos,
dar e fôrte gustos. (4)
1770. Țigan spânzurat la sóre;
ghiciți, ce să fie óre? (5)
1771. Ciunel, ciunel:
găină borzósă,
la domni pe masă. (6)
1772. * Roș îi, ou nu-î;
zéma lui pe copaci,
veveriță nu-î. (7)
1773. Mama verde, tata uscat, pruncii creți la cap. (8)
1774. * Sórele o cóce, mâna o rupe, piciorul o calcă
gura o bea. (9)
1775. * Am o ciotuță de teiü,
și-amirósă a bumburei. (10)
1776. *Valăa, valăa mi duțeam,
pitruniclii ni-acîțam,
păanili îli micam,
truplu tut îli lu arucam.* (11)

---

(1) Baronzi, *op. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Bulgărescu, No. 30.

(4) *Ibidem*, No. 32.

(5) *Ibidem*, No. 747.

(6) *Siedietórea*, I, p. 88.

(7) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) *Siedietórea*, II, p. 90.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Idem.

(11) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 10¹.

1777. *Zilită laă, nvirinată,
di ună cutșubă acîfată. (1)*

CDXXV. Stupul.

1778. Petre petrișor
șéde in curișor
și dă cu săgețile
în tóte părțile. (2)
(Veđi și *Șérpele*.)

a) Am un năpîrstoc,
șéde 'n c. . . la foc
și dă cu săgețile
în tóte părțile. (3).

1779. Sub părete
ciuciulete,
cu mustăți
în tóte părți. (4)

1780. * Cinel, cinel:
butucul de teiū,
limbă de coteiū. (5)

CDXXVI. Sufletul.

1781. Eū am o lădiță
cu o porumbiță:
dacă sbóră porumbița,
ce ți-i mai bună lădița? (6)

a) Am o lădiță
cu o porumbiță:
dacă sbóră porumbița,
n'ai ce face cu lădița. (7);

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 10^a.

(2) *Românul glumeș*, No. 122.

(3) *Ibidem*, No. 259.

(4) Bibicescu, *op. cit.*, No. II.

(5) Din Crucea-Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 13; Sima, *op. cit.*, No. 167.-

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 29; *Românul glumeș*, No. 336; Bulgărescu, No. 23.

b) Am o lădiță,
 și 'n lădiță o porumbiță:
 sburând porumbița,
 ce-mi folosește lădița? (1)

1782. * Am o lădiță,
 și 'n nuntru o hulubiță. (2)

1783. *Am na sindukiță cu niști, niști nuntru;
 si fuḑeari nuștea, țe u voi ȳo sindukița?* (3)

1784. Am o găina cucuiată,
 o țin în cămară încuiată. (4)

a) Am o găină cucuiată,
 o țin în casă încuiată. (5)

1785. Ce nu se póte îngropà? (6)

CDXXVII. Sulul de la răsboi.

1786. * In pădure născui, în pădure crescui,
 acasă daca m'aduseră
 pârcălab mă puseră. (7)

1787. * Două fete cam bētrâne,
 amîndouē aū bâta 'n mână:
 una strînge
 și-alta plînge. (8)

(1) Arsenie, *op. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 81.

(4) *Românul glumeș*, No. 210.

(5) Bulgărescu, No. 56.

(6) *Ibidem*, No. 208.

(7) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(8) Idem.

CDXXVIII. Suveluița (suveica, sucala).

1788. * Tótă ȕiua răcnesce,
și n'o dóre gura;
tótă ȕiua se 'nvîrtesce,
și nu se 'mbată. (1)
1789. * Feliuță de pepene,
trece prin crăpătură repede. (2)
- a) Am o felie de pepene,
trece prin apă repede. (3)
- b) Felie de pepene,
trece sub poduri repede. (4)
- c) Felie de pepene,
trece prin ițe repede. (5)
- d) Felie de pepene,
intră pe rost repede. (6)
- e) Ghicî ghicitórea mea:
am o felie de pepene,
trece prin gură repede. (7)
1790. *Treați, şuță, angliagă amari.* (8)

CDXXIX. Șerpele.

1791. * Am un fer rece,
multă apă trece. (8)

---

(1) Din Brosceni, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.
 (2) Idem.
 (3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 143; Bulgărescu, No. 159.
 (4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 318; Bulgărescu, No. 398.
 (5) *Românul glumeț*, No. 281.
 (6) S. Crainic, *op. cit.*, II, p. 48
 (7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 319; Bulgărescu, No. 403.
 (8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 83.
 (9) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

1792. Resteiū rece,
marea trece. (1)

1793. Reteveiū rece,
marea trece. (2)

a) Resteiū rece,
Dunărea o trece. (3)

b) Resteiū rece,
prin Dunăre trece. (4)

1794. * Firistrău,
trece păreū. (5)

1795. Curălușă unsă,
pe sub pămînt dusă. (6)

a) Curălușă unsă,
sub pămînt ascunsă. (7)

b) * Curălușă unsă,
pe pămînt adusă. (8)

1796. *Țe-î curăuă nică, aumtă,
pri sum loc ascumtă?* (9)

1797. * Am o vargă
unsă cu unt,
și alérgă
pe sub pămînt. (10)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 119; *Românul glumeț*, No. 126; Bulgărescu, No. 656.

(2) *Românul glumeț*, No. 323; A. Popescu, *loc. cit.*

(3) *Siedietórea*, II, p. 50.

(4) *Ibidem*, V, p. 95.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 17.

(7) Bulgărescu, No. 186; Bibicescu, *op. cit.*, No. XVI.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 84

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1798. * Am o băță tărcată,
pe câmp aruncată. (1)
- a) * Am o bătuță, tótă 'nvărgată,
pe câmp aruncată. (2)
1799. * Lungu-î, băț nu-î;
rotundu-î, măr nu-î. (3)
1800. * Mă duseiū în pădure
să caut două resteie;
nu găsiū două resteie,
găsiū două ouă de hechea
beghea,
hechi să le ieaū,
hechi să nu le ieaū;
hechi mă temuiū
de heche bechea. (4)

CDXXX. Șipotul.

1801. *Un giune din cală mare,
toț ciț trec pri nînga el
se discurmă 'n loclu-ațel
și-mă țî-l bașă cu dor mare.* (5)

CDXXXI. Șipul.

1802. * Cine n'a gîcî,
gâtul i-oiū sucî. (6)
1803. * Șaiculaș
baiculaș;
cine n'a gîcî,
capul i s'a sucî. (7)

---

(1) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(2) Idem.

(3) Din Gălnesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(4) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Tașcu Iliescu, *loc. cit*

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

CDXXXII. Șopârla.

1804. Apucaîu p'o haia,
mă întilniû c'o haia,
scoseiû ó haia
să daû în haia,
haia intră în haia,
și eû rēmăseiû cu haia. (1)

CDXXXIII. Șórecele.

1805. * Cimiligă laură,
țuști în gaură. (2)
- a) * Ulcicuță laură,
țuști în gaură. (3)
1806. * Móra lui Bubuță
îmblă prin graunțe. (4)
1807. Păsërică în colivie
intră nóptea în cinie. (5)
1808. * Purî nainte, purî napoi,
pupurî purea 'napoi. (6)
1809. *Un auș di Búcuva*
pőartă pal 'i Tútuva. (7)
1810. Am, dragă, nisce puî,
i-aș vinde și n'am cui:
eû mă culc, eî se scólă,
și îmi lasă tróca gólă;

---

(1) Ispirescu, în *Revista literară*, 1887.

(2) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(3) Idem.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) A. Popescu, *loc. cit.*

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 85.

eî nu se trudesce,
mălaiul mi-l sfîrşesc,
eû mă socotesc
cum să-î prăpădesc;
atât mi-e urît,
că se pitulă 'n pămînt. (1)

1811. * Picuruşu picură,
găvăruşu 'n gaură.
— Şórecele cu jir. (2)

1812. Hodoliţă
pe poliţă,
şi miţa
pe cameniţa.
Şórecele şi miţa. (3)

CDXXXIV. Şura morţilor

1813. Casa grîului,
în vîrful gruiului. (4)

CDXXXV. Tarniţa (şéua)

1814. * Ce-î măi nalt decât calul
şi măi mic decât porcul? (5)
a) Ce-î măi nalt decât calul
şi măi mic decât cănele? (6)
1815. * Am o gânscă cheptoşea,
şi ȑic ȑeû că nu-î a mea. (7)
1816. E şea şi-î aşă,
şi ȑi-oiû spune,
şi nu-1 ghici. (8)

---

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. I.

(2) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) *Siedietórea*, IV, p. 47.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 113.

(5) Din Mádeiû, jud. Suceveî, com. de d-l C. Pavilescu.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 66.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. F^l. Marian.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 65.

1817. * Teleléua pe cărare,
cuciu, muciu pe spinare.
— Calul și șéua. (1)

CDXXXVI. Tigaia

1818. * Am o copilă, când îi dau mâncare plânge
când nu-î dau, tace. (2)
1819. *Nă calugîriță*
cu ună cusîță. (3)

CDXXXVII. Tinjala.

1820. E cu clonț, și nu-î pasere;
cu córne, și nu-î bõu;
cu ochi, și nu-î feréstă. (4)

CDXXXVIII. Tocila

1821. Pe lemn apă,
pe apă pétră,
pe pétră fer,
pe fer carne. (5)

CDXXXIX. Toiagul.

1822. * Țiua slujitoriũ,
nõptea domnitoriũ. (6)

CDXL. Toporul.

1823. * Tótă țiua cioca, cioca;
vine sara: boca, boca. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 86

(4) *Siedietórea*, I, p. 32.

(5) Bibicescu, *op. cit.*, No. X.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Broscenî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

1824. * Când merge de-acasă
acasă cată,
când vine din pădure
în pădure cată.
— Toporul pe unăr. (1)
1825. *Ună eapă zură,*
alagă pitu pădure. (2)
1826. *Te-î nă ursă zurla,*
țe m-pîduri aurlă? (3)

CDXLI. Toca.

1827. * La noi tae lemne,
la voi sar surcele. (4)
1828. *M-pîduri mă-amintaî,*
m-pîduri mi tîliaî,
și tora laăa agiumșu
tras-aurlu n-hoară. (5)

CDXLII. Trambîța.

1829. Pe dél nechiază,
pe vale uréză. (6)

CDXLIII. Trenul.

1830. * Pe drum drept și nălțat,
trece dracul înfocat;
după dînsul sărăciî,
sărăciî și bogățiî. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Weigand, *op. cit.*, No. 8.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 91.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 87.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

1831. * Am o trăsură mare:
la vale fugе tare,
la șes nebunesce,
la dél gâfâesce. (1)

CDXLIV. Trestia.

1832. Sus bute
jos bute,
la mijloc kódă de vulpe. (2)
- a) Butii peste butii,
sus kódă de vulpi. (3)

CDXLV. Trupul omului.

1833. * Sunt două scăunele:
pe scăunele
un polobocel,
pe polobocel
un bostănel,
pe bostănel
pădure,
prin pădure
umblă lupii. (4)
1834. * Am două crăcănuțe:
pe crăcănuțe
un știubeeș,
pe știubeeș
o căpățină,
și pe capățină
un huciú. (5)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 165; Bulgărescu, No. 700.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 100; Sima, *op. cit.*, No. 19; *Siedietórea*, VI, p. 8; Bulgărescu, No. 167.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

1835. * Am o furcă:
pe furcă
un burduh,
pe burduh
o cruce,
pe cruce
bostanul. (1)
1836. Am un munte:
pe el cresc două sgâșii,
pe ele este așezat un trunchiū,
pe trunchiū o bute,
pe bute un bostan,
pe bostan crește érbă,
prin érbă pasc oile. (2)

CDXLVI. Tufa cu nuelele.

1837. * Mă duseiū la pădure
și găsiū un cuib ochi bechi;
luaiū una, luaiū două,
ca ochi bechi să se mai ouă,
dar ochi bechi nu se mai ouă. (3)

CDXLVII. Tuleiū de păpușoiū.

1838. Am la băte ferecate,
le țin în pod aruncate. (4)

CDXLVIII. Tunetul.

1839. * In vârful muntelui,
crainicu 'mpăratului
strigă lumea la rășboiū,
c'a venit vremea de-apoi. (5)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 114.

(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

1840. * Moșu tae lemne în dël,
așcile sare 'n vale. (1)
1841. Ce sună dintre hotarē
și s'aude-a noua țēră? (2)
- a) Ce sună la hotarē
și s'aude la nouē țērī? (3)
1842. Sbēră leu 'ntre hotare
și s'aude 'n nouē țērī. (4)
1843. Sbēră taurul între hotarē
și se-aude a noua țēră. (5)
1844. Urlă lupu la hotarē
și s'aude 'ntr'altă țēră. (6)
- a) Strigă lupul la hotarē
și s'aude 'ntr'altă țēră. (7)
- b) Urlă lupu la hotare
și s'aude peste mare. (8)
1845. Rage bica între hotarē
și s'aude-a noua țēră. (8)
1846. Coțofană bréză,
pe munte nechéză. (10)
1847. Hub huburéză
de pe dël nechéză
și nime nu cutéză. (11)

---

(1) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 162.

(3) Bulgărescu, No. 240.

(4) Ispirescu. *op. cit.*, No. 157.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 32.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 324 ; Bulgărescu, No. 761.

(7) Bulgărescu, No. 711.

(8) *Ibidem*, No. 755.

(9) *Siedietórea*, II, p. 22.

(10) Bulgărescu, No. 293.

(11) Sbiera, *op. cit.*, No. 145.

a) * Huhurezul huhuréză,
peste munți înalți nechéză
și nimene nu cutéză. (1)

1848. Sus în munte
se răspunde,
jos la țeră
se resciară. (2)

CDXLIX. Turta.

1849. * Virîm mîna în spuză,
pe moș apucăm de buză. (3)

a) Când eă mîna bag în spuză,
pe bônca apuc de buză. (4)

1850. *Cînd mi bag mîna în spuză,
șunda o acaț di buză.* (5)

1851. * Mama lata,
zupăiata. (6)

CDL. Tutunul.

1852. Buruenuță gălbiniuță,
rar bărbat care te cruță. (7)

CDLI. Țapul.

1853. Ce are barbă și totuși nu e bărbat? (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 147; Bulgărescu, No. 235.

(5) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(6) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 130; Bulgărescu, No. 169.

(8) *Siedietórea*, III, p. 6.

CDLII. Țiganii.

1854. Vin curcele de la vale
cu gușule la spinare. (1)

CDLIII. Țigara.

1855. * Buruene ciuciulite,
ciuciulite și 'nvirtite
și la capăt strălucite. (2)

CDLIV. Țirul.

1856. *Ună ăpă butură*
tu amare si scutură. (3)

CDLV. Țițele.

1857. * Am doi saci de săcară:
dacă pier, pier copiii din țără. (4)
- a) * Am doi saci plini de săcară:
dacă n'ar fi acei doi saci de săcară,
n'ar mai fi ómenii în țără. (5)
1858. Am doi saci de săcară,
care satură o țără. (6)

CDLVI. Țițele vacei.

1859. * Am patru surióre și se pișe tóte la un loc. (7)
1860. Am patru frați și-și împușcă într'un brad. (8)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 250.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Weigand, *op. cit.*, No. 7.

(4) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 27; *Românul glumeț*, No. 293; Bulgărescu No. 10.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 160.

a) * Am patru frați și impușcă într'un corciu. (1)

b) * Patru frați pușcă 'ntr'o tufă. (2)

1861. *Deace stringu,*
ș'patru plingu. (3)

1862. Patru fec
rastafee,
și un fiu,
și-un rastafiū.
— Țițele vacei, găléta, vițelul și șuștarul. (4)

1863. * Sunt patru șipușore:
staū cu gura 'n jos,
și nu se varsă. (5)

CDLVII. Ulcica în cuiū.

1864. * Șéde moșu pe părete
cu țiganca de ureche. (6)

CDLVIII. Ulciorul.

1865. Am o vacă cu țita în spinare. (7)

1866. *Un fitșor, fitșuric, tut cu mânli n-djepi sta.* (8)

CDLIX. Ulul și găina.

1867. * — Gae, papagae,
ce duci în tigae?
— Duc papa puiului
în valea plopului,

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(4) Sima, *op. cit.*, No. 138.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu

(7) *Românul glumeț.*

(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 16.

c'a venit vipăra,
 și-a luat pe chipăra,
 și-a dus-o 'n dél la cetațue,
 ca s'o 'nvețe blănărie. (1)

1868. * A venit mimura,
 și-a luat pe pipura,
 și o duse în dél la vie,
 și a învățat-o cojocărie. (2)

a) * Vine mimura,
 și ieà pipura,
 și-o băgă 'n cânțălărie,
 și-o 'nvătă cojocărie. (3)

b) * A venit tităra,
 și-a luat pipăra,
 și-a suit-o 'n calendar,
 ca s'o învețe cojocar. (4)

c) * Vine mimur,
 ș'apucă pe pipur,
 și-l sue 'n calamariu,
 și-l învață cojocariu. (5)

d) * A venit nimer,
 și-a luat pe chiper,
 și l'a dus în ealimariu,
 să-l învețe cojocariu. (6)

e) * Vine ipura,
 și ieà chipura,
 și-o dūce pe vineție,
 ca s'o învețe cojocărie. (7)

(1) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu,

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

- f) Vine pirpiriu,
să ieà pe pirpiria,
s'o ducă la mirmiriu,
s'o 'nvețe croitoria. (1)
- g) * Vine mimurda,
să ieà pe pipurda,
s'o ducă la lutărie,
s'o 'nvețe cojocărie. (2)
- h) * A venit virvăra,
și-a luat pe Tudora,
și-a dus-o la vărărie,
și-a învățat-o cojocărie. (3)
- i) A venit igol,
și-a luat pe pigol,
și l'a dus în cea pustie,
să-l învețe cojocărie. (4)
- j) * A venit fifu,
și-a luat pe fifa,
și-a dus-o pe munți pustii,
și-a învățat-o cojocării. (5)
- l) * A venit lebăda,
și-a luat pe cebăda,
și-a dus-o la Calimanî,
și-a învățat-o cârjobanî. (6)
- m) Vine mirmindéua,
să ieà titindéua,
și să sue sus, sus,
în chindeliș. (7)

---

(1) *Românul glumeș.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 117.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Bulgărescu, No. 771.

1869. * Tuchiluș pe sub părete,
ciuștî între cele fete. (1)

CDLX. Umbra.

1870. Ce șede în apă și nu se udă? (2)

a) Ghicî ghicitórea mea:
ce șede pe apă
și nu s'adapă? (3)

1871. *Diŭă, năapte șeade 'n apa,*
ni ți s'udă, ni s'adapă. (4)

a) *Năapte, qua șeade 'n apă,*
ninți s'udă, niți s'adapă. (5)

1872. *Te tréați prit-apă și nu s-udă.* (6)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est-ce qui court plus qu'un cheval, est en l'eau et ne se mouille pas?

— Le soleil. (7)

Cf. cimilitura catalană:

¿ Qu'es lo que 's fica à dins de l'aygua y no's mulla?

— Lo sol. (8)

Cf. cimilitura castelană:

Que es una cosa,
que entra en el rio y no se moja?
— Rayo de sol. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*; Bulgărescu, No. 286.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 327; Bulgărescu, No. 397.

(4) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(5) B. P. Hasdeu, *Etymologicum Magnum Romaine*, II, p. 1262.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 111.

(7) Rolland, *op. cit.*, No. 5.

(8) Briz, *op. cit.*, p. 93.

(9) Demófilo, *op. cit.*, p. 238.

Cf. cimilitura asalciană veche:

Was geet uber wasser und netzt sich nit?
— Es ist die sonn. (1)

1873. * Pe apă merge,
nu stropesce;
prin trestie trece,
și nu lărmuesce. (2)

1874. Ce nu s'afundă în apă? (3)

1875. Cine merge pe ripă
și nu se risipă? (4)

1876. Ce trece prin tină
și nu se întină? (5)

1877. Ce nu-î nimica
și tot se vede? (6)

Cf. cimilitura francesă:

Tant la fait le vif que le mort,
chacun le peut aisément voir,
personne ne le peut toucher.
— L'ombre. (7)

1878. Ciumeleiū ce-1:
și eū am, și altul are
și chiar acul eel mic are? (8)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 2.

(2) Din Vașcău, Transilvania, com. d-l V. Sala.

(3) Bulgărescu, No. 300.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 141.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 2; Bulgărescu, No. 241.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 142.

(7) Rolland, *op. cit.*, No. 19.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 1.

Cf. eimiliturile francese :

- a) Quelle chose est ce que j'ay, vous en avez; les bois, les herbes, les bestes, les oyseaux et toutes les choses du monde en ont, et mesmes les poissons qui noent.
— C'est l'ombre. (1)
- b) Tu en as, j'en ai, il (ou elle) en a, même les prés en ont; jusqu'aux petits poissons qui sont dans l'eau.
— De l'ombre. (3)
- c) Vous en avez; j'en ai, allez au bois, vous en trouverez plus.
— De l'ombre. (3)

Cf. cimilitura ungurască în traducere germană :

Ich habe es, du hast es, der alte Klotz hat es; aber Gott hat est nicht.
— Einen Schatten. (4)

Cf. cimilitura frisonă :

Ik hebb't,
du hest't,
de olde klotts hett't,
man God hett't neet hett'neet.
— Schatten. (5)

1879. Eă fug de tine,
și tu te ții de mine. (6)

a) Tu fugi, și ea după tine. (7)

b) Alerg de ea, și ea după mine. (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 8.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) *Ibidem.*

(6) Ispirescu, *op. cit.*

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 329; Bulgărescu, No. 731.

(8) Bulgărescu, No. 156.

c) * Fugă de ea
orî-cât de bine,
că tot vine
după tine. (1)

d) * Poți să fugă de ea
prea bine,
că tot vine
după tine. (2)

e) * Eă mă duc,
ea încă vine;
și eă fug,
ea după mine. (3)

Cf. cimilitura francesă:

Plus on court après moi, moins on peut m'attraper.
— L'ombre. (4)

1880. * Ce n'are corp și tot se vede? (5)

1881. Jăcă dracu pe părete
cu jidóvca de ureche. (6)

1882. Ce nu simți pe tine? (7)

CDLXI. Undița.

1883. Stanca lunga, gârbova,
prinde caii ne 'nvêțați. (8)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 326.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Rolland, *op. cit.*, No. 18.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.
(7) *Ibidem*, I, p. 518.
(8) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXV.

CDLXII. Untișea.

(Vezi și *Lupul*.)

1884. * Am o ôie rapănă,
 șede 'n dél și dépănă,
 și se 'nchină rugului,
 și se rógă cucului:
 — Cucule, Măria Ta,
 am venit la dumnia-ta,
 să-mi dai calul dumi-tale,
 să mă duc la socrul mare,
 c'am auđit c'a fătat
 sub un munte rotundat,
 și-a făcut trei feciori,
 trei frățiori;
 unu a murit,
 altul a perit,
 unu 'n munte s'a suit,
 cu sângele într'un săhan,
 cu mațele 'ntr'un pahar. (1)
1885. * Este o babă hrébănă,
 șede jos și dépănă,
 și se rógă lupului,
 și se 'nchină cucului:
 — Cucule, Măria Ta,
 am venit la dumnia-ta,
 să-mi dai calul și căruța,
 să mă duc pân' la măicuța,
 c'am auđit
 c'a făcut
 trei feți
 logofeți,
 cu părul de aur creș;
 unul a 'murit,
 unul a perit,
 unul în munte s'a suit,
 el în munte cu ciocanul a dat,
 muntele s'a cutremurat,
 fetele s'aũ măritat,

(1) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.

eŭ bacșiș am căpētāt;
eși fetiță
la portiță,
că te strigă Daleon,
Daleon fecior de domn. (1)

CDLXIII. Untura în porc.

1886. * — Cimilaș laș,
de unde foc te luași,
din cei munți crunți?
— Dar cum n'oiu fi crunt,
dacă eŭ îs mai de-afund! (2)

a) * — Cimilaș laș,
de unde ești isdaș?
— De pe cei munți
crunți.
— Tu de ce nu ești crunt?
— De ce? că eŭ sunt mai afund. (3)

1887. * Iepuraș
golaș,
cum de nu ești crunt,
și cât ești de-afund? (4)

CDLXIV. Urechile.

1888. * Două jumătăți de blid
într'o margine de crâng. (5)

a) La o căpățină de vultur,
două jumătăți de blid. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Diu Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Siedietórea*, II, p. 90.

(5) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 139; Bulgărescu, No. 498.

1889. Am două poște anume,
care-mi spune
vești din lume. (1)
1890. * Vine moșul de la stână
cu doi sfinți într'o prăjină. (2)

CDLXV. Urma cösei pe cosiriște.

1891. De la noi
și până la voi,
tot cuțite
răscuțite. (3)

CDLXVI. Urmele de cal.

1892. *Blide, blide pîn în Pole.* (4)

CDLXVII. Usturoiul.

1893. * Dobra în grôpă,
pletele pe grôpă. (5)
1894. Îl apucaiu de nod
și-l aruncaiu în pod. (6)
1895. Mama sue podul,
și tata-î apucă nodul. (7)
1896. * Constantin lungul
măsură plumbul. (8)
1897. Am noue frați
într'un cojoc îmbrăcați. (9)

---

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXI.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Sbiera, *op. cit.*, No. 31.
 (4) Weigand, *op. cit.*, No. 27.
 (5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 101; Bulgărescu, No. 457.
 (7) Bulgărescu, No. 570.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) *Românul glumeț*, No. 274; Bulgărescu, No. 72.

a) Zac nouă frați
într'o cămașă îmbrăcați. (1)

b) Am doi-spre-zece frați,
toți sunt într'o cămașă îmbrăcați. (2)

1898. *Dece fraț îngemenat
și tr'ună grăpă îngropaț.* (3)

1899. Intr'o urmă de ôie
un pumn de bubôie. (4)

1900. Am o cloșcă: în pământ clocesce, în pământ scôte
puî. (5)

1901. Șapte frați,
sub o mamă culcați. (6)

1902. Alb înfemeiat, ce-i? (7)

1903. Chele pe chele,
alb ca zaharul,
și ustură ca țipirigul. (8)

CDLXVIII. Ușa.

1904. * Huha 'n sus și huha 'n jos,
sara-î mai chefos. (9)

a) * Huha 'n sus și huha 'n jos,
vine mandehos. (10)

---

(1) Bulgărescu, No. 775.

(2) *Siedietórea*, IV, p. 71.

(3) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(4) Bulgărescu, No. 465.

(5) Sima, *op cit.*, No. 154.

(6) *Ibidem*, No. 153.

(7) *Ibidem*, No. 155.

(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(9) Din Broscești, jud. Sucevești, com. de d-l M. Lupescu.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.,

b) * Suha 'n sus și suha 'n jos,
când e năpste antihos. (1)

1905. Hâța la dél,
hâța la vale,
hâța spre vreme de sară. (2)

Cf. cimilitura bassutas:

¿ Quina cosa es aquella que va amunt y avall sempre pel'mateix camí?

— Una porta. (3)

1906. * Ce-î mare ca boul,
culcușul ca oul? (4)

a) * Am un boŭ,
culcușu-î cât un ou. (5)

1907. * Ce-î mai tare decât un boŭ
și are loc cât un ou? (6)

1908. * Mërseiŭ la voi,
prinseiŭ pe mă-ta de buric,
și făcŭ ținic! (7)

a) * Prin grădină, prin păpușoiŭ
m'am dus asară la voi,
prinseiŭ mă-ta de buric
și ea a făcut țuvic! (8)

b) * Prinde moșu pe mōșa de buric,
și ea face țiptiric! (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 3.

(3) Briz, *op. cit.*, p. 214.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Idem.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

c) Am o babă
hăt de trébă:
când o trag de buric,
face țuvlic! (1)

1909. Ursul șéde, urechia-î bate. (2)

a) Am un boŭ ce șéde, și urechia-î bate. (3)

1910. Eŭ la orî-ce casă
sunt slugă alésă;
eŭ pe orî și cine
întîmpin când vine;
când plécă afară,
eŭ îl petrec iară. (4)

1911. * Tótă ȕiua huhurî la dél, huhurî la vale, iară
sara huhurî hohórá. (5)

1912. * Mě duceam la voi,
și făceam liop dinapoî. (6)

1913. * Vin la voi,
și tot cu mâna dinapoî. (7)

1914. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă mă aduseră,
isbirea casei mă puseră. (8)

1915. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'aŭ adus,
primitorul casei m'aŭ pus. (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 4.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 117; *Românul glumeț*, No. 240.

(3) Bulgărescu, No. 116.

(4) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*; Bulgărescu, No. 374.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 144.

(9) Bulgărescu, No. 462.

1916. * Am un cal cu nuca 'n gât. (1)
1917. * Am o cățelușă albă, ȃi și n  pte bate. (2)
1918. *Do  fra *
c-un br n liga . (3)

CDLXIX. Vaca.

1919. * Patru  mpl ntate,
 patru sp nzurate,
  i o pleftur . (4)
1920. * Patru merg,
 patru sta ,
 patru vamă da . (5)
- a) * Patru merg
  i patru sta ,
 bun  vamă da . (6)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Quatre allants,
 quatre   lait,
 deux voyants,
 deux fichets,
 la queue faite comme un balai.
 — Vache. (7)
- b) Quat' qui battent lou tzemi,
 quat' qu'apportent lou sparti,
 et quat' qu'agaytent li cha.
 — Vache. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Idem.
 (3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 74.
 (4) Din G inesc , jud. Suceve , com. de d-l P. Herescu.
 (5) Idem.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Rolland, *op. cit.*, No. 44.
 (8) *Ibidem.*

- e) Quatre viroun vès lou ciel, quatre pouor toun
lou goustà, quatre battoun lo colabro. (1)

Cf. cimiliturile italiene:

- a) Dui lucenti,
dui puncenti,
quatro zocculi,
e'na scupa.
— Il bue. (2)
- b) Do lusenti,
do punzenti,
quatro mazzoche
e un bon scovoloto,
—El bô. (3)
- c) Du lucenti
du'pugenti,
quatro zoccoli,
e'na scopa. (4)
- d) Dui luzenti,
dui punzenti,
quatre masse,
e un scovuleiu.
— Il bue. (5)

Cf. cimiliturile catalane:

- a) Qu'es aixó?
Dos miras, miras,
dos varas, varas,
un venta moscas,
y quatre mangolas.
— Lo bou. (6)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 400.

(2) *Ibidem*, p. 23.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*.

(5) Briz, *op. cit.*, p. 100.

(6) *Ibidem*, p. 22.

- b) Quatre que'l portan,
dos que'l defensan,
dos que li fan llum,
y un que li venta'l cul.
— Lo bou. (1)
- c) Dos puntxets,
dos ullets,
quatre massas,
y una escombra.
— Lo bou. (2)
- d) Dos punxents
dos lluhents,
quatre tups tups,
y un ventador de moscas.
— Lo bou. (3)
- e) Duas gavinas,
duas gavanoas,
un venta moscas,
y quatre pavanoas.
— Lo bou. (4)
- f) Quatre tupatups,
dos regarrechs,
un ventamoscas,
y dos mirallets.
— Bou. (5)

Cf. cimiliturile castelane :

- a) Dos ciris, ciris,
dos miras, miras,
dos vayas, vayas,
cuatro andaderas,
y una zurriaga.
— Buey. (6)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 91.

(2) *Ibidem*, p. 99.

(3) *Ibidem*, p. 113.

(4) *Ibidem*, p. 172.

(5) *Ibidem*, p. 176.

(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 53.

b) Dos torres altas,
dos miradores,
un quitamoscas,
y quatro andadores.
— Buey. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Cuatro chafacharcos,
dos muriciegos,
dos miralcels,
y un huixamoscas.
— Patas, orejas, cuernos y rabo de la vaca ó
buey. (2)

Cf. cimilitura germană :

Vier Hänge,
vier Gänge
zwei Gickelgackel,
zwei Wegweiser,
und ein Zuschmeiszer.
— Kuh. (3)

Cf. cimilitura alsaciană :

Vier lamble,
vier bamble,
vier lueghe d'r Himmel a.
— D'Kueh. (4)

Cf. cimilitura norvegiană :

Fire hangande,
fire gangande,
tvo koper up i sky,
tvo visar veg i by,
ein diltar etter.
— Ei kyr. (5)

---

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 58.

(2) *Ibidem*, p. 383.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 24.

(4) *Ibidem*.

(5) *Ibidem*, p. 25.

Cf. cimilitura moravă:

Má to štyry nohy,
dva parohy,
a sídmý vodmětáč. (1)

Cf. cimilitura lituană:

Zwei strecken sich, zwei recken sich, und der fünfte ficht im
Kriege. Was ist das?

Des Ochsen Hörner, Ohren und Schweif. (2)

CDLXX. Valea.

1921. Rudă lungă fără umbră. (3)

CDLXXI. Valeul.

1922. Lungă cotrovită,
în el nutreț la vită. (4)

CDLXXII. Varga.

1923. * Cațelușă
pestrilușă,
pîraî
pîraî
printre ușă,
s'a pîrît para 'napoi. (5)

CDLXXIII. Varul pe păreți.

1924. * Pana cocostîrcului
bate fața tîrgului. (6)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 25.

(2) *Ibidem.*

(3) Sima, *op. cit.*, No. 44.

(4) *Siedietórea*, IV, p. 47.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

CDLXXIV. Văgașul rôtei.

1925. Ce este lung cât lumea
și lat de-l pășesce găina? (1)

a) Lungă cât lumea, o pășesce găina. (2)

1926. Ce e strimt cât pășesce găina
și lung cât veđi cu ochii? (3)

CDLXXV. Vătrarul (cociorva) și cărbunii.

1927. * Dălăngatu
incovrigatu,
sfir în sobă,
sfir pe sobă,
tot cu roșu
în c... la moșu. (4)

1928. Am un cal negru: când îl bag în grajd, răscoplește pe cei roșii. (5)

- a) Am un grajd plin cu cai roșii: dacă bagî pe negru 'ntr'inșii, el îi scôte toți afară. (6)
- b) Am un obor de boi roșii și unul negru: când bag boul negru între cei roșii, pe toți îi răscoplesce. (7)
- c) Am un ocol plin de boi: se bagă barna și pe toți îi scôte afară. (8)
- d) Am uu ocol cu vaci roșii, și vine una négră și pe toate le bușesce. (9)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 335; Bulgărescu, No. 290.

(2) Bibicescu, *op. cit.*, No. XII.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 46; Bulgărescu, No. 216.

(4) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Bulgărescu, No. 131.

(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 328; Bulgărescu No. 144.

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) *Siedietórea*, II, p. 66.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile franceze:

a) Une pleine écurie de vaches rouges: une noire vient qui les sort toutes.

— Le boulanger qui balaye son four. (1)

b) Une pleine étable de vaches rouges: vient une noire, les sort toutes.

— Un four quand l'écuvillon en retire les tisons. (2)

Cf. cimilitura catalană:

Un corral de vacas rossas:

quan arriba la moscarda,

las ne tren totas.

—Lo forn de pa quand lo forner tren los paus(3).

Cf. cimilitura gallega:

Qué serán vacas bermellas juniñas en certa chousa; entron unha negra dentro, boton-n-nas á todas fora?

— As brasas dentro d'o forno e o barredoiro, on escobon, con que se arrastran pra fora. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta

de Dios divineta:

que es una corraleta de vacas rosas,

en dentro una moscarda, y las ne saca todas.

— El horno y la pala. (5)

CDLXXVI. Veriga.

(Veđi și *Brósca užeš.*)

1929. Țiua sunt uitată,
staū și moțăesc;
nóptea mă pun strajă,
casa să păzesc. (6)

(1) Rolland. *op. cit.*, No. 412.

(2) *Mélusine*, I, colóna 75.

(3) Briz, *op. cit.*, p. 52.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 347.

(5) *Ibidem*, p. 381.

(6) G. Dem. Teodorescu. *op. cit.*, No. 340; Bulgărescu, No. 773.

CDLXXVII. Via.

1930. * Am șapte fete, și fie-care fată are șapte fuste,
și fie-care fustă are șapte buzunare, și în fie-care
buzunar are câte șapte bani și junătațe. (1)
1931. Pe valea lui Terteleat,
legaiu verde de uscat. (2)
1932. A vorbit un împărat
c' un alt împărat,
s'adune la pădure
copaci uscați cu frunza verde. (3)

CDLXXVIII. Vinul.

1933. Ce este bun la privit
și lesne la amețit? (4)
1934. Merge moșul prin sat
în cojoc de brad,
câinii după el nu bat. (5)
1935. * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus
și 'n pivniță pus. (6)
1936. Nebunul satului în cămașă de lemn. (7)

CDLXXIX. Vita.

1937. La cap furcă,
la mijloc cotargă cu fin,
la șezut sită. (8)

---

(1) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 131; Bulgărescu, No. 631.
(3) *Românul glumeț*; Bulgărescu, No. 63.
(4) Bulgărescu, No. 267.
(5) *Ibidem*, No. 585.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(8) *Siedietórea*, II, p. 50.

CDLXXX. Vița.

1938. * Nuelușă de cătină,
arar voinic o răjghină. (1)
1939. Mama verde, tata uscat, pruncii dulci. (2)
1940. * Tata-î gros,
mama-î subțire,
sora-î lată,
fratele-î gros,
și-î îmbrăcat cu cojoc de lemn,
și stă cu împăratul la masă. (3)
1941. * Nenea lungu, mama lată,
sora mea sgrimburață,
frate-meu nebunul satului,
cu cojoc de lemn îmbrăcat,
șede cu împăratul la masă. (4)
- a) * Tata lung și mama lată,
sora mea încârligata,
frate-meu nebun de sat,
cu cămeșe îmbrăcat,
cămeșa-î de lemn alésa,
șede cu Voda la masă. (5)
1942. * Mă duseiū în dee,
să caut două restee;
nu găsiū restee,
și găsiū un chenar cu ouë:
luăiū nouă,
lăsăiū două,
că chenarul să mai ouă.
— Butucul de viță, când se taie. (6)

---

(1) Din Moșătești, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(2) *Siedietórea*, II, p. 42.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne

CDLXXXI. Vițelul (în pânțece).

1943. * Ce trece prin apă
și nu se înneacă? (1)

1944. Ce trece prin apă
și nu se udă? (2)

a) Ce trece prin gărlă
și nu se udă? (3)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qui est-ce qui traverse l'eau sans se mouiller?
— Le veau dans le ventre de sa mère. (4)

b) Devine pour toi devinette: Qu'est-ce qui traversera la rivière sans être mouillé?
— Le veau dans le ventre de sa mère. (5)

Cf. cimilitura ungurască în traducere germană:

Es hat acht Beine; geht e durchs Wasser, so werden nur vier davon nasz.

— Die trächlige Kuh. (6)

CDLXXXII. Vîntul.

1945. Ce sbóră pe sus și nu-l veđi? (7)

Cf. cimilitura francesă:

On le sent, on ne le voit pas.
— Le vent. (8)

---

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(2) *Siedietórea*, II, p. 66.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 144; Bulgărescu, No. 292.

(4) Rolland, *op. cit.*, No. 46.

(5) Sauvė, *op. cit.*, No. 31.

(6) Rolland, *op. cit.*, p. 25.

(7) Din Farcașa, jud. Suceveî, com. de d-l T. Danielescu.

(8) Sauvė, *op. cit.*, No. 6.

1946. * Ce-î în mână
și-î minciună? (1)
1947. Ce trece prin vaimă
și nu se bagă 'n samă? (2)
1948. * Cine trece pe la pörtă
și câniî la el nu latră? (3)
1949. Nenea Stan fluerător. (4)
1950. Huși, huși,
prin păiuș,
cotcodaci
prin copaci. (5)
1951. *Muma mea și amel tată,
frati-nîu zurlu-lî dispartă.* (6)
1952. * Prin pădure printre fagi,
merge-un om făr' de nădragî. (7)
1953. * Este un iepure șchiop
într'un vîrf de plop,
și vîntură bob. (8)
1954. * Cine, în érna gerósă,
când înghéță apa 'n casă,
dar lui de ger nici nu-î pasă? (9)
1955. *Peturi pisti peturi
pîná 'n țer,
să-lî arnești cu meturi
tot nu kîer;*

---

(1) Din Găinescî, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.

(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 312; Bulgărescu, No. 288.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Bulgărescu, No. 613.

(5) *Siedietórea*, II, p. 23.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 99.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

(9) Idem.

*ma cîndu vine ațel fără trup
pri toți îlî mică ca un lup.*

— Norii și vîntul. (1)

CDLXXXIII. Vîrtelnița.

1956. * Am un moșneguț
înr'un picioruț. (2)

1957. * Óiă, óie ócănă
șéde jos și dapănă,
și se rógă ruguluĩ,
și se închină cuculuĩ. (3)

CDLXXXIV. Vulpea.

1958. * Merge érna pe poénă,
și-ĩ gătită că ș'o dómน์. (4)

a) Merge Ana prin poénă,
și se caută ca ș'o dómน์. (5)

CDLXXXV. Zăvorul.

1959. Până nu bagĩ degetul în gaură, nu te poți culcã. (6)

CDLXXXVI. Zmeul.

1960. * Voinic vîrtolomete,
cu pipota 'ntre spete,
se sue 'n slava ceriuluĩ
cât aí potcovĩ puricele la un picior. (7)

---

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(4) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(5) Sîma, *op. cit.*, No. 34; Bulgărescu, No. 596.

(6) Leon Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 630.

(7) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

GREȘELI DE TIPAR.

— — —

Pagina	Rîndul	In loc de	A se ceti
6	36	<i>Mon'se</i>	<i>Mone's</i>
7	8	<i>él</i>	<i>el</i>
7	13	<i>lumea</i>	<i>lumăa</i>
7	18	<i>oastea</i>	<i>oastăa</i>
8	5	<i>comte</i>	<i>conte</i>
8	9	<i>coadă</i>	<i>căadă</i>
8	10	<i>coada</i>	<i>căada</i>
8	12	<i>coadă</i>	<i>căadă</i>
8	13	<i>caada</i>	<i>căada</i>
15	6	<i>frunzele</i>	<i>frînzile</i>
18	4	<i>ncârcat</i>	<i>ncîrcat</i>
18	5	<i>ncârcat</i>	<i>ncîrcat</i>
23	4	<i>îm</i>	<i>îmă</i>
23	8	<i>îm</i>	<i>în</i>
31	22	<i>Veirga</i>	<i>Veriga</i>
32	1	<i>cărtăasce</i>	<i>cărtăaște</i>
32	2	<i>ghilăasce</i>	<i>ghilăaște</i>
35	3	<i>Amo</i>	<i>Am o</i>
39	11	<i>luceferi</i>	<i>luceferei</i>
39	12	<i>luceferi</i>	<i>luceferei</i>
39	16	<i>luceferi</i>	<i>luceferei</i>
40	21	<i>morecirlă</i>	<i>mocirlă</i>
40	24	<i>drunbrăviță</i>	<i>dumbrăviță</i>
42	12	<i>un</i>	<i>una</i>
52	12	<i>Cueros</i>	<i>Cuernos</i>
52	14	<i>tan</i>	<i>tau</i>
60	13	<i>poati</i>	<i>păati</i>
82	8	<i>moța</i>	<i>môța</i>
111	18	<i>sargă</i>	<i>șargă</i>
116	6	<i>Singurele</i>	<i>Șingurele</i>

Pagina	Rindul	In loc de	A se ceti
120	8	cimitura	cimilitura
139	1	<i>aris pîndeaști</i>	<i>arîspîndăa</i>
162	7	<i>odară</i>	<i>adară</i>
163	13	le mijloc	la mijloc
165	2	pân'l	pân'
173	4	să țese, pânză	s'ă țese pânză
182	10	daci	dacă
186	27	can	cau
186	28	can	cau
188	5	<i>pîduri</i>	<i>pîduri</i>
188	6	<i>pîduri</i>	<i>pîduri</i>
194	8	fată de fer.	fată de fer
210	8	<i>ḑiuă</i>	<i>ḑiūă</i>
210	9	<i>noaptea</i>	<i>nōaptăa</i>
210	9	<i>văd</i>	<i>ved</i>
227	1, 2	Hórcea	Hórscea
228	2	scurmănătură	scurmătură
228	21	<i>bûați-le</i>	<i>bûați-lî</i>
233	11	găvaze	găóze
243	3	kann dem	kann dem
244	19	chocher	clocher
268	21	y na d	y nadie cerrar
283	7	Quelle	Quele
284	4	<i>mea</i>	<i>măa</i>
286	19	bono	bouo
289	8	cinmelinga	ciumeliga
291	14	pierea	purea
306	21	<i>ș-o</i>	<i>ș-îo</i>
324	14	alconsen	alcansen
325	6	dorf af en	dorf af eu
344	10	<i>córnele</i>	<i>côarnele</i>
345	9	lepa	lêpa
353	6	încălecică	în călecică
373	3	gușule	gușele
377	9	<i>ni ți</i>	<i>uiți</i>

INDICE.

Acoperemîntul casei 1.
 acul 1.
 aerul 8, 275.
aglà (l') 176.
aglan (l') 175.
ago (l') *da cucire* 6.
agulhe (l') 5
agulla (l') 6.
aiguille (l') 3, 4, 5.
 albina 8.
 aluna 10.
 amnarul 330.
an (l') 15.
 anii vieții 257.
 animalul 394.
anneau (l') *nuptial* 191
año (l') 14.
ano (l') 14.
 anul 12.
any (l') 14.
 apa 15, 141, 352.
apfel 177.
 aria 17.
 ariciul 17.
 ața de la opinci 18.

Bach 55.
bague (la) 197.
baix (lou) 80.
balai (le) 223.
 banița 18.

banul 19.
 barabulele 19.
 barba 21.
 barda 21.
barredoiro 393.
bas (le) 80, 260.
 bastonul 79.
 berbecii 21.
 bertîța 22.
 beția 22.
 bețul 22.
 bicinca 23.
b , 103.
 biru .
 biserică 23.
bô (el) 383.
boca 42, 133, 134.
 bolovanul 26.
 borcanul 26.
 bostanul 26.
 bota 29.
bou (lo) 388, 389.
bouche (la) 199.
bougie (la) 208.
 boul 29.
boulanger (le) 393.
 bradul 30.
 braga 30.
brasas (as) 393
 briciul 31.
 brișca 31.

broș (*lou*) 52.
brósca 31.
brósca ușei 31, 393.
bruma 32.
bue (*il*) 388.
buey 389, 390.
buha 33.
bușorul 33.
buratecul 33.
buretele 33.
buricul 34.
butea 34.
butucul de viță 395.
buzunarul 36.

Cabra (*la*) 51, 52.
cacadîrul 37, 219.
caféua 37.
cahlița 37
caixa (*la*) *de mort* 103.
caja (*la*) *de muerto* 104.
calul 37, 367.
calza (*la*) *di lana* 81.
campano 73.
cana 38.
candela 38.
candil 209.
capacul 38.
capra 38, 129, 328.
capul 39.
cara 42, 43.
caragol (*lo*) 120.
carcol 120.
carcolh (*lou*) 120.
carta (*la*) 334.
cartea 44.
carul 46.
casa 47.
casei (*fața*) 141.
cașcaval 253.
cassa (*la*) *de morto* 104.
castana 48.
castravetele 48.
cávech (*lo*) 51.
căciula 48
călărețul 59.

călcăile 51.
căldarea 52, 53, 55, 153.
cărâmișile 55.
cărările 56.
cărbunele 56, 392.
căruta 56.
cățéua 56.
cănele 57, 189
cânepa 57.
cântarul 58.
cârligele de împletit 62.
cârligul de smuls paie 62, 97.
cășlegele 62.
cerbul 62.
cercelul 63.
cercueil (*le*) 103.
cercul 64.
cerdo 177.
cerise (*la*) 246.
cernutul 64.
cerul 64, 275, 276, 352.
cetina bradului 66.
cépa 66.
céra 68.
césornicul 68.
céța 70.
céunul 52, 71, 141, 291.
chandelle (*la*) 209.
chausse (*la*) 80.
chaussure (*la*) 261.
cheia 72.
chêne (*le*) 101.
chiotul 72.
chipărușul 289.
chiștele 73.
ciavatte (*la*) 261.
cimbrul 73.
cimpoiul 73.
ciobanul 74.
ciobota 78.
ciocălăul 79.
ciocănitórea 79.
ciomagul 79.
ciorapul 80.
ciorchinele 82.
cióra 82.

ciréşa 83.
 ciuperca 33, 83.
 ciutura 84.
 claia 85.
clerc (le) 333.
cloche (la) 85, 89, 72, 73.
 clopotul 85, 90, 116, 202.
 cloşca 91.
 cobiliţa 91.
 cobza 91.
 cociorva 92, 392.
 cocostîrcul 92.
 cocoşul 92.
 cofa 96, 97.
 cojocul 97.
 comănacul 97.
componc (lo) 72.
 condeiul 97.
 copilul în faşă 99.
coq (le) 95.
 corabia 100.
 corlata şi coşul 102.
cornos (os) 52.
 cortul ţigănesc 102.
 cosciugul 102.
 cosirişte 383.
 coşul 102, 105, 161.
 coţofana 103, 110.
 códa paserei 110.
 cósa 111.
 crângul 115.
 crâşma 115.
 cremenea 330.
 crăpătura 115.
crible (le) 254.
 crucea 115, 116.
 cucórele 116.
 cucuvaia 116.
cuernos 390.
cuernos de la cubra 52.
 cugetarea 116.
 cuiul 116.
 cuiul din potcova 117.
 culbecul 117.
 culmea 120, 121.
 cumpăna fântănei 121.

cununia 121.
 cuptorul 122.
 curcubeul 123.
 curechiul 124, 129.
 curéua 129.
 cutea 179.

Debas (un) 80.
dedos 335, 336.
 degetarul 129.
 degetele 161.
 degetul 129, 190.
denti 133.
dents (les) 133.
dents (las) 134, 200
 desagii 130.
devanaderas (las) 324.
devanadoras (las) 324.
 dihonita 274.
 dimerlia 18, 130.
 dinţii 131, 183.
dita (le) 334.
 dona 50.
 doniţa 53.
 dopul 135.
dormir 253.
dottenlad 105.
 dovlecii 342.
 drumul 135, 306.
 dumneţeu 137.
 şiua 137.

Ecrivain (l') 336.
écuvillon (l') 393.
ei (das) 266.
eichbaum 101.
eiche (die) 102.
eichel 177.
enchre (l') 333.
encre (l') 336.
écrit (celui qui) 333.
escargot (l') 120.
esclop 260.
escoba (la) 224.
escombra (la) 223.
escubo (l') 224.

escritura (l') 334.

écriture (l') 341.

escriure (l') 335.

espingarda 52.

ey 266.

ésca 330.

Faden 6.

fame (la) 254.

fasolea 139, 184.

fața casei 141.

făcălețul 141.

făina 142.

fântâna 121, 143.

fedelesul 145.

fedeul 146.

femeia 146.

ferestrăul 147.

ferestra 121, 147, 149.

férele pe coș 150.

feu (le) 159.

feuer (das) 160.

feuille (la) 154.

fierosteile 55, 290.

fil (le) 5.

filet (le) 283.

fish 283.

fluerul 150.

flusz (der) 54.

flüszchen 54.

flûte (la) 150.

fluturile 151.

focul 107, 108, 141, 151, 153, 352.

folio d'abre 154.

forats (los) 255.

forn (lo) 393.

forno 393.

fosse (la) 182.

four (le) 393.

fóia 153.

fórfecel 154.

frica 156.

frommage (le) 253.

frunza 153.

fulgerul 156.

fulgul 157.

fum (lo) 160.

fumée (la) 159.

fumo (il) 159, 160.

fumul 107, 157, 161.

fuoco (il) 159, 160.

furca 161.

furnica 162.

furnicarul 164.

fusile 162.

fusul 167.

Gardul 169.

gat (il) 176.

găina 169, 374.

găléta 170.

găluscel 170.

gândul 170.

gârla 171.

gâsca 172.

gerul 172.

gclăul 172.

gémul 173.

génta 313.

ghemul 173.

ghéta 16, 174.

ghianda (la) 176.

ghinda 174, 175.

ghiocul 178.

ghionóia 178.

gland (le) 175.

glonțul 178.

grapa 179.

grânele 179.

grebla 179.

gresia 179.

grinda 180.

grîul 180.

grópa 181.

grueb 183.

guitarra (la) 150.

gura 131, 183.

Hameiul 184, 139.

harbuzul 184.

hârtia 185.

holzschuh 262.

homme (l') 40, 49.
 horbota 187.
hörner 391.
horno (el) 393,
 hornul 180.
 hoțul de pepeni 187.
 hrénul 187.
huevo 268.
humo 160.

Ibricul 187.
 icóna 187.
 iedera 188.
 iepurele 188, 189.
 iepuróica 190.
inchaurra 242.
inchioistro (l') 334.
 inelul 190, 129.
 inima 191.
iou 268.
 ițele 191, 221.
 îmblăciul 192.
 îmblătitorii 192.

Jamon 177.
 jidanul 193.
 jirul 366.
jours (les) 15.
 jugul 46.

Käse 255.
kueh 390.
kuh 390, 396.
kyr (ei) 390.

Laboureur (le) 54.
 lacătul 193.
 lacrima 195.
 lada 195.
 lampa 196.
lampe (la) 196.
langue (la) 133, 199, 200.
 lanțul 196.
 laptele 197.
 lăcusta 197.
 legumele 197.

lemnenele 197.
 lemnul și vatra 198.
lengua (la) 133.
lettera (la) 334.
 leuca 198.
 légănul 198.
licht 209.
 limba 198, 204.
 limba clopotului 202.
lingua 133.
 lingura 202, 203, 204.
 lipitorea 204.
llangonissa (la) 176.
llenga (la) 134, 200, 201.
llum (lo) 208.
loch 183.
löchern 255.
 luléua 205.
lume (il) 208.
lumière (la) 208.
 lumina 207.
 luminarea 207.
 luna 210, 276, 351, 352, 357.
 luntrea 214.
 lupul 175, 215, 216, 381.
luysel 103.
luz 209.

Macul 217.
 maiul de cămăși 217.
 mama 218.
 marea 218.
 masa 218.
 măceșul 219, 37.
 măcinatul 219.
 măgarul 220.
 mălaiul 220.
 mămăliga 221, 291.
 mănușa 221.
 mărăcinele 222.
 mătanile 222.
 mătura 222.
 mâna 224.
media de lana 81.
 meiul 220
 melcul 117.

melița 225.
mer (la) 171.
mesi (i) 14.
meunier (le) 229.
 măduva copacului 227.
 mărul 227.
 minciuna 227.
 mîntea 228.
mițja 81.
mochs (los) 234.
mocos (os) 235.
mois (les) 15.
 morarul 228.
 morcovul 221.
 mortul 230.
mouldre 220.
mozzi (i) 235.
 móra 129, 100.
 mucii 234.
mül 134.
müller (der) 229.
mund 134, 135.
 mununița 22.
 mura 235.
 musca 235.

Nadel 6, 7.
nasse (la) 283.
 nasul 236.
 năpîrca 236.
navire (le) 101.
 negura 236.
 nevăstuica 237.
 néua 238.
 ninsórea 238.
noguera 245.
noix (la) 241, 242, 244.
 norul 239, 398.
nou (la) 242.
nouga 242.
noyer (le) 244, 245.
 nóptea 137, 239
 nuca 239.
 nucul 243.
nuez 242.
nuits (les) 15.

nuielele 46, 247.
 numele 247.
nusz (die) 12.
nuszbaum 246.
nuszkorne (die) 243.

Obson 84.
occhio (l') 250, 334.
 ochii 248, 353.
 ochii din cașcaval 253.
oder 55.
œu (l') 266.
œuf (l') 267, 268, 269.
 oglinda 255, 342.
 oile 74, 216, 270.
oli (l') 245.
oliva (l') 245.
olivera (l') 245.
 olul 145.
ombre (l') 378, 379, 380.
 omul 129, 257.
 opînca 14, 78, 258.
orejas 390.
orhen 391.
ou (l') 268.
 oul 169, 262.
 óia 270.
 óla 147, 204, 271.

Pala (la) 393.
 pana 273.
pans (los) 393.
pantolon (o) 81.
papel 335, 336.
paper (lo) 186, 336.
papier (le) 333, 336.
papier (das) 336.
 para focului 273.
 pari 273.
 pascele 62, 273.
 pasérea 110, 273.
passoire (la) 254.
pâtas 390.
 patul 149, 274.
 păcornița 274.
 păduchele 284.

pădurea 274.
 pădurețele 274.
 păianjenul 274.
 pălăria 275.
 pământul 65, 275, 352.
 păpușoiul 276.
 păreții 391.
 părinții 277.
 pârpodă 162.
 păstrăvul 277.
 pătiacul cu fin 277.
 pătlăgelele 278.
 păunul 278.
 pâinea 108, 278.
 pânțele 396.
 pânza în răsboi 279.
 pecetea 279.
peigne (le) 286.
peine (el) 287.
 pepenele verde 184.
 peria 279.
 perina 280.
 perja 280.
 pescele 281.
 petrele de mără 284.
pferd (das) 50.
 picătura de ploie 284.
 picióarele 284.
 picióarele calului 285.
 pieptenele 285.
 pieptenii de lână 287.
pigne 286, 288.
 pilugul 292.
pinta (la) 286, 287.
 piperul 289.
 pirostriile 141, 290.
 pisica 291.
 piua 292.
 pîrpelița 293.
planche (la) 254.
 plasa de prins pește 293.
 plăcinta 38, 293.
 pléva 180.
 plopul 294.
 plosca 294.
 ploșnița 296.

plóia 296.
 plugul 296.
pluma 335.
plume (la) 334.
 pluta 300.
 podelele 300.
poisson (le) 283.
 polobocul 34.
 pologul 300.
 pomița 301.
 pomul 301.
 popa 301.
porc (lou) 175.
porc (le) 175.
porch (lo) 176.
porco (il) 176.
 porcul 82, 110, 175, 302, 305.
porta 385.
 postul 62.
 potcova 117.
 potecele 305.
pourceau (le) 304.
 pragul 306.
 prajul 306.
pré (le) 54.
 primarul 307.
 primăria 314.
 proșapul 307.
 pruna 280.
 punga 307.
 puntea 308.
 puntea nasului 308.
 purecii 308.
 purecele 308.
 pușca 311.
 pușcăriă 314.
 putineul 314.

Queux (une) 179.

Rabo 390.
 racul 314.
räder (die) 325.
rasgones (los) 254.
rauch (der) 160.
rayo de sol 377.

răsboiul 279, 354.
 rășchitorul 315.
reiter (der) 50.
 ridichea 315.
rivière (la) 54, 171.
 rîma 315.
 rîndunica 318.
 rîpele 319.
 rîșnița 320.
 riul 218, 320.
rodas (las) 324.
 rodașca 325.
rode (le) 323.
 rodia 320.
ropa (la) 254.
roues (les) 322.
 róta 321.
 róta morei 321.
 rôtele 321.
 rôtele morei 325.
 rudeșica 325.
 rugul 326.
ruisseau (le) 54.
ruote (le) 323.

Sabata (la) 261.
 sabia 326.
sabot (le) 260.
 sacul 327.
 salcia 327.
sale (il) 328.
 sania 46, 56, 327.
 sarea 328.
 săculețul 328.
 scara 328.
scarpe (le) 261.
 scaunul 330.
 scăpărătorile 330.
 scântea 331.
schatten 379.
schrift 236.
schuhe (die) 362.
schweif 391.
schwein 177.
 scoica 332.
 scrierea 332.

scripca 336, 340.
 scripcarul 340.
 scrisoarea 340.
 scrisul 332.
 secerea 341.
 securea 55.
sel (le) 328.
 sēmînța 342.
setimane (le) 14.
 sfecla 342.
 sfredelul 343.
 sita 64, 142, 344.
 slănina 346.
 sloiul de ghiață 346.
 slujba bisericeii 90.
 smochina 346.
 snopul 346.
 soba 347.
sol (lo) 377.
soleil (le) 377.
 somnul 348.
son (le) 72, 73.
sonn' (die) 378.
soulié (lou) 260.
soulier (le) 260.
soun (lou) 72, 73.
 sórele 238, 276, 349, 351, 352.
 spicul 352.
 spinul 353.
 spițele rôtei 354.
 sprincenele 353.
 stativetele 354.
 stelele 65, 276, 356, 357.
 stégul 357.
 stîlpîi 358.
 stogul 358.
 strugurele 358.
 stupul 360.
 sucala 362.
 sufletul 360.
 sulul de la răsboi 361.
 suveica 362.
 suvelnița 362.
 șérpele 362.
 șéua 366.
 șipotul 364.

șipul 364.
șopârta 365.
șorecele 365.
șura morților 366.

Tabour (un) 150.
tarière (la) 254.
tarnița 366.
tchampognou 84.
tête (la) 39.
tigaia 367.
tinjala 367.
tinta 335.
tisons (les) 393.
tocila 367.
toiagul 367.
tonnerre (le) 85.
toporul 367.
tóca 368.
trâmbița 368.
trenul 368.
trestia 369.
trous (les) 254.
trupul 369.
tufa 370.
tuleiul 370.
tunetul 370.
turta 372.
tutunul 372.
țapul 372.
țarca 108.
țigani 373.
țigara 373.
țirul 373.
țite 373.

Ulcica 374.
ulciorul 374.
uliul 374.
ull (l') 250
umbra 377.
undița 380.
unțișca 215, 381
untura 382.

uovu (l') 266.
urechile 382.
urma 383.
usturoiul 383.
ușa 121, 149, 180.

Vaca 387.
vache (la) 387.
valea 391.
valeul 391.
varga 391.
varul 391.
varza 124.
vatra 107, 141, 198.
văgașul 392.
vătrarul 392.
veau (le) 395.
vent (le) 395.
ventre (le) 396.
veriga 31, 393.
via 394.
vinnilo 394.
vinul 394.
vita 394.
vița 395.
vițelul 396.
vîntul 16, 65, 396, 398.
virtelnița 398.
vrabia 274.
vrejul 342.
vulpea 398.

Walnut 246, 247.
wiese (die) 54, 55.
writing 336.

Yeux (les) 249.

Zähne (die) 134, 135
zapato 261.
zăpada 238.
zăvorul 393.
zmeul 398.
zonn (ar) 73.